
BUDAPESTI TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLA

ÉVKÖNYV

1989/90 - 1993/94. tanév

BUDAPESTI TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLA

É V K Ö N Y V

1989/90 – 1993/94. tanév

Szerkesztette: Dr. Hangay Zoltán
Korányiné Csősz Anna
Sárosdyné dr. Szabó Judit

A borítólap Korányiné Csősz Anna munkája

**Megjelent a Budapesti Tanítóképző Főiskola
fennállásának 125. tanévében**

Kiadja a Budapesti Tanítóképző Főiskola
Felelős kiadó: dr. Nagyszentpéteri Géza
Készült a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai
Főiskola Nyomdájában
Nyomdavezető: Jurás Ferenc
ISSN 0209-7478
ISBN 963 7156 34 8

Budapest, 1994. június

TARTALOM

	Oldal
ELŐSZÓ	7.
A FŐISKOLA VEZETŐI AZ 1993/94. TANÉV VÉGÉN	11.
A FŐISKOLA SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA ALAPJÁN AZ 1993/94. TANÉVBEN MŰKÖDŐ TESTÜLETEK SZEMÉLYI ÖSSZETÉTELE	
A Főiskolai Tanács	15.
A Hallgatói Önkormányzat	16.
A Gazdasági Bizottság	17.
Az Oktatási Bizottság	
A Statutum Bizottság	18.
A Tudományos Bizottság	
A FŐISKOLA OKTATÓI ÉS DOLGOZÓI AZ 1993/94. TANÉV VÉGÉN	
A tanszékek oktatói és a tanszéki ügyintézők	
Ének-Zenei Tanszék	19.
Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék	
Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék	20.
Matematika Tanszék	21.
Neveléstudományi Tanszék	
Társadalomtudományi Tanszék	22.
Természettudományi Tanszék	
Testnevelési Tanszék	
Továbbképzési és Szabadművelődési Központ	23.
Vizuális Nevelési Tanszék	
A további szervezeti egységek pedagógusai és dolgozói	
Gyakorló Általános Iskola	24.
Gyakorló Óvoda	25.

Könyvtár 26.

Oktatástechnikai Stúdió

Főigazgatói Hivatal

Igazgatási Osztály 27.

Gazdasági Igazgatóság

SZERVEZETI ÉS SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK 1989/90–1993/94

Szervezeti változások, vezetői, tanszékvezetők és

főiskolai tanári kinevezések 33.

Változások a tanszékek főállású oktatói körében 36.

Változások a gyakorló intézményekben 39.

Változások a hivatali és technikai dolgozók körében 41.

KITÜNTETÉSEK

a főiskola oktatóinak, dolgozóinak és hallgatóinak 44.

HALOTTAINK 49.

BESZÁMOLÓK AZ ELMÚLT ÖT ÉVRŐL (1989/90–1993/94)

Ének-Zenei Tanszék 50.

Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék 59.

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék 73.

Matematika Tanszék 85.

Neveléstudományi Tanszék 93.

Társadalomtudományi Tanszék 101.

Természettudományi Tanszék 113.

Testnevelési Tanszék 126.

Továbbképzési és Szabadművelődési Központ 130.

Vizuális Nevelési Tanszék 140.

Gyakorló Általános Iskola 147.

Gyakorló Óvoda	151.
A Főiskola és a gyakorló általános iskola könyvtára	154.
Oktatástechnikai Stúdió	162.
KÜLKAPCSOLATOK	169.
TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI MUNKA	175.
A FŐISKOLAI TANÁCS ÜLÉSEINEK A TÉMAI (1989/90--1993/94)	189.
OKLEVELET SZERZETT HALLGATÓK NÉVSORA	
Tanítói szak	1990
	1991
	1992
	1993
	1994
Óvodapedagógus szak	1990
	1991
	1992
	1993
	1994
STATISZTIKAI ADATOK	221.

E L Ő S Z Ó

Ez az évkönyv, amely főiskolánk elmúlt öt évének történéseiről ad számot, s amelyet most kezében tart a tisztelt olvasó, nevezetes évfordulók közepette jelenik meg.

Tavaly volt 125 éve annak, hogy az első állami tanítóképző megnyitotta kapuit, a mi főiskolánk pedig az idén ünnepli egy és negyedszázados fennállását, 25 évvel ezelőtt indult meg intézményünkben az óvodapedagógus-képzés és két év múlva lesz a magyar iskola 1 000 éves.

Az ezer éves magyar iskolai oktatás kutatói egyetértenek abban, hogy - mint mindenütt a világon - nálunk is minden időben az iskola alapozta meg a nemzet társadalmi, gazdasági, kulturális virágzását, felemelkedését, abban is teljes az egyetértés - és ez ránk talán másoknál jobban igaz -: az elmúlt századok alatt mi mindenekelőtt az iskola révén kötődtünk Európához, zárkóztunk fel a nálunk fejlettebb nyugati országokhoz.

Nagyon reméljük, hogy nem az ünneplés öröme, nem a természetes elfogultság mondatja velünk, hogy a Budai Paedagogium, az ország "mintaképezdéje" a kezdetektől magas és igényes színvonalon járult hozzá ahhoz, hogy a magyar iskola betöltse az imént mondott kettős feladatát. Főiskolánk egy és negyed százados történetének kutatói, ismerői tudják: a Budai Képző a legnehezebb időszakban is képes volt a szakmai minőséget mindenek fölé helyezni, mindenkor megújulni, jövőt látni.

Így volt ez az elmúlt öt évben is. Sőt. Éppen a tárgyalt időszak alatt bekövetkezett társadalmi, gazdasági, politikai változások adtak lehetőséget, teremtettek szükséglet arra, hogy mind a tudományos-kutató, mind az oktató-nevelő munkánkban ideológiai béklyók nélkül újat teremtsünk.

Nem volna helyes, ha egy ilyen rövid előszóban bármely tanszék, bármilyen eredményét kiemelnénk, mások fölé helyeznénk. A tanszéki beszámolók, összefoglalások sok oldalon is jószerivel tallózni kényszerülnek, ám így is önmagukért beszélnek. A tanszékek szervezte hazai és nemzetközi konferenciák, a megjelentetett könyvek, tankönyvek, jegyzetek, tanulmányok; oktatóink jeles szereplése itthon és külföldön; a tantárgyak megújításai; a sokszínűség megjelenése mind a tartalomban, mind a módszerekben; a hallgatók bekapcsolódása a tudományos munkába, művészeti és sportszereplésük hazai és országos rendezvényeken mind azt bizonyítják, hogy élünk, élünk a kapott lehetőséggel, hogy méltók akarunk - s talán tudunk is - lenni kiváló elődeinkhez, intézetünk 125 éves szép múltjához.

Méltán hihetjük, hogy az elmúlt 5 év eredményeire is támaszkodva képesek leszünk arra a következő öt évben, hogy megvalósítsuk legfőbb, legalapvetőbb célunkat: a 4 éves tanítóképzést a Budapesti Tanítóképző Főiskolán.

Ez a mi elodázhatatlan és örömteli feladatunk a közeljövőben. Hiszen a pedagógus társadalommal szemben támasztott belső és külső, a minőségi szint emelését célzó igény, a közoktatási rendszer belső módosulása, a kezdő szakaszban a tantárgyi rendszer integrálása, az iskolaszervezet belső tagolásának változása a tanítói kompetencia bővítését elengedhetetlenül szükségessé teszik.

Ezért, valamint a gyakorlati képzés időarányának növelése érdekében a Budapesti Tanítóképző Főiskola terve 2 000-ig:

valamennyi tanítói szakos hallgatóját fölkeszíteni a 4 éves képzési idő alatt a 6-12 éves korosztály nevelésére, oktatására oly módon, hogy az 1-4. osztályban valamennyi, az 5-6. osztályban legalább egy, a diplomában megnevezett műveltségi terület oktatási-nevelési feladatait is képes legyen ellátni.

A következő évkönyv bizonyára - sok más mellett - e felemelő munka eredményeiről fog majd beszámolni.

Dr. Nagyszentpéteri Géza
főigazgató

Göncz Árpád köztársasági elnök 1994. április 18-án látogatást tett főiskolánkon.

Az 1932-ben végzett évfolyam 60 éves osztálytalálkozója 1992-ben. Ez alkalommal jelentették be: dr. Zsohár Gyula /a kép jobbszélén/ a 32-es évfolyam, a Padányi és a Zsohár családok nevében további 10 ezer dollárral megemelte a dr. Padányi-Frank Antal Alapítvány alaptőkéjét.

A FŐISKOLA VEZETŐI AZ 1993/94. TANÉV VÉGÉN

Főigazgató: Dr. Nagyszentpéteri Géza
főiskolai tanár

Főigazgató-helyettesek: Sárosdyné dr. Szabó Judit
főiskolai docens

Kálmánné dr. Bors Irén
főiskolai docens

Dr. Odor Klára
főiskolai docens

Gazdasági igazgató: Dóczy Emilné

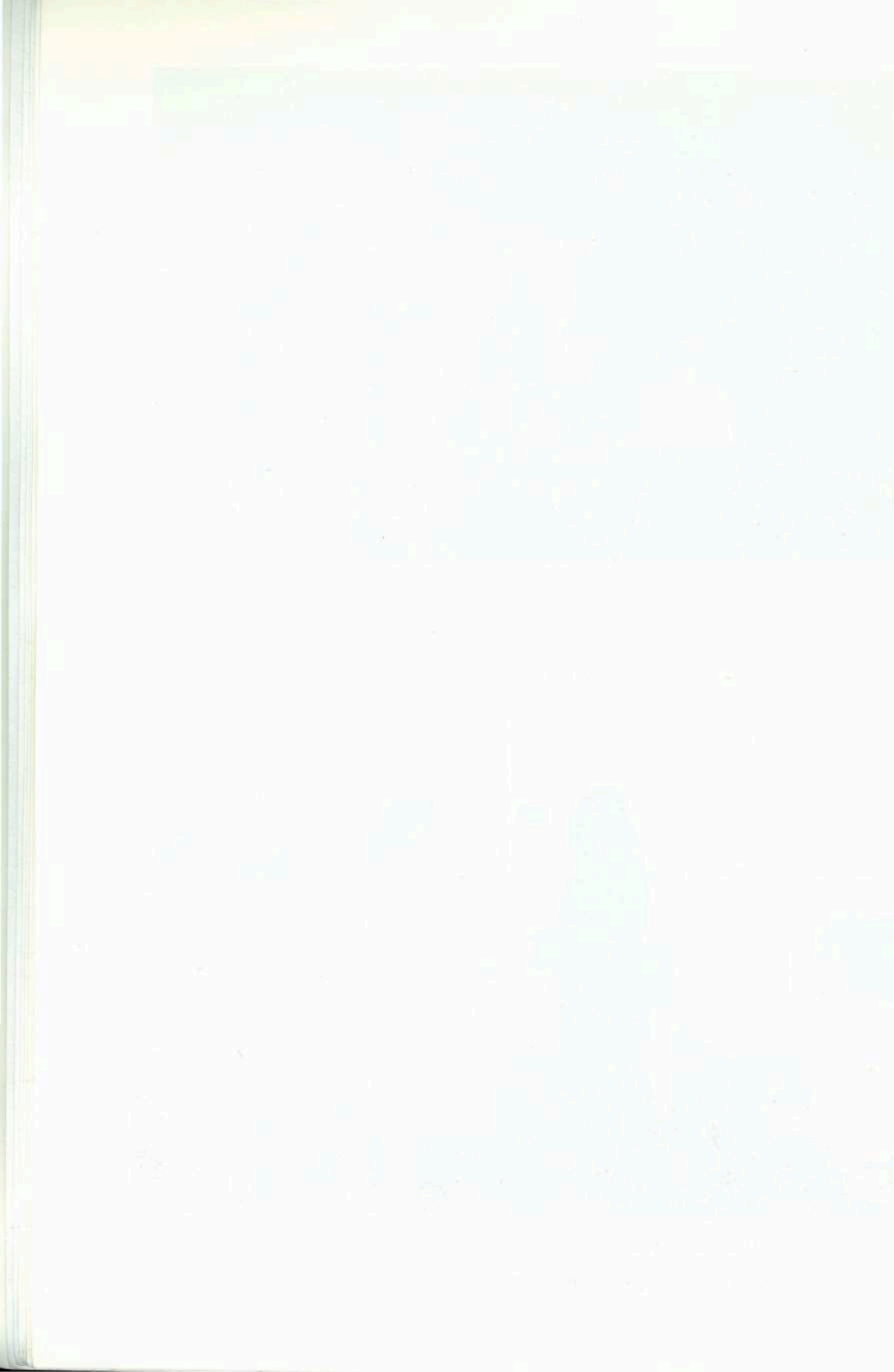
Az 1992-93. tanévet megnyitja dr. Nagyszentpéteri Géza főigazgató.

Mellette dr. Odor Klára, Kálmánné dr. Bors Irén főigazgató-helyettesek és Rádli Katalin, az MKM képviselője.

Sárosdyné dr. Szabó Judit főigazgató-helyettes külföldi vendéget

fogad. /A vendég: Christine Burman/

**A FŐISKOLA SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA ALAPJÁN
AZ 1993/94. TANÉVBEN MŰKÖDŐ TESTÜLETEK SZEMÉLYI ÖSSZETÉTELE**

A Főiskolai Tanács

A Főiskolai Tanács tagjai hivatalból:

a Főiskolai Tanács elnöke:

Dr. Nagyszentpéteri Géza főigazgató főiskolai tanár

a Hallgatói Önkormányzat elnöke:

Székely-Magyar Hunor IV. évfolyamos tanítói szakos hallgató

A Főiskolai Tanács választott szavazati jogú, közalkalmazotti jogállású tagjai:

Bálványos Huba tanszékvezető főiskolai tanár

Dr. Benke János főiskolai tanár

Bihariné dr. Krekó Ilona főiskolai adjunktus

Buttás Pál főiskolai docens

C. Neményi Eszter főiskolai docens

Dr. Csíkvári Gábor főiskolai docens

Dr. Demeter Katalin főiskolai docens

Dr. Donáth Péter tanszékvezető főiskolai tanár

Döbrössy János főiskolai docens

Fodorné dr. Földi Rita főiskolai docens

Gráf Gáborné tanszékvezető főiskolai tanár

Dr. Hangay Zoltán tanszékvezető főiskolai tanár

Hegedűs Józsefné dr. tanszékvezető főiskolai docens

Hunyady Györgyné dr. tanszékvezető főiskolai tanár

Kardos Mária főiskolai docens

Keményné dr. Pálffy Katalin főiskolai docens

Kraiciné dr. Szokoly Mária, a TSZK vezetője, főiskolai docens

Machalik József főiskolai docens

Mélykutiné Dietrich Helga főiskolai docens

Molnár Jánosné könyvtáros

Nevigyánszky Éva óvodavezető

Panghyné Gombos Anikó gondnok

Radnainé dr. Szendrei Julianna tanszékvezető főiskolai docens

Sárosdyné dr. Szabó Judit főigazgató-helyettes főiskolai docens

Sturm Erzsébet tanulmányi osztályvezető

Szabó György főiskolai docens

Véghegyi Józsefné dr. tanszékvezető főiskolai docens

Wéber Anikó szakvezető tanító

Zsínkó Erzsébet főiskolai docens

A Főiskolai Tanács választott, szavazati jogú, hallgatói jogállású tagjai:

Bakonyi Katalin IV. évfolyamos tanítói szakos hallgató
 Benyó V. Bertalan IV. évfolyamos tanítói szakos hallgató
 Csige Tamás III. évfolyamos tanítói szakos hallgató
 Kádár László II. évfolyamos tanítói szakos hallgató
 Nagy Miklós III. évfolyamos tanítói szakos hallgató
 Róna Cecilia II. évfolyamos tanítói szakos hallgató
 Tóth Attila IV. évfolyamos tanítói szakos hallgató

Beke Gabriella III. évfolyamos óvodapedagógus szakos hallgató
 Dorkó Zsolt I. évfolyamos óvodapedagógus szakos hallgató
 Kósa Szilvia II. évfolyamos óvodapedagógus szakos hallgató
 Papp Anett II. évfolyamos óvodapedagógus szakos hallgató

A Főiskolai Tanács szavazati joggal nem rendelkező, állandó meghívottai:

Adamikné dr. Jászó Anna főiskolai tanár, a Tudományos Biz. elnöke
 Bereczki Lászlóné, a Gyakorló Általános Iskola igazgatója
 Bollókné dr. Panyik Ilona főiskolai tanár, az Oktatási Biz. elnöke
 Dóczy Emílné gazdasági igazgató
 Fleckenstein Sándorné dr. könyvtárigazgató
 Kálmánné dr. Bors Irén főiskolai docens, főigazgató-helyettes
 Dr. Odor Klára főiskolai docens, főigazgató-helyettes
 Dr. Ozsváth Károly tanszékvezető főiskolai docens
 Székely Árpád főtájtár

A Hallgatói Önkormányzat**Tanítói szak**Az 1994. április 28-i választásokig:

Székely-Magyar Hunor (III/2.) elnök
 Bakonyi Katalin (III/9.)
 Benyó V. Bertalan (III/10.) volt elnök
 Csige Tamás (III/1.)
 Nagy Judit (II/6.)
 Siklósi Andrea (II/6.)
 Tóth Attila (III/9.)

A megválasztott új önkormányzat tagjai:

Gáspár Andrea (II/6.)
 Nádas Rita (I/2.)
 Szatmári Anita (I/1.)
 Szentváry-Lukács Erika (I/1.)
 Szigeti Helga (I/1.)

Óvodapedagógus szak

Beke Gabriella (III/2.)	elnök
Balogh Judit (II/3.)	elnökhelyettes
Dolmány Ildikó (II/1.)	
Füredi Szilvia (I/2.)	
Kiss Katalin (I/1.)	
Komjád Gyöngyvér (I/3.)	
Molnár Eszter (III/1.)	
Palik Kinga (II/2.)	

A Gazdasági Bizottság

Elnöke: Véghelyi Józsefné dr. tanszékvezető főiskolai docens

Tagjai: Dr. Benczik Vilmos főiskolai docens

Dóczy Emilné gazdasági igazgató

Kraiciné dr. Szokoly Mária, a TSZK vezetője, főiskolai docens

Radnainé dr. Szendrei Julianna tanszékvezető főiskolai docens

Székely Árpád főtitkár

Az Oktatási Bizottság

Elnöke: Bollókné dr. Panyik Ilona főiskolai tanár

Tanítói albizottság

elnöke, alelnök: Dr. Demeter Katalin főiskolai docens

tagjai: C. Neményi Eszter főiskolai docens

Czverencz Jánosné dr. főiskolai adjunktus

Dr. Csíkvári Gábor főiskolai docens

Krassói Erna főiskolai adjunktus

Machalik József főiskolai docens

Újhelyiné dr. Pető Éva főiskolai adjunktus

Radnainé dr. Szendrei Julianna tanszékvezető főiskolai docens

S Sturm Erzsébet tanulmányi osztályvezető

Tardyné Tarkó Magdolna főiskolai adjunktus

Véghelyi Józsefné dr. tanszékvezető főiskolai docens

Bakonyi Katalin IV. évfolyamos hallgató

Fórizs Hajna II. évfolyamos hallgató

Kiss Péter IV. évfolyamos hallgató

Siklósi Andrea III. évfolyamos hallgató

Óvodapedagógusi albizottság

elnöke, alelnök: Fraunhofer Péterné dr. főiskolai adjunktus

tagjai: Bihariné dr. Krekó Ilona főiskolai adjunktus

Boka Sándorné tanulmányi ügyintéző

Boza Erzsébet főiskolai adjunktus

Fodorné dr. Földi Rita főiskolai docens

Hegedűs Józsefné dr. tanszékvezető főiskolai docens

Dr. Könyves-Tóth Lilla főiskolai docens

Dr. Odor Klára főigazgató-helyettes főiskolai docens

Pajorné Tóth Ilona főiskolai docens

Tomor Lajosné dr. főiskolai adjunktus

Szepesi Anett III. évfolyamos hallgató

A Statutum Bizottság

Elnöke: Bálványos Huba tanszékvezető főiskolai tanár

Tagjai: Dr. Demeter Katalin főiskolai docens

Huba Józsefné szakvezető tanító

Kraiciné dr. Szokoly Mária főiskola docens

Székely Árpád főtktár

Zsinkó Erzsébet főiskolai docens

A Tudományos Bizottság

Elnöke: Adamikné dr. Jászó Anna főiskolai tanár

Titkára: Dr. Horváth Alice főiskolai docens

Tagjai: Bálványos Huba tanszékvezető főiskolai tanár

Csanádiné dr. Kiss Jolán főiskolai docens

Dr. Donáth Péter tanszékvezető főiskolai tanár

Fleckenstein Sándorné dr. könyvtárigazgató

Keményné dr. Pálffy Katalin főiskolai docens

Klausz Róbert főiskolai adjunktus

Dr. Könyves-Tóth Lilla főiskolai docens

Machalik József főiskolai docens

Maleticsné dr. Riba Magdolna főiskolai docens

Marosi Annamária főiskolai adjunktus

Pákozdi Erika főiskolai adjunktus

Sárosdyné dr. Szabó Judit főigazgató-helyettes főiskolai docens

Wéber Anikó szakvezető tanító

Horváth Szilvia III. évfolyamos óvodapedagógus szakos hallgató

Seeman Márta III. évfolyamos tanítói szakos hallgató

A FŐISKOLA OKTATÓI ÉS DOLGOZÓI AZ 1993/94. TANÉV VÉGÉN

A tanszékek oktatói és a tanszéki ügyintézők

Ének-Zenei Tanszék

Tanszékvezető: Gráf Gáborné főiskolai tanár

Főállású oktatók:

Bánki Veronika	főiskolai docens
Csemé Kincses Éva	főiskolai adjunktus
Döbrössy János	főiskolai docens
Klausz Róbert	főiskolai docens
Dr. L. Nagy Katalin	főiskolai docens
Mélykutiné Dietrich Helga	főiskolai docens
Nagy Balázsne	főiskolai adjunktus
Réti Anna	főiskolai docens
Tardy Lászlóné	főiskolai docens
Tímár Imre	főiskolai tanár
Ungár Istvánné	főiskolai adjunktus

Mellékfoglalkozású oktatók:

Gerenday Endre	főiskolai tanár
Kerecsényi László	főiskolai tanár
Rudolf Péter	főiskolai tanár
Udvardy Lászlóné	főiskolai adjunktus

Tanszéki ügyintéző: Tasnádi Olga /4 órás/

Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék

Tanszékvezető: Hegedűs Józsefné dr. főiskolai docens

Főállású oktatók:

Bereczkiné Záluszkai Anna	főiskolai tanársegéd
Dr. Bodó Sándorné	főiskolai docens
Csanádiné dr. Kiss Jolán	főiskolai docens
Dr. Czverencz Jánosné	főiskolai adjunktus
Druzsín Ferencné dr.	főiskolai adjunktus
Dr. Glatz Ferencné	főiskolai docens
Görgényiné Epres Erika	főiskolai adjunktus

Dr. Jobban József	főiskolai adjunktus
Kelemen Magdolna	főiskolai adjunktus
Kovács Károlyné Bilitzer Judit	főiskolai adjunktus
Kunyák Károlyné dr.	főiskolai docens
Németh Johanna	főiskolai tanársegéd
Nyikulina Nagyzezsda	főiskolai docens
Sárosdyné dr. Szabó Judit	főiskolai docens, főigazgató-helyettes
Dr. Stoyan Gysbertné	főiskolai docens
Vincze Emőke	főiskolai tanársegéd

Vendégtanárok:

Hare, Peter /Nagy-Britannia/
 Knotz, Peter /Németország/
 Mattonen, Jackie /Nagy-Britannia/
 Newman, Marie /Amerikai Egyesült Államok/
 Newman, Philip /Amerikai Egyesült Államok/
 Uessler, Dieter /Németország/
 Zimmerman, Tünde /Németország/

Tanszéki ügyintéző: Babusa Sándorné

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

Tanszékvezető: Dr. Hangay Zoltán főiskolai tanár

Főállású oktatók:

Adamikné dr. Jászó Anna	főiskolai tanár
Dr. Bayer Miklós	főiskolai docens
Dr. Benczik Vilmos	főiskolai docens
Dr. Bognár Tas	főiskolai docens
Dr. Csíkvári Gábor	főiskolai docens
Dr. Doboss Gyula	főiskolai docens
Dr. Fejes Erzsébet	főiskolai adjunktus
Dr. Horváth Vilmos	főiskolai adjunktus
Kálmánné dr. Bors Irén	főiskolai docens, főigazgató-helyettes
Dr. Könyves-Tóth Lilla	főiskolai docens
L. Békési Júlia	főiskolai adjunktus
Maleticsné dr. Riba Magdolna	főiskolai docens
Marosi Annamária	főiskolai adjunktus
Dr. Nagy Lajos	főiskolai docens
Dr. Nagyszentpéteri Géza	főiskolai tanár, főigazgató
Tóth Beatrix	főiskolai adjunktus

Mellékfoglalkozású oktatók:

Kelemen Endréné	főiskolai adjunktus
S. Kis Lajosné dr.	főiskolai docens

Tanszéki ügyintéző: Papp Csabáné

Matematika Tanszék

Tanszékvezető: Radnainé dr. Szendrei Julianna főiskolai docens

Főállású oktatók:

Cervenák Józsefné	főiskolai docens
Dr. Farkas Károly	főiskolai docens
Dr. Horváth Alice	főiskolai docens
Makara Ágnes	főiskolai adjunktus
Dr. Orczán Zsolt	főiskolai docens
Dr. Palotásné Vígh Mariann	főiskolai adjunktus
Ujjné Detki Katalin	főiskolai adjunktus
Dr. Vassné Varga Edit	főiskolai adjunktus
Zsinkó Erzsébet	főiskolai docens

Mellékfoglalkozású oktatók:

Dr. Makra Zsigmondné	főiskolai docens
----------------------	------------------

Tanszéki ügyintéző: Nedeczky Csilla

Neveléstudományi Tanszék

Tanszékvezető: Hunyady Györgyné dr. főiskolai tanár

Főállású oktatók:

Dr. Békési Ágnes	főiskolai docens
Bollókné dr. Panyik Ilona	főiskolai tanár
Czike Bernadett	főiskolai tanársegéd
Fraunhofer Péterné	főiskolai adjunktus
Dr. Glauber Anna	főiskolai docens
Gombos József	főiskolai adjunktus
Gyóni Lajosné dr.	főiskolai tanár
Hajnal Sándorné	főiskolai adjunktus
Dr. Hegyi Ildikó	főiskolai docens
Jávorné dr. Kolozsvári Judit	főiskolai docens
Keményné dr. Pálffy Katalin	főiskolai docens
Kereszty Zsuzsa	főiskolai docens
Körmöczy Katalin	főiskolai adjunktus
Dr. Lázár Tibor	főiskolai docens
Romankovics András	főiskolai adjunktus
Tomor Lajosné	főiskolai adjunktus
Torda Miklósné	főiskolai docens
Ungárné dr. Komoly Judit	főiskolai tanár

Mellékfoglalkozású oktatók:

Kádár Kenese	főiskolai adjunktus
--------------	---------------------

Tanszéki ügyintéző: Balogh Balázné és Kiss Ildikó /4 órás/

Társadalomtudományi Tanszék

Tanszékvezető: Dr. Donáth Péter főiskolai tanár

Főállású oktatók:

Dr. Demeter Katalin	főiskolai docens
Dr. Farkas Mária	főiskolai docens
Pajomé dr. Tóth Ilona	főiskolai docens
Dr. Vígh Gyula	főiskolai tanár

Tanszéki ügyintéző: Nagyné Bartuska Erzsébet /4 órás/

Természettudományi Tanszék

Tanszékvezető: Véghelyi Józsefné dr. főiskolai docens

Főállású oktatók:

Dr. Benke János	főiskolai tanár
Bihariné dr. Krekó Ilona	főiskolai adjunktus
Léglér Judit	főiskolai tanársegéd
Kanczler Gyuláné dr.	főiskolai docens
Kulin Eszter	főiskolai adjunktus
Pákozdi Erika	főiskolai adjunktus
Pusztai Jánosné dr.	főiskolai docens
Dr. Schottner Ede	főiskolai tanár

Mellékfoglalkozású oktatók:

Halas Józsefné	főiskolai docens
Máté Jánosné	laboráns

Tanszéki ügyintéző: Nagyné Fűzfői Teodóra

Testnevelési Tanszék

Tanszékvezető: Dr. Ozsváth Károly főiskolai docens

Főállású oktatók:

Buttás Pál	főiskolai docens
Fodorné dr. Földi Rita	főiskolai docens
Jánosi Éva	főiskolai adjunktus
Machalik József	főiskolai docens
Patayné Gergely Ildikó	főiskolai tanársegéd
Dr. Ferjesiné Brenner Erika	főiskolai adjunktus
Tihanyiné Hős Ágnes	főiskolai adjunktus
Vörös Veronika	főiskolai adjunktus

Tanszéki ügyintéző: Józsa Ilona /4 órás/

Továbbképzési és Szabadművelődési Központ

Vezető: Kraiciné dr. Szokoly Mária főiskolai docens

Főállású oktatók:

Bauer Béla	főiskolai tanársegéd
Dr. Kovács Árpád	főiskolai docens
Kovács Imréné dr.	főiskolai docens
Kovács Zoltán	innovátor
Újhelyiné dr. Pető Éva	főiskolai adjunktus

Tanszéki ügyintéző: Pintér Tamásné

Technikai dolgozó: Piller József /asztalos/

Vizuális Nevelési Tanszék

Tanszékvezető: Bálványos Huba főiskolai tanár

Főállású oktatók:

Bakos Tamás	főiskolai adjunktus
Boza Erzsébet	főiskolai docens
Gerber Pál	főiskolai adjunktus
Kardos Mária	főiskolai docens
Krassói Erna	főiskolai docens
Preisinger Zsuzsanna	főiskolai adjunktus
Sánta László	főiskolai docens
Szabó György	főiskolai docens

Mellékfoglalkozású oktatók:

Tari Gábor	főiskolai tanársegéd
------------	----------------------

Tanszéki ügyintéző: Mérai Nándorné /4 órás/

A további szervezeti egységek pedagógusai és dolgozói

Gyakorló Általános Iskola

Igazgató: Bereczki Lászlóné

Igazgatóhelyettesek: Csonkáné Liszka Ágnes
Mesterházi Ferenc

A tantestület tagjai:

Baranyai Beáta
Bubcsó Istvánné
Csahóczi Erzsébet
Csatai Jánosné
Dedinszki Lászlóné
Détári Ferencné
Dunainé Limbek Andrea
Farkas Adél
Gajdó Tamásné
Gévainé Tersach Rita
Győriné Beke Mária
Dr. Horváthné Tátrai Mária
Huba Józsefné
Illyés Józsefné
Isépy Mária
Istvánfi Klára
Kardos Istvánné
Kocsi Katalin
Legényné Csikos Aranka
Lénárd András
Nagyné Kun Borbála
K. Németh Ferencné
Oláh Aranka
Panágl Géza
Rumjanceva Nyina
Sárosiné Majorszky Klára
Seres Kálmánné
Süle Ilona
Szepesi Judit
Sziliné Fabriczki Anikó
Tátrai Ildikó
Tóth László
Vész László
Wéber Anikó
Wilhelm Tiborné

Könyvtáros: Dercsényi Krisztina

A Padányi Frank Alapítvány ösztöndíjasa: Schottner Rita

Pedagógiai asszisztensek:

Mohácsi Erzsébet

Paksi Zita

Szárszó Judit

Adminisztratív és technikai dolgozók:

Balogh Ernő

Benus Lászlóné

Csiba Józsefné

Fáy Balázs

Hohl Istvánné

Kalmár Sándorné

Kiss Józsefné

Mészáros Józsefné

Panghy Gyula

Nagy László

Ráduly Zoltánné

Szabó Mária

Szabó Zoltán

Varga Lászlóné

Verhovai Lajosné

Zubai Éva

fűtő

takarító

takarító

gondnok

konyhalány

takarító

konyhalány

konyhalány

portás

takarító /4 órás/

takarító

takarító

portás

iskolatiszár

konyhalány

takarító

Gyakorló Óvoda

Óvodavezető: Nevigyánszky Éva

A testület tagjai:

Antalné Pál Katalin

Bóvári Éva

Csizmadia Éva

Doroginé Thernesz Éva

Herczeg Margit

Kulcsár Éva

Kuruczlekiné Hámori Judit

Párdányi Zsuzsa

Szerdahelyi Katalin

óvónő

óvónő

óvónő

óvónő

óvónő

óvónő

óvónő

óvónő

óvónő

Technikai dolgozók:

Balázs Károlyné

Bartha László

Gonda Mihályné

Gál Erzsébet

dajka

fűtő

dajka

dajka

Hódosi Jolán	dajka
Karcagi István	kertész
Szlepák Sándor	fűtő
Vékony Lajos	fűtő
Vékony Lajosné	dajka

Könyvtár

Könyvtárigazgató: Fleckenstein Sándorné dr.

Könyvtár dolgozói:

Esztergályosné Papp Mária	könyvtáros
Késmárki Erzsébet	segédkönyvtáros
Krüner Zsófia	segédkönyvtáros
Molnár Jánosné	könyvtárigazgató-helyettes
Németh Istvánné	raktárkezelő /4 órás/
Szabó Erika	könyvtáros
Vajda Albertné	segédkönyvtáros
Vargáné Nánási Mária	könyvtáros
Vayné Pádár Éva	könyvtáros /6 órás/

Oktatástechnikai Stúdió

Stúdióvezető: Székely Róbertné tudományos munkatárs

Technikusok:

Bókay Zoltán csoportvezető
Bacsúr Endre
Csókás Sándor
Pajzs László
Szerdahelyi Roland

Főigazgatói Hivatal

Vezető: Székely Árpád főtitkár

Tanulmányi Osztály

Osztályvezető: Sturm Erzsébet

Adminisztratív dolgozók:

őzv. Bárány Albertné	ügyintéző /4 órás/
Boka Sándorné	ügyintéző
Gyenes Pálné	ügyviteli alkalmazott
Győri Jánosné	ügyintéző

Dr. Kézdiné Patakfalvi Katalin	tanulmányi előadó
Dr. Kővágó Lászlóné	ügyintéző /4 órás/
László Anna	tanulmányi előadó
Poppné Vinnai Irén	ügyintéző
Simon Györgyné	tanulmányi előadó
Szabó Ferencné	ügyintéző /4 órás/
Vidra Béláné	ügyintéző

Nyomda**Sokszorosító üzemvezető:** Bodnár Sándorné**Nyomdai dolgozók:**

Bene Lajosné	betanított munkás
Gembala Zsolt	gépmester

Jegyzetbolt**vezetője:** Csöröginé Thár Kinga**Igazgatási Osztály****Vezetője:** Korányiné Csősz Anna titkárságvezető**Az osztály dolgozói:**

Dr. Botond Éva	főmunkatárs /4 órás/
Cholnoki Viktória	ügyintéző /4 órás/
Fodor Andrea	ügyintéző
Gyékiss Katalin	oktatásszervező
Horváth Istvánné	ügyintéző
Répai Dánielné	küldeménykezelő irodai dolgozó /6 órás/
Stefanovič Zsuzsanna	főmunkatárs
Szeiler Zoltán	gépkocsivezető
Tiszavölgyi Istvánné dr.	személyzeti ügyintéző /4 órás/

Gazdasági Igazgatóság**A gazdasági igazgató közvetlen felügyelete alá tartozó dolgozók:**

Koller Anikó	ügyintéző
Medgyesi Istvánné	ügyintéző /6 órás/

Pénzügyi és számviteli osztály**Osztályvezető:** Gálffyné Egyed Mária**Az osztály dolgozói:**

Biró Jánosné	pénztáros
Csizmadia Csabáné	főmunkatárs
Erős Tiborné	ügyintéző

Fodorné Boza Tünde	ügyintéző
Hefflerné Lénárd Katalin	ügyintéző
Nagy Károly	leltározó
Petz Júlia	ügyintéző /6 órás/
Uzonyi Lajosné	könyvelő

Bér- és munkaügyi osztály

Osztályvezető: Bak Mária

Az osztály dolgozói:

Pálfi Anna	ügyintéző
Tüzes Zoltánné	ügyintéző

Üzemeltetési osztály

Osztályvezető: Feketéné Tóth Ildikó

Az osztály dolgozói:

Almási Györgyné	telefonkezelő
Aszódi Ambrusné	takarító
Balázs Jánosné	ruhatáros
Balogh Jánosné	takarító
Barmos Gyula	fűtő
Berta Gyuláné	takarító
Besze József	közműves
Bíró Sándorné	takarító
Bódi Sándor	portás
Bogár Józsefné	takarító
Brech Antal	portás
Czirfusz Ferencné	takarító
Csavera Józsefné	takarító
Csizmadia Ferencé	hivatalsegéd
Csutáné Német Erzsébet	takarító
Figé Józsefné	takarító
Gallé Ferencné	takarító
Gácsi Pálné	takarító
Gencsi Lászlóné	takarító
Glevitzky Szilveszter	portás
Hajas Tibor	a B-épület gondnoka
Kovács Pálné	takarító
Kunhegyi Jánosné	takarító
Mile Imréné	takarító
Molnár Katalin	ruhatáros
Nagy Károly	szakmunkás
Néhrer János	gázszerelő
Panghyné Gombos Anikó	az A-épület gondnoka
Répás Karolin	takarító

Susorányi Nándor
 Szabó Dezsőné
 Takács István
 Tóth Imre
 Túróczi Sándor
 Ulicza Zoltánné
 Ungvári Jenő
 Ungvári József
 Vincze László

asztalos
 telefonkezelő
 portás
 portás
 portás
 az óvoda gondoka
 anyagbeszerző
 fűtő
 portás

Konyha

Élelmezésvezető: Kovács Ferencné

A konyhai dolgozók:

Adolf Ferencné
 Csörsz Lajosné
 Flier Istvánné
 Illyés István
 Hidasi Lászlóné
 Hochold Jánosné
 Horváth Lászlóné
 Kónya Lászlóné
 Molnár János
 Németh István
 Lambert Lászlóné
 Rovács Pálné
 Tátrai János
 Tóth Ilona

szakács
 konyhalány
 szakács
 konyhai dolgozó
 konyhalány
 konyhalány
 konyhalány
 konyhai dolgozó
 anyagbeszerző
 konyhai dolgozó
 raktári kisegítő
 konyhai dolgozó
 konyhai dolgozó
 konyhai dolgozó

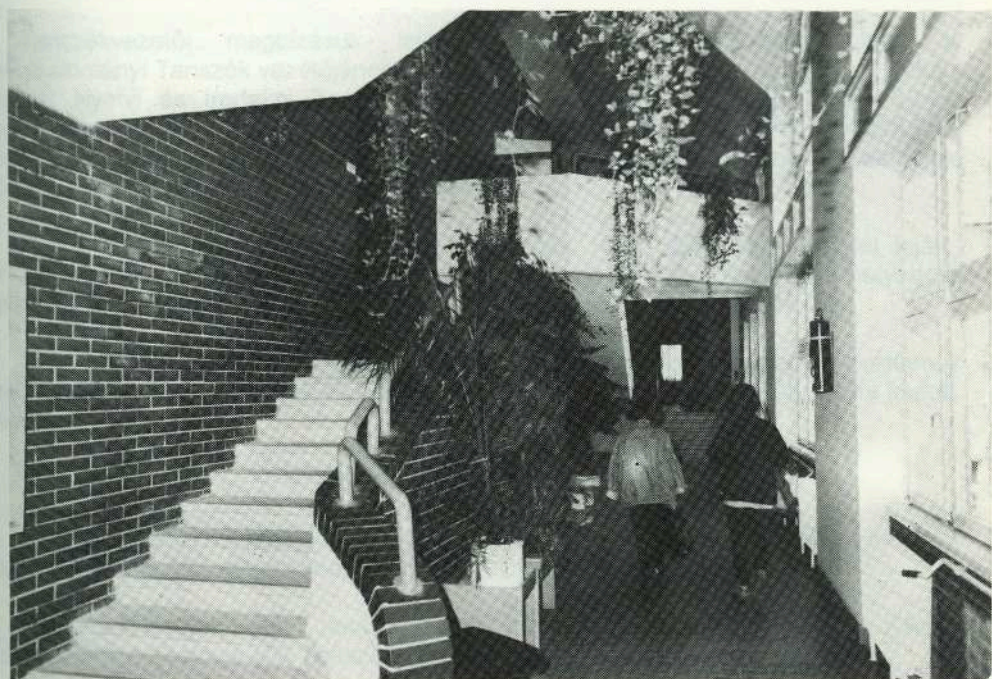
Szervezeti kereteken kívüli alkalmazottak:

Karai Istvánné
 Klemanovits Györgyné dr.
 Dr. Vida Ildikó

asszisztens
 üzemorvos
 jogtanácsos

Az új épületszárny kívülről

Folyosórészlet az új épületszárnyban

SZERVEZETI ÉS SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK 1989/90–1993/94. tanév

Szervezeti változások, vezetői, tanszékvezetői és főiskolai tanári kinevezések

1989/90. tanév

Főiskolai tanári kinevezést kapott 1989. július 1-jei hatállyal dr. Hangay Zoltán, a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék vezetője és Gyóni Lajosné dr., a Neveléstudományi Tanszék oktatója.

1990. januári ülésén a Főiskolai Tanács a Természettudományi Tanszékből három szervezeti egységet hozott létre: Természettudományi Tanszéket, Matematika Tanszéket, valamint Technika Szakcsoportot, amely a Matematika Tanszékhez jogilag és gazdaságilag kapcsolódva önállóan látja el a képzési feladatait. Ezzel egyidejűleg az önálló Oktatástechnikai Munkacsoport megszűnt, feladatát a Technika Munkacsoport, illetve a szolgáltatási feladatokat az Oktatástechnika Stúdió - mint önálló szervezeti egység - vette át.

A szervezeti változások következtében új vezetői megbízást kapott 1990. július 1-jei hatállyal Véghelyi Józsefné dr. /1993. június 30-ig/ a Természettudományi Tanszék vezetésére és dr. Kovács Árpád /1992. június 30-ig/ a Technika Munkacsoport vezetésére.

Tanszékvezetői megbízásuk lejártával Ungárné dr. Komoly Judit a Neveléstudományi Tanszék vezetőjének megbízását 1993. június 30-ig, dr. Hangay Zoltán a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék vezetőjének megbízását 1995. június 30-ig, Hegedűs Józsefné dr. az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék vezetőjének megbízását 1995. június 30-ig, Lengyelné dr. Szilágyi Ágnes a Matematika Tanszék vezetőjének megbízását 1995. június 30-ig meghosszabbították.

Nábrádi István főigazgató-helyettesi megbízása 1990. augusztus 31-ével lejárt. 1990. szeptember 1-jétől az óvodapedagógus képzést irányító főigazgató-helyettesi megbízást dr. Odor Klára főiskolai docens kapta a feladatkörök átrendezése után.

1990 májusában dr. Bánki László tanszékvezetői megbízásának lejártát követően a Közművelődési Tanszék vezetésére 1 éves időtartamra Kraiciné dr. Szokoly Mária kapott megbízást.

1990/91. tanév

A művelődési és közoktatási miniszter a Főiskolai Tanács ajánlására Hunyady Györgyné dr. főigazgató megbízását újabb 3 évvel meghosszabbította.

1990. augusztus 1-jével tanszékvezetői megbízást kapott dr. Ozsváth Károly főiskolai docens a Testnevelési Tanszék vezetésére 1993. június 30-ig.

1990. október 17-én a Budapesti Tanítóképző Főiskola és a Ganz Danubius Kazán- és Gépgyártó Rt. szándéknyilatkozatot tett "Anyanyelvünkért. Alapítvány" létrehozásáról 150 ezer, illetve 100 ezer forint induló összeggel a határon túli magyar nemzetiségű hallgatók képzésének a támogatására. Az alapítványt 1990 decemberében jegyezték be.

A Főiskolai Tanács tudomásul vette dr. Kovács Árpád, a Technika Munkacsoport vezetőjének lemondását - 1990. december 31-i hatállyal - a szakcsoportvezetői megbízásáról.

A főiskolán 1991. július 1-jei hatállyal Továbbképző és Szabadművelődési Központ elnevezéssel - tanszéki jogállású- szervezeti egység létesült, melynek vezetésével Kraiciné dr. Szokoly Mária főiskolai docenst bízta meg a testület. A Központ létrehozásával egyidejűleg a Főiskolai Tanács jogutód nélkül megszüntette a Közművelődési Tanszéket és a Technika Munkacsoportot. A Művelődéstörténet tantárgy gondozásával a Társadalomtudományi Tanszéket bízta meg, a Technika tantárgy oktatásának feladatait a Továbbképzési és Szabadművelődési Központ vette át.

1991. július 1-jével dr. Donáth Péter főiskolai tanár tanszékvezetői megbízását további 5 évre meghosszabbították.

1991/92. tanév

A Főiskola 1991. november 1-jei hatállyal megnyitotta Jegyzetboltját a XII. ker. Tartsay Vilmos u. 24. sz. alatt.

1991. november 30-ai hatállyal Lengyelne dr. Szilágyi Ágnes, a Matematika Tanszék vezetője megvált a főiskolától.

1992. január 1-jével Gráf Gáborné főiskolai docensnek, az Ének-Zenei Tanszék vezetőjének megbízását 5 évvel, Bálványos Huba főiskolai tanárnak, a Vizuális Nevelési Tanszék vezetőjének megbízását ugyancsak 5 évvel meghosszabbították.

Főiskolai tanári kinevezést kaptak: dr. Benke János és dr. Schottner Ede a Természettudományi Tanszék oktatói, valamint Bollókné dr. Panyik Ilona a Neveléstudományi Tanszék oktatója.

1992. július 1-jével tanszékvezetői megbízást kapott Radnainé dr. Szendrei Julianna főiskolai docens a Matematika Tanszék vezetésére. A főigazgató-helyettesi megbízások lejártával az általános főigazgató-helyettesi feladatkör ellátásával /1992. július 1-jétől 1993. június 30-ig terjedő időszakra/ dr. Sárosdyné dr. Szabó Judit főiskolai adjunktust, a tanítói szakért felelős főigazgató-helyettesi teendők ellátásával /1992. július 1-jétől 1997. június 30-ig/ Kálmánné dr. Bors Irén főiskolai docenst bízta meg. Az óvodapedagógus szak felügyeletét ellátó dr. Odor Klára főiskolai docens /1992. június 30-án lejáró főigazgató-helyettesi/ megbízását /1995. június 30-ig/ meghosszabbították.

Az 1991/92. tanév lejártával Hunyady Györgyné dr. főiskolai tanár felmentését kérte a főigazgatói megbízás alól. A Főiskolai Tanács a főigazgató tevékenységét elismerve és megköszönve, tudomásul vette döntését, és ad hoc bizottság létrehozásával megkezdte az új főigazgató személyének a kiválasztását.

A Főiskolai Tanács javaslatára a művelődési és közoktatási miniszter 1992. július 1-jével főigazgatóvá nevezte ki dr. Nagyszentpéteri Géza főiskolai tanárt, a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék oktatóját 1995. június 30-ig.

1992/93. tanév

A Gyakorlóóvoda vezetője Reményi Dezsőné nyugállományba vonult, az óvoda vezetőjének Nevigyánszky Éva szakvezető óvónőt nevezték ki.

A Gazdasági Igazgatóság szervezetében két osztályt összevontak, így az új osztály Pénzügyi és Számviteli Osztályként működik tovább az Üzemeltetési Osztály mellett.

1992. június 29-ével Bánhegyi Péterné gazdasági igazgató megvált a főiskolától, így - 6 hónapos határozott időre - dr. Bankó Sándor gazdasági igazgatói megbízást kapott.

1992. október 1-jei hatállyal - Ungárné dr. Komoly Judit tanszékvezető lemondása után - 5 éves időtartamra Hunyady Györgyné dr. főiskolai tanár kapott megbízást a Neveléstudományi Tanszék vezetésére.

Sárosdyné dr. Szabó Judit főiskolai docens főigazgató-helyettesi megbízását 1995. június 30-ig meghosszabbították. Véghelyi Józsefné dr. főiskolai docensnek, a Természettudományi Tanszék vezetőjének, dr. Ozsváth Károly főiskolai docensnek, a Testnevelési Tanszék vezetőjének és Bereczki Lászlóné gyakorlóiskolai igazgatónak a megbízását 1998. június 30-ig hosszabbították meg.

1993/94. tanév

1993. szeptember 16-án a Főiskolai Tanács Dóczy Emilné megbízott gazdasági igazgató gazdasági igazgatói kinevezését javasolta.

A főiskolán az Igazgatási Osztályhoz tartozóan - a titkárságvezető közvetlen irányításával működő - Küldeménykezelő Iroda létesült 1993. november 1-jével. Ugyancsak november elsejétől külügyi referens is tevékenykedik a főiskolán, a főiskola egészét érintő kapcsolatok és a TEMPUS-projectek kezelésére.

1994 júliusában Gráf Gáborné, az Ének-Zenei Tanszék vezetője főiskolai tanári kinevezést kapott.

Kraiciné dr. Szokoly Máriának, a Továbbképzési és Szabadművelődési Központ vezetőjének megbízását további 5 évre meghosszabbították.

Változások a tanszékek főállású oktatói körében

1989/90. tanév

Címzetes főiskolai docensi címet kapott Gazsó Ferencné, a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék oktatója, nyugállományba vonulása alkalmából.

Főiskolai adjunktusi kinevezést kapott Balogh Ágnes további 3 évre a Neveléstudományi Tanszékre, dr. Bodó Sándorné határozatlan időre az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, Boza Erzsébet határozatlan időre a Vizuális Nevelési Tanszékre, C. Neményi Eszter határozatlan időre a Természettudományi Tanszékre, dr. Czverencz Jánosné határozatlan időre az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, Fodorné Földi Rita határozatlan időre a Testnevelési Tanszékre, Tardy Lászlóné határozatlan időre az Ének-Zenei Tanszékre, Tomor Lajosné 3 éves határozott időre a Neveléstudományi Tanszékre és dr. Vassné Vagra Edit határozatlan időre a Matematika Tanszékre.

Főiskolai tanársegédi kinevezést kapott Cziike Bernadett 3 éves határozott időre a Neveléstudományi Tanszékre, Farkas Mária a Társadalomtudományi Tanszékre, Pákozdi Erika 5 éves határozott időre a Természettudományi Tanszékre, Tihanyiné Hős Ágnes további 5 évre a Testnevelési Tanszékre és Tóth Beatrix határozatlan időre a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékre.

Nyugdíjba vonult dr. Császi Sándor tanszékvezető a Testnevelési Tanszékről, Gazsó Ferencné, dr. Losonci Miklós és Pozsgay Imréné a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékről, Perlai Rezsőné dr. a Neveléstudományi Tanszékről és dr. Makra Zsigmondné a Természettudományi Tanszékről.

1990/91. tanév

Főiskolai docensi kinevezést kapott Boza Erzsébet határozatlan időre a Vizuális Nevelési Tanszékre, Cervenák Józsefné a Matematika Tanszékre, dr. Csíkvári Gábor a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, dr. Demeter Katalin a Társadalomtudományi Tanszékre, dr. Horváth Alice a Matematika Tanszékre, Kálmánné dr. Bors Irén a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, Nyikulina Nagyeczda az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, dr. Ozsváth Károly a Testnevelési Tanszékre, Pusztai Jánosné dr. a Természettudományi Tanszékre, Réti Anna az Ének-Zenei Tanszékre, Torda Miklósné a Neveléstudományi Tanszékre.

Tudományos munkatárs lett Székely Róbertné, az Oktatástechnikai Stúdió vezetője.

Főiskolai adjunktusi kinevezést kapott Bakos Tamás határozatlan időre a Vizuális Nevelési Tanszékre, dr. Fejes Erzsébet a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, Görgényiné Epres Erika, Herbertné Szakács Zsuzsa és Sárosdyné dr. Szabó Judit 3 éves szerződéssel az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, Horváth Vilmos 3 éves határozott időre a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, dr. Ozsváth Károly a Testnevelési Tanszékre, Vörös Veronika határozatlan időre a Testnevelési Tanszékre.

Főiskolai tanársegéddé nevezték ki Patayné Gergely Ildikót 3 éves határozott időre a Testnevelési Tanszékre.

Nyugdíjba vonult Esküdtné Sebestyén Ildikó a Testnevelési Tanszékről, Szűcs Zoltánné dr. az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékről és Tiszavölgyi Istvánné dr. a Társadalomtudományi Tanszékről.

1991/92. tanév

Főiskolai docensi kinevezést kapott dr. Csíkvári Gábor ismét, a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, dr. L. Nagy Katalin az Ének-Zenei Tanszékre és Mélykutiné Dietrich Katalin az Ének-Zenei Tanszékre.

Főiskolai adjunktusi kinevezést kapott Bánki Vera határozatlan időre az Ének-Zenei Tanszékre, Bihariné Krekó Ilona a Természettudományi Tanszékre, Csémé Kincses Éva határozatlan időre az Ének-Zenei Tanszékre, Horváth Vilmos a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, Nagy Balázsné az Ének-Zenei Tanszékre, Pákozdi Erika határozatlan időre a Természettudományi Tanszékre, Tihanyiné Hős Ágnes határozatlan időre a Testnevelési Tanszékre, Tomor Lajosné határozatlan időre a Neveléstudományi Tanszékre és Ungár Istvánné az Ének-Zenei Tanszékre, Vörös Veronika a Testnevelési Tanszékre.

Főiskola tanársegédi kinevezést kapott Czike Bernadett további 5 évre a Neveléstudományi Tanszékre, Hajnal Sándorné határozatlan időre a Neveléstudományi Tanszékre, Németh Johanna az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, Patayné Gergely Ildikó a Testnevelési Tanszékre.

Nyugdíjba vonult dr. Bánki László a Társadalomtudományi Tanszékről, dr. Füle Sándor a Neveléstudományi Tanszékről, Nábrádi István a Matematika Tanszékről és Nagyné dr. Goller Ágota az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékről.

1992/93. tanév

Főiskolai docensi kinevezést kapott dr. Békési Ágnes a Neveléstudományi Tanszékre, Buttás Pál a Testnevelési Tanszékre, dr. Doboss Gyula a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékre és Sárosdyné dr. Szabó Judit főigazgató-helyettes az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékre.

Főiskolai adjunktusi kinevezést kapott dr. Farkas Mária a Társadalomtudományi Tanszékre és L. Békési Julianna a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékre.

Főiskolai tanársegédi kinevezést kapott Légler Judit a Természettudományi Tanszékre és Németh Johanna 4 éves határozott időre az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékre.

Nyugdíjba vonult S. Kis Lajosné dr. a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékről.

1993/94. tanév

Főiskolai docensi kinevezést kapott Bánki Vera, Döbrössy János és Tardy Lászlóné az Ének-Zenei Tanszékre, dr. Bodó Sándorné, Csanádiné dr. Kiss Jolán és dr. Stoyan Gysbertné az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékre, Jávorné dr. Kolozsvári Judit és Kereszty Zsuzsa a Neveléstudományi Tanszékre, Zsinkó Erzsébet a Matematika Tanszékre, dr. Farkas Mária a Társadalomtudományi Tanszékre, Fodorné dr. Földi Rita a Testnevelési Tanszékre, továbbá Kardos Mária a Vizuális Nevelési Tanszékre.

Főiskolai adjunktusi kinevezést kapott Tóth Beatrix, a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék oktatója.

Nyugdíjba vonult Rudolf Éva a Vizuális Nevelési Tanszékről, Suba Imre a Továbbképzési és Szabadművelődési Központból.

Változások a gyakorlóiskolában és gyakorlóóvodában
/az intézményvezetők kivételével/

A BTF Gyakorló Általános Iskola

A testület tagjai 1989-től Mesterházy Ferenc techn. tanár, Rácz Rita, a Padányi Frank Antal Alapítvány ösztöndíjasa, 1990-től Limbek Andrea tanár, Győriné Beke Mária tanár, Bubcsó Istvánné tanár, Barna Henriette, a Padányi Frank Antal Alapítvány ösztöndíjasa, 1991-től Horváthné Tátrai Mária tanár, Szegényné Csikós Aranka tanár, Sárosiné Majorszki Klára tanár, Kriesch Tamásné tanár és Nemoda Judit, a Padányi Frank Antal Alapítvány ösztöndíjasa, 1992-től Gévainé Terschach Rita tanár, Botos Krisztina nevelő, Földesi Éva ped. asszisztens. Pintér Krisztina ped. asszisztens, Kovács Melinda ped. asszisztens és Istvánfi Klára, a Padányi Frank Antal Alapítvány ösztöndíjasa, 1993-tól Farkas Adél tanár, Istvánfi Klára nevelő, Paksi Zita ped. asszisztens, Mocsári Erzsébet ped. asszisztens, Szárszó Judit ped. asszisztens és Schottner Rita gyakorlók, a Padányi Frank Antal Alapítvány ösztöndíjasa.

Eltávoztak az iskolából 1989-ben Körösi Zsoltné igazgató-helyettes, dr. Bánhegyiné Havasi Zsuzsa tanár, Gelba Katalin tanár, 1990-ben dr. Fűzné dr. Gélik Ágnes tanár, Kovács Attila tanár, Lovas Erika tanár, Fejér Zsolt tanár, Keresztes Lórándné tanár /nyugdíjazás/ és a Padányi Frank Antal Alapítvány ösztöndíjasa, Rácz Rita, 1991-ben Váradiné Szép Emese tanár, Hargittai Helga tanár, Gere György tanár, Aladicsné Patyi Erika tanár, dr. Káplár Lászlóné tanár, Zathureczkyné Szobavári Irma tanár, Ispény Mária nevelő, Kántor Ivett nevelő, Gellér Istvánné nevelő, 1992-ben Kertész Viktorné tanár, Kriesch Tamásné tanár, Kántor Ivett nevelő, Kárpátné Barna Henriett nevelő, Görög Katalin ped. asszisztens, Dézsi Bernadett ped. asszisztens, Gyenei Melinda pszichológus, 1993-ban Földesi Éva ped. asszisztens, Pintér Krisztina ped. asszisztens, Kovács Anikó ped. asszisztens és a Padányi Frank Antal Alapítvány ösztöndíjasa, Istvánfi Klára, 1994-ben Istvánfi Klára nevelő.

1991. augusztus 15-ei hatállyal Sárosiné Majorszky Klára, Legényné Csikós Aranka tanárok testnevelés-szakvezetői megbízást kaptak.

1991. szeptember 1-jei hatállyal Mesterházy Ferenc igazgató-helyettesi megbízást kapott.

1992. szeptember 1-jétől Kardos Istvánné és Lénárd András tanító szakvezetői megbízást kapott.

A BTF Gyakorló Óvoda

Új dolgozók 1989-től Herczeg Margit óvónő, 1990-től Doroginé Thernesz Éva óvónő, 1992-től Bovári Éva óvónő.

Más munkahelyre távozott 1989-ben dr. Karakas Zsuzsa vezetőhelyettes, 1991-ben Mészárosné Kasler Tímea óvónő, 1992-ben Reményi Dezsőné óvodavezető /nyugdíjazás/, 1993-ban Imre Zsuzsa óvónő, Puskás Zsoltné óvónő /nyugdíjazás/, Király Istvánné óvónő, Bánné Nagy Katalin óvónő.

1990. április elsejei hatállyal Herczeg Margit óvónő szakvezető óvónői kinevezésben részesült.

Az 1992/93. tanévre Csizmadia Éva óvónő szakvezetői megbízást kapott.

Változások hivatali és a technikai dolgozói körben

Könyvtár és Oktatástechnikai Stúdió

Érkeztek: 1990-ben Esztergályosné Papp Mária könyvtáros, 1992-ben Szabó Erika könyvtáros, Ángyán Balázs technikus, Szerdahelyi Roland technikus, 1993-ban Vargáné Nánási Mária könyvtáros.

Távoztak: 1990-ben Réczey Miklósné könyvtáros, Vadászy Béláné könyvtáros, Kővágó Attila technikus, 1992-ben Nagy Anna könyvtáros, Ángyán Balázs technikus.

Főigazgatói Hivatal (Tanulmányi Hivatal, Igazgatási Osztály, Nyomda)

Érkeztek: 1989-ben Dávid Zoltánné ügyintéző, Spányik Pálné ügyintéző, Vértess Judit ügyintéző, Pethes Gizella ügyintéző, Korányi Éva ügyintéző, 1990-ben dr. Kővágó Lászlóné tanszéki ügyintéző, Mérai Nándorné tanszéki ügyintéző, Kern Lídia titkársági munkatárs, Korányiné Csősz Anna tanszéki ügyintéző /1992-től titkárságvezető/, Nagy Dezsőné ügyintéző, Bene Lajosné nyomdai szakmunkás, 1991-ben Krisztel Erika tanszéki ügyintéző, Somlóné Szemler Ágota ügyintéző, Szatmári Edit ügyintéző, Zábó Lászlóné ügyintéző, Csöröginé Thár Kinga jegyzetboltvezető, Vidra Béláné ügyintéző, Gembala Zsolt gépmester, 1992-ben Fodor Andrea titkársági ügyintéző, Horváth Istvánné ügyintéző, 1993-ban Cholnoki Viktória irattáros, Répai Dánielné küldeménykezelő.

Távoztak: 1990-ben Kun-Sebestyén Gézané előadó, Dávid Zoltánné előadó, Spányik Pálné előadó, Korányi Éva ügyintéző, Réti Kornélia ügyintéző, 1991-ben Krisztel Erika ügyintéző, Kern Lídia titkársági munkatárs, Pethes Gizella ügyintéző, Zábó Lászlóné ügyintéző, Szatmári Edit ügyintéző, 1992-ben Szatmári Árpádné ügyintéző, dr. Jáki Lászlóné ügyintéző, 1993-ban Nagy Dezsőné ügyintéző, Kocsis Edit ügyintéző, 1994-ben Győri Gáborné tanulmányi ügyintéző és Nessinger Béláné tanszéki ügyintéző.

Gazdasági igazgatóság

Érkeztek: 1989-ben Kozák János segédraktáros, Sándor Gyuláné konyhalány, Illyés István konyhai dolgozó, Tóth Ilona konyhai dolgozó, 1990-ben Demeter Bertalanné pénzügyi osztályvezető, Bíró Jánosné pénztáros, Tótfalusi Péterné pénzügyi csoportvezető, Benkő Sándorné könyvelő, Nyilas Gyuláné ügyintéző, Csörsz Lajosné konyhalány, Hochold Jánosné konyhalány, Kaszai Gyuláné konyhalány, Kelemen Teréz konyhalány, Magas Lászlóné munkaügyi ügyintéző, Tüzes Zoltánné munkaügyi ügyintéző, Csuha Zoltán villanyszerelő, Ulicza Zoltánné ruhatáros /1994-től az Óvoda gondnoka/, Fige Józsefné takarító, Fél Lászlóné takarító, Brech Antal portás, Susorányi Nándor asztalos, Túróczi Sándor portás, Tari Pál villanyszerelő, Takács István portás, 1991-ben Nagy Károly leltározó, Pencz Júlia könyvelő, Csutáné Németh Erzsébet takarító, Kovács Pálné takarító, Csácsi Pálné takarító, Weber Lajosné takarító, Ungvári József fűtő, Végh Lászlóné konyhalány, Gaál Gyula hentes, 1992-ben Bak Mária bér- és munkaügyi ügyintéző /1993-tól munkaügyi osztályvezető/, Bognárné Czégényi Ildikó pénzügyi előadó, Szabó Tamás pénzügyi előadó, Erős Tiborné pénzügyi előadó, Uzonyi Lajosné ügyintéző, Siklósi Miklósné főmunkatárs, Tóth Imre portás, Ungvári Jenő raktáros, Lőrincz Zoltán asztalos, Bogár Józsefné takarító, Kajári Istvánné konyhalány, Czebe Iván konyhai segédmunkás, 1993-ban Gálfné Egyed Mária számviteli osztályvezető, Hefflerné Lénárd Katalin pénzügyi előadó, Koller Anikó ügyintéző, Homoki Lászlóné előadó, Hidasi Lászlóné konyhalány, Benyó Lajosné takarító, Besze József kőműves, Molnár Katalin ruhatáros, Honti János fűtő.

Távoztak: 1990-ben Fodor Gáborné pénztáros, Lávinger Mihályné pénzügyi osztályvezető, Boros Józsefné ügyintéző, Demeter Bertalanné osztályvezető, Molnár István leltározó, Tóth Lászlóné könyvelő, Hidasi Károly portás, Süle László portás, dr. Csikiné dr. Nyilas Mária jogtanácsos, Száraz Jánosné konyhalány, 1991-ben Bódis Andrásné leltározó, Nyilas Gyuláné könyvelő, Kozák János segédraktáros, Fodor Istvánné takarító, Csuha Zoltán vízvezetékszerelő, Szohalopulosz Hrisztoszné takarító, Beke István portás, Vécsi Lipótné telefonkezelő, 1992-ben Magas Lászlóné ügyintéző, Takács Istvánné ügyintéző, Konta Jenő raktáros /nyugdíjazás/, Tófalvi Péterné pénzügyi osztályvezető, dr. Kiss Csabáné ügyintéző, Szabó Tamás ügyintéző, Posta Zoltánné anyagkönyvelő, Érdi Sándorné ruhatáros, Tari Pál villanyszerelő, Fodor Gábor anyagbeszerző, Mucza Katalin takarító, Lőrincz Zoltán asztalos, Proksa Lászlóné konyhalány, Czebe Iván szakács, Kajári Istvánné konyhalány, Kajári Ferenc segédmunkás, 1993-ban Boza Károlyné titkárnő, Siklósi Miklósné főmunkatárs, Heller Józsefné számviteli osztályvezető, Bognárné Czégényi Ildikó pénzügyi előadó, Kelemen Terézia konyhalány, Nyirő László portás, Benyó Lajosné takarító, Répás Karolina takarító, 1994-ben Pálmai Ákosné munkaügyi osztályvezető, Homoki Lászlóné előadó, Almási Györgyné telefonkezelő.

Gyakorlóiskola

Érkeztek: 1989-ben Balogh Jánosné takarító, Beke István portás, Dam István portás, 1990-ben Karcagi István kertész, Benus Lászlóné takarító, Bartha László fűtő, 1991-ben Kalmár Istvánné takarító, Diabella Lipták Timea menzás, Szabó Mária takarító, Hohl Istvánné konyhalány, 1992-ben Márkus Attiláné takarító, Ráduly Zoltánné takarító, Szeiler Gabriella takarító, Csabiánszki Sándorné takarító, Panghy Gyula portás, Horváth Lászlóné konyhalány, Kerekes Pál fűtő, Elmont Jánosné takarító, 1993-ban Benczi Gyuláné takarító, Nagy László takarító, Szlepek Sándor fűtő.

Távoztak: 1988-ben Farkas Szilveszterné takarító, Lénárt István fűtő, Váradi Gyula segédmunkás, Vécsi Miklós portás, 1990-ben Frombach Jánosné takarító, 1991-ben Farkas Andrásné takarító, Márk Miklósné takarító, Koren Emese kisegítő, Sipos Jenőné takarító, 1992-ben Horváth Gyuláné takarító, Magda János fűtő, Bajnok Józsefné takarító, Kálomista Zsigmondné takarító, Zsoldi Lajosné portás, Szabó Mária takarító, Szeiler Gabriella takarító, Egyed Anna takarító, 1993-ban Csabjánszki Sándorné takarító, Szűcs Jánosné takarító, Elmont Jánosné takarító, 1994-ben Németh Kálmánné takarító, Szabó Mária takarító, Rácz Imre fűtő, Honti János fűtő, Bartha László fűtő, Zenkovics Krisztina takarító.

Gyakorlóóvoda

Érkeztek: 1991-ben Gál Erzsébet dajka, dr. Koronghy Elemémé dajka, 1993-ban Vékony Lajosné dajka, Vékony Lajos kertész.

Távoztak: 1989-ben Virág Ferencné dajka, 1990-ben Kovács Ildikó dajka, 1991-ben Zielbauer Éva dajka, 1992-ben Pintér Lajos fűtő, Baranyi Zoltán fűtő, 1993-ban Koronghy Elemémé dajka, Varga Mihály fűtő, 1994-ben Vékony Lajosné dajka Gonda Mihályné dajka /nyugdíjazás/, Gaál Erzsébet dajka.

KITÜNTETÉSEK

a főiskola oktatóinak, dolgozóinak és hallgatóinak

1989/90. tanév

"Kiváló munkáért" kitüntetésben részesült Csonkáné Liszka Ágnes, Glatz Ferencné dr., Jánosi Éva, Pusztai Jánosné dr. és nyugdíjba vonulása alkalmából Perlai Rezsőné dr., valamint Fodor Gáborné.

"Miniszteri dicséretben" részesült Almássy Györgyné, Bánki Vera, Bókay Zoltán, dr. Erős Ilona, Flier Istvánné, Kardos Mária, Nagy Károly, Nevigyánszky Éva, Pálmai Ákosné, Poppné Vinnai Irén, Révy Viktorné, Seres Kálmánné, Suba Imre, Sziliné Fabriczky Anikó, Tóth László és nyugdíjba vonulása alkalmából Ronyák Lászlóné.

"Főiskoláért emlékérmet" kapott Esküdné Sebestyén Ildikó, Tímár Imre, Ungárné dr. Komoly Judit és dr. Békési Lajos nyugalmazott főigazgató.

"Törzsgárda jutalmat és emléklapot" kapott 30 éves szolgálatáért Esküdné Sebestyén Ildikó, Halas József, Kerecsényi László, dr. Magyarfalvi Lajos, Poeszné Juhász Erika, dr. Szőnyi Tibor és Ungárné dr. Komoly Judit, 25 éves szolgálatért Kerényi Ernőné, 20 éves szolgálatáért Adolf Ferencné, Bársony Magda, Kovács Zoltán és dr. Lázár Tibor, 15 éves szolgálatáért Csonkáné Liszka Ágnes, Fleckenstein Sándorné dr., Glatz Ferencné dr., Gombos József, Hidasi Károly, Huba Józsefné, dr. Kézdyné Patakfalvy Katalin, Lengyelné dr. Szilágyi Ágnes, Nagy Anna, Ronyák Lászlóné, Rudas Tamás és Végh Lászlóné, 10 éves szolgálatáért dr. Békési Ágnes, Erős Ilona, Gallé Ferencné, Handula Péterné, Kovács Imréné, Posta Zoltánné, Szabó György, Tiszavölgyi Istvánné dr., Ujhelyiné dr. Pető Éva, Vadászi Béláné és Zsinkó Erzsébet.

A főigazgató emléklappal ismerte el mindazok munkáját, akik 1959/60. tanévtől nyugállományba vonulásukig folyamatosan a főiskolán tevékenykedtek és nyugdíjasként a legutóbbi tanévben is dolgoztak. Így e kitüntetést dr. Gaál Györgyné, Halas Józsefné, Kerecsényi László, dr. Magyarfalvi Lajos, Poeszné Juhász Erika és dr. Szőnyi Tibor vehette át.

"Kiváló szakvezetői díjat" kapott Illyés Józsefné gyakorlóiskolai szakvezető tanító és Szontagh Tamásné, a Váli Úti Általános Iskola szakvezető tanítója.

"Népköztársasági ösztöndíjat" kaptak Dóczi Klára /II. évfolyam/, Kenyeres Márta /III. évfolyam/, Kovács Gabriella /III. évfolyam/, Kovács Ildikó /II. évfolyam/, Kovács Ildikó /III. évfolyam/, Lendvai Mónika /II. évfolyam/, Liszcai Krisztina /III. évfolyam/, Makai Gabriella /III. évfolyam/, Polgárné Gyaraki Margit /III. évfolyam/, Pluhár Krisztina /III. évfolyam/, Urbánfy Szilvia /III. évfolyam/, Újvári Timea /II. évfolyam/, Varga Annamária /II. évfolyam/, Vass Szilvia /III. évfolyam/ és Winkler Margit /III. évfolyam/ hallgatók.

A dr. Padányi Frank Antal ösztöndíjat 1990-91-re Barna Henriette tanítói szakos hallgató nyerte el.

"Kiváló Hallgató címet" kapott Kovács Gabriella tanító szakos és Kulcsár Éva, Snekszer Andrea óvodapedagógus szakos hallgató.

"Az évfolyam legjobb óvodapedagógusa" címet és az ezzel járó dr. Padányi Frank Antal Alapítvány támogatását Kiss Gabriella hallgató nyerte el.

1990/91. tanév

"A Diákokért" főiskolai kitüntetésben részesült Kanczler Gyuláné dr.

"Főigazgatói dicséretet" kapott Szűcs Zoltánné dr.

"Kiváló szakvezetői díjban" részesült Seres Kálmánné gyakorlóiskolai szakvezető tanító és Skrapits Lajosné, a Kiss János altb. u. 31. sz. Általános Iskola szakvezető tanítója.

"Köztársasági ösztöndíjat" kaptak Abóczki Éva /III. évfolyam/, Bogdán Katalin /III. évfolyam/, Domboroczky Rita /II. évfolyam/, Hargitai Miklós /III. évfolyam/, Kecskés Judit /III. évfolyam/, Kékesi Anna /II. évfolyam/, Kollár Ágnes /III. évfolyam/, Kolosai Nedda /III. évfolyam/, Komár Zsuzsanna /III. évfolyam/, Kovács Ildikó /III. évfolyam/, Nemes Júlia /III. évfolyam/, Somhegyi Judit /II. évfolyam/, Tornyai Brigitta /III. évfolyam/, Vajó Adrienn /II. évfolyam/ és Varga Annamária /III. évfolyam/ hallgatók.

A dr. Padányi Frank Antal ösztöndíjat 1991-92-re Nemoda Judit tanítói szakos III. évfolyamos hallgató nyerte el.

"Az évfolyam legjobb tanítója" címet és a dr. Padányi Frank Antal Alapítvány támogatását Zsembery Györgyi vehette át.

"Kiváló hallgató" címet és jutalmat kapott Kovács Ildikó /III.5./ és Nemes Júlia /III.4./ tanítói szakos hallgató.

"Kiváló tanulmányi eredményeiért és a kimagasló közösségi szellem elismeréseként jutalomban részesült a III/5. és a III/7. tanítói szakos és a II/3. óvodapedagógus szakos csoport, egyéni jutalmat vehettek át Légrády Orsolya /II. évfolyam/, Still András /III. évfolyam/, Schnitzer Ildikó /III. évfolyam/, Pethő Ildikó /II. évfolyam/, Andrásikné Kiss Mária /II. évfolyam/, Komár Éva /I. évfolyam/ tanítói szakos hallgatók, valamint Ficzy Dóra /II. évfolyam/ és Győri Krisztina /II. évfolyam/ óvodapedagógus szakos hallgatók.

1991/92. tanév

"*Apáczai Csere János díjat*" kapott kimagasló pedagógiai munkájának elismeréseként Hunyady Györgyné dr. főigazgató.

"*Főiskoláért emlékérmet*" kapott dr. Füle Sándor.

"*Diákokért emlékérmet*" vehetett át dr. Odor Klára és Döbrössy János.

Főigazgatói dicséretben részesült Bakos Tamás, Csanádiné dr. Kiss Jolán, Csonkáné Liszka Ágnes, Détári Ferencné, Kardos Mária, Mélykútiné Dietrich Helga, Puskás Zsoltné és Vörös Veronika.

"*Kiváló szakvezetői díjban*" részesült Wéber Anikó gyakorlóiskolai szakvezető és Schrancz Sándorné, a VIII. Német u. 14. sz. Általános Iskola szakvezetője.

"*Köztársasági ösztöndíjasok*" Babik Edit /III. évfolyam/, Bácsalmási Gabriella /II. évfolyam/, Bakos Judit /III. évfolyam/, Besnyi Erika /III. évfolyam/, Domboroczky Rita /III. évfolyam/, Fedor Ilona /III. évfolyam/, Gál Marianna /III. évfolyam/, Huszák Ágnes /III. évfolyam/, Kékesi Anna /III. évfolyam/, Kusz Ildikó /III. évfolyam/, Légrády Orsolya /III. évfolyam/, Molnár Barbara /III. évfolyam/, Nagy József /II. évfolyam/, Petheő Ildikó /III. évfolyam/, Somhegyi Judit /III. évfolyam/ és Vajó Adrienn /III. évfolyam/ hallgatók a tanítói szakról, valamint Lajkó Viktória /III. évfolyam/ hallgató az óvodapedagógus szakról.

A *Padányi Frank Antal ösztöndíjat* 1992-93-ra Istvánfi Klára tanítói szakos hallgató nyerte el.

"*Kiváló Hallgató címet*" kapott Vajó Adrienne, Huszák Ágnes és Petheő Ildikó nappali tagozatos tanítói szakos, Lajkó Viktória nappali tagozatos óvodapedagógus szakos és Magyar Margit esti tagozatos tanítói szakos hallgató nyerte el.

"*Az évfolyam legjobb tanítója*" Bódy Krisztina III. évfolyamos hallgató lett.

1992/93. tanév

"*A Magyar Felsőoktatásért emléklakett*" elismerében részesült Adamikné dr. Jászó Anna és Nábrádi István.

"*A Pedagógus Szolgálati Emlékérem*" kitüntetést S. Kis Lajosné dr. és Rudolf Éva vehette át.

"Főiskoláért" emlékérmét kapott Bollókné dr. Panyik Ilona, Hegedűs Józsefné dr. és dr. Schottner Ede.

A "Diákokért emlékérmét" Pusztai Jánosné dr. kapta.

"Főigazgatói dicséretben részesült" Adolf Ferencné, dr. Bayer Miklós, dr. Demeter Katalin, Kardos Istvánné, Kanczler Gyuláné, Keményné dr. Pálffy Katalin, Késmárki Erzsébet, Kónya Lászlóné, Nagyné Bartuska Erzsébet, dr. Sóti Zsoltné, Tardy Lászlóné, Tasnádi Olga és Zsinkó Erzsébet.

A kiváló szakvezető díjat Huba Józsefné gyakorlóiskolai szakvezető és Kerényi Sándorné, a XI. Bartók Béla u. 27. sz. Általános Iskola szakvezetője kapta.

"Köztársasági ösztöndíjban" részesült Babik Edit /III. évfolyam/, Besnyi Erika Ágnes /IV. évfolyam/, Boltos Ildikó /II. évfolyam/, Domboróczky Rita /IV. évfolyam/, Koncz Zsuzsa /II. évfolyam/, Nagy József /III. évfolyam/, Schottner Rita /III. évfolyam/, Simon Réka /II. évfolyam/, Surján Zsófia /III. évfolyam/ és Szabó Ilse /III. évfolyam/ tanítói szakos hallgatók, valamint Szabó Andrea /II. évfolyam/, Szedlacsék Katalin /II. évfolyam/ és Vásárhelyi Nóra /II. évfolyam/ óvodapedagógus szakos hallgatók.

A dr. Padányi Frank Antal ösztöndíjat 1993-94-re Schottner Rita tanítói szakos nyerte el.

"Kiváló Hallgató címet" kapták Krauszné Domboróczky Rita, Nagy József, Schottner Rita, Szabó Andrea tanítói szakos hallgatók.

"A Magyar Köztársaság jó tanuló, jó sportolója" címet Horváth Hajnalka nappali tagozatos tanítói szakos II. évfolyamos hallgató vehette át.

1993/94. tanév

"A Magyar Köztársaság Kiskeresztjét - polgári fokozat - kapta C. Neményi Eszter.

"Az Apáczai Csere János díjat" kapott dr. Hangay Zoltán.

A "Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett" kitüntetést kapta Hunyady Györgyné dr.

A "Brunszvik Teréz díj" elismerésben Fraunhoffer Péterné részesült.

A "Főiskoláért emlékérmét" kapott Bálványos Huba, dr. Donáth Péter és Fleckenstein Sándorné dr..

A "Diákokért emlékérmét" Kanczler Gyuláné dr. és Zsinkó Erzsébet vehette át.

"Főigazgatói dicséretben" részesült Aszódi Ambrusné, Babusa Sándorné, Balogh Balázsné, dr. Bodó Sándorné, Döbrössy János, dr. Fejes Erzsébet, Fodorné dr. Földi Rita, Kulin Eszter, Nagyné Kun Borbála, Pákozdi Erika, Sturm Erzsébet, Szepesi Judit, Udvardy Lászlóné, Vajda Albertné, Varga Lászlóné és dr. Vigh Gyula.

"Kiváló szakvezetői díjat" kapott Szepesi Judit a Budapesti Tanítóképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolájának és Luspay Zoltánné a III. ker. Arató téri Általános Iskolának a szakvezetője.

"Köztársasági ösztöndíjas" hallgatók Ádász Edina /IV. évfolyam/, Balogh Judit /II. évfolyam/, Bubori Andrea /III. évfolyam/, Horváth Hajnalka /III. évfolyam/, Jordán Krisztina /IV. évfolyam/, Juhász Nóra /III. évfolyam/, Kaszala Ágnes /III. évfolyam/, Klein Zsuzsanna /III. évfolyam/, Légrády Kinga /III. évfolyam/, Nádas Enikő /III. évfolyam/, Náznán-Nagy Edit /III. évfolyam/, Révész Mária /III. évfolyam/, Rövid Andrea /III. évfolyam/, Tácsi Klára /III. évfolyam/, Tóth Attila /IV. évfolyam/ és Végh Viktória /III. évfolyam/.

A dr. Padányi Frank Antal ösztöndíjat 1994-95-re Végh Viktória tanítói szakos III. évfolyamos hallgató nyerte el.

"Kiváló Hallgató címet" kapták Juhász Nóra, Légrádi Kinga tanítói szakos hallgatók, valamint Dragomir Konélia és Bihariné Kovács Anikó óvodapedagógus szakos hallgatók.

Az évfolyam legjobb tanítója verseny győztese Vadászy Eszter /III/2/, második helyezett Nagy Brigitta /III/5./, a harmadik helyezett pedig Horváth Ildikó /III/3./ hallgató lett.

HALOTTAINK

- 1989: Dr. Oszetzky Tamásné másodállású főiskolai adjunktus
- 1990: Merényi László portás
- 1991: Beck Lászlóné nyugalmazott tanulmányi előadó
- Cseh József nyugalmazott gimnáziumi igazgatóhelyettes,
a Budai Képző Baráti Körének szervezőbizottsági tagja
- Kántor Antal festőművész, nyugalmazott tanítóképző
intézeti tanár
- Dr. O. Nagy Gáborné nyugalmazott tanítóképző intézeti
tanár
- Dr. Papp János főiskolai adjunktus, az oktatástechnikai
munkacsoport volt vezetője
- Réczey Miklósné nyugalmazott gyakorlóiskolai szakvezető
- 1992: Bodnár Istvánné tanszéki előadó
- Bozzai László másodállású főiskolai adjunktus
- Hidasi Károly portás
- Rudas Tamás főiskolai adjunktus
- 1993: Dr. Magyarfalvi Lajos nyugalmazott főiskolai tanár,
főigazgató-helyettes
- 1994: Dr. Göndöcs László nyugalmazott főiskolai tanár
- Dr. Szathmáry Lajos nyugalmazott tanár, a Budai Képző
Baráti Körének tiszteletbeli elnöke
- Viskovits Erzsébet másodállású főiskolai adjunktus

Emléküket kegyelettel megőrizzük.

BESZÁMOLÓK AZ ELMÚLT ÖT ÉVRŐL

Ének-Zenei Tanszék

Kodály Zoltán 1929-ben a "Gyermekkarok"* című cikkében írja: "Nemrég a budai hegyekben hallgattam egy kiránduló lányserег énekét. Mit vesznek elő, mikor a maguk gyönyörűségére dalolnak? "Iskolai ének", igaz egy se volt közte. De hallottam a - Snájder Fánit, hozzá méltó dalkoszorúval." Talán mióta ezek a sorok ráirányították a figyelmet, azóta áll a tanítóképzés zenei nevelése, ízlésformáló kötelessége a zenei élet figyelmének középpontjában. A tanítóképzős zeneoktatás - ha csak a felsőfokúvá válás idejétől, 1959-től vizsgáljuk is - izgalmas, sikerekkel, de méginkább kudarccokkal teli folyamat. E folyamat részeként értékelhetjük tanszékünk legutóbbi öt esztendejének történetét.

Az elmúlt öt év tartalmi munkáját több külső és belső tényező határozta meg. Mind a tanító-, mind az óvóképzést nagyban befolyásolják azok a változások, melyek az ország életében történtek. Új törvények jelentek meg, egyházi és magániskolák, óvodák nyíltak, nagyobb szabadságot élveznek a tanítók, óvónők zenei munkájuk megszervezésében, kialakításában, a zenei anyag összeállításában. Mindezek az öröndetes változások sokkal nagyobb felelősséget is jelentenek az óvónők és tanítók munkájában - ezzel együtt megnövelik a zenei képzés feladatait, jelentőségét is. Már nem elégséges megtanulni az eddig egységes dal- és ismeretanyagot, fel kell készülni a nagyobb szabadságra biztosabb kottaolvasással és írással, valamint a zenei ízlés fejlesztésével is. Új zenei gyűjtemények kínálóznak az iskolai, óvodai zenei munkához, de ezekben tájékozódnia is kell tudni az óvónőknek, a tanítóknak.

* Kodály Zoltán: Visszatekintés I. Bp. 1982. Zeneműkiadó 39. p.

Mindezeket a gondokat az iskolában súlyosbítja az a tény, hogy ott a tanítók derékhadát képezi az a tanítói réteg, amely 1975 és 1986 között járt főiskolára, amikor - szégyenszemre - sem alkalmassági vizsga nem volt, sem akkora óraszám, amely felkészíthette volna a tanítókat az énektanításra.

A tanítóképzésben - úgy ítéltük - e megnövekedett feladatok ellátására nem elég az 1986-ban ugyan viszonylag megnövekedett, de az 1959-hez viszonyítva annak még mindig csak 33,9%-át kitevő óraszám. Nem kis küzdelmek árán 1992-ben a Főiskolai Tanács megszavazta az óraszám emelését 150 órára, de az előző összehasonlításban még mindig csak 45,45%-a az 1959-esnek. Most folyik éppen az a félév, amelynek során e változás már mutatkozik. A tanszék oktatói az elmúlt időszakban dolgozták ki az új tananyagokat, és lelkes kíváncsisággal várjuk munkánk eredményét. Ezen kívül még nagyon sokféle tananyag kidolgozásán, kipróbálásán és a friss eredmények vizsgálatán dolgozunk.

A 3 évéssé vált óvóképzéssel kezdjük áttekintésünket, de feltétlenül meg kell említenem az új törvények következtében nagy jelentőséget kapott esti kiegészítő óvóképzést, amely jelenleg, de - úgy vélem - a jövőben még sokáig nagy feladatot jelent majd.

Az 1989/90-től induló 3 éves főiskolai szintű óvodapedagógus képzés legjelentősebb zenei változásai:

- az új tantárgyi program kidolgozása a 2 éveséhez képest minőségi változást hozott, amit a jelentős - országos szinten a legmagasabb - óraszám növekedés tett lehetővé. Így 239 órában taníthatjuk tantárgyainkat;
- lehetővé vált a kottaolvasási és éneklési készség egyszintre emelése az ének-zene és módszertan tárgy keretében (különösen az első, alapozó jellegű félévben);
- a módszertan végigvonul a 6 félév tematikájában, de a III. félévben elkülönül 2 óra előadás, illetve szeminárium formájában, ahol sok új videofelvétel elemzésével nyújtunk segítséget a következő félév óvodai gyakorlatához.

- Kétszer 5 órás bemutató foglalkozásokon a gyakorló óvodákban lehetővé tesszük, hogy a Nevelési Programnak megfelelően a nemcsak órakeretben zajló ének-zenei nevelésben való gondolkodásra is példát mutassunk;

- a III. félévtől lehetőség van önálló hangszerjáték órára, melyen a technikai és zenei problémákra is jut idő. A zenetörténet az V. és VI. félévben elkülönülő tárgy (kamarazenélés is egyben);

- széles fakultációs kínálatot is biztosítunk (társas zene, hangképzés, módszertan).

Mindazok a képzési formák, melyek az utóbbi 5 évben alakultak, szintén igényelték a maguk zenei tananyagának kialakítását: az idegennyelv-oktató tanítóképzés, a romológiai és báb szakkollégium.

A tárgyalt időszak nagy feladata volt a kísérleti 4 éves tanítóképzés, amelynek mind az elméleti, mind a gyakorlati megvalósításában jelentős szerepet vállalt a tanszék. Úgy gondoltuk, hogy nemcsak többet, hanem mást is kell nyújtunk. És - noha akkor még nem voltak azonosak a körülmények a jelenlegivel - az akkori gondolkodásmódunk hasznosítható volt a 3 éves képzés óraszám növekedésből fakadó feladatai megoldásában is. A kísérlet folyamán nagyon sok tapasztalatot szereztünk. Igazi kísérlet volt, sikerekkel és kudarcokkal egyaránt. Azt gondoljuk, hogy a képzés 4 évéssé válásával mindezeket eredményesen fel tudjuk használni.

A nappali tanítói szakon a tanszabadság kiszélesítése is nagy feladatot jelentett a tanszék számára. A hallgatók kívánságára úgy rendeztük át a tananyagot, hogy az első két félévben elővizsgát tehessenek azok, akik magasabb zenei előképzettséggel kerülnek a főiskolára. Az elővizsgák lehetőségével számos hallgató élt, de voltak a jobb felkészültségűek között olyanok is, akik - igazi tanítói elhivatottságot tanúsítva - tudásukat a gyengébbek felzáróztatására fordították. Ez mindannyiunk számára nagy öröm. Ugyancsak a tanszabadság jegyében szélesítettük fakultációnk kínálatát, lehetőséget nyújtva a hangszeres kamarazenei, hangképzési, zeneirodalmi, együtténeklési készségek

fejlesztésére és a Zenés Színpad-i produkciókra. Fakultációink olyan népszerűek hallgatóink körében, hogy az utóbbi félévekben már nem is tudtunk minden igényt kielégíteni, hiszen már így is igen magas óraszámban tanítanak oktatóink.

A szabad tanárválasztás az alapképzésben nem volt teljesen sikeres nálunk. Ütközött azzal az elképzeléssel, hogy mi úgy tartjuk eredményesnek az oktatást, ha egy tanár készíti fel a hallgatókat a zenei alapképzéstől a zárótanításig. Aztán sokszor azt tapasztaltuk, hogy hallgatóink - talán gyakorlatlanságból - nem igazán tanárt, hanem órarendi órát választottak. Természetesen, ha bárki igazi tanárválasztási kérelemmel jelentkezik, azt teljesítjük.

Ha valaki egy hosszabb időszak történetéről gondolkodik, bizonyára felmerül benne a kérdés: voltak-e eredményei. Ha mi eredményről számolunk be, akkor bizonyára az első helyen az szerepel, hogy hallgatóink szívesen énekelnek, muzsikálnak.

Ezt bizonyítják azok a zenei versenyek, melyeket az elmúlt időszakban rendeztünk meg. Immár hagyomány, hogy évente szervezzük meg zenei versenyünket, kamarazenei és népzenei jelleggel váltogatva. Nagy örömünkre szolgál, hogy ezen a versenyeken általában nagy számban vesznek részt minden szak hallgatói, tanító- és óvóképzősök, nappali és esti tagozatról egyaránt. Ezek a versenyek azontúl, hogy egymás muzsikálásában gyönyörködhetünk, alkalmat adnak bizonyos zenei továbbképzésre is, ha módunk van olyan zsűritagokat meghívni, mint pl. Vikár László népzene kutató, Bánki László, a TV Zenés Színházának vezetője, Karácsony Erika ny. zeneiskolai igazgató, akik értékelésükben hasznos tanácsokat is adnak a résztvevőknek.

Szép sikereket értek el a főiskola énekkarai is. 1989 karácsonyán az óvóképző énekkara karácsonyi hangversenyt rendezett dr. L. Nagy Katalin, Nagy Balázné és Kincses Éva vezetésével. Az óvóképzős társaszenei fakultáció hallgatói dr. L. Nagy Katalin vezetésével 1992-ben évfárá hangversenyt, 1992 decemberében, Kodály születésének 110. évfordulóján karácsonyi hangversenyt tartottak. Az óvóképző énekkara

Kincses Éva vezetésével közreműködött a tanítóképző női karának Mátyás-templomban megrendezett évváró hangversenyén 1991-ben, valamint ugyancsak a tanítói női karral együtt a XII. kerületi Önkormányzat által rendezett "Hegyvidéki Széchenyi Napok" ünnepi miséjén a krisztinavárosi plébániatemplomban.

A Budapesti Tanítóképző Főiskola Női kara Tímár Imre vezetésével nagy sikerrel vett részt az Óvó- és Tanítóképző Főiskolák kórusainak Sárospatakon rendezett kórustalálkozóján. Ugyanitt sikerrel lépett fel a Bánki Vera tanítványaiból alakított kamarakórusával, valamint egy népi játékkal.

1990 szeptemberétől a női kar vezetését Tímár Imrétől - aki több mint két évtizeden át volt az énekkar kiemelkedően sikeres karnagya - átvette Bánki Vera, Grafné Forrai Magdolna és Tardyné Tarkó Magda. Az énekkar azóta is nagyon sok fellépésen, hangversenyen, országos kórustalálkozón, rádiófelvételen vett részt. Hogy csak a legsikeresebbeket említsük a már jelzetteken túl: 1991-ben Kaposvárott a Döbrössy János vezette kamarakórusral együtt az Országos Óvó- és Tanítóképzők Kórustalálkozóját, 1991-ben az Országos Egyetemi és Főiskolai Kórustalálkozót, amely Budapesten a Műszaki Egyetemen volt, továbbá felejthetetlen 1993 áprilisi erdélyi koncertkörutunkat Kézdivásárhelyen és környékén.

Ez az utóbbi "Alapítvány a magyar felsőoktatásért és kutatásért" pályázaton elnyert támogatás felhasználásával sikerült és viszonzása volt testvérintézményünk, a kézdivásárhelyi Bod Péter Tanítóképző énekkara 1992-es látogatásának. Énekkarunk 39 tagja, karnagyai Bánki Vera, Grafné Forrai Magdolna, a kamarakórus vezetőjeként és az énekkar zongorakísérőjeként Döbrössy János, valamint Sárosdyné dr. Szabó Judit főigazgató-helyettes és Klausz Róbert utazott Kézdivásárhelyre.

Az utazásnak többféle funkciója volt: hangverseny Kézdivásárhelyen és környékén, továbbképzés jellegű tapasztalatcsere a helyi énekkarral, a budapesti hallgatók ismereteinek bővítése az erdélyi kultúráról és a testvériskolai kapcsolatok erősítése.

Az Erdélyben töltött 4-5 nap alatt 4 hangversenyt adtunk a vengéglátó intézmény vegyes kamarakórusával, illetve női karával együtt. Hallgatóink és tanárkollégáink ismereteit bővítette a Székelyföldről a Csemátoni Múzeum, a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum és a kézdivásárhelyi Céhtörténeti Múzeum megtekintése, de a táj szépségeit is megismerhettük a környező hegyekben tett kirándulásunkon. Úgy véljük az utazás minden szempontból rendkívül eredményes volt. Örömmel várjuk a folytatást, amely terveink szerint a Budapesti Tanítóképző Főiskola 125 éves jubileumi ünnepségei keretében rendezendő közös hangverseny lesz.

Ezekon kívül adtunk jónéhány hangversenyt intézményünkön belül, de a főváros nagy múzeumaiban is. Jelenleg is nagy terveink vannak: március 11-én a SOTE által rendezett tavaszi zenei fesztiválon lépünk fel, március 26-án a Magyar Rádió stúdiója készít velünk felvételt, április 7-9-én az Óvó- és Tanítóképzők Kórustalálkozóján énekelünk Békéscsabán. A női kar mellett még számos kamarakórus, éneklő együttes működik a főiskolán, ezek rendszerint a szakkollégiumi csoportokból verbuválódnak, (Bánki Vera, Döbrössy János, Ungár Istvánné, Tardyné Tarkó Magda) de hallottunk már nem szakkollégista csoport kamarakórusától is szép produkciókat. A nappali óvóképzésben ugyancsak népszerű dolog az együtténeklés, együttmuzsikálás. Minden ott oktató tanár kolléga jeleskedik ezek szervezésében (Kincses Éva, dr. L. Nagy Katalin, Mélykútiné Dietrich Helga, Nagy Balázsné, Udvardy Lászlóné).

Tanszékünknek egyik legnépszerűbb fakultációja, egyszersmind leglátványosabb sikertevékenysége a Zenés Színpad, melyet 1987 óta Döbrössy János vezet Frigyesi Tibor rendezővel együtt. Az 1988 tavaszán bemutatott La Mancha lovagját a következő szezon elején is játszották. Ezt követően másfél tanévig tanulták Brecht-Weill Koldusoperáját, az 1990 február 16-i bemutatóig. Az 1990-91-es tanév darabja a My Fair Lady volt, (bemutató 1991. április 19.) amely szintén túl nyúlt a tanéven, októberben itthon, és két alkalommal Karlsruhe-ben adhatták elő a "Theater die Kauze" vendégeiként. (1991. október 18-19.) Ezt a Zenés Színpad jubileumi összeállítása követte 10 év

DIADALLamai címmel - az előző darabokból készült összeállítás volt ez, amelyben fotókiállítást is csináltak múltjukból, jelenükből. (1992. május 8.)

Az 1992-es őszi jól kezdődött a Zenés Színpad számára, mert az Operától kedvezményes áron vásárolt dobogókkal és az akkori gazdasági igazgató, Bankó Sándor javaslatára a János vitéz francia udvarhölgyei számára készített új ruhákkal gyarapodott a felszerelésük. A ruhák előállítására több mint 150.000 Ft-ba került, de azt is hisszük, hogy a darabnak volt sikere, hiszen 1993. április 14-i bemutatót követően több mint 15 alkalommal játszották részben a főiskolán, majd 1993. október 13-21. között terjedő időszakban Erdélyben, Szentegyházasfaluban is előadták háromszor, aztán december 20-án Nagymaroson, 1994 márciusában Szentendrén adják elő. Utolsó előadását a 125 éves jubileumi ünnepségsorozat részeként tervezzük.

Az itt említett oktatási és tanórán kívüli feladatokat a tanszék oktatógárdája látja el néhány óraadó segítségével. 1989 óta az alábbi változások történtek: 1989 februárjában került tanszékünkre dr. L. Nagy Katalin, 1992-ben Ungár Istvánné. Szerencsére az elmúlt 5 évben senki sem távozott tőlünk, csak Réti Anna utazott el 1993 szeptemberében külföldre fizetés nélküli szabadságra.

A tanszék oktatói igen sok szép eredménnyel dicskedhetnek főiskolán kívüli művészi szerepléseik révén is.

Döbrössi János 1989 óta a Vox Hungarica Női Kar karnagya. Sok jótékonyági koncerten és minden évben külföldön is vendégszerepeltek, és versenyeken díjakat nyertek (ezüst és arany diplomát, 1993-ban "Hangversenykórus" fokozatot).

Gerenday Endre a Solymári Férfi Karral 1991-ben Olaszországban, 1993-ban Hollandiában vendégszerepelt. Karnagya még a Láng Művelődési Ház nyugdíjas férfi karának és a Kalevala vegyes karnak. Mindkét kóruossal többször koncerteztek itthon és külföldön egyaránt, a Kalevala kóruossal az idén egy finnországi körúton vesznek részt.

Bánki Vera a NOTA BENE kamarakórus vezetője 1989 óta. Külföldöni turnékon Németországban, Olaszországban és Erdélyben voltak, hazai hangversenyeik vidéken és a fővárosban egyaránt sikeresek (Göd, Üllő, Mátyás-templom, Ferences-templom, Deák téri templom).

Klausz Róbert az Építők Központi Művészegyüttesének vegyes karában szólamvezetőként több mű betanításában és külföldi utak szervezésében vett részt. 1993-tól a rákospalotai Vásárhelyi Zoltán Férfi Kar kamagya, és már "fesztiválkórus" minősítést kaptak.

Tardyné Tarkó Magda a Budavári Mátyás-templom másodkamagya. Több alkalommal a Filharmónia rendezésében, illetve vasárnap délelőtti koncerteken vezényelt. Szólóénekesként évente számos hazai és külföldi szereplése, rádió és TV felvétele volt.

Tímár Imre a Siófoki Gyermekkórus vezetőjeként 1991-ben Franciaországban, 1992-ben Olaszországban koncertezett. A Siófoki Bányász Női Kar, amelynek szintén kamagya, Hollandiában és Erdélyben vendégszerepelt.

Oktatóink szakértelmére igen sokszor számítanak különféle versenyek, seregszemlék zsűrijében. Rudolf Péter rendszeresen zsűrizett a német nemzetiségi zenei találkozók. Dr. L. Nagy Katalin ilyen irányú munkájára a KÓTA tart gyakorta számot, Grafné Forrai Magdolnát az Éneklő Ifjúság VIII. kerületi eseményeire szokták hívni, Klausz Róbert kórusversenyek, minősítések zsűritagja szokott lenni. Ungár Istvánnét egy Erkel vetélkedőn kérték fel bíraskodásra.

Gyakran hívnak minket hazai és külföldi továbbképzésekre is. Hogy néhány fontosabbat említsek: Székelyudvarhelyen Réti Anna és Kincses Éva, Lengyelországban dr. L. Nagy Katalin, Angliában Mélykútiné Dietrich Helga és Olaszországban Grafné Forrai Magdolna vezettek továbbképző tanfolyamokat.

Tekintettel arra, hogy a tanítóképző főiskolák már önmaguk alakítják óra- és vizsgatervüket, hogy a zenei munkát egységessé tegyük 1992 őszén országos szakbizottság alakult, melynek tagjául választották Grafné Forrai Magdolnát. Az alakuló ülésen a nevezett mellett Tardyné Tarkó Magda is előadást tartott.

Hazai kapcsolatainkon túl nemzetközi, illetve külföldi szervezetek munkájában is részt vesznek oktatóink. Öten vagyunk tagjai az ISME (International Society of Music Education) nemzetközi zenei nevelési szervezetnek. Mélykútiné Dietrich Helga vezetőségi tagja a magyar ISME Bizottságnak, a szervezet 1990-es lahti szemináriumán előadást tartott. Ezenkívül rendszeres előadója a British Kodály Academy nyári, illetve őszi tanfolyamainak. Angol és magyar énektanárok között cserekapcsolatot is szervezett. Dr. L. Nagy Katalin vezetőségi tagja az EFYC (European Federation of Young Choirs) nemzetközi szervezetnek, ilyen minőségben részt vesz a szervezet ülésein. Számos európai kórusfesztiválon vett és vesz részt. Grafné Forrai Magdolna az EAS (European Association of Schoolmusic) nemzetközi iskolai zenei szövetség munkájába kapcsolódott be 1994 januárjában a szervezet leuveni kongresszusán.

Tanszékünk tagjainak munkáját az alábbi elismerések jelzik:

1990-ben "Főiskoláért emlékérmet" kapott Tímár Imre, Kerecsényi László pedig a főiskolán töltött megszakítás nélküli munkájáért emléklapot.

1992-ben "Diákokért kitüntetés" kapott Döbrössy János, főigazgatói dícséretet pedig Mélykútiné Dietrich Helga.

1993-ban ketten kaptak főigazgatói dícséretet: Tardyné Tarkó Magda és Tasnádi Olga tanszéki előadó.

1994-ben Döbrössy Jánost és Udvardy Lászlónét tüntették ki főigazgatói dícsérettel.

Mint a fentiekből kiderül, tevékeny öt esztendő áll az Ének-Zenei Tanszék mögött. Bevezetőben említésre került, hogy ez az időszak egy folyamat része. Azt reméljük, hogy a folyamat további részében, a képzés 4 évre történő kiterjesztésekor eddigi tapasztalataink révén újabb eredményeket érünk el.

Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék

Az 1989-94 közötti időszak alatt a főiskolai munkatervből a tanszékre háruló feladatok során különös gondot fordítottunk tanszékünk értékrendjének kimunkálására, a korábbi évek jó gyakorlatának, tapasztalatainak és eredményeinek megőrzésére, továbbfejlesztésére, az alkotó munka külső és belső kereteinek kiépítésére.

Az 1989-94-es időszakban a tanszék a pedagógusképzés tartalmi fejlesztésére, korszerűsítésére, új képzési struktúrák bevezetésére nagy erőfeszítéseket tett. Tanszékünk 1989-94 között végzett munkájából az alábbi területeket emeljük ki:

- az idegennyelvi szakkollégiumi képzést (orosz, angol, német),
- a négyéves német nemzetiségi képzést,
- a négyéves idegennyelv-oktató tanítói szak megindítását,
- a kísérleti négyéves tanítóképzést,
- az általános idegennyelv-oktatást,
- a fakultatív nyelvoktatást,
- a szakosító idegennyelvi továbbképzést,
- a rendezvényeket, szakmai konferenciákat,
- a jegyzetírói tevékenységet,
- a személyi és tárgyi feltételeket,
- a sikeres pályázatokat és oktatói-hallgatói tanulmányutakat,
- a külkapcsolatokat,
- a főiskolai közéleti tevékenységet és
- a tanszékünk jövőre vonatkozó terveit.

Az orosz szakkollégiumi képzés 1975-1989-ig folyt főiskolánkon. Az utolsó hallgatói csoport 1989-ben fejezte be tanulmányait. 1987-1990 között tárcaszintű kutatási

program keretében indítottuk meg az óvónői orosz speciálkollégiumi képzést. Az önálló kutatási programban részt vettek Nyikulina Nagyeyzsda, Szűcs Zoltánné dr., dr. Jobban József, Csanádiné dr. Kiss Jolán és Hegedűs Józsefné dr., a kutatás felelős irányítója. A kutatás elméleti és gyakorlati tapasztalatait több hazai és külföldi konferencián publikáltuk. (Baja, Tantárgypedagógiai napok 1989, Moszkva 1990, Volgograd 1989, 1990, Szófia 1989.)

1988/89-es tanévben indult főiskolánkon első alkalommal angol nyelvi szakkollégiumi képzés 12 hallgatóval. Az angol nyelvi szakkollégiumi képzéshez szükséges tantervi és programtervezeteket, tematikákat, segédanyagokat oktatónk, Kunyák Károlyné dr. készítette el karöltve a Kaposvári /azóta Csokonai Vitéz Mihály/ Tanítóképző Főiskola akkori oktatójával, dr. Sárosdyné dr. Szabó Judittal és a Kecskeméti Tanítóképző Főiskola munkatársával, dr. Vida Józseffel.

A német szakkollégiumi képzést 1990/91-es tanévben kezdte meg a tanszék. A képzéshez szükséges alapidokumentumok, tanterv, programok, segédanyagok kidolgozásában jelentős munkát végzett - támaszkodva a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskola szakmai tapasztalataira - dr. Stoyan Gisbertné. Képzési programunkat a későbbiekben több társintézmény is felhasználta. A német szakkollégiumi képzés utolsó évfolyama 1994-ben fejezi be tanulmányait.

1990-ben a Művelődési és Köznevelési Minisztérium megalapította a négyéves idegennyelv-oktató tanítói és az általános iskolai nemzetiségi tanítói szakot. A Magyarországi Németek Szövetségének kezdeményezésére és támogatásával főiskolánk, tanszékünk - a Budai Képző régi hagyományát felújítva - örömmel vállalkozott német nemzetiségi képzésre. Dr. Bodó Sándorné rendkívüli úgyszeretettel vett részt e képzési struktúra kialakításában. Kezdetben 3+1-es formában indult a képzés, melynek keretében a hallgatók három év alatt megszerezték az általános tanítói diplomát, ez időszak alatt a nyelvi szakkollégiumi óraszámokban tanulták a német nemzetiségi nyelvet, majd a negyedik év teljes mértékben a német nemzetiségi tanító szak elvégzését jelentette. A nemzetiségi tanítóképzés fontos területe az anyaországban történő négyhónapos szakmai képzés. A

hallgatók a részképzés időtartama alatt írják meg német nyelvű évfolyamdolgozatukat, iskolai-óvodai gyakorlatokon vesznek részt, s a német anyanyelvű hallgatókkal együtt látogatják a különböző előadásokat. Nemzetiségi hallgatóink az Augsburgi Egyetemen tanuló külföldi hallgatók közül is kiemelkednek szilárd, megbízható német nyelvtudásukkal, rendkívül pozitív szakmai hozzáállásukkal.

A nemzetiségi képzés eredményességéhez nagy mértékben hozzájárul a Budaörsi 3. sz. Általános Iskola kiváló szakvezetőjével, Némethné Gálvölgyi Máriával, aki magas szintű oktatói kultúrával, átlagon felüli szakvezetői felkészültséggel irányítja hallgatóink tanítási gyakorlatát. Német nemzetiségi tanítói diplomát főiskolánkon először 1994-ben adunk át. A német nemzetiségi tanítóképzésben részt vevő új évfolyam - már az egységes négyéves általános iskolai idegennyelv-oktató tanító szakhoz hasonlóan - egyenletesen elosztott félévi óraszám alapján tanul. (Összóraszám a 8 félév alatt 1 200 óra.)

A négyéves idegennyelv-oktató tanítói szak megalapítását követően tanszékünk 1991-ben vállalkozott angol nyelvből e képzési forma megindítására. Tanszékünk oktatói a tanterv, a programok, a segédanyagok kidolgozásában azokra a társintézményekre támaszkodott, amelyekben már megindult a munka, elsősorban a Kölcsey Ferenc Tanítóképző Főiskola teamjére. E képzési formánk iránt évről-évre nagy az érdeklődés, s a nyelvi felvételi vizsgának köszönhetően hallgatóink nyelvi tudásszintje megfelelő már a képzés első szakaszában is.

A négyéves német nyelvoktató tanítóképzés 1992-ben indult. E képzési forma kialakításánál figyelembe vettük az Eötvös József Tanítóképző Főiskola, a Vitéz János Tanítóképző Főiskola és az Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola tapasztalatait.

A színvonalas nyelvi képzéshez jelentős mértékben hozzájárult és hozzájárul az, hogy 1989 óta tanszékünkön rendszeresen dolgoznak anyanyelvi lektorok, vendégoktató kollégák. Jelenleg 4 angol-amerikai és 3 német-osztrák vendégoktató segíti munkánkat. A vendégoktatók elsősorban a beszédképesség fejlesztése, országismeret, kultúrtörténet

tanítása terén nyújtanak hatékony segítséget. A német nemzetiségi hallgatók képzésében a német mint anyanyelv, ének, testnevelés és környezetismeret tárgyak tantárgypedagógiai oktatását végzik. Vendégoktatóink sokoldalúan bekapcsolódnak oktatási munkájukon kívül a főiskola közéleti tevékenységébe, kiemelkedő szerepük van a külföldi szakmai és kulturális kapcsolatok megteremtésében, pályázatok kidolgozásában és megvalósításában.

Német vendégoktatóink közül kiemelkedő szerepet játszik Dieter Uessler kolléga, akinek eredményes közreműködésével, egyszerűtetével több külföldi partnerintézménnyel is sikerült szakmai kapcsolatot felvenni, így az Oldenburgi Egyetemmel, a Sonnenbergi Kultúrközponttal, a Leeuwardeni Tanárképző Főiskolával és a Schwäbisch-Gmündi Pedagógiai Főiskolával.

Az angol munkacsoport vendégoktatói közül Peter Hare 1992 őszétől vesz részt a British Council képviselőjeként az idegennyelv-oktató tanítóképzés tantárgyi struktúrájának tartalmi fejlesztésében, korszerűsítésében, tananyagok és oktatási programok kidolgozásában. Peter Hare sikeres tanszéki tevékenysége nyomán jelentős szakmai és anyagi támogatást is nyertünk a British Counciltől.

A kísérleti négyéves tanítóképzés terén a tanszék a kötelező nyelvoktatás feladatait látta el öt félévben angol, német és orosz nyelvből. A második tanévtől hallgatói kezdeményezésre idegennyelvi szakkollégiumi képzést is megindítottunk angoltól és németből. A korábbi évek szakkollégiumi tapasztalatait felhasználva végeztük e szakmai tevékenységet.

A kötelező idegennyelv-oktatásban 1989-ben jelentős változás történt. Az orosz nyelv domináló, kötelező jellegű szerepét felváltotta a szabad nyelvválasztáson alapuló nyelvoktatási rendszer. Az 1989/90-es tanévben először az óvodapedagógusképzésben valósítottuk meg, majd a következő tanévtől mindkét szakon általánossá vált. Hallgatóink örömmel vették a tanszék ezirányú váltását, s az 1990/91-es tanévben a tanszék személyi kapacitása lehetővé tette angol, német, francia és orosz nyelv tanulását.

továbbfejlesztő szinten. A kötelező nyelvoktatásban a választási lehetőség a következő években olasszal, spanyollal és szlovákkal bővült. Az 1993/94-es tanévben került először sor kezdőszintű nyelvtanulási lehetőségre heti 6 órában.

Fakultatív nyelvoktatás területén a szabad nyelvválasztás bevezetésével a tanszék mérsékelte, szűkítette e keretben a nyelvtanulási lehetőséget, s ennek oka elsősorban a tanszék személyi kapacitásának hiánya, másrészt a nagyarányú óraadói tevékenység főiskolára háruló anyagi hatása volt.

A tanszék 1990/91-ben kezdte meg az idegennyelvi továbbképzést angolból és németből. Az idegennyelvi továbbképzést azoknak a tanítói diplomával és legalább középfokú C-típusú állami nyelvvizsgabizonyítvánnyal rendelkező pedagógusoknak indítottuk, akik már tanítják az idegen nyelvet az általános iskola kezdő szakaszában vagy korábban orosz szakkollégiumi képzésben vettek részt. Az általános iskolák növekvő idegennyelv-tanítási igénye arra készíti a tanítókat, hogy megfelelő szakmai-módszertani ismeretekkel rendelkezzenek a nyelvtanító munkához. Kezdetben szakkollégiumi rendszerű 4 féléves idegennyelvi továbbképzés folyt, majd az 1993/94-es tanévtől 930 órás, 6 féléves szakosító idegennyelvi továbbképzésre tértünk át. E képzési forma önköltséges. A szakosító idegennyelvi továbbképzés befejezésével a résztvevő tanítók "Általános iskolai idegennyelv-oktató tanító" szakosító oklevelet kapnak.

Tanszékünk angol és német nyelvű tantárgypedagógiai, gyermekirodalmi, audiovizuális eszközök és számítógép alkalmazása a nyelvoktatásban témakörű országos és nemzetközi konferenciákat szervezett az 1991-94-es időszakban. A konferenciákon a következő témákban történt eszmecsere:

- Szövegfeldolgozás a nyelvi órákon;
- Helyesírás-tanítás a kezdőszakasz nyelvoktatásában;
- Történelmi valóság az idegennyelvű gyermekszövegekben;
- Gyermek- és ifjúsági irodalom a német és az angol nyelvterületeken;

- Tömegkommunikációs eszközök a gyermekek életében;
- Computeres idegennyelv-oktatás;
- A kisgyermekkori nyelvtanítás-nyelvtanulás módszertani kérdései;
- Média a nyelvtanításban;
- A nyelvórai szemléltetőeszközök készítése és alkalmazása.

Hallgatóink évről-évre nagyobb számban vesznek részt a tanszék és a főiskola tudományos munkájában. A TDK házi és országos versenyein is szép sikerrel szerepeltek, elsősorban a négyéves idegennyelv-oktató tanítóképzésben résztvevő hallgatók vállalkoznak szakdolgozatok és TDK dolgozatok írására. A tanszék a továbbiakban még hatékonyabban kívánja bevonni a hallgatókat a tudományos munkába. Az idegennyelv-oktató tanító szakos hallgatók nagy érdeklődéssel vesznek részt szakesteken, rendezvényeken, műfordítói és alkotói versenyeken angolból és németből. Fontosnak tartjuk, hogy hallgatóink a gyakorlatban is jártasságot szerezzenek nyelvtanítói munkájukhoz. E rendezvények, szakestek, versenyek kapcsán az együttműködés közös öröme tölti el az oktatókat és a hallgatókat egyaránt.

Az idegennyelv-oktató tanítói, a nemzetiségi és a szakosító oktatási formák állandó tartalmi korszerűsítése tanszékünk fontos feladata. A tantárgyfejlesztési törekvésekben jól érzékelhető az a korszerűsítési és hiánypótló igény, ami a jegyzetek egész sorát érinti mindkét nyelvből. (Nyelvtan, fonetika, tantárgypedagógia, gyermekirodalom, kultúrtörténet, irodalom, nyelv- és stílusgyakorlat.) A jegyzetírói tevékenységben az egész kollektíva részt vállalt, hiszen a tanszék által irányított valamennyi képzési formát érinti. A Klebelsberg Kunó Emlékére Szakalapítványból nyert pályázat pénzforrásából sikerült megjelentetni alapvető módszertani segédanyagot 1993-ban. Az angol tantárgypedagógiai jegyzet írásában tanszékünk oktatója, Sárosdyné dr. Szabó Judit vett részt. A jegyzet második kiadása is megtörtént, így az érdeklődő hallgatók, oktatók, az általános iskolákban dolgozó nyelvtanítók, nyelvtanárok is használhatják e fontos módszertani alapjegyzetet.

Az idegennyelv-oktatás személyi feltételeinek javulásához jelentősen hozzájárult az a tény, hogy 1993-ban 4 oktatónk megszerezte a német nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári diplomát. 1991/92-es tanévben három oktatónk vállalkozott egyetemi tanulmányokra angol és francia nyelvből. Az 1994/95-ös tanévre a tanszék nyelvszakos ellátottsága megfelelő szintet mutat, valamennyi képzési terület ellását biztosítottnak tartjuk. Angol és német nyelvből a tanszék nem foglalkoztat óraadókat, francia és olasz nyelvből viszont külső óraadók segítségével látja el a hallgatói igény alapján jelentkező feladatokat. A tanszék jelenlegi főállású oktatói létszáma a 7 vendégoktatóval együtt 24 fő. Egyetemi doktori fokozattal 8 oktató rendelkezik.

Tárgyi feltételeink az 1989-94-es időszak alatt ugrásszerűen javultak. Az oktatás tárgyi feltételeinek pozitív változásait döntő mértékben a sikeres pályázatok anyagi fedezete segítette elő. A korszerű nyelvi termék, az idegennyelvi könyvtár gazdag szakmai anyagai, az audiovizuális eszközök, számítógépek teszik hatékonyabbá többszintű nyelvoktatásunkat.

Az idegennyelv-oktatás különböző területeinek fejlesztésére, diákcserék megvalósítására, valamint a hallgatói és oktatói ösztöndíjak, tanulmányutak elnyerésére az alábbi pályázataink voltak sikeresek:

- 1989: Kísérleti 4 éves képzés nyelvoktatásának fejlesztésére 320 000,-Ft,
- 1990: MTA Soros Alapítvány, diákcseré utazási költségére 100 000,-Ft,
- 1990: Pro Renovanda Nemzetiségi Anyanyelvi Oktatásért 85 000,-Ft,
- 1990: Magyarországi Németek Szövetsége által kiírt pályázat 1 db fénymásológép és 3 db írásvetítő beszerzésére,
- 1990: A német követségi könyvtárból 1 200 kötet könyvet,
- 1990: A stuttgarti Külkapcsolatok Intézetéhez beadott pályázatunkra folyamatosan érkeznek a könyvek, szakkönyvek, szakfolyóiratok, a másológépek üzemeltetéséhez a toner,
- 1991: A magyarországi Németekért Alapítványból 80 000,-Ft,

1991: Pro Renovanda Diákcsere lebonyolítására 40 000,-Ft,

1991: Pro Renovanda Diákcsere megvalósítására 300 000,-Ft,

1991: Pro Renovanda Klebelsberg Kúnó Emlékére Szakalapítványtól

390 000,-Ft,

1991: Az Idegennyelvi Szakbizottság kezdeményezésére a tanítóképző

főiskolák közös pályázatán elnyert 4 000 000,-Ft-ból tanszékünk

256 000,-Ft-ot használt fel.

TEMPUS I. pályázat

Főiskolánk az 1990/91-es tanévben benyújtott JEP pályázata az idegennyelv-
oktató tanító szak részképzésének megvalósítására, az intézmény idegen nyelvű
könyvtárának fejlesztésére, az oktatáshoz szükséges tárgyi, technikai eszközök
beszerzésére, valamint az oktatóink módszertani továbbképzésére irányult.

A JEP futamideje 3 év. Főiskolánk a Lancaster-i St. Martin's College-dzsal és az
Augsburgi Egyetemmel karöltve valósítja meg e rendkívül hasznos eredményekkel
kecsegtető programot. Hallgatóink a program keretében utaznak 3 hónapra Angliába és 4
hónapra Németországba. A program keretében került sor oktatóink két-kéthetes
tanulmányútjaira is, amelyeken gazdag forrásanyagokhoz juthattak itthoni oktató- és
kutatómunkájukhoz. Ugyancsak a pályázat elnyerése tette lehetővé külföldi
társintézményeink oktatóinak és hallgatóinak, hogy részletesebben
megismerkedhessenek főiskolánk oktatómunkájával, képzési területeivel, életével. A
TEMPUS I. projekt során 1992/93-as tanévben tanszékünk két nemzetközi módszertani
konferenciát rendezett, melyen az említett külföldi társintézmények vezető oktatói is
magasszintű előadásokat tartottak.

A TEMPUS pályázat pénzkeretéből nyílt lehetőség 6 db IBM kompatibilis személyi
számítógépnek, 2 db nagyteljesítményű fénymásológépnek, az idegennyelvű könyvtár
bútorzatának, a nyelvi termekbe asztalok, székek, színes televíziók, videók és
magnetofonok beszerzésére és mintegy 1 000 000,-Ft értékű szakkönyv, nyelvi szoftver

vásárlására. Reméljük, hogy a sok munkával kialakított TEMPUS-kapcsolat a futamidő letelte után is sikeresen folytatódik.

Felsőoktatási Fejlesztési Alap /FEFA/ idegennyelv-oktatás fejlesztését célzó pályázatát 1993-ban nyerte el tanszékünk. A pályázathoz főiskolánkon kívül az Augsburgi Egyetem, a Carl von Ossietzky Universität Oldenburg és a Lancaster-i St. Marint's College külföldi társintézmények is csatlakoztak. A pályázat benyújtásának hármas célja van: egyrészt a pályán lévő tanítók idegennyelv-szakos szaktanítóná történő átképzési struktúrájának kialakítása, másrészt a német nemzetiségi tanítóképzés tartalmi korszerűsítése, tantárgyi rendszerének bővítése földrajz és történelem tantárgyakkal, végül az idegennyelv-oktató tanítóképzésben résztvevő szakvezetők módszertani felkészítése.

Benyújtott pályázatunk sikeres volt, melynek elnyerésével (247 142 USD-t és 7 808 000,-Ft-ot) megfelelő anyagi forrás áll rendelkezésünkre kitűzött céljaink megvalósítására az 1993-95-ös időszakban. A pályázat elnyerésével 3 új munkaerő foglalkoztatását is lehetővé tettük főiskolánkon. Ezen kívül eszközbeszerzésekre mintegy 2,5 millió forint értékben, illetve 1994-ben és 1995-ben szervezendő szakmai konferenciák, tanulmányutak, szakmai anyagok kiadványaira nyújt fedezetet a projekt.

Oktatóink közül az 1989-94 közötti időszakban külföldi tanulmányutakon vettek részt: Sárosdyné dr. Szabó Judit, Kunyák Károlyné dr., dr. Czverencz Jánosné, Görgényiné Epres Erika, Herbertné Szakács Zsuzsa, Druzsinné Ferencné dr., Vincze Emőke és Kovács Károlyné - 10 naptól 1 hónapig terjedő szakmai tanulmányutakon vettek részt. Dr. Stoyan Gisbertné, dr. Bodó Sándorné, Csanádiné dr. Kiss Jolán, Nyikulina Nagyeczda és dr. Jobban József a TEMPUS pályázattal, illetve egyéni ösztöndíjjal vehettek részt tanulmányutakon Németországban és Angliában. Bereczkiné Záluszkai Anna és Németh Johanna pedig sikeres diákcsera pályázatok kapcsán jutottak el Franciaországba, s vették fel a kapcsolatot a Nantes-i Tanítóképző Főiskolával.

Hallgatói pályázatok

- 1991: Novák Károly - egyéves osztrák ösztöndíj ,
- 1991: 12 német nemzetiségi hallgató egyhónapos ösztöndíjjal Németországban,
- 1991: 14 hallgató az Osztrák-Magyar Tudományos Akcióprogram keretében két hétig Ausztriában,
- 1991: 14 német szakkollégista hallgató a Grazi Egyetemen egy hónapig ,
- 1991: a Goethe Intézet pályázatára 8 hallgató hazai kéthetes nyelvtanfolyamon ,
- 1992: 8 hallgató a Goethe Intézet pályázatával kéthetes szakmai útja Németországban ,
- 1992: Az Osztrák-Magyar Tudományos Akcióprogram keretében 15 hallgató (NTK és szakosító továbbképzés hallgatói) két hétig Ausztriában,
- 1993: a Goethe Intézet pályázatára 5 hallgató utazott két hétre Németországba ,
- 1993: Kéthetes hazai német nyelvtanfolyamon 10 hallgató vett részt a Goethe Intézet szervezésében ,
- 1994: 15 hallgató adta be pályázatát a Goethe Intézet szervezésében megrendezett kéthetes tanulmányúra Németországba .

A tanszék külkapcsolatai elsősorban a szakirányú pályázatok elnyerésével gyarapodtak. Jelenleg a következő külföldi partnerintézmények segítik hallgatóink és oktatóink munkáját: a Lancasteri St. Martin's College,

az Augsburgi Egyetem,

az Oldenburgi Carl von Ossietzky Universitát,

a Schwäbisch-Gmündi Tanárképző Főiskola,

a Nantes-i Tanítóképző Főiskola,

- a Versailles-i Pedagógiai Főiskola.

Rendkívül jelentős szakmai és anyagi támogatást nyújtanak tanszékünknek az alábbi hazánkban működő intézmények: a British Council,

a Goethe Intézet,

az Osztrák Kultúrintézet,

a Francia Kultúrintézet,

a Magyarországi Németek Szövetsége.

Tanszékünk oktatói közül országos szakmai bizottsági tevékenységet végez Sárosdyné dr. Szabó Judit, aki a tanítóképző főiskolák, a Művelődési és Köznevelési Minisztérium és a British Council koordináló bizottságának (BOARD) elnöke az 1993/94-es tanévben. E szakmai bizottság koordinálja a négyéves idegennyelv-oktató tanítói szak tantárgyfejlesztési munkálatait.

Hegedűs Józsefné dr. az Óvó- és Tanítóképző Főiskolák Egyesülete Idegennyelvi és Nemzetiségi Tagozatának az elnöke. A tagozat az óvó- és tanítóképző intézményekben folyó idegennyelv-oktatás feladatait koordinálja és irányítja.

A főiskolai bizottsági munkákban részt vesz: Sárosdyné dr. Szabó Judit a Főiskolai Tanács, a Tudományos Bizottság és a Tudományos Diákkör-i bizottság, Hegedűs Józsefné dr. a Főiskolai Tanács, az Oktatási Bizottság és a Tudományos Bizottság, Csanádiné dr. Kiss Jolán a Tudományos Bizottság és dr. Czverencz Jánosné dr. az Oktatási Bizottság és a Gyakorlati Képzési Bizottság tagja, valamint dr. Bodó Sándorné, aki szintén a Gyakorlati Képzési Bizottság tagja. Dr. Stoyan Gisbertné és dr. Bodó Sándorné a Főiskolai Tanács munkájában vettek részt.

A tanszék jövőre vonatkozó tervei között fontos szerepet kapnak az alábbi feladatok:

- Az 1995/96-os tanévben tervezzük a négyéves francia idegennyelv-oktató tanítóképzés megindítását. A képzéshez szükséges alapidokumentumok elkészültek. A tárgyi feltételek (korszerű oktatási anyagok, nyelvi programok) kialakításán,

megteremtésén folyamatosan munkálkodunk. Szeretnénk francia vendégoktatót is bekapcsolni a képzésbe.

- Az óvodapedagógus hallgatók szakszerű idegennyelvi felkészítését tervezzük az óvodai idegennyelvi nevelés területére az 1995/96-os tanévtől angolból, majd a későbbiekben német és francia nyelvből.

- Az 1993-ban elnyert FEFA pályázatban megfogalmazott célkitűzéseket kívánjuk sikeresen teljesíteni. A feladatrendszer magába foglalja a nemzetközi szakmai konferenciák szervezését, a gyakorlati képzés szakvezetőinek módszertani felkészítését, oktatóink tanulmányútjainak biztosítását, a pályázat eredményeinek széleskörű publikálását és szakmai kiadványok összeállítását, kiadását.

- Terveink megvalósításában továbbra is elengedhetetlenül szükségesnek tartjuk a hazai társintézményekkel való szakmai kapcsolatok fejlesztését, a már meglévő külkapcsolatok ápolását, de ugyanakkor törekszünk új külföldi partnerintézményekkel való együttműködésre mind az oktatók, mind a hallgatók szakmai munkájának javára.

- Tanszékünk a főiskolai szakmai, tudományos, közéleti munka területén felelősségteljesen, s sok tekintetben kezdeményezően végezte és végzi tevékenységét, s a következő oktatási időszakban a tanszékre háruló szakmai feladatoknak meg tud felelni.

Az angolnyelvtanító szakos hallgatók a nyelvi laborban

(Az 1993-94. évi III/1.a).

Hunyady Györgyné dr. főigazgató köszönti dr. Bihari János ny.
főiskolai tanárt 80. születésnapján /1989. január 25./

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

1989 tanszékünk életében is fordulópontot jelentett, ezért nem egyszerűen egy öt éves beszámolót készítettünk, hanem tanszékünk új szakaszának a történetét állítottuk össze.

Ünnepélyes és egyben szimbolikus eseménytől datálható ez az új periódus. 1989. január 25-én és 26-án rendezte meg tanszékünk első tudományos konferenciáját a magyar nyelv tanításáról volt tanszékvezetőjének, dr. Bihari Jánosnak a 80. születésnapja alkalmából. Mögöttünk álltak akkor már az eredményekben gazdag nyolcvanas évek. Ennek az összefoglalása volt a konferencia is, amelyen az ünnepelt gazdag tapasztalatai alapján maga fogalmazta meg újra legfőbb célunkat: igaz embereket és egyben igényes, jó tanítókat nevelni a magyar társadalomnak. A kitűzött cél megvalósításának jegyében lépett új szakaszába a tanszéken folyó szakmai munka, amely támaszkodhatott már egy egész magyar nyelvészeti jegyzetcsaládra (Magyar nyelvészeti szöveggyűjtemény, 1983 - A magyar nyelv, 1985 - Magyar nyelvi gyakorlókönyv, 1988 - Helyesírási gyakorlókönyv, 1989, amelyek dr. Adamik Tamásné, dr. Csikvári Gábor, dr. Hangay Zoltán, Kálmánné dr. Bors Irén, dr. Nagy Lajos munkái bajai, kaposvári, nyíregyházi és szombathelyi kollégák bevonásával), továbbá dr. Bognár Tas gyermek és ifjúsági regény elemzéseire, dr. Csikvári Gábor irodalmi szöveggyűjteményére, Maleticsné dr. Riba Magdolna beszédművelési összefoglalására a Tanítók kis könyvtára első kötetében (Bp. 1988) és dr. Könyves-Tóth Lilla hézagpótló összeállítására: Irodalmi nevelés az óvodában a nyelvi képességek fejlesztése érdekében (BTF, 1988).

Ezekre az 1980-as évekbeli eredményekre építkezve vállalkoztunk többre: elsősorban egy tankönyvként is, szakmai kézikönyvként is használható teljes magyar leíró nyelvtan megírására más képzők oktatóival összefogva. Így született meg 1991-ben A magyar nyelv könyve Adamikné dr. Jászó Anna szerkesztésében dr. Hangay Zoltán,

Kálmánné dr. Bors Irén és dr. Nagy Lajos részvételével. A munka harminc év óta az első olyan részletes leírása nyelvünknek, amely tartalmazza az új kutatások eredményeit is, a szövegtant és a modern nyelvészeti irányzatok áttekintését, használóját tehát felkészíti a sokszintűvé váló tantervekben és tankönyvvilágban való szakmai tájékozódásra. A beszédművelés korszerű felfogását az 1-4. osztályos tanítói kézikönyvben Maleticsné dr. Riba Magdolna (Tankönyvkiadó, Bp. 1989.) foglalta össze.

1991 őszén rendeztük meg második országos konferenciánkat, ezúttal a módszertantanításból. Ez volt az a másik terület, amelyben előbbre akartunk lépni. A konferencia öt szekciójában harmincnégy előadás hangzott el az alternativitás jegyében, az ötödik szekcióban mindez angol nyelven külföldi vendégprofesszorok részvételével. A konferencia legfontosabb eredménye számunkra az volt, hogy bebizonyította: jó úton járunk a módszertantanítás megújításában. Láttuk, hogy először is fel kell dolgozni a gazdag hazai előzményeket, a tantárgytörténetet. Ez az, amiről sokan megfélekednek, így nyitott kapukat döngetnek, holtvágányra futnak. Ez a munka alapján véve addigra már lezajlott. 1990-ben megjelent dr. Adamik Tamásné, dr. Könyves-Tóth Lilla, Fleckenstein Sándorné dr. könyvtárigazgató és Mészáros István professzor műve: A magyar olvasástanítás története, amely - többek között - felszínre hozta azt a sok értéket, amelyet az elmúlt két évszázad produkált. Az óvodai nevelés terén pedig megszületett dr. Könyves-Tóth Lilla mese és elbeszélés ajánlása házi jegyzet formájában (1990).

Jelen volt a konferencia munkájában a módszertani képzés megújításához szükséges másik tényező is: a külföld eredményeinek a mérlegre tétele a hazai elvárások jegyében. A konferencia legfontosabb következménye az lett, hogy megszerveződött az a képzőközi munkacsoport, amelyik hozzákezdett egy ilyen módon megalapozott módszertani kézikönyv megírásához. Munkájuk a befejezéshez közeledik. Jövőre hallgatóink kezébe fog kerülni ez az új, A magyar nyelv könyvéhez hasonló, alapvető kézikönyv.

1992 tavaszán az országos irodalomtanítási konferenciával folytatódott a tanszéki műhelymunka szembesítése a szakterület eredményeivel. A megnyitó előadást tartó Cs. Gyimesi Éva kolozsvári egyetemi tanár széles körképét adta korunk magyar irodalmának. A gyermekirodalmat Fioláné dr. Komáromi Gabriella kaposvári főiskolai tanár tekintette át. A szekciókban előadást tartott dr. Bayer Miklós, dr. Bognár Tas, dr. Könyves-Tóth Lilla és L. Békési Júlia.

A konferencia sorozat tanulságai alapján 1993-ban pályázatot nyújtottunk be az MKM K+F kutatási támogatásának az elnyerésére. A sikeres pályázatból finanszírozzuk a módszertani kézikönyv befejezését, továbbá egy elemzési és modern irodalmi kézikönyvet, valamint egy tankönyvkritikai gyűjteményt, amely rendkívül időszerű szakvezetőink és hallgatóink megfelelő orientálására.

Tanszékünknek mint szakmai fórumnak a jelentőségét fokozta, hogy 1993 óta itt szerkeszti dr. Adamik Tamásné, aki a Magyar Nyelvőr szerkesztőbizottságának is tagja, a Trezor Kiadó által megújított és az MKM által támogatott szakmai folyóiratot, a Magyartanítást. A tanszék számára azért is rendkívül hasznos ez, mert megismerhetjük az iskolákban folyó műhelymunkát, különösen az általános iskolákét. 1993 októberében a Magyar Olvasás Társaság (HUNRA) főiskolánkon rendezte meg konferenciáját a szervezésben tanszékünkre támaszkodva, mivel dr. Adamik Tamásné és Bocsák Istvánné óraadó oktatónk a társaságnak vezetőségi tagja. Szintén részt vettünk 1990-ben és 1992-ben az egri anyanyelvoktatási-napokon, amely minden fokon magyart tanító pedagógusoknak a szakmai találkozója. Az 1994. évi konferencia szervezésében részt vesz dr. Adamik Tamásné mint a Magyar Nyelvtudományi Társaság anyanyelvoktatási szekciójának a titkára és az MTA nyelvészeti munkabizottságának a tagja.

A tanszéki közösségnek ezek az eredményei oktatóink önképzésére, egyéni kutató munkájára épülnek. Az elmúlt öt évben sor került egy kandidátusi értekezés megvédésére (dr. Hangay Zoltán, 1989), egy bölcsészdoktori fokozat megszerzésére (Horváth Vilmos, 1994), két középfokú állami nyelvvizsga letételére (dr. Fejes Erzsébet, 1989, Marosi

Annamária, 1991), két kandidátusi munkahelyi vitára (dr. Bognár Tas és dr. Doboss Gyula, 1993), a PhD megszerzésének előkészítésére (a Babits kutatócsoport tagjaként dr. Csikvári Gábor, 1993). Posztgraduális szakmai továbbképzést végzett Meixner Ildikó programjából Tóth Beatrix (1993–94), a dőlt írás tanításáról Horváth Vilmos, dr. Könyves-Tóth Lilla és Maleticsné dr. Riba Magdolna (1992). Fontos területe még ennek a munkának az új tanítási programok, tankönyvek lektorálásában való részvétel. A NAT változatait tanszékünk véleményezte. Különösen Kálmánné dr. Bors Irén kísérté figyelemmel a munkálatokat és azok állását a főiskolai vezetés előtt is áttekintette részletes elemzéseire támaszkodva. Fekete László úttörő jelentőségű kiejtési szótárát Maleticsné dr. Riba Magdolna lektorálta (1990). Dr. Lovász Gabriella intenzív-kombinált és Tolnai Gyuláné heurisztikus programja tankönyvei lektorainak egyike dr. Adamik Tamásné, illetve Kálmánné dr. Bors Irén. Dr. Könyves-Tóth Lilla Lázár Ervin–Varga Domokos új, 3. osztályos olvasókönyvét bírálta. Báthori Anna Zsuzsanna, az Apáczai Kiadó (Celldömölk) új olvasókönyv sorozatának a szerzője is kérte véleményünket. S. Kis Lajosné dr. Bács-Kiskun megyei Pedagógiai Intézet számára készített anyagokat, és mind ő, mind Kálmánné dr. Bors Irén Komárom-Esztergom megyében tartott rendszeresen továbbképző előadásokat. Tóth Beatrix az OKI felkérésére a nemzetközi (IEA) olvasásfelmérés kiértékelésén dolgozott. 1990 és 1993 között tanszékünk oktatói voltak az előadói a TIT által szervezett tanítói továbbképzésnek. Az óvodapedagógia területén pedig egy sikeres, a Természettudományi Tanszékkal közös pályázaton dolgozott dr. Fejes Erzsébet. Dr. Hangay Zoltán pedig első díjat nyert az MKM Comenius-pályázatán.

Külön kell szólnunk külföldi pályázatokról, amelynek eredményeképpen dr. Nagyszentpéteri Géza 1983-tól 1989-ig a szófiai Magyar Intézet igazgatója volt. Dr. Adamik Tamásné pedig az 1990–1991-es tanévet az Egyesült Államokban töltötte már ismételten, ezúttal mint a Millersville University (Pennsylvania) tanára. Azonkívül állandó résztvevője a nemzetközi olvasás társaság, az IRA és a nemzetközi neveléstörténeti társaság kongresszusainak. Ezek során 1993-ban San Antonioban (USA) tartott előadást.

Szerkesztőbizottsági tagja pedig az angliai Journal of Education for Teaching folyóiratnak. Dr. Benczik Vilmos a Magyar Eszperantó Szövetség elnökeként rendelkezik széles körű nemzetközi kapcsolatokkal. Tanszékünk oktatói közül dr. Nagy Lajos 1991 óta a nyitrai, dr. Fejes Erzsébet 1993 óta a ljubljana, dr. Horváth Vilmos pedig szintén 1993 óta a varsói egyetem oktatója. A határokon túl élő magyarság anyanyelvi nevelésének korszerűsítéséből is kivettük részünket. Dr. Könyves-Tóth Lilla 1990-ben Léván, 1991-ben Székelyudvarhelyen (két hétig), 1992-ben pedig Dunaszerdahelyen és Tormalján tartott előadásokat.

Oktatóink törekvéseit alapvetően az motiválja, hogy mit ad tevékenységük a pedagógusképzésnek, hogyan lehet színvonalasabbá tenni, korszerűsíteni. Ezért vesz részt a tanszék aktívan a főiskolai közéletben is. Dr. Nagyszentpéteri Gézát és Kálmánné dr. Bors Irént vezetővé választották, dr. Csíkvári Gábor és dr. Hangay Zoltán a Főiskolai Tanács tagja, dr. Adamik Tamásné a Tudományos Bizottság, Maleticsné dr. Riba Magdolna a Tudományos Diákköri Tanács elnöke, dr. Benczik Vilmos a Gazdasági Bizottság tagja. Főiskolai bizottságoknak a tagjai dr. Bayer Miklós, dr. Doboss Gyula, dr. Könyves-Tóth Lilla és Marosi Annamária is. A periódus első részében Kálmánné dr. Bors Irén az Oktatási és a Munkahelyi kölcsönt odaítélő Bizottságnak, dr. Bayer Miklós pedig a Nevelési Bizottságnak volt az elnöke.

Megtettük a tanszéki előkészületeket a négyéves tanítóképzés bevezetésére, legfontosabb teendőknek azonban a folyamatos tantárgyfejlesztő munkát tekintjük. Magyar nyelvből új taneszközeinknek az adaptálása történt meg. A beszédművelésből a megfelelő oktatási forma kialakításával kísérleteztünk, ami megoldást hozott a III. félévi tanításra, két szakasznak, egy öthetes előadássorozatnak és az azt követő kilenches szemináriumnak a bevezetésével. Jelentős eredmény, hogy 1993-tól az arra kötelezettek számára a logopédia a leckekönyvbe felveendő tárggyá vált.

Az anyanyelvi tantárgypedagógiában a II. és a III. félév A/ és B/ program szerinti tanításával rugalmasan alkalmazkodunk az iskolai gyakorlatok szervezéséhez, amelyek keretében állandó kapcsolatban állunk a gyakorló intézményekkel és a szakvezető tanítókkal, ami biztosítja, hogy mindig az aktuális módszertani problémákkal foglalkozzunk. Ennek a fóruma lesz a Kálmánné dr. Bors Irén főigazgató-helyettes által megszervezett Szakvezetői Műhely is, amelynek anyanyelvi részét Tóth Beatrix vezeti. A két irodalom tantárgyból, a gyermekirodalomból és a korunk irodalmából megvalósítottuk a tanári programok közötti választás lehetőségét, és a hallgatói igények még jobb kielégítésére bevezettük a keresztféléves képzést. Ennek a megszervezésében nagy szerepet vállalt dr. Bayer Miklós, akinek fő része van szaktantermünk videoval való tavalyi felszerelésében is. Ezt a Retorika szakkollégiumi tantárgyunk fejlesztése is indokolta. A tanszék oktatói törekednek arra is, hogy filmvetítésekkel bemutassák a kortárs magyar irodalom és a modern magyar filmművészet kapcsolatait. Az óvodai irodalmi nevelést pedig videofelvételekkel gazdagította dr. Könyves-Tóth Lilla.

Alaptantárgyainkat kiegészítik a fakultáció lehetőségei, amelynek keretében Tóth Beatrix megszervezte a jogositványt is nyújtó kiképzést a NYIK (Zsolnai) programból.

A négyéves kísérleti tanítóképzés programja kidolgozásában is részt vettünk. Különösen Kálmánné dr. Bors Irén, aki pedagógiai vezetője is volt az egyik csoportnak.

Az óvodapedagógus szakon elégedettek vagyunk a négy féléves gyermekirodalom–módszertan integrált tantárgyunk eredményével, és igen érdekes kísérletekre adott lehetőséget a három éve bevezetett VI. félévi szintetizáló program, amelyre négy magas színvonalú tanítási változat is készült: dr. Könyves-Tóth Lilláé, dr. Fejes Erzsébeté, dr. Hűvös Éváé és együttesen dr. Bayer Miklóssé és L. Békési Júliáé. Ugyanakkor megoldatlannak tekintjük ezen a szakon a magyar nyelvi képzést és a gyakorlati képzésnek bennünket érintő részét. Ezért a négyéves tanítóképzésre való

felkészülés mellett az előttünk álló időszak legfontosabb feladatának tekintjük egy ugyanolyan kiegyensúlyozott magyaroktatás kialakítását az óvodapedagógusképzésben, mint a tanítóképzésben.

Ennek jegyében támogattuk szakmai anyagokkal hozzánk forduló új testvérintézményünket, a Békéscsabai Tanítóképzőt, továbbá felkaroltuk Kézdivásárhely, Nyitra és Székelyudvarhely mostoha feltételek között folyó magyartanítását.

Mint a főiskolai kulturális munka egyik pólusa a tanszék kapcsolatban állt az Ének-Zenei Tanszékkel közösen rendezve főiskolai kulturális versenyeket. Igyekszünk megőrizni jó kapcsolatainkat az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékkel. Ennek jó példája volt az 1991-es módszertani konferencia angol nyelvű szekciójának a közös fogadása. A belső szakmai munka fórumára, a tanszéki értekezletekre épültek azok a kezdeményezések, amelyek a magyartanítást az egész alsó tagozati munka egészébe kívánták beleilleszteni. Ennek jegyében került sor közös értekezletekre 1989-ben a diszlexia tárgyában a Neveléstudományi Tanszékkel, 1992 januárjában a környezetismeret tanításáról a Természettudományi Tanszékkel. További lehetőségeket kínálnak az intenzív továbbképzés előadásai és gyakorlatai, amelynek lebonyolításában tanszékünknek minden tagja részt vesz.

A tanszék közössége azonban arra törekszik, hogy ne csak a szervezett módon oktassa hallgatóságunkat, hanem mint jövőző kollégáknak közvetlenül, személyre szólóan is átadja tapasztalatait. Ezért veszünk részt szívesen az iskolai gyakorlatokon, ezért foglalkozunk sokat a szakdolgozatok íróival. S ezért rendezzük meg évről évre a helyesírási, mesemondó, prózamondó és szavaió versenyt, és írunk ki szépirodalmi pályázatot, s ösztönözzük TDK dolgozatok elkészítését a diákköri munkában. Az itt elért eredményeinket külön is összefoglaljuk, mert legjobbjai közülük kerültek ki az országos versenyeknek a díjazottai, akik főiskolánk hírnevét is öregbítették.

Áttekintésünket lezárva megállapíthatjuk, hogy az elmúlt öt év valóban egy korszakot jelentett tanszékünk történetében. A tanszék mint céljaiban egységes közösség lépte át a szakasz küszöbét, és jelenleg is ilyenként készül következő feladataira, pedig történetek közben változások az összetételében. Nyugdíjba mentek Gazsó Ferencné, S. Kis Lajosné dr., Pozsgay Imréné, továbbá dr. Losonci Miklós, bár az előbbieket még ma is vállalnak feladatokat a tanszéki munkában. Még friss a gyászunk, hogy decemberben elhunyt tanszékünk volt vezetője, dr. Magyarfalvi Lajos, januárban pedig Viskovits Erzsébet másodállású oktatónk. Munkánkba viszont időközben bekapcsolódott dr. Doboss Gyula és dr. Horváth Vilmos, szerződéssel pedig Röhrig Eszter. Oktatói testületünknek fontos tagjai a nappali és az esti tagozat nagy tapasztalatú óraadó tanárai, mint Bocsák Istvánné, dr. Fürstner Gabriella, dr. Gábor Emil, Graf Rezső, Karsai Andrea, Kelemen Endréné, Laborfalusi Mária, Sütő Lászlóné, Terestyéni Zsoltné és mások, akiknek az eredményei szintén hozzájárulnak a főiskolai magyartanítás eredményeihez.

Igazi eredménynek jól tanító volt hallgatóinkat tekintjük, akiket sikerült úgy felkészíteni, olyan szakmai szemlélettel felvértezni, amellyel a pedagógus pálya becsületének a helyreállításáért meg tudnak mindent tenni. Ezért befejezésül álljon itt a hallgatók eredményeiről készített összeállítás.

HALLGATÓINK EREDMÉNYEI (1989–1994)

PUBLIKÁCIÓ

Táskai Andrea: Alsórákos (Racosul de Jos) személynevei (1600-1980) ELTE Névutató Munkaközössége, Bp. 1992. 117. p. Magyar névtani dolgozatok 111.

ORSZÁGOS VERSENYEK

A TDK eredményeket lásd a főiskolai összefoglalásban.

Kazinczy-díjasok (1980 óta egy év kivételével minden évben volt Kazinczy-díjas

hallgatónk):	1989:	Kardos Róbert
	1990:	Kántor Zsuzsa
	1991:	Somhegyi Judit
	1993:	Pusztai Ildikó
	1994:	Labus Ágnes (különdíj)

Egyetemi és főiskolai országos helyesírási verseny (1987 óta Egerben):

1989:	Dobsonyi Sándor	IV. helyezett
1990:	Molnár Barbara	III. helyezett
1991:	Dobsonyi Sándor	II. helyezett

Országos mesemondó verseny (Zsámbékon) - Benedek Elek díjat kapott:

1989:	Smidth Fatime (NTK)
	Törtei Tünde (NOK)
1990:	Szász Mónika (NOK)
1991:	Istvánfi Klára (NTK)
1992:	Szarvady Mónika (NTK)
1993:	Sajben Ilona (NTK)

Országos anyanyelvi verseny Nyíregyházán (először 1992-ben Debrecenben):

1993:	csapatunk a szóbeli verseny I. helyezettje
-------	--

FŐISKOLAI HÁZI VERSENYEK

A helyesírási verseny győztesei:

1989:	Dobsonyi Sándor (II/4.)
1990:	Molnár Barbara (I/9.)
1991:	Molnár Barbara (II/9.)
1992:	Petrovics Edina (I/6.)
1993:	Paulovkin Boglárka (II/8.)
1994:	Pethő Zsuzsa (II/3.)

A szavaló verseny győztesei:

1989:	Nemes Júlia (II/4.)
1990:	Somhegyi Judit (I/10.)
1991:	Gál Marianna (II/4.)
1992:	Gál Marianna (III/4.)
1993:	Rádics Mónika (NOK, I/1.)
1994:	Rádics Mónika (NOK, II/1.)

A prózamondó verseny győztesei:

1989:	Kiss László (II/8.)
1990:	Kántor Zsuzsa (I/2.)
1991:	Schwenk András (II/2) és Somhegyi Judit (II/10.)
1992:	Gaal Mariann (III/4.)
1993:	Hegyi László (I/10.)
1994:	Hámori Kinga (I/4.)

A mesemondó verseny győztesei:

1989:	Törtei Tünde (NOK, I/3.)
1990:	Szász Mónika (NOK, I/2.)
1991:	Harsányi Ildikó (NOK, I/2.)
1993:	Szilágyi Katalin (II/4)
1994:	Rádics Mónika (NOK, II/1.) és Zobor Ildikó (I/10.)

Szépirodalmi pályázati eredmények:

Díjat nyertek:

1989/90. tanévben	Nemes Júlia (II/4.)
	Takács Mónika (II/4.)
	Rostás Rita (II/7.)
1990/91. tanévben	Varga Evelin (EOK, II/6.)
	Nemes Júlia (III/4.)
	Németh Csilla (I/7.)
	Horváth Kornélia (II/10.)
	Novák Károly (II/9.)
	Jancsák Csaba (I/4.)
1991/92. tanévben	Erdei Tünde (NOK, II/2.)
	Gattyán Nikolett (I/4.)
	Varga Evelin (EOK, III/6.)
	Vincze Timea (I/10.)
1992/93. tanévben	Erdei Tünde (NOK, III/2.)
	Czobor Anikó (I/10.)
	Gattyán Nikolett (II/4.)
1993/94. tanévben	Fend Éva (III/3.)
	Vincze Timea (III/10.)

Jutalomban részesültek:

1992/93. tanévben

Fend Éva (II/2.)

Fodor Edit (NOK, I/2.)

Pál Zsuzsanna Rebeka (II/10.)

Takács Michael Zoltán (I/5.)

Zdojma Monika (II/6.)

1993/94. tanévben

Beke Márta (II/10.)

Fodor Edit (NOK, II/2.)

Horváth Tünde (III/10.)

Müllner Eszter (I/11.)

Tóth Emese (I/2.)

Matematika Tanszék

A Matematika Tanszék 1990-től működik önálló tanszékként. Azóta három tanszékvezető: Lengyelné dr. Szilágyi Ágnes, dr. Odor Klára és 1992 júliusa óta Radnainé dr. Szendrei Julianna látta el a tanszékvezetői teendőket. A tanszék munkájának fő vonulatát azok a feladatok adták, amelyek a Főiskola képzési feladatainak megoldásához, e képzési feladatok módosulásához és egyes szerkezeti változásokhoz társultak. Tantervek készültek a 4 éves tanítóképzés számára a matematika és tantárgypedagógiája tantárgyhoz. Kidolgozásra kerültek a matematika, matematika-informatika szakkollégiumok, valamint az informatika speciálkollégium tantervei. Folyamatosan csiszolódik a szabad tanárválasztás magas színvonalú megvalósításához nélkülözhetetlen követelményrendszer.

Újabb feladatokat ad az óvónői, tanítói feladatrendszer alakulása. Az alternatív tankönyvek, új eszközök (szorobán, személyi számítógép) megjelenése, a hagyományos területek kibővítését, az új helyzethez való alkalmazkodást teszi szükségessé. Az informatika tanításában széles spektrumban választhatnak a hallgatók. Egyaránt lehetőségük nyílik arra, hogy játékos informatikatanítással ismerkedjenek vagy/és alkalmazói jellegű, felhasználói ismereteket szerezzenek, a számítógéphálózatok használatát tanulhassák. A fakultációk témái gazdagodnak. A matematikatörténet, a matematikatanulás pszichológiája, a matematikai játékok, a szorobán, a számítástechnika és a tőzsde témakörökben indulnak fakultációk.

Az előadások, szemináriumok, gyakorlati képzés egységes képzési rendszerre formálása a cél. A pedagógiai hatás mélyítése érdekében a matematika tantárgy előadója szemináriumot is vezet. A szemináriumvezetők pedig általában hallgatóik gyakorlati képzését is továbbkövetik, vezetik. Jelentős szervezési gondok ellenére igyekszünk összehangolni a pedagógiai célkitűzéseket és a szabad tanárválasztás elveit.

A tanszék szeretné, ha tanítványaik nem azt élnék át, hogy a főiskolai élet tantárgyakra töredezik szét. Keresik azokat a pontokat, amelyek más tanszékekkel való együttműködésre adnak lehetőséget. Ez a törekvés találkozott például a technikát oktató kollégák elképzeléseivel. Együttgondolkodásuk eredményeként a technika órán a hallgatók sok olyan munkaeszközt készítenek, amelyet még a főiskolán vagy későbbi tanítói gyakorlatuk során a matematika tanulásában, tanításában használhatnak.

A hallgatók matematikai feladat-megoldóképességének fejlesztését szolgálják a tanítóképző főiskolák közötti versenyek, amelyeket helyi versenyek készítenek elő. Az 1992-93-as tanévben csapatunk az I. helyen végzett, hallgatóink egyéni díjakat is nyertek. Az 1993-94-es tanévben a VI. helyen végeztek.

A matematika iránt érdeklődő nem szakos tanárok és hallgatók számára "Lyukasóra" címmel kötetlen délutáni foglalkozásokat szervezünk.

A szakdolgozatok és a TDK dolgozatok irányítása, az intenzív tanfolyamokon való előadói részvétel igen sok energiát, odaadást kíván.

A tanszék munkatársai szívesen vesznek részt a főiskola közéletében. Csoportpatronálással, konzultációkkal, egyéni foglalkozásokkal segítik a hallgatók szakmai és emberi fejlődését. Jelentős munkát végeznek a bizottságok tagjai: dr. Horváth Alice a Tudományos Bizottság titkára, TDK bizottsági tag, sportbizottsági tag; C. Neményi Eszter az Oktatási Bizottság tanítói albizottságának tagja, dr. Palotásné Vigh Mariannával együtt pedig a Gyakorlati képzési Bizottság tagjai; dr. Odor Klára az Oktatási Bizottság óvodapedagógusi albizottságának tagja; Radnainé dr. Szendrei Julianna a Gazdasági Bizottság tagja; dr. Vassné Varga Edit a Diákjóléti Bizottság elnöke, s e tiszténél fogva részt vett a BTF nappali tagozatos hallgatóit megillető juttatások szabályzatának kidolgozásában; Zsinkó Erzsébet a Statutum Bizottság tagja. C. Neményi Eszter, dr. Odor Klára, Radnainé dr. Szendrei Julianna és Zsinkó Erzsébet a Főiskolai Tanács tagjai, dr. Horváth Alice a Közalkalmazotti Tanács delegáltja.

A felvételi munkái során a pályaalkalmassági vizsgálatokon, matematika felvételi vizsga lebonyolításában, illetve a felvételi adatainak ellenőrzésében vesz részt a tanszék. Zsinkó Erzsébet jelentős munkát végez a felvételi anyagok és a négyéves kísérleti tanítóképzés adatrendszerének feldolgozásában.

A tanszéken folyó egyéni önképzés és a végzett közéleti munka szorosan összekapcsolódik egymással.

A nyelvtanulás, a szakcikk, szakkönyvek olvasása, kísérletek irányításában, műhelymunkákban, szakbizottságokban való részvétel teszi képessé a munkatársakat arra, hogy ellássák azt az egyre szaporodó feladatkört, amellyel megbíznak bennünket.

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat matematikai szakosztályai, megyei és iskolai munkaközösségek, pedagógiai intézetek és szolgáltató irodák, a Művelődési és Köznevelési Minisztérium, az Országos Köznevelési Intézet, az Országos Köznevelési és Szolgáltató Intézet, a Fővárosi Pedagógiai Intézet, a Bolyai János Matematikai Társulat, a Magyar Rádió és a Televízió Ifjúsági osztályai, külföldi egyetemek matematika tanszékei, tankönyvkiadók fordulnak hozzánk szaktanácsért, adnak lektori, előadói, szerkesztői megbízásokat. A Bolyai János Matematikai Társulat Rácz László vándorgyűlésein dr. Horváth Alice, C. Neményi Eszter, Radnainé dr. Szendrei Julianna, dr. Vassné Varga Edit, Ujjné Detki Katalin, Zsinkó Erzsébet rendszeresen vesznek részt előadóként. Az évenként megrendezésre kerülő Varga Tamás matematikatanítási szeminárium alapításában és szervezésében, valamint előadások tartásában vesz részt a tanszék. Már második éve a Budapesti Tanítóképző Főiskola a házigazdája és szervezője a Bolyai János Matematikai Társulattal közösen megrendezésre kerülő országos Matematika Tanárklub évi négy összejövetelének. Dr. Orczán Zsolt az elektronikus levelezés oktatási tapasztalatairól, valamint a "Tözsdeszeminárium elektronikus levelezéssel hypertext környezetben" címmel tartott előadásokat a konferencián. A tanszék munkatársai évente száznál több előadást tartanak külső intézmények meghívására.

C. Neményi Eszter és Radnainé dr. Szendrei Julianna részt vettek a Nemzeti Alaptanterv első, második és harmadik változatának kimunkálásában a Művelődési és Köznevelési Minisztérium felkérésére.

Radnainé dr. Szendrei Julianna az Iskolatársulás 12 iskolamodellje matematika tantervének kidolgozásában és iskolai kipróbálásában a matematika szakcsoport vezetését látja el. C. Neményi Eszter az óvodai matematikafoglalkozások további korszerűsítése érdekében folytat óvodai kísérletet.

1992-ben jelent meg a BTF Tudományos Közleményei sorozat XII. kötete "Válogatás a Matematika Tanszék oktatóinak tudományos munkáiból" címmel.

C. Neményi Eszter, társszerzővel 1994-ben fejezte be az alsó tagozat 4 évét felölelő alsó tagozatos tankönyvcsalád elkészítését. Dr. Farkas Károly a játékos informatikaoktatás elterjesztése érdekében írt számos cikket, tartott előadásokat, tanfolyamokat, készített videoanyagokat. Társszerzővel jelentette meg a "Játszd el a teknőcöt" c. könyvét és 1990-ben egy LOGO példatárat. "Számítástechnika tanítóknek, Számítástechnikai példatár, Informatika az alsó tagozaton" címekkel a tanítók továbbképzése számára készített jegyzeteket.

Dr. Odor Klára Közneveléstudomány, Óvodai menedzsment és Óvodaigazgatás és gazdálkodás címmel írt társszerzőivel jegyzetet.

Radnainé dr. Szendrei Julianna a geometriatanításhoz készített "Krisztályformák" címmel munkáltatói könyvet, valamint a számítógépek matematikatanításban való felhasználásához számítógépes programcsaládot.

Dr. Vassné Varga Edit társszerzője volt a "Játsszunk együtt informatikát!" c. kiadványnak.

A kutatómunka eredménye nem "csak" a cikkek és megjelent könyvek mennyiségével, minőségével függ össze. Sikere és kudarca a megtartott órákban, a hallgatók tudásában, képességeik fejlődésében mutatkozik meg.

Megkezdődött egy matematika módszertani jegyzetsorozat írásának folyamata. Az első kötetek az 1994-95. tanévben jelennek meg. Matematikai feladatgyűjtemény készül az intenzív tanítóképzés tanfolyamai számára. A Tanítók Kiskönyvtára sorozat számára "Tanulási nehézségek a matematikában" címmel ír társszerzőkkel újabb kötetet Makara Ágnes és Radnainé dr. Szendrei Julianna.

A tanszék munkatársai több egyesületben tagok, illetve ellátnak bizottsági feladatokat. C. Neményi Eszter, Radnainé dr. Szendrei Julianna a Bolyai János Matematikai Társulat Választmányának és Oktatási Bizottságának tagjai, dr. Vassné Varga Edit évekig az Arany Dániel Versenybizottság tagja volt. Dr. Horváth Alice ellátja a BTF képviselőt az Óvodapedagógusképző és Tanítóképző Főiskolák Egyesületében, valamint az Országos TDK Oktatástechnikai és tantárgypedagógiai Szekciójában. Makara Ágnes a Matkapocs vezetőségi tagja, dr. Orczán Zsolt a Neumann János Számítástudományi Társaság Tőzsde Informatikai szakcsoportjának vezetője, a FEIA nemzetközi újságírók szervezetének tagja és az IIF Alkalmazói Tanácsának tagja. Radnainé dr. Szendrei Julianna a TIT Matematikai Szakosztályának vezetőségi tagja és tagja a Magyar Tehetség Társaságnak. Dr. Odor Klára a Magyar Óvodapedagógiai Egyesület, a Kiss Áron Magyar Játék Társaság és a dr. Brunszvik Teréz Magyar Kisdédóvó Egyesület tagja.

Dr. Odor Klára az Óvodai Nevelés, Radnainé dr. Szendrei Julianna a Polygon, Szegeden megjelenő matematikai folyóirat, az Utrechtben megjelenő nemzetközi Educational Studies in Mathematics és a Franciaországban megjelenő Recherches en Didactiques des Mathématiques c. folyóiratok szerkesztőbizottsági tagjai.

A szakmai továbbképzés egyik eszköze a széleskörű nemzetközi kapcsolatok kialakítása. Ennek keretében számos látogatót fogadott a tanszék az elmúlt időszakban. (Dr. Josef Lauter Schwäbisch Gmündi Tanító- és Tanárképző Főiskola, Németország; dr. Paolo Boero. Geonova-i Egyetem, Olaszország; dr. Thomas O'Brien South Illinois University at Edwardsville, USA; Gillian Hatch és David Caine Manchester Politechnic, Anglia; dr. Wil Oonk Hageschool van Amsterdam, Hollandia; dr. Zbigniew Zawadowski Varsói Egyetem, Lengyelország; Brad Christensen és Klaus Klan Texas Instruments:

Yendi Arazola Apple Computer Incorporation, Franciaország; Dr. Jan de Lange Freudenthal Institute, Utrecht, Hollandia; Dr. Marianne Grassmann Humboldt Egyetem, Berlin, Németország; Rita Thomson Lancaster, Anglia.) A látogatók esetenként hallgatóink részére is tartanak előadásokat, amelyeket a tanszék munkatársai tolmácsolnak számukra.

Számos külföldi egyetem, illetve szakmai szervezet hívja előadóként a tanszék munkatársait. Dr. Farkas Károly Pármában, Athénban LOGO konferencián; dr. Palostásné Vígh Mariann a Humboldt Egyetemen; dr. Vassné Varga Edit Duisburgban a német matematika didaktikusok konferenciáján, Radnainé dr. Szendrei Julianna az angol matematikatanárok egyesületének (ATM) konferenciáin, a bécsi Műszaki Egyetemen, a kanadai Laval Egyetemen, az olaszországi Cagliari, Genova, Párma, Pavia egyetemein, az USA Southern Illinois University at Edwardsville és University of Chicago Tanárképző Intézeteinek meghívására tartott előadásokat, illetve nyári egyetemi kurzusokat, a matematikatanárok 1992. évi Kanadában tartott nemzetközi konferenciáján (ICME-7) vezette az értékelési szekciót, ellátta a CIEAEM (Commission Internationale pour l'Étude et l'Amélioration de l'Enseignement des Mathématiques), a matematikatanítás tanulmányozására és annak korszerűsítésére alakult 42 tagú nemzetközi bizottság alelnöki tisztét.

A tanszék dolgozói nagy gondot fordítanak önképzésükre. 1990-ben dr. Odor Klára orosz nyelvből, dr. Vassné Varga Edit német nyelvből tett középfokú nyelvvizsgát. 1992-ben fejezte be az Open University "Hatékony menedzser" tanfolyamát. Radnainé dr. Szendrei Julianna 1993-ban lett a matematikai statisztika summa cum laude egyetemi doktora "Matematikatanításunk nemzetközi mérlegen" c. doktori értekezésével. Zsinkó Erzsébet és dr. Vassné Varga Edit készül a PhD fokozat megszerzésére. Dr. Farkas Károly "Játékos informatika" címmel kandidátusi értekezést nyújtott be.

Az eredményes munkavégzést több kitüntetés odaítélése is jelzi. Nábrádi István a "Magyar Felsőoktatási emléklakett"-et, C. Neményi Eszter a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét, Zsinkó Erzsébet főigazgatói dicséretet, dr. Odor Klára és Zsinkó Erzsébet a "Diákokért" emléklakettet kapták meg oktatói és kutatói munkájuk elismeréseként.

Oktatóink számítástechnikai tanfolyamokkal segítik a főiskola dolgozóinak továbbképzését is. A főiskola bevételeinek növelése érdekében tanfolyamokat tartanak szorobán, számítástechnika és tőzsde témakörökben.

Pályázatokon való részvétellel próbálják megteremteni a kutatómunka anyagi alapjait. Az elmúlt időszakban két megnyert FEFA pályázatot (A Tanulmányi Osztály, a Könyvtár és a Matematika Tanszék számítástechnikai infrastruktúrájának javítására) és három PSZM pályázatot (Farkas Károly informatika tanfolyamok tartására, valamint C. Neményi Eszter és Radnainé dr. Szendrei Julianna általános iskolai matematika kerettanterv írására) gondozott, illetve gondoz a tanszék. A FEFA pályázatokkal nyert pénzösszeg ad alapot a főiskola korszerű számítógéprendszerének kialakításához. Két korszerű hallgatói laboratórium berendezése kezdődött meg, sor került a Tanulmányi Osztály és a Könyvtár számítógépes rendszerének kialakítására.

A TEMPUS lehetőségeket is megpróbáljuk használni. Dr. Horváth Alice 1990-ben és 1994-en a Leuveni Egyetem rektori tanácsának egyhónapos ösztöndíját nyerte el. Kétszer nyert egyéni pályázatot dr. Vassné Varga Edit. Két új pályázat koordinálását vállalta a tanszék 1994-ben. A holland Hogeschool van Amsterdam és a Schwäbisch Gmündi Tanítóképző és Tanárképző Főiskolával közösen beadott pályázat olyan multiplikátor centrum létrehozását tervezi a Budapesti Tanítóképző Főiskolán, amely az alsó tagozatos matematikatanítással kapcsolatos valamennyi magyar könyvet, cikket, munkaeszközt, valamint jelentős külföldi szakirodalmat tenne hallgatók és más főiskolák, tanárok kutató munkája számára hozzáférhetővé. (Koordinátor: Vassné dr. Varga Edit.)

A személyi számítógépek és a grafikus zsebszámológépek matematikatanításban való felhasználásának elsajátítása a második TEMPUS projekt témája. Az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar Matematika Tanszéke, Számítástudományi Tanszéke, a József Attila Tudományegyetem Bolyai Intézete, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Matematika Tanszéke, az olasz Genovai Egyetem, a Torinói Egyetem, a francia Joseph Fourier Egyetem, a grenoblei Tanítóképző Egyetem, a Kasseli Egyetem, az USA Ohio State University Tanárképző Intézete, valamint a Texas Instruments a BTF Matematika Tanszékének partnerei. (Koordinátor: Radnainé dr. Szendrei Julianna.) Részt vett a tanszék a főiskola egy másik TEMPUS projektjének tervezésében is. (A felsőoktatás korszerűsítése európai modellek alapján.)

A tanszék a Továbbképzési Központtal és a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékkel együtt közös pályázatot nyújtott be a szakvezetőképzés megújítására a Magyar Felsőoktatás Megújításáért projekt keretében.

A tanszék jövőre vonatkozó tervei között szerepel a matematika módszertani sorozat további köteteinek megjelentetése, matematika szakkollégium indítása, a TEMPUS pályázatokban megfogalmazott célkitűzések megvalósítása. Folyamatosan kerülnek megújításra a tanító- és óvodapedagógusképzésnek legjobban megfelelő matematikatanítási módszerek annak érdekében, hogy a hallgatók szaktárgyukat értő és annak tanítására képes sokféle módszerrel végző pedagógusok lehessenek.

Neveléstudományi Tanszék

A Neveléstudományi Tanszék végzi a főiskola valamennyi szakán és tagozatán a hallgatók pedagógiai-pszichológiai képzését. Feladatának tekinti a hallgatók pedagógiai-pszichológiai attitűdjének alakítását, illetve fejlesztését. Célkitűzései egyre fokozódó mértékben arra irányulnak, hogy a hallgatók megismerjék és megértsék az oktatási rendszer - különösen az óvoda és az alsó tagozat - kialakulásának és működésének társadalmi és történelmi feltételeit, eligazodjanak a mai iskola, óvoda gyakorlati életében, legyenek képesek az óvodás és kisiskoláskorú gyerekek megismerésére, fejlettségi szintjük meghatározására és az ahhoz mért fejlesztő foglalkozások megtervezésére, vezetésére. Ennek megfelelően az elmúlt években az alapstúdiumok szemléletében, tartalmában és rendszerében jelentős változások következtek be: az oktatás - megőrizve a klasszikus teleológikus megközelítésmód erőnyeit - törekedett a gyermekcentrikus szemlélet kialakítására: az iskolai és óvodai gyakorlatban jelentkező nevelési konfliktushelyzetek megoldási képességének fejlesztésére, a pluralizmus elvi és gyakorlati konzekvenciáinak érvényesítésére.

A tanszék oktatómunkájáról

A beszámolási időszak alatt próbáltuk ki a pszichológia új programját, amely - ma már jól érzékelhető módon - kedvező változásokat eredményezett a hallgatók pszichológiai felkészültségében.

A pszichológia szemináriumok tananyagának közös kidolgozása e foglalkozásainkat gyakorlatiasabbá tette: lehetővé vált a pszichológia szempontjainak erőteljesebb transzferálása az óvodai és iskolai gyakorlatra. E stúdium szempontjából fontos állomás volt Keményné dr. Pálffy Katalin: Bevezetés a pszichológiába című, országosan használt tankönyvének megjelenése, amely lehetővé tette a diákok elmélyültebb felkészülését.

A pedagógia oktatásban folyamatosan korszerűsödött a didaktika törzsanyaga, amely ma már kitekint a hagyományos osztály- és tanórarendszertől eltérő szervezeti formákra, tárgyalja a tananyag elrendezésének hagyományos és újszerű módjait, szempontokat ad a helyi programok és tantervek értelmezéséhez. A neveléstudomány tanítása során nyújtjuk a legnagyobb választási kínálatot: a hallgatók a neveléstudomány alapjaival való megismerkedés után a következő félévben ötféle neveléstudományi stúdium közül választhatnak. Kimunkáltuk az alternatív iskolákat bemutató tantárgyat is, amely hasznosan kapcsolódott össze az intézménylátogatások gyakorlatával.

Az elmúlt időszakban oktatóink sokat tettek a pedagógia és a pszichológia ismeretanyagának integrálásáért, az átfedések kiiktatásáért: elkészült a tanítói szükségletekre épülő új, integrált neveléstudományi program, amelynek hatásvizsgálata folyamatban van (Gyóni Lajosné dr., Romankovics András). Rendkívül hatékonynak bizonyult az a tevékenység, amely a harmadik féléves pedagógia-pszichológia összevont szigorlat követelményrendszerének, szakanyagának kialakítására irányult. Az óvodapedagógia oktatásának új tantárgyi rendszere a kiegészítő óvodapedagógusképzésben szintén integrált pedagógiai-pszichológiai tartalmú: a játék, a tanulás, a nevelés pszichológiáját összevontan tárgyalja.

A tanszék speciális pedagógiai képesség- és személyiségfejlesztő programokat dolgozott ki és honosított meg a hazai pedagógusképzésben. A 10-15 fős kiscsoportokban a hallgatók az általuk választott, az ebben a módszerben speciálisan képzett oktatóval dolgoznak együtt. A csoportmódszer és a videotechnika alkalmazása a képzés folyamatában egyedülálló megközelítési módot tesz lehetővé: a személyes és intim szféra elemzését, a pedagógiai hatékonyság gyakorlati fejlesztését.

A tárgyidőszak fontos jellemzője az, hogy tanszékünk fokozott mértékben kapcsolódott be a hallgatók gyakorlati képzésébe. Ez azt jelentette, hogy elméleti stúdiumaink gyakorlati vonatkozásai életszerűbbekké, aktuálisabbakká váltak, ugyanakkor segíthettük hallgatóinkat pedagógiai-pszichológiai ismereteik gyakorlati

alkalmazásában is. Elsősorban a második évfolyam csoport előtti tanításain, illetve a zárótanításokon veszünk részt, így lehetőségünk nyílik a hallgatók tanítói éréseinek folyamatos követésére. Ezen az évfolyamon megpróbálunk az iskolai gyakorlati csoportok pedagógiai vezetőivé válni.

1990-91-es tanévben indult a hároméves főiskolai szintű óvodapedagógusképzés. A tanszék számára nagy erőfeszítést jelentett valamennyi ott oktatott tárgy programjának átdolgozása, az új óvodai nevelési szemlélethez igazodóan új ismerettömbök beiktatása az oktatásba, a gyakorlati képzés új szisztémájának kialakítása. Az idei tanév feladata lesz az első lezárt hároméves képzési szakasz tanulságainak elemzése.

A beszámolási időszakban a tanszék két szakkollégium programját dolgozta ki és indította meg az oktatást. A hallgatók körében nagyon népszerű a differenciáló szakkollégium (Gereben Ferencné, Szöllősné dr. Szeszler Anna, Jávorné dr. Kolozsváry Judit), amely összehangolt oktatói team-munka eredménye, a hallgatókat a tanulási nehézségekkel, magatartási zavarokkal küzdő gyerekek fejlesztésére, illetve a tehetség felismerésére és gondozására készítik fel. A romológiai szakkollégiumot (Kereszty Zsuzsa) azoknak a hallgatóknak indította az 1993-94-es tanévben, akik a cigányság problémái iránt érdeklődnek, (esetleg maguk is ebből a népcsoportból származván) oktatásukra, nevelésükre jobban fel akarnak készülni. Az óvodapedagógusképzés területén jelent választékbővülést a Fejlesztő óvodapedagógus című 2 féléves stúdium (dr. Hegyi Ildikó).

A tanszéken folyamatosan figyelemmel kísérjük, elemezzük az oktatás eredményeit. Kérdőíves vizsgálat segítségével kikérjük a hallgatók véleményét is.

Tanszékünket a hallgatókkal fenntartott intenzív és hatékony személyes kapcsolat jellemzi. Sok oktatónk folyamatosan végez csoportvezető tanári munkát. Ez a kapcsolat igen jól nyilvánul meg a konzultációs órákon és a szakdogozatokkal végzett közös tevékenységben is. Az összes végzős hallgatónak több mint harmada pedagógiai, pszichológiai vagy nevelésszociológiai témát dolgoz fel diplomamunkájában.

Az elmélyült konzultációs tevékenység eredményének tekinthető az, hogy hallgatóink jelentős létszámban és igen jó eredménnyel vettek részt a tárgyidőszak két Országos Tudományos Diákköri Konferenciáján.

Az 1990. évi intézményi konferencián 12 pedagógiai, pszichológiai, nevelésszociológiai dolgozat került bemutatásra. Az ezt követő XX. Országos Konferencia Pedagógia-Pszichológia-Közművelődés Szekciójában 7 hallgatónk ért el helyezést. Négy hallgatónk II. díjat, három hallgatónk III. díjat nyert. (Témavezető oktatók: Keményné dr. Pálffy Katalin, Kereszty Zsuzsa, Romankovics András, Szöllősné dr. Szeszler Anna) Az 1992. évi intézményi konferencián 7 pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai témájú dolgozat került bemutatásra. Az ezt követő XXI. szegedi országos konferencián hallgatóink a Pedagógia-Pszichológia-Közművelődés Szekcióban két III. helyezést és az egri Tantárgypedagógiai Szekcióban egy V. díjat nyertek. (Témavezető oktatók: Bódi Andrásné dr., Hunyady Györgyné dr., Romankovics András)

Éveken keresztül - pszichológiai tanácsadás céljából - hallgatóink személyes problémáikkal is felkereshették pszichológusainkat.

Tanszéki kutatások

A tanszéki kutatások - a tanítóképzés jellegének megfelelően - kettős kötődésűek: egyfelől a felsőoktatáshoz, azon belül elsősorban a tanító- és óvodapedagógusképzéshez kapcsolódnak, másfelől a közoktatás megújításával fonódnak össze:

A/ A pedagógusképzés rendszerét is érinti az a négyéves kísérleti képzés, amelyet a főiskola 1990-94-ig bonyolított le, s amelynek vezetői a tanszéken dolgoznak (Hunyady Györgyné dr., Bollókné dr. Panyik Ilona, Keményné dr. Pálffy Katalin). A két évfolyamban kipróbált program az 1-4. osztály valamennyi tantárgyának oktatási és nevelési feladatainak ellátására készítette fel a hallgatókat, illetve egy csoportjuk egy műveltségi területen (matematikából) felkészült a tanításra az 5-6. osztályokban is.

A képzés hatásvizsgálatok révén is regisztrált - sikere mindenekelőtt az intenzív gyakorlati képzésnek és az új módon szervezett tantárgypedagógiai oktatásnak köszönhető, de jelentős tantárgyi fejlesztések születtek az általánosan művelő tárgyakban is. A kísérlet eredményei részben beépültek a tanítói szakok országosan érvényesülő képesítési feltételeibe, amelyet - az óvodai szakok hasonló dokumentumaival együtt - szintén a tanszék munkatársainak vezetésével dolgoztunk ki.

Más módon, de szintén a képzés rendszerét érinti a pályaaalkalmassági vizsga bevezetése a főiskolán. Korábbi kutatások (Ungárné dr. Komoly Judit, Keményné dr. Pálffy Katalin, dr. Hegyi Ildikó) - és más intézmények alkalmazási tapasztalatai alapján - az 1991-92-es évben próbajellelggel, a következő évtől kötelezően épült be a főiskolai felvételi rendszerbe.

A beszámolási időszakban fontos neveléstörténeti kutatások is zajlottak: a tanszék oktatói feldolgozták a magyarországi tanítóképzés történetét és összehasonlító pedagógiai elemzést végeznek a magyar és külföldi pedagógusképzés területén (Bollókné dr. Panyik Ilona, Gyóni Lajosné dr.), elkészült a Németh László pedagógiai nézeteit bemutató tudományos értekezés is (Torda Miklósné).

A tanszéki kutatások az utóbbi években pályázati keretben folynak: A tanszék 1993-ban sikerrel vett részt az MKM pályázatán: a pedagógiai-pszichológiai tárgyak új tantervének kidolgozására, új jegyzet készítésére és kabinet-fejlesztésre jelentős összegű pályázatot nyert el. A munkálatok terve elkészült, el is indultunk, s kialakulóban van a fejlesztéssel, kutatással foglalkozók műhelye, amelyben más tanszéken dolgozó kollégák is részt vesznek.

Ugyancsak ebben az évben indult meg a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolával közös TEMPUS pályázat realizálása is, amelynek keretében oktatóink és - pályázat révén kiválasztott - hallgatók utaztak Angliába, Németországba, hogy a helyszínen tanulmányozzák az integrált nevelés elméletét és gyakorlatát.

A csoportos pedagógiai képességfejlesztő gyakorlatok vezetői számára a Pedagógus Szakma Megújítása Projekt támogatásával országos képzési program készült el a tanszéken (Dr. Gádor Anna, dr. Békési Ágnes, Kereszty Zsuzsa, Ungárné dr. Komoly Judit).

B) A közoktatás megújításához kapcsolódó tanszéki kutatómunka többirányú: Oktatóink foglalkoznak a reformpedagógiai gyökerű alternatív iskolák pedagógiai gyakorlatának elemzésével (dr. Békési Ágnes, Czike Bernadett, Kereszty Zsuzsa). Ketten közülük maguk is iskolaalapítónak váltak.

Az óvoda-iskolai beilleszkedési folyamat megkönnyítését szolgáló pedagógiai-pszichológiai kutatást folytat dr. Hegyi Ildikó. Jelentős, többéves fejlesztő-kutató munka folyik az alsó tagozatos taneszközök témakörében, ahol a tárgydőszakban 4 új munkafüzet, 6 új tankönyv-munkafüzet és 6 tankönyv-átdolgozás készült el (Romankovics András).

A tanszék oktatói élénk publikációs tevékenységet folytattak az elmúlt időszakban. Több, országosan is használt tankönyv és segédanyag is készült. Több kiadást élt meg Keményné dr. Pálffy Katalin Bevezetés a pszichológiába című tankönyve, jól segítik a hallgatók felkészülését a pedagógiából, neveléstörténetből elkészült jegyzetek (dr. Lázár Tibor) és az alternatív iskolai irányzatokat bemutató szöveggyűjtemény (Kereszty Zsuzsa, Torda Miklósné).

A tanszék kapcsolatrendszere

A) A tanszék tudatosan törekszik főiskolán belüli kapcsolatokat ápolni, abból a meggyőződésből kiindulva, hogy az összehangolt remélhetőleg rokonszemléletű oktatás sikeresebbé teheti a hallgatók felkészítését. Épp ezért tanszékközi együttműködésben részt vettünk az anyanyelvi tantárgypedagógiai (Romankovics András) és a nevelésszociológia (dr. Békési Ágnes), illetve a matematika tantárgypedagógia (Körmöci Katalin) oktatásában is. Kutatási együttműködést alakítottunk ki a társtanszékek képviselőivel, közös tantárgyfejlesztésbe kezdtünk.

B) A tanszék nemzetközi kapcsolatai az elmúlt öt esztendő alatt gazdagodtak. Különböző pályázatok elnyerésével jutottak el munkatársaink Angliába, Dániába, Hollandiába, az Egyesült Államokba, Kanadába, Japánba, Izraelbe, Németországba, Ausztriába, Lengyelországba, Szlovéniába és Csehországba. Állandó és hatékony kapcsolat alakult ki az amsterdami Algemene Hogeschool-lal, a lancasteri St. Martin's College-val, valamint egy tokiói óvodapedagógusok és tanítók továbbképzését szervező csoporttal. Oktatóink rendszeresen vesznek részt nemzetközi konferenciákon, ahol referálnak kutatásaik eredményeiről. Az EFFE munkájában dr. Békési Ágnes, a prágai EFFE és a soproni ISE konferencián Bollókné dr. Panyik Ilona, a PSO továbbképző tanfolyamán Gyóni Lajosné dr. vettek részt. Ungárné dr. Komoly Judit az Európa Tanács mellett működő állandó Pedagógiai Bizottság szemináriumán számolt be a pedagógiai alkalmassági vizsgálatok eredményeiről.

C) A tanszék főiskolán kívüli hazai kapcsolatai széleskörűek. Valamennyi munkatársunk tanfolyamokat vezet, illetve előadásokat tart a pedagógusok továbbképzésének különböző színterein, az ország szinte valamennyi régiójában. A tanszék oktatói részt vesznek a tanítóképzés és általában a hazai pedagógusképzés reformját szolgáló koncepciók és törvények kidolgozásában, szakmai konferenciákon. Tevékenységükre több fontos szakmai szervezet, illetve bizottság is igényt tart. Ezek a következők:

- 1./ A Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Minősítő Bizottsága /Hunyady Györgyné dr./
- 2./ A Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottsága /Hunyady Györgyné dr./
- 3./ Az Országos Köznevelési Tanács /Hunyady Györgyné dr., Szöllősné dr. Szeszler Anna, Ungárné dr. Komoly Judit/
- 4./ Országos Köznevelési Intézet, Pedagógusképzési és Fejlesztési Központ /Gyóni Lajosné dr./
- 5./ A Pedagógus Szakma Megújítása Projekt Kuratóriuma /Kereszty Zsuzsa, Romankovics András/
- 6./ A Magyar Pedagógiai Társaság /Hunyady Györgyné dr. alelnök/

- 7./ A Magyar Pszichológiai Társaság /Keményné dr. Pálffy Katalin Neveléslélektani Szekció vezetőségi tagja/
- 8./ A TANOSZ vezetősége /Romankovics András/
- 9./ Tanárképzők Szövetsége Pedagógiai Szakosztály /Gyóni Lajosné dr./
- 10./ A Comenius Társaság
- 11./ A Németh László Társaság
- 12./ A Nemzetközi Janus Korczak Társaság /Gyóni Lajosné dr. főtítkár/
- 13./ A Magyar-Japán Baráti Társaság /Torda Miklósné/
- 14./ A HANI Alapítvány /Torda Miklósné/

Tanszékünkön szerkesztik a Pedagógusképzés című folyóiratot /Bollókné dr. Panyik Ilona/, illetve a Tanítók kiskönyvtára című kézikönyv-sorozatot /Hunyady Györgyné dr. és Kereszty Zsuzsa/.

A tanszék a fentiekben összefoglalt tevékenységét 19 főállású, 3 félállású munkatárssal és változó létszámú óraadó kollégával látja el. Valamennyien folyamatosan képezik magukat, közülük 3 fő kandidátus, 11 fő doktori fokozatot szerzett. /Jóllehet ezen eredmények jelentős része a korábbi években született, de hatásuk - előléptetésekben, illetve a munka minőségében - ebben a periódusban érelődött meg./ A tanszék profiljának kialakításában természetes módon nagy szerepe volt Ungárné dr. Komoly Juditnak, aki két évtizedig irányította a munkát, az 1992-es tanszékvezetőváltás zökkenőmentesen zajlott le.

Társadalomtudományi Tanszék

Komoly változásokat hozott tanszékünk életében az elmúlt öt esztendő. 1988 szeptemberében közel harmincéves - kitüntetésekkel méltányolt - tanszékvezetői munka után nyugalomba vonult dr. Szőnyi Tibor (aki azóta is közgazdaság- és politikai elméletet oktat körünkben, a tanszék örömére, a hallgatók megalégedésére).

A Főiskolai Tanács 1988. szeptember 7-i ülésén dr. Donáth Péter (július 4-én kelt) pályázatát fogadta el, amely a tanszék munkájának mélyreható átalakítását, továbbfejlesztését vázolja leszögezve: "... a dinamikusan változó társadalmi-gazdasági körülményekkel, politikai-ideológiai-elméleti 'kihívásokkal' s a megújuló tanítóképzés követelményeivel lépést tartva, meg kell őrizni, erősíteni kell az eddig is színvonalas munkát végzett kollektíva legfőbb értékeit:

- a szakmai-tudományos igényességet: a valóságos társadalmi folyamatok s a tudományfejlődés új mozzanatai iránti fogékonyságot,
- a demokratikus, toleráns, innovációra serkentő (a dogmatizmus, az autokratikus gondolkodás és magatartás minden formáját elvető) munkahelyi légkört,
- a toleráns, az önmagával s a hallgatókkal szemben egyaránt komoly követelményt támaztó, demokratikus nevelői-oktatói magatartást, a hallgatók kezdeményezései, kérései iránti nyitottságot, a fiatalok személyiségének, egyéniségének, nézeteinek tiszteletén alapuló partneri viszonyt,
- a pedagógusképzés folyamatos korszerűsítése iránti elkötelezettséget, a szakmai szempontok, igények iránti fogékonyságot, az értelmiségi, a pedagógushivatásra nevelés követelményeinek következetes érvényesítését,
- a komoly közéleti aktivitást, a készséget a főiskolai és egyéb társadalmi-közéleti megbízatások, feladatok elvégzésére."

A továbbiakban a pályázat utalt arra, hogy az 1988-ban "megindult 'átértékelési' folyamat, a fokozatosan csaknem mindenre kiterjedő 'újrarendelés', a társadalmunkban egyre nyilvánvalóbbá váló politikai-ideológiai-világnézeti pluralizmus" érvényesíthető a tanszék munkájában, kiemelte, hogy a négyéves tanítóképzés előkészítő munkálatai kapcsán a tanszék újrarendelje valamennyi tárgy "tartalmát, struktúráját, ezek egymáshoz való viszonyát, korszerűsítésük szükséges és lehetséges irányait a három-, illetve a négyéves képzés keretében, s megvizsgálja a más tanszékek által oktatott tárgyakkal való koordináció, illetve integráció lehetőségeit is..."

A Főiskolai Tanács említett döntését követő héten tanszéki értekezletünk - Hunyady Györgyné dr. főigazgató részvételével - úgy döntött, hogy munkaprogramjaként fogadja el a pályázatban foglaltakat, újra gondolja tevékenységének egészét, s a megújulás irányát jelezve - a tanítóképzők közül az országban elsőként - javasolta a tanszék nevének megváltoztatását: Társadalomtudományi Tanszékre.

Két héten belül megszületett a tanszéki oktató-nevelő munka, a társadalomtudományi tárgyak célját összegező megfogalmazás is: "Az egyes tárgyak jellegüknek megfelelő módon segítsék elő, hogy hallgatóink korszerű szemlélettel, ismeretekkel rendelkező, az egyetemes emberi és a nemzeti kultúra értékei iránt fogékony, nyitott, önművelésre, szakmai-emberi megújulásra képes, kritikus és önkritikus, ugyanakkor demokratikus készségekkel bíró, toleráns, szuverén, kreatív pedagógusokká, társadalmunk bonyolult folyamatai közt eligazodni, azokba bekapcsolódni képes értelmiséjékké váljanak."

Kisebbségi viták után konszenzusra jutottunk az újonnan kialakítandó tantárgyi, óra- és vizsgaterv követelményeiben is, alapelveként fogadtuk el, hogy korszerű, nyitott, a történetiség elvét valamennyi tárgyban érvényesítő, politikai-világnézeti vonatkozásban pluralista, a hallgatók által megfogalmazott kívánságoknak (több filozófiatörténetet, több történelmet, nagyobb tanszabadságot, több alternatívát) megfelelő

elképzelésekre van szükség, amelyek hangsúlyozottabban veszik figyelembe a tanítóképzős - egyes szaktanszékek által is kifejezett - igényeit (több etikát, szociológiát, a filozófiában, a történelemben a neveléstörténeti vonatkozások hangsúlyozását), egyúttal az órák és vizsgák számát ésszerűen korlátozzák. Az így született négy tervezetet megvitattuk, s valamennyit a hallgatói csoportok választott képviselői elé (kb. 60 hallgató volt jelen) vittük, akik egy ötödik változatra tettek javaslatot az előadott elképzelések sajátos ötvözeteként. Ezt követően a Neveléstudományi és Közművelődési Tanszékkal vitattuk meg javaslatunkat, s az igazán tanulságos eszmecserék nyomán tovább módosult tervezet nyolcadik (óvónői) és kilencedik (tanítói) változatát terjesztettük a Hallgatói Tanács egyetértésével a Főiskolai Tanács elé, amely azt 1989 májusában elfogadta.

A változások irányát, arányait érzékeltetendő a nappali tanítói szak tantárgyi, óra- és vizsgatervét mutatjuk be az 1987-88-as tanévben érvényes és az 1989 szeptemberétől felmenő rendszerben bevezetett variáns alapján. (Lásd a mellékletet.)

A táblázatokból kitűnik: valamennyi kitűzött célhoz közelíthettünk valamelyest 1989-től. A filozófiatörténeti kurzusok előadói (dr. Demeter Katalin, dr. Víg Gyula és dr. Valcsicsák Imre) már ekkor sajátos munkamegosztást alakítottak ki egymás között a különböző aspektusok hangsúlyozásával. 1990 szeptemberétől lehetővé vált párhuzamos előadások szervezése történelemből is (előadói: dr. Farkas Mária és Pajorné dr. Tóth Ilona). Így hallgatóink valamennyi évfolyamon érdeklődésüknek, kedvüknek megfelelően választhatnak: tantárgy(programot) előadót.

A szerteágazó hallgatói érdeklődés felkeltésének (kielégítésének) sok munkát, pénzt igénylő - de a tanszék számára izgalmas feladatot jelentő, sikeresnek bizonyult - módja volt a kötelezően választható társadalomtudományi tárgyak szemesztere.

Félévenként 10-15 programból választhattak ifjú kollégáink, s a tanszékközi együttműködés szép példái mellett (Vizuális Nevelési, Neveléstudományi, Magyar Nyelvi és Irodalmi, Közművelődési Tanszék) külső előadók közreműködése gazdagította, színesítette kínálatunkat. Például: A cigányság Magyarországon, A szociálpolitika ma és holnap, Sportszociológia, Nagyhatalmi érdekek, kisnemzeti sorsok Közép-Kelet-Európában, "Embernek lenni nehéz": az egzisztencializmusról, Modern idők - modern világ (vázlatok az európai modernizáció történetéről), A gyermek és szülőföldje, Történelmi válaszutak - történelmi személyiségek (rendhagyó portrék a XX. századi Magyarországról), Propaganda és valóság az 50-es évek Magyarországon, Film és társadalom (Pedagóguskép a mai magyar filmművészetben - "A múltat be kell vallani").

A hallgatói óraszámcsökkenés miatt 1990 májusában a Főiskolai Tanács - sajnálatunkra - törölte az izgalmas, aktuális témák sorát felölelő, kötelezően választható társadalomtudományi tárgyakat, aminek következtében a tanszék tárgyainak összórászáma további 22 órával - 210 órára - apadt.

Az ily módon a "szabadon választható sávba" került kurzusok közül évente három-négy bizonyult életképesnek. Az MTA Filozófiai Intézete vallástörténetésének előadássorozatával párhuzamosan katolikushitoktató-képzés, illetve protestáns Bibliaismeretoktatás folyik intézményünk szervezésében (dr. Gecse Gusztáv, dr. Pákozdi István és Pungorné Czászár Judit). Hallgatói kezdeményezésre indítottuk 1990-ben a magyarországi cigányság helyzetével foglalkozó (az alternatív szociológiai programok keretében a család- és iskolaszociológia mellett azóta rendszeressé vált) kurzusunkat (Zsigó Jenő, Csongor Anna), s a iskolai demokrácia lehetőségeit, mechanizmusait vázoló, valamint a hatékony vitakultúra fejlesztését szolgáló programokat (Pál Tamás, Száva Eszter).

1991 szeptemberétől tanszékünk gondozásába került a művelődéstörténet c. tárgy is, melynek alternatív előadássorozatait - egy-egy kísérleti kurzust leszámítva - a tanszékünkre áthelyezett korábbi előadók: dr. Bánki László, illetve az időközben főiskolánkról eltávozott dr. Hont Iván vezették. A szakmai irányultságú etika, a családszociológia és a közgazdaság- és politikai elmélet alapjai tárgyak oktatását segítő az előadók, dr. Víg Gyula, dr. Békési Ágnes és dr. Szőnyi Tibor - azóta már felújított, 2. kiadásban megjelent - szöveggyűjteményeket állítottak össze.

Kétkötetes - immár második átdolgozott kiadást megért - szöveggyűjteményt bocsátott közre dr. Demeter Katalin is, hogy lehetővé váljon a különböző élet- és világfelfogásoknak, ismeretfilozófiai álláspontoknak a klasszikus szövegek értelmezéséből kiinduló bemutatása a filozófiaoktatásban. Az ily módon hozzáférhetővé tett szövegek kötelező megismerésén túl különböző monográfiák, segédkönyvek széles köréből választhat a hallgató bőséges ajánló bibliográfia segítségével a szigorlatra való felkészülés során.

A tárgyalt korszakok, problémák, események, személyek sokoldalú, árnyalt bemutatásának lehetőségét igyekeztek megteremteni a Magyarország XIX-XX. századi történelmét oktatók (dr. Donáth Péter, dr. Farkas Mária és Pajorné dr. Tóth Ilona) az immár négykötetes (folytatandó) szöveggyűjteményük összeállításakor. Az utóbbi évek történeti-politikai vitái igazolni látszanak a választott módszert, a források mind szélesebb körének hozzáférhetővé tételét.

A tanszék által a tárgyalt időszakban közreadott 10 szöveggyűjtemény összeállítói kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy a pedagógusképzés szempontjából releváns források, szövegek minél nagyobb arányban szerepeljenek kiadványainkban.

Folyamatosan keressük az intenzívebb együttműködés, együttműködés lehetőségeit hallgatóinkkal. Ilyen kezdeményezésnek tekintjük - a négyéves képzési kísérletben - a filozófiai olvasónapló bevezetését, s a történelem iránt mélyebben érdeklődő, ezért egy harmadik szemesztert és referátumok sorát önként vállaló, kb. 80 hallgató számára indított intenzív oktatási kísérletet.

Tanszékünkön a beszámolási időszak elején évente, oktatónként 3-4, az utóbbi két évben 7-10 szakdolgozat készült. A legjobbak közül $7+4=11$ dolgozat került bemutatásra az 1990-es és az 1992-es házi TDK konferencián. A zsűri egy I. és négy II. díjjal jutalmazta hallgatóink teljesítményét. Külön öröm számunkra, hogy az 1989. évi OTDK-n egy III. és az 1991. évi OTDK-n egy II. díjjal honorálták a társadalomtudományi dolgozatokat, s hogy a képzőben bemutatott, egy oktatóra jutó TDK dolgozatok számát tekintve megközelítettük a hagyományosan kiemelkedő Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszéket és a Neveléstudományi Tanszéket.

A tanórán kívüli együttműködés figyelemre méltó fórumai voltak éveken át a tanszéki klubrendezvények, illetve az aktuális témáknak szentelt előadások, múzeum-, színház- és Parlament-látogatások.

A szakmai és személyes kontaktus erősítését szolgálták a tanítási gyakorlatok látogatásai is az elmúlt években.

Megelégedésünkre a beszámolási időszakban - különösen "A XX. századi ember" c. kísérleti kurzus kapcsán - folyamatossá vált együttműködésünk a Vizuális Nevelési Tanszékkal, a négyéves kísérleti képzés, a magyarországi cigányság történetét, helyzetét bemutató kurzusok kapcsán, illetve a képesítési követelmények kialakítása során a Neveléstudományi Tanszékkal, egyes tanfolyamok révén pedig a Továbbképzési és Szabadművelődési Központtal.

A tanszéki könyvtár kialakításához s az oktatáshoz szükséges videoanyagok beszerzéséhez, bemutatásához komoly segítséget kaptunk a Könyvtár és az Oktatástechnikai Stúdió vezetőitől, munkatársaitól.

Rendszeres kapcsolatot tartottunk a tanítóképzők társtanszékeivel (a szekszárdi kollégákkal külön is találkoztunk), s a tanszékvezetői kollégium vezetőjeként dr. Donáth Péter ösztönözte a továbbfejlesztéssel kapcsolatos eszmecserét, az elengedhetetlen intézményközi koordináció kialakítását. A "Philosophy for Children" program keretében dr. Demeter Katalin irányításával ígéretes együttműködés körvonalazódik az ELTE Tanárképző Főiskolai Karának Társadalomelméleti és a Miskolci Egyetem Filozófiatörténeti Tanszékével. Közös - elbírálás alatt álló - pályázatokat nyújtottunk be a Magyar Felsőoktatásért és Kutatásért, valamint a Soros Alapítványhoz. A videotár fejlesztésére - a Vizuális Nevelési Tanszékkel közösen - sikeresen pályáztunk a Szindbád Alapítványnál, s a BTF 125. évfordulójával kapcsolatos kiadványok finanszírozása érdekében pályáztunk A Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért, valamint a Pro Renovanda Cultura Hungariae Unger Mátyás és Ránki György Szakalapítványaihoz, melyek közül eddig az első kettőt bírálták el - számunkra kedvezően.

A tanszék egyre sokoldalúbb feladataival egyre kevesebb főállású oktató birkózik. Öt évvel ezelőtt 8 főállású, 5 mellékállású és kb. 12 óraadó tanár tevékenykedett tanszékünkön, ma 3 nyugdíjba vonulás (dr. Bánki László, dr. Szőnyi Tibor és Tiszavölgyi Istvánné dr.), valamint 3 oktató távozása után (dr. Erős Ilona, dr. Hont Iván és Kállai Tibor), s Farkas Mária belépésével 5 főállású, 2 mellékfoglalkozású és kb. 20 óraadó tanár dolgozik nálunk. Az ily módon elkerülhetetlenül megnövekedett fajlagos terhek mellett figyelemre méltó, hogy kollégáink közül ketten doktoráltak, s hogy oktatóink két közép-, s két alapfokú állami nyelvvizsgát abszolváltak. Egyéb publikációink mellett tanulmánygyűjteményünk jelent meg 1990-ben a Tudományos Közlemények VII. köteteként.

Részt veszünk a főiskola szinte valamennyi testületében, bizottságában s a különböző szabályzatok kidolgozásában. Tanszékünk adta/adja az Oktatási Bizottság egyik alelnökét, 1990-91-ben a Tudományos Bizottság megbízott elnökét. Saját dolgainkban tanszéki értekezletek során közösen döntöttünk minden lényeges kérdésben: elvszerűen - néha hevesen - vitázva, egymás iránti tisztelettel és a konszenzuseresés szándékával.

Döntéseink és munkánk eredményét természetesen nem mi, hanem érintett hallgatóink, kollégáink, vezetőink hivatottak elbírálni. Számunkra, a tanítóképzés további korszerűsítésére készülvén, komoly biztatást jelent a Főiskolai Tanács 1991 áprilisi határozata, valamint a Hallgatói Tanács írásban benyújtott véleménye: "A főiskolán működő tanszékek közül a Társadalomtudományi Tanszéket az egyik legjobbnak tartjuk. A hallgatói kezdeményezésekkel szemben nyitottak, kérdéseinket figyelembe veszik, széleskörű kínálatot nyújtanak az egyes tantárgyakon belül is. A hallgatókat felnőttként, partnerként kezelik, igényesek egymással, önmagukkal és a hallgatókkal szemben is, ezzel együtt 'rugalmasak'..."

Melléklet

**A Társadalomtudományi Tanszék által nappali tanítói szakon tanított
tárgyak óra- és vizsgaterve**

<i>Az 1987/88. tanévben</i>			<i>1989 szeptemberétől *</i>		
I-II. fé.	Filozófia (50% fil. történet)		I-II. fé. Filozófia (100% fil. történet)		
	45-45 ó.	I. fé. aí.	45-45 ó.	I. fé. aí.	
		II. fé. szig.		II. fé. szig.	
III-IV. fé.	Politikai gazdaságtan		III. fé. Szakmai irányultságú etika vagy		
	30-30 ó.	III. fé. aí.	Szakmai irányultságú szociológia		
		IV. fé. össz.	30 ó.	III. fé. aí.	
		kollokvium			
V. fé.	Tudományos szocializmus		IV-V. fé. Közgadaság és politikaelmélet v.		
	45 ó.	V. fé. aí.	Magyaro. tört. a XIX-XX. sz-ban		
			90 ó.	IV. fé. aí.	
				V. fé. össz.	
				kollokvium	
VI. fé.	Kötelezően választható kollé- gium: Magyarország története 1918-1975		VI. fé. Kötelezően választható társ.tud.		
	30 ó.	VI. fé. aí.	tárgyak: polgári filozófia, tudomány- filozófia, vallástörténet, etika, szoci- ológia, esztétika, közgazd. elm. al., pol.elmélet alapjai, Magyarország története a XIX. sz-ban, Magyaror- szág története a XX. században		
			22 ó.	VI. fé. aí.	
Összesen	255 ó.	1 szig., 3 koll.	232 ó.	1 szig., 1 koll.	

* A kötelezően választható tárgyakat 1990 májusában a Főiskolai Tanács törölte, 1991 szeptemberében a művelődéstörténet tárgy a tanszékhez került.

A Társtársaságokmányi Tanácsok által megadott adatok alapján

Társaságok és az igazgatók

Társaság neve	Igazgatók	Adatok
1. Társaság	1. Igazgató	1. Adat
2. Társaság	2. Igazgató	2. Adat
3. Társaság	3. Igazgató	3. Adat
4. Társaság	4. Igazgató	4. Adat
5. Társaság	5. Igazgató	5. Adat
6. Társaság	6. Igazgató	6. Adat
7. Társaság	7. Igazgató	7. Adat
8. Társaság	8. Igazgató	8. Adat
9. Társaság	9. Igazgató	9. Adat
10. Társaság	10. Igazgató	10. Adat
11. Társaság	11. Igazgató	11. Adat
12. Társaság	12. Igazgató	12. Adat
13. Társaság	13. Igazgató	13. Adat
14. Társaság	14. Igazgató	14. Adat
15. Társaság	15. Igazgató	15. Adat
16. Társaság	16. Igazgató	16. Adat
17. Társaság	17. Igazgató	17. Adat
18. Társaság	18. Igazgató	18. Adat
19. Társaság	19. Igazgató	19. Adat
20. Társaság	20. Igazgató	20. Adat
21. Társaság	21. Igazgató	21. Adat
22. Társaság	22. Igazgató	22. Adat
23. Társaság	23. Igazgató	23. Adat
24. Társaság	24. Igazgató	24. Adat
25. Társaság	25. Igazgató	25. Adat
26. Társaság	26. Igazgató	26. Adat
27. Társaság	27. Igazgató	27. Adat
28. Társaság	28. Igazgató	28. Adat
29. Társaság	29. Igazgató	29. Adat
30. Társaság	30. Igazgató	30. Adat
31. Társaság	31. Igazgató	31. Adat
32. Társaság	32. Igazgató	32. Adat
33. Társaság	33. Igazgató	33. Adat
34. Társaság	34. Igazgató	34. Adat
35. Társaság	35. Igazgató	35. Adat
36. Társaság	36. Igazgató	36. Adat
37. Társaság	37. Igazgató	37. Adat
38. Társaság	38. Igazgató	38. Adat
39. Társaság	39. Igazgató	39. Adat
40. Társaság	40. Igazgató	40. Adat
41. Társaság	41. Igazgató	41. Adat
42. Társaság	42. Igazgató	42. Adat
43. Társaság	43. Igazgató	43. Adat
44. Társaság	44. Igazgató	44. Adat
45. Társaság	45. Igazgató	45. Adat
46. Társaság	46. Igazgató	46. Adat
47. Társaság	47. Igazgató	47. Adat
48. Társaság	48. Igazgató	48. Adat
49. Társaság	49. Igazgató	49. Adat
50. Társaság	50. Igazgató	50. Adat
51. Társaság	51. Igazgató	51. Adat
52. Társaság	52. Igazgató	52. Adat
53. Társaság	53. Igazgató	53. Adat
54. Társaság	54. Igazgató	54. Adat
55. Társaság	55. Igazgató	55. Adat
56. Társaság	56. Igazgató	56. Adat
57. Társaság	57. Igazgató	57. Adat
58. Társaság	58. Igazgató	58. Adat
59. Társaság	59. Igazgató	59. Adat
60. Társaság	60. Igazgató	60. Adat
61. Társaság	61. Igazgató	61. Adat
62. Társaság	62. Igazgató	62. Adat
63. Társaság	63. Igazgató	63. Adat
64. Társaság	64. Igazgató	64. Adat
65. Társaság	65. Igazgató	65. Adat
66. Társaság	66. Igazgató	66. Adat
67. Társaság	67. Igazgató	67. Adat
68. Társaság	68. Igazgató	68. Adat
69. Társaság	69. Igazgató	69. Adat
70. Társaság	70. Igazgató	70. Adat
71. Társaság	71. Igazgató	71. Adat
72. Társaság	72. Igazgató	72. Adat
73. Társaság	73. Igazgató	73. Adat
74. Társaság	74. Igazgató	74. Adat
75. Társaság	75. Igazgató	75. Adat
76. Társaság	76. Igazgató	76. Adat
77. Társaság	77. Igazgató	77. Adat
78. Társaság	78. Igazgató	78. Adat
79. Társaság	79. Igazgató	79. Adat
80. Társaság	80. Igazgató	80. Adat
81. Társaság	81. Igazgató	81. Adat
82. Társaság	82. Igazgató	82. Adat
83. Társaság	83. Igazgató	83. Adat
84. Társaság	84. Igazgató	84. Adat
85. Társaság	85. Igazgató	85. Adat
86. Társaság	86. Igazgató	86. Adat
87. Társaság	87. Igazgató	87. Adat
88. Társaság	88. Igazgató	88. Adat
89. Társaság	89. Igazgató	89. Adat
90. Társaság	90. Igazgató	90. Adat
91. Társaság	91. Igazgató	91. Adat
92. Társaság	92. Igazgató	92. Adat
93. Társaság	93. Igazgató	93. Adat
94. Társaság	94. Igazgató	94. Adat
95. Társaság	95. Igazgató	95. Adat
96. Társaság	96. Igazgató	96. Adat
97. Társaság	97. Igazgató	97. Adat
98. Társaság	98. Igazgató	98. Adat
99. Társaság	99. Igazgató	99. Adat
100. Társaság	100. Igazgató	100. Adat

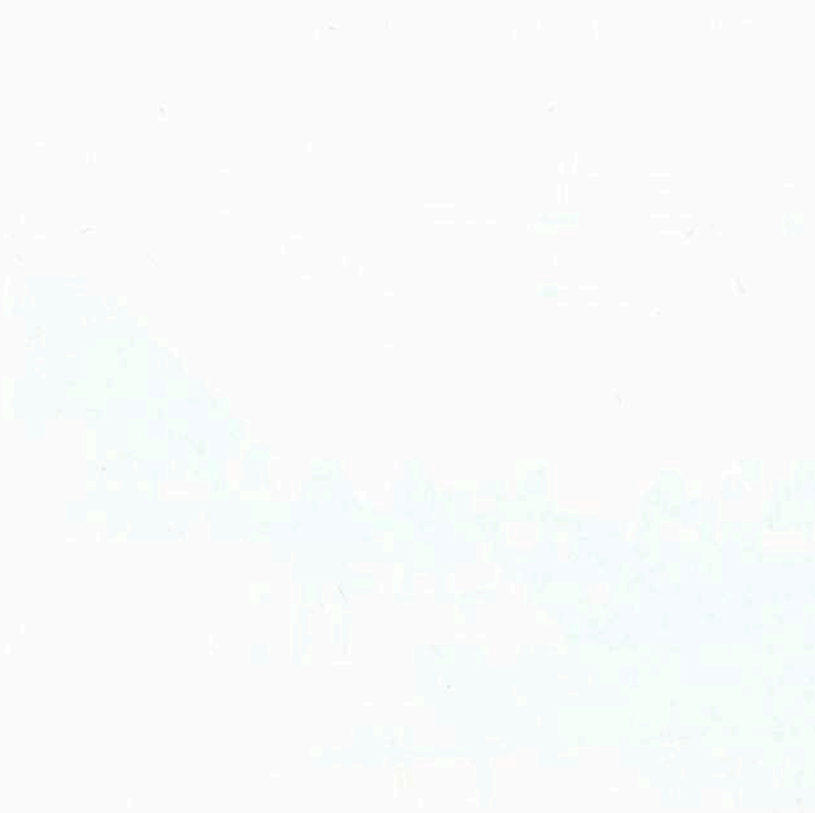
A társaságok adatai a 1990. évi évi társasági törvény alapján kerültek beírásra. A társaságok adatai a 1990. évi évi társasági törvény alapján kerültek beírásra.

Új feltételek között folyik a természettudományi képzés.

A természettudományi nagyelőadó

Természettudományi Tanszék

A Budapesti Tanítóképző Főiskola Tanácsa 1990. január 4-i ülésén úgy határozott, hogy 1990. július 1-jei hatállyal létrehozza az addigi természetismereti munkacsoportból az új, önálló Természettudományi Tanszékét.

Alapfeladatunk minden szakon és tagozaton a természettudományi stúdiumok színvonalas oktatása, illetve a gyakorlati képzésben való minél hatékonyabb részvétel, valamint a diplomamegújító tanító- és óvodapedagógus és más jellegű továbbképzések fejlesztése. Szakterületünk jellegéből következik, hogy az elmúlt időszakban munkánk jelentős részét a tárgyi feltételek - anyagi lehetőségek keretein belül - legmagasabb szintű megteremtése tette ki.

Az "A"-épületben, ahol a tanítóképzés folyik, szaktantermeink - természettudományi előadó, természetismereti laboratórium, környezetismeret tantárgypedagógiai terem - megfelelő mértékben biztosítják a lehetőséget mind az előadásokon, mint a gyakorlatokon az olyan tananyagfeldolgozáshoz, ami a természettudományok kísérleti jellegéből fakad, és ami a rendelkezésünkre álló időkeret hatékonyabb kihasználását eredményezi.

Ez nemcsak annak köszönhető, hogy a Tanszék helyileg a főiskola új épületszárnyában van, hanem annak a szaktermeink berendezésével és felszerelésével kapcsolatos, a képzés cél-feladatrendszerét messzemenően figyelembe vevő tervező munkának is, ami elsősorban Véghelyi Józsefné dr. nevéhez fűződik.

A folyosói tárlókban és a 303-as teremben kiállított anyagok nemcsak tanszéki profilunkat hivatottak mutatni, hanem a hatékonyabb oktatói munka és az eredményesebb hallgatói felkészülés feltételei. A növény- és állatfaj gyűjteményt Kanczler Gyuláné dr. és Pusztai Jánosné dr. készítették.

A "B"-épületben, ahol az óvodapedagógus képzés folyik, az utóbbi négy évben ugyancsak változtak a tárgyi feltételek, melynek megteremtésében elsősorban Kanczler Gyuláné dr. -nak volt nagy szerepe. Fáradtságot nem ismerve, következetes és tervszerű munkával a képzésbe bekapcsolódó két kollégával és a hallgatók bevonásával - a régi falak között, az új ökológiai szemléletű oktatásnak megfelelően - kialakították a természetismereti és környezetvédelmi szaktantermeket, ahová "becsempészték" a természet kis darabjait, amelyek a hallgatókat folyamatos megfigyelésre és az élők gondozásában való cselekvő részvételtre ösztönzik.

A Tanszék oktatói az elmúlt öt évben egyrészt a pedagógusképzésre, másrészt a közoktatásra vonatkozóan olyan tanterv- és tantárgyfejlesztő tevékenységeket folytattak, melyeknek célja az értékek megőrzésével, a fejlődéshez, a felsőoktatásban és közoktatásban végbemenő változásokhoz alkalmazkodva, a természettudományos képzés korszerűsítése, a nevelő-oktató munka hatékonyabbá tétele volt.

A tanító- és óvodapedagógusképzést érintő, országos szinten is meghatározó szerepet játszó tanterv- és tantárgyfejlesztő tevékenységek közül az adott időszakra estek a négyéves kísérleti majd a négyéves idegennyelvoktatói, a hároméves tanítói, ezzel együtt a természetismereti szakkollégiumi és a hároméves óvodapedagógusképzéssel kapcsolatos fejlesztőmunkák.

A négyéves kísérleti képzés esetében a Természetismeret és tantárgypedagógiája tantárgycsoport tartalmi kimunkálását Véghelyi Józsefné dr., dr. Benke János, Kanczler Gyuláné dr. és Kulin Eszter, a Funkcionális anatómia és Egészségtan tantárgyakét Véghelyi Józsefné dr. végezték. Ezen képzési forma gyakorlati oktatásának tartalmi és szervezési munkáit dr. Schottner Ede irányította.

A hároméves, valamint a négyéves idegennyelvoktatói tanítói tanterv óra- és vizsgatervének munkálataiban szakterületünket Véghelyi Józsefné dr. képviselte, majd a változásoknak megfelelően sor került az egyes tantrágyak programjainak és tematikáinak átdolgozására, mely munkálatokban a Tanszék minden oktatója részt vett.

A hároméves óvodapedagógusképzés bevezetésével kapcsolatos tanterv- és tantárgyfejlesztő munkálatokat tanszékünkől Kanczler Gyuláné dr. végezte. Kidolgozta a Természetismeret és módszertana tantárgycsoport cél-feladat- és követelményrendszerét, a tantárgyi programokat, és azóta is irányítja a folyamatos korszerűsítési munkálatokat.

A közoktatás területén folytatott tanterv- és tantárgyfejlesztő tevékenységünk a későbbiekben olvasható.

A tanító- és óvodapedagógusképzés területén bekövetkező tantervi változások és egyéb tényezők is ösztönözték és befolyásolták tantárgyfejlesztő tevékenységünket, illetve a tanszéken folyó kutatómunkánknak azt a részt, mely a fejlesztés tudományos hátterét jelentette. Ezek közül nagyon lényegesnek tartjuk az alábbiakat.

Nagy mértékben meghatározták a korszerűsítés tartalmát és irányát a környezetismeret tantárgy 6-10 éves korú gyermekek fejlesztésében betöltött szerepével kapcsolatos értelmezési problémák és viták, valamint a magyar közoktatásban a közelmúltban bekövetkező változások. Ezek, mint például a merev struktúrák, a mindenki számára egyformán kötelező központi tanterv, tantárgyi rendszer lebomlása, megszűnése, egyrészt új lehetőségeket jelentenek a tanítók számára másrészt új elvárásokat is támasztanak velük szemben. Lehetőséget a nevelési és oktatási feladatok végzésekor saját pedagógiai elgondolásaik érvényesítésére, elvárást a döntési, választási helyzetek helyes megoldását illetően.

Meghatározó szerepet játszottak továbbá a tartalmi fejlesztésben a főiskola környezetvédelmi és természetvédelmi programjában megfogalmazott célok és feladatok, valamint a környezetvédelmi témában rendezett nemzetközi és országos szintű konferenciák állásfoglalásai, melyek egyre inkább sürgetik a "fenntartható élet", "fenntartható fejlődés" érdekében a nevelő-oktató munka minden szintjén, így 3-10 éves korban is a helyes és tudatos környezetvédelmi szemlélet- és magatartásformálást, fejlesztést.

A hallgatók körében jelentkező igény a tanszabadságra és javaslataik az ehhez szükséges tartalmi és szervezeti átalakításra, ugyancsak befolyásolták fejlesztőmunkánkat.

Az alapképzésben a tantárgyfejlesztő tevékenység eredményeként bekövetkezett változások közül az egyes stúdiumok esetében különösen jelentősnek tartjuk az alábbiakat.

A tanítói szakon a Természetismeret mint szakmai alapozó tantárgy oktatását két program alapján végezzük. Az egyik az anyagi világot az egyes szaktudományok oldaláról közelíti meg. Az első félévben fizikai és kémiai, a másodikban földrajzi és biológiai ismeretek feldolgozása történik a középiskolai tantárgyi logikának megfelelően. A másik, az integrált természetismeret esetében, melynek fejlesztése Véghelyi Józsefné dr. és Kanczler Gyuláné dr. kutatómunkájának eredménye, nem az egyes természettudományos tantárgyak adják a tananyag elrendezésének alapján. A világ anyagi szerveződését rendezőelvként választva közelíti meg az élettelen és élő természetet ökológiai szemlélettel annak érdekében, hogy lehetőség nyíljon a már elsajátított ismeretek szintetizálására, egy magasabb szempont szerinti rendezésére és bővítésére.

Mindkét program esetében a gyakorlati tematikák összeállításakor nemcsak szaktárgyi, hanem módszertani szempontok is szerepet kaptak, erősítendő tantárgypedagógiai oktatásunkat.

A tantárgypedagógiai oktatásban, Véghelyi Józsefné dr. kutatómunkája alapján elindult fejlesztőmunka következtében előtérbe került a természettudományos szaktantárgyak előkészítésének és alapozásának életkornak megfelelő értelmezése, azoknak a munkaformáknak, módszereknek, eszközöknek a megismerése, amelyek lehetővé teszik a természettudományos szaktantárgyak eredményes tanulásához szükséges képességek és szokások kifejlesztését és a tapasztalatszerzésen alapuló ismeretszerzést.

Az Egészségtan stúdium esetében Véghelyi Józsefné dr., dr. Schottner Ede irányításával a tananyagban és annak feldolgozásában sikerült olyan változtatásokat eszközölni, melyeknek eredményeként nagyobb az esély az egészséges életmódra nevelés feladatainak, az elsősegélynyújtás alapszabályainak alkalmazóképes elsajátítására.

Az óvodapedagógus szakon Kanczler Gyuláné dr. kutatásai alapján sikerült megvalósítani az ökológiai szemléletű integrált természetismeret oktatást. Ennek köszönhetően a hallgatók a környezetismeret foglalkozások helyszínein, a természetes és mesterséges társulásokban nagyobb valószínűséggel felismerik és életkornak megfelelő szinten magyarázni is tudják az élő-élettelen és az élő-élő közötti összefüggéseket, és tudatosan törekszenek az anyanyelvi, irodalmi, ének-zenei koncentrációs lehetőségek kihasználására.

A szabadon választható stúdiumok esetében is jelentős fejlesztőmunkát végeztünk az elmúlt időben, amivel egyrészt a hallgatók érdeklődését kívántuk kielégíteni, másrészt felkelteni úgy, hogy ezen tantárgyak tartalmilag kiegészítsék, illetve erősítsék az alapképzést.

A tanítói szakon induló fakultációk közül nagy érdeklődésre tart számot minden évben Pusztai Jánosné dr. "Természetgyógyászat" című stúdiuma, melynek célja, hogy a foglalkozásokon a hallgatók közelebb kerüljenek a természethez, és megismerkedjenek a fűszer- és gyógynövények hasznával, jelentőségével.

Az óvodapedagógus szakon sikeresen indulnak most már harmadik éve az ugyancsak környezetvédelmi témájú fakultációk "Játékos ismerkedés a természettel" és "Környezetünk értékei" címmel. Ezeknek célja, hogy a hallgatókat képessé tegye elméleti ismereteik gyakorlati alkalmazására, és biztosítsa számukra a természeti változások és a természeti értékek közvetlen megfigyelését. A szakon tanító oktatók közül - az adott félévi terhelés függvényében - Bihariné dr. Krekó Ilona és Kanczler Gyuláné dr. vezeti ezeket.

Meghatározó szerepet tulajdonítunk a gyakorlati képzésnek. Ezért képviseltük és szorgalmaztuk a tantervfejlesztési munkálatokban, hogy a gyakorlati képzés óraszám, a tanítási gyakorlatok, ezen belül a környezetismeret tanítások és óvodai foglalkozások alkalmá növekedjen. Szakterületünkkel kapcsolatban lényeges előrelépésnek tartjuk, hogy - a tanítói szakon az V. félévben, elméletileg négy alkalomra nőtt a csoportos tanítási gyakorlatok keretében a hallgatói környezetismereti tanítások száma,

- a Tanszék oktatói jelen vannak és közreműködnek a csoport előtti környezetismereti tanítások és óvodai környezetismereti foglalkozások előkészítéseiben, a tanításokon, illetve foglalkozásokon és az elemzéseken;
- a szakkollégiumi tárgy csoportos tanítási gyakorlatának féléves időkerete alatt lehetőség van az elmélyült és alapos, ezért eredményes munkára.

A gyakorlati képzés és a környezetismereti tantárgypedagógiai oktatás hatékonyságának növelése érdekében nagy hangsúlyt fektettünk a bemutató órák és foglalkozások előkészítésére, mind a szakvezetők, mind a hallgatói csoportok viszonylatában. A kéthetes és az egyhónapos tanítási gyakorlatokon nemcsak a természetismereti szakkollégistákat látogatjuk, és nemcsak a környezetismeret tantárgy tanítását ellenőrizzük, hanem a tanítói munka egészét figyelemmel kísérjük.

Összegzésként megállapíthatjuk, hogy az előzőekben összefoglalt tanterv- és tantárgyfejlesztő munka eredményeként tantárgyaink cél-feladat-követelményrendszere, struktúrája és tartalma magában hordja a lehetőséget arra, hogy főiskolánkról a természet és környezet ismeretére, értésére és védelmére sokoldalúan felkészített, fejlett környezetkultúrával bíró, a 3-10 éves gyermekek fejlesztési feladatait helyesen értelmező, módszertanilag jól felkészült tanítók és óvodapedagógusok kerüljenek ki.

A Tanszéken folyó tudományos munka egy része, mint az az eddigiekből kiderült, a természettudományos képzés színvonalának emelkedését és hatékonyabbá válását eredményezte és eredményezi.

Egy másik része biztosította, illetve biztosítja, hogy a Tanszék az óvodai és elemi szintű természettudományos nevelés fejlesztő munkálataiban megtartsa meghatározó szerepét.

A harmadik rész pedig az új területek kutatómunkáiba való bekapcsolódást jelenti.

A kutatási területek közül a természettudományos képzés szempontjából meghatározó jelentőségű és a tanító- és óvodapedagógus képzésben ezeddig egyedülálló a képzés természettudományi tartalmainak integratív átformálására irányuló munka.

A tanítói szakon a kutatást Véghelyi Józsefné dr. és Kanczler Gyuláné dr. kezdte meg, illetve az utóbbi években bekapcsolódott az oktatásba és a továbbfejlesztési munkába Pákozdi Erika. A kutatás célja olyan természettudományos képzési program kidolgozása, amely lehetővé teszi, hogy a végzett tanítók korszerű természettudományos és módszertani kultúrával, ebből következően olyan szemléletmóddal és gondolkodással rendelkezzenek, amely biztosítja

- a kisiskolások (6-12 évesek) korszerű, természetközeli, tevékenység-orientált természettudományos nevelését;
- a kisiskolások természethez való viszonyának, környezeti kultúrájának megfelelő alakítását, fejlesztését;
- az iskolai nevelés tartalmában és módszereiben a környezeti nevelésre jelenleg is meglevő lehetőségek felismerését és hatékony kihasználását;
- az új, a helyi körülmények által megkívánt problémafelvető és -megoldó tevékenységközpontú programok kidolgozását és tanítását.

A kutatás célkitűzéseinek és fejlesztési törekvéseinek helyességét igazolják az 1993. évi 79. sz. közoktatási törvény, a közoktatás új igényei, illetve az ezeket már figyelembe vevő tanítói szakokra készült új képesítési követelmények. A témában folytatott további munkálatokhoz szükséges feltételek megteremtéséhez a kutatást végzők pályázatot adtak be.

Az óvodai vonatkozású kutatásokat Kanczler Gyuláné dr. végezte, illetve az oktatásba és továbbképzésbe bekapcsolódó Bihariné dr. Krekó Ilona és Légler Judit.

A tanítóképzés területén folytatott másik jelentős és szintén tartalmi korszerűsítést eredményező kutatás a 6-12 éves korosztály természettudományos nevelésével kapcsolatos. A kutatómunka több aspektusú. Módszertani megközelítésben foglalkozik a témával Véghelyi Józsefné dr., Pákozdi Erika. A környezetvédelmi nevelés és az egészséges életmódra nevelés lehetőségeivel pedig Kulin Eszter, Pusztai Jánosné dr. és Légler Judit.

Az óvodáskorú kisgyermekök környezetvédelmi nevelésével kapcsolatos kutatásokat végezte Kanczler Gyuláné dr., Bihariné dr. Krekó Ilona és Légler Judit. Ezen munkához több pályázatot nyújtottak be az oktatók, közülük kettő eredményes volt.

A környezeti nevelés és anyanyelvi nevelés koncentrációs lehetőségeinek feltárása tanszékközi kutatómunka formájában folyik. Kanczler Gyuláné dr. és dr. Fejes Erzsébet, a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék oktatója, a Környezet- és Természetvédelmi Minisztérium által kiírt pályázatot nyert el, a kutatás eredményeinek publikálására "Mesélő természet" címmel. A kézirat elkészült, megjelenése még ebben az évben várható.

A Környezetvédelmi nevelés a középfokú szakképzésben című a Nemzeti Szakképzési Intézet által irányított kutatásban dr. Benke János és Kanczler Gyuláné dr. vett részt. A földrajz oktatása a nyolc osztályos gimnáziumban című közoktatási tantervi kísérletben dr. Schottner Ede végezte kutatómunkát.

A hallgatókkal közös tudományos tevékenységként kezeli a Tanszék a szakdolgozatokat és a TDK munkát. Az előzőekben felvázolt koncepciónak megfelelően átalakított szakdolgozati témák többségükben tantárgypedagógiai megközelítésűek és jól hasznosíthatók, mind a képzésben, mind az óvodapedagógusi és tanítói munkában. Nagy örömünkre, minden évben nagy létszámban vannak a Tanszéken szakdolgozatok mind a két szakról a nappali és az esti tagozatról is.

A Tanszéken változó érdeklődés mellett több tudományos diákkörben folyik a hallgatók tudományos munkája. (Belső tájékoztató, 1993/94. 4. szám) Ezek közül éppen eredményei miatt ki kell emelni a következőket.

A tanítói szakon Kulin Eszter vezetésével működik a "Játékok alkalmazása a tanítás-tanulás folyamatában" diákkör, melynek keretén belül a hallgatók több, a 6-12 éves korosztály számára készült, a természettudományos gondolkodást és a helyes környezetvédelmi szemléletet formáló játékot fejlesztettek ki. Többen pályáztak is ezekkel a játékokkal, melyek közül a "Csodák palotája" pályázati kiírásra Légrády Kinga III. évfolyamos hallgató "Levéldominó" elnevezésű játéka III. díjat nyert.

Az óvodapedagógus szakon Kanczler Gyuláné dr. vezetésével "Játékok szerepe a környezet megismerésében" elnevezésű diákkör keretén belül végeznek tartalmi és esztétikai szempontból is igen nívós és hasznos munkát a hallgatók, melynek eredményeiről szinte már hagyománnyá vált, hogy a Föld Napja tiszteletére rendezett ünnepségek keretei között számolnak be módszertani bemutató, illetve kiállítás formájában.

Az Országos Tudományos Diákköri Konferenciákon elsősorban tantárgypedagógiai szekcióban indultak sikeresen hallgatóink. (Lásd a TDK munkánál.) Ugyancsak a hallgatókkal közös tudományos tevékenységek között tartjuk nyilván a tanítói és az óvodapedagógus szakon rendezett kiállításokat. Ezeknek szinte mindegyike a környezetvédelmi nevelő-oktató munkához kapcsolódik, közülük a legfontosabbak és legjelentősebbek a következők. A hazai Nemzeti Parkokat, Tájvédelmi Körzeteket, Természetvédelmi Területeket bemutató öt kiállítás természetismeret szakkollégistáink közreműködésével és Kanczler Gyuláné dr. irányításával 1986-90 között készült el.

Az óvodapedagógus szakon ugyancsak ő, a hároméves képzés indulásakor kiállítási programot dolgozott ki az 1989-94 közötti időszakra. A kiállítások a hallgatók és oktatók közös munkájával készültek el és egy-egy évben méltó megünneplését jelentették a Föld Napjának, ugyanakkor az oktatáshoz szükséges szemléltetőeszközök körét is

bővítették. Tartalmilag a Magyarország területéről kipusztult és eltűnt emlős- és madárfajokat, valamint a különböző mértékben védelemre szoruló egyéb élőlényeket ölelik fel. Hallgatókkal közös tevékenység és mind a természettudományos képzés, mind a környezetvédelmi szemléletformálás szempontjából nagy jelentősége van a tanulmányi kirándulásoknak és terepgyakorlatoknak. Jó lehetőséget adnak az ország természeti értékeinek, védett területeinek, élőhelyeinek megismerésére, a terepen folyó kutatómunkára, önálló vizsgálódásokra. Igen magas színvonalon szervezik és bonyolítják ezeket részben pedagógiai vezetői, részben szaktanári funkciójukból következően Pusztai Jánosné dr., dr. Schottner Ede, Kulin Eszter, valamint Kanczler Gyuláné dr., Bihariné dr. Krekó Ilona és Légler Judit. Dr. Schottner Ede pályázat formájában nyert anyagi fedezet segítségével az elmúlt két évben Erdélyben szervezett terepgyakorlatot a természetismeret szakkollégisták részére.

Új kezdeményezés és Bihariné dr. Krekó Ilona nevéhez fűződik, a nyári időszakra szervezet természetvédelmi tábor óvodapedagógus és tanító szakos hallgatók számára. Az első 1993 nyarán a visegrádi Mogyoróhegyen volt.

A tanítói szakon évente megrendezésre kerülő versenytanításokon szakterületünk szinte mindig szép létszámmal és jó eredménnyel jelen van. Ezt bizonyítják az alábbi adatok:

1989-90:	5 környezetismeret,	II. helyezés,
1990-91:	8 környezetismeret,	II. helyezés,
1991-92:	2 környezetismeret,	nincs helyezés,
1992-93:	5 környezetismeret,	I. helyezés,
1993-94:	7 környezetismeret,	II. helyezés.

1991-ben Heidelbergben a Nemzetközi Elsősegélynyújtó versenyen II. helyezést ért el a tanítói szakos hallgatókból alakult csapat (Babik Edit, Brájer Éva, Besnyi Erika, Kékesi Anna, Lahner Judit és Somhelyi Judit). Felkészítésüket Véghelyi Józsefné dr. végezte a Magyar Vöröskereszt segítségével.

Az elmúlt öt évben különösen fontos feladatunknak tartottuk, hogy segítséget adjunk a gyakorlatban már több éve dolgozó tanítóknak és óvodapedagógusoknak is. Ezért teszünk mindig szívesen eleget külső intézmények, óvodák, iskolák stb. felkéréseinek. Az általuk szervezett tanfolyamokon és továbbképzéseken a tanszék minden oktatója tart előadásokat. Ezért indítottunk és indítunk az óvodapedagógus és tanítói intenzív diplomamegújító továbbképzés keretei között választható jelleggel környezetismeret stúdiumot. A továbbképzés célját, feladatait, tartalmát a társadalom elvárásainak és a közoktatás igényeinek megfelelően alakítottuk.

A Fővárosi Pedagógiai Intézettel való jó szakmai együttműködésünk az alapképzés és továbbképzés tartalmának összehangolása céljából hosszú évekre nyúlik vissza. Ennek bizonyítéka az az 1991-92-es és az 1992-93-as tanévben indított közös továbbképzési program, melyet "Természetismereti szakértői tanfolyam" címmel szerveztünk. A tanfolyam koncepcióját és tematikáját a két intézmény közösen alakította ki. A tanfolyam olyan képzést kívánt nyújtani, melynek eredményeként a résztvevőkben kialakulhatott a kisiskolások korszerű természettudományos neveléséhez szükséges helyes szemléletmód és gondolkodás, illetve ami a lehetőség szintjén felkészítette őket a szakmai és módszertani segítségnyújtásra, hatékony módszertani eljárások bemutatására, továbbképzések szervezésére, helyi tantervek kidolgozására.

A Nemzeti Szakképzési Intézettel és a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztériummal közös szervezésű volt az a továbbképzés, ami 1993-ban 4x3 napos formában zajlott Komárom-Esztergom megyei óvodapedagógusoknak. Célja az elméleti felkészítés mellett az óvodai foglalkozások helyszínein előforduló növény- és állatfajok terepen való felismerése és a különböző társulások évszakonkénti változásainak megfigyelése volt.

Az önköltséges tanfolyamok közül nagy sikert aratott az ugyancsak óvodapedagógusoknak meghirdetett "Mesélő természet" című, az anyanyelvi, irodalmi és környezeti nevelés között koncentrációt feltáró tanszékközi továbbképzés. A Soros Alapítvány által támogatott Egészségnevelési program tanfolyamainak vezetésében egy oktató által képviselve van a tanszék.

Az elmúlt öt évben tovább erősödött szakmai kapcsolatunk az ország többi tanító- és óvodapedagógusképző főiskolájával. 1992 szeptemberében megalakult az Óvó- és Tanítóképző Főiskolák Egyesületének Természettudományi Tagozata. A tagozat elnöke Véghelyi Józsefné dr. A tagozaton belüli óvodapedagógus munkacsoport vezetője pedig Kanczler Gyuláné dr. A tagozat működésének célja, hogy összefogja az óvó- és tanítóképző főiskolák természettudományos oktatását, hogy az erőket koncentrálna képviselje a szakmai érdekeket, a problémákat feltárja és azok megoldására ajánlásokat tegyen úgy, hogy az intézményi autonómiát ne sértse.

A Tanszék oktatói közül többen, jelentős szerepet vállalnak a főiskola közéletéből. Véghelyi Józsefné dr. a Főiskolai Tanács tagja, a Gazdasági Bizottság elnöke, az Oktatási Bizottság tagja. Dr. Benke János a Főiskolai Tanács tagja, a Közalkalmazotti Tanács elnöke, a Munkahelyi Kölcsönt odaítélő Bizottság elnöke volt 1993-ig, a Sportbizottság tagja. Bihariné dr. Krekó Ilona a Főiskolai Tanács tagja, az Oktatási Bizottság tagja, pedagógiai vezető. Kanczler Gyuláné dr. tagja volt a Főiskolai Tanácsnak

és szakszervezeti titkár volt. Kulin Eszter a Gyakorlati Képzési Bizottság tagja, pedagógiai vezető. Légler Judit a KAT tagja, pedagógiai vezető. Pákozdi Erika a Tudományos Bizottság tagja, szakszervezeti bizalmi, a Munkahelyi Kölcsönt odaítélő Bizottság elnöke, pedagógiai vezető. Pusztai Jánosné dr. a Főiskolai Tanács tagja volt, a Gyakorlati Képzési Bizottság elnöke volt, pedagógiai vezető. Dr. Schottner Ede főigazgató-helyettes és a Főiskolai Tanács tagja volt.

Szakmai és közéleti szempontból egyaránt jelentős főiskolán kívül is a tanszék oktatóinak tevékenysége. Ezt bizonyítják különböző nemzetközi és országos szervezetekkel, egyesületekkel, tudományos bizottságokkal kialakított kapcsolataink és az azokban való közreműködésünk.

Vég helyi Józsefné dr. az OTE Természettudományi Tagozat elnöke, IUCN Nevelési Bizottság tagja, a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület tagja. Dr. Benke János a Magyar Földrajzi Társaság tagja, önkormányzati képviselő Budakalászon. Bihariné dr. Kerek Ilona a Természet- és Környezetvédő Tanárok Egyesületének, valamint a Magyar Madártani és Természetvédő Egyesület tagja. Kanczler Gyuláné dr. az OTE Természettudományi Tagozat Óvodapedagógus munkacsoportjának vezetője, Óvodai Nevelés folyóirat szaklektora, a Magyar Madártani és Természetvédő Egyesület és a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület tagja. Kulin Eszter a Természet- és Környezetvédő Tanárok Egyesületének tagja. Légler Judit az OTE Természettudományi Tagozat titkára. Pusztai Jánosné dr. a Magyar Földrajzi Társaság-Oktatási és Közművelődési Bizottság tagja. Dr. Schottner Ede az országos központi földrajzi írásbeli felvételit előkészítő bizottság, valamint az ELTE TTK földrajz felvételi bizottság tagja.

Az előttünk álló időszakban hangsúlyt kell fektetnünk a kutatási eredményeink összegzésére és publikálására, amihez pályázati formában kívánjuk az anyagi fedezetet megteremteni. Erősíteni kívánjuk a TDK munkát. Rendszeressé kívánjuk tenni a nyári környezetvédelmi táborokat. Új továbbképzési formákkal, új tartalommal tovább kívánjuk erősíteni szemléletformáló hatásukat.

Testnevelési Tanszék

A Budapesti Tanítóképző Főiskola Testnevelési Tanszéke hagyományosan és egyidejűleg felelős a hallgatók testnevelés tanítására való felkészítéséért, az ehhez szükséges tantárgypedagógiai-módszertani alapok átadásáért és a hallgatói "saját" testnevelés és sportolási lehetőségek megvalósításáért, koordinálásáért. A tanszék magasan kvalifikált oktatói e feladatok megoldását legjobb tudásuk szerint végzik. A tanszék személyi összetétele az elmúlt fél évtizedben jelentős mértékben változott. Két kollégánk más munkahelyre távozott, ketten nyugdíjba vonultak és sajnos, ketten elhunytak. A folytonosságot képviselő oktatók (6 fő) mellett négy új kolléga került a tanszékre, akik hamar beilleszkedtek. Véletlen egybeesés, de magasabb oktatói fokozatba 4 oktatónkat sorolták át: docens lett Buttás Pál (1993) és Fodorné dr. Földi Rita (1994), adjunktus pedig dr. Tihanyiné Hős Ágnes (1992) és Patayné Gergely Ildikó (1994).

A tanszék hat sikeres állami nyelvvizsgával rendelkezik, amelyből négy az utóbbi évek "terméke" (Machalik /francia ff., 1975/, Tihanyiné /angol kf., 1991/, Fodorné /német kf., 1992/, Ozsváth /német kf., 1987, orosz af., 1990/, Patayné /orosz af., 1992/). Ez az aktivitás öröndetes módon jelentkezik a tudományos munka és szakmai továbbképzés terén is. Második egyetemi diploma (Fodorné ELTE pszich. szak., 1993), befejezett és folyamatban lévő egyetemi doktorátusok (Fodorné bölcsészdoktorátus, 1993, Tihanyiné elfogadott TF doktori téma, 1992), befejezett aspirantúra, illetve folyamatban lévő kandidátusi eljárás (Ozsváth), továbbképzéseken és konferenciákon rendszeres és aktív részvétel, hazai és idegennyelvű publikációk sora fémjelzi e tevékenységünket. Elkészült két házi jegyzet, nyertünk országos tudományos pályázaton I. díjat, hallgatóink révén pedig az OTDK I. díjat és országos tanítói versenyen kiemelt díjat. Rendeztünk egy sikeres regionális konferenciát óvodapedagógusok és tanítók részére. A főiskola cserekapcsolatain belül a Maribori Egyetemmel és a Helmondi Pedagógiai Főiskolával élő szakmai és sportkapcsolatunk van.

A tanszék és hallgatóink szempontjából jelentős, hogy a főiskola rekonstrukciója során új sportudvar és kondicionálóterem is készült. Az új idők követelményeinek megfelelően pályázatok sorával próbáljuk javítani munkánk körülményeit és feltételeit. Sí- és vízi táboraink változatlanul nagyon népszerűek, sok volt hallgatónk évek óta visszajár ezekre. A pályázati támogatások e téren bővítésre is lehetőséget nyújtottak, és remélhetően a vizitúrázás is hagyománnyá nemesedik főiskolánkon.

Hallgatóink között mindig található néhány kiváló sportoló. A Művelődési és Köznevelési Minisztérium "Jó sportoló, jó tanuló" címét majd minden évben megkapja egy hallgatónk. A BTF sportélete azonban alapjában nem élsportcentrikus. Rendszeresen és eredményesen veszünk részt az egyetemi-főiskolai bajnokságon, diáksportrendezvényeken. E téren a BTF Sport Club hatékonyan elősegíti a hallgatói igények kielégítését. Az SC hagyományosan működteti kosárlabda és röplabda szakosztályát. Sajnos, a torna szakosztály megszűnt, viszont atlétikában harmadik éve tartjuk az edzéseket.

Az elmúlt évek legnagyobb szakmai változásait a tanterv és tematika módosítása, a tanszabadság jelentős bővítése jelentette. Más felsőoktatási intézményekhez képest fel sem merült a "kötelező" testnevelés megszüntetése, mivel nálunk ez módszertani, tantárgypedagógiai követelmény is. A kötöttségeket azonban részben oldottuk. Harmadéveseknél a tanítói és óvodapedagógusi szakon egyaránt választani lehet a meghirdetett tevékenységi formák (sportágak) közül. Itt kiemelkedően sikeres az aerobik, melynek népszerűsége vetekszik táborainkkal. A tanárválasztás elvileg a többi évfolyamon is szabad, azonban az egyéb órarendi kötöttségek a lehetőségeket behatárolják. A sajnálatosan igen kismértékű elméleti képzést teljesen szabaddá és lebegtetetté tettük. Kizárólagosan előadásokat tartunk (katalógus nélkül), az előadók személye is változhat témától függően. A tanárok által kiírt időpontokra bármelyik

tanárhoz jelentkezhetnek a hallgatók vizsgára. (A jelentkezés elfogadása az adott létszámkorláton belül a jelentkezés sorrendjében történik.)

Kedvező tapasztalatokat szereztük a kísérleti 4 éves képzés terén. Remélhetően a majdani 4 éves általános képzés tantervében és tematikájában ezt kamatoztatni tudjuk.

A testnevelési szakkollégiumi képzés lehetőséget nyújt nagyobb mélységű szakmai ismeretek elsajátítására. A leendő szakkollégistákat megpróbáljuk már az első évtől "együtt tartani", hiszen előképzettségük a sportági tapasztalatok révén összehasonlíthatatlanul jobb társaikénál. A szakkollégistáknál is bevezettünk kisebb módosításokat a tantervben. Jelenleg azonban a hagyományos gimnasztika, torna, atlétika és játékok (testnevelési és labdajátékok) mozgásanyaga képezi oktatásunk magvát az általános és szakkollégiumi képzésben egyaránt. A szakkollégiumi úszótábor "nyitottuk" a többiek felé is, sajnos nem túl nagy érdeklődés mellett. Valamilyen formában szeretnénk a jövőben megvalósítani, hogy a hagyományos követelményeket kiegészítve tábor és sportrendezvény szervezéssel, rendezvényeken való részvétellel, sportszakmai képesítés megszerzésével (sportoktató, minősített sportoló bármely szakágban) is lehessen (kelljen!) befolyásolni a "testnevelés és tantárgypedagógiája" tantárgy érdemjegyét. E téren fontos, hogy a modern és divatos mozgás- és tevékenységformák elnyerjék méltó helyüket (a táncról kezdve a barlangászatig mindent ideértve).

A szemléletformálás fontos elemének tekintjük a szakdolgozatok készítését. Átmeneti stagnálás után öröndetesen emelkedik a tanszéken írt szakdolgozatok száma. Konkrét felmérések szakdolgozati feldolgozása sem ritkaság, aminek külön örülünk.

Összességében a Testnevelési Tanszék az elmúlt fél évtizedét eredményesnek ítéljük. Minden hazai és nemzetközi szakmai fórumon és számos szervezetben képviseljük a főiskolát. A hallgatókkal kapcsolatunk jónak tűnik, a szakmai munkát a problémáink alapjaiban nem gátolják. Bár tárgyi feltételeink nem a legjobbak - hazai viszonylatban sem - és oktatói létszámunk is alacsony, eredményeinket főiskolai és országos szinten egyaránt megfelelőnek lehet minősíteni.

Továbbképzési és Szabadművelődési Központ

A Főiskolai Tanács 1991. július 1-jei határozatával a Szabadművelődési Tanszék, a technika munkacsoport és a továbbképzési feladatok összevonásával létrehozta, majd az 1991. decemberében elfogadott koncepció és program alapján útjára indította a Továbbképzési és Szabadművelődési Központot azzal a céllal, hogy "gyorsan változó világunk, társadalmunk, a tartalmában és szervezeti kereteiben megújuló oktatási rendszer igényeinek megfelelően a diplomamegújító, a kiegészítő (tanúsítványt adó), a posztgraduális tanfolyamok, illetve a pedagógiai szolgáltatások rendszerének kiépítésével megszervezze a főváros és vonzáskörzetének s igény szerint a határon túl élő tanítók és óvodapedagógusok továbbképzését". A Központ 1992. január 1-jétől a Játék-Tanszer Stúdió létrejöttével még egy új szervezeti egységgel bővült.

Az elmúlt két és fél év eredményei bebizonyították, hogy a Főiskolai Tanács döntése időszerű és helyes volt. A TSZK ellátta szerteágazó feladatát, széleskörű kapcsolatrendszert épített ki, és jelentős lépéseket tett az új át- és továbbképzési formák kidolgozása terén.

I. A TANSZÉKI - SZAKKOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG

1. Technika tanszéki csoport

Tagjai (3 főállású és 5 óraadó oktató, 1 szakmunkás) a nappali és esti tagozat tanítói szakán, a négyéves képzésben, az intenzív továbbképzésben végzett napi oktatási feladatokon túl a változó oktatáspolitikai és tantervépítő feladatokból adódóan jelentős kutató - innovatív munkát végeztek. A csoport feladatának tekinti a technika tantárgy tartalmi korszerűsítését, a gyakorlatokon végzett munka hatékonyságának növelését, a hallgatók technikai műveltségének, munkakultúrájának fejlesztését. Az oktatásban nagyobb teret nyert a mindennapok technikája, a technika és környezetvédelem kapcsolata, a korszerű anyag- és energiagazdálkodás problémaköre.

A hallgatók lehetőséget kaptak önálló elképzeléseik megvalósítására a játékok, a technikai modellek tervezése és kivitelezése során. Munkájuk értékelésekor a működőképesség, az anyagok megfelelő kiválasztása, a gondos munkavégzés mellett a tárgy esztétikus megjelenését is figyelembe veszik.

A tanszéki csoport munkatársai kidolgoztak és szakmai vitákon értékelték egy új rendszerű technika szakkollégium programot, amelynek alapján az 1993/94. tanévben (egy félcsoporttal) a képzés megindult. Önálló tantárgy lett a "Technikai környezet kultúrája" és a "Háztartástan". Utóbbi célja olyan ismeretek, készségek és magatartásmódok formálása, amelynek birtokában a leendő tanítóink elemi gyakorlati ismeretek és tevékenységek segítségével képesek megalapozni a gyermekekben a családi, háztartási, gazdasági kultúrával összefüggő korszerű szemléletet.

1993-ban az MKM létrehozta a technika tantárgyi szakbizottságot, amelynek részeként a munkacsoport oktatóinak vezetésével megalakult és működik a technika tanítóképzős albizottság. A kibővített bizottság közreműködésével készült el a tanítói képesítési követelmény - "Családi, háztartási, gazdasági ismeretek" c. fejezete. A munkacsoport a pályázaton nyert pénzösszeget a LEGO-DACTA program adaptálására, illetve eszközbeszerzésre fordította. A gyakoróiskolánkban e témakörben kísérletet folytatott.

1993 tavaszán Baján meghirdetett Technika tanítási versenyen főiskolánk III. évfolyamos hallgatója I. helyezést ért el.

Meghirdetett szakdolgozati témáink közül különösen a "Háztartási ismeretek oktatása", "a Technika és környezetvédelem kapcsolata", a "LEGO módszertani felhasználása" című témák vonzották a hallgatókat.

2. Szabadművelődési szakkollégium

A 18 éves múlta visszatekintő közművelődés, majd 1991-től szabadművelődés néven meghirdetett szakkollégium az elmúlt 5 évben tartalmi és formai változáson ment át. Célja változatlanul a tanítói pálya kiegészítőjeként a gyermekek iskolai és iskolán kívüli szabadidős foglalkozásaira felkészítés. Tartalmi változás a korszerűsítés igényével, elsősorban az elméleti tárgyak anyagát érintették, s a társadalmi-politikai változásokból következtek. Az oktatás szerkezetében történt változás, nevezetesen a képzési idő IV., V., VI. félévre történő zsugorítása, nem segítette a szakkollégium fejlődését.

A képzés IV. félévében történő indítása miatt kiesik a fontos alapozó nevelőmunka lehetősége az I. évfolyamon, és az alacsony óraszám csak tömörített anyag elsajátítását teszi lehetővé. Emiatt a korábbi nagy vonzerejű gyakorlati órák meghirdetésére (kézművesség, dráma, báb, néptánc) nincs mód. A problémát a sikeres fakultációk kiszélesítésével igyekeztünk enyhíteni.

A szakkollégiumi tárgyak és fakultációk (félévente 6-8 indult) oktatás 2 főállású és 6 óraadó látta el. A szakkollégium továbbfejlesztésére (táncszakkollégium, művelődésszervező szakosító, pedagógiai menedzserképzés stb.) vonatkozó elképzeléseink és kidolgozott javaslataink megvalósításának mikéntje a tanítóképzés rendszerének jövőjétől függ. Valószínű, hogy ezek az alapképzés melletti szakosítóképzés keretében fognak megvalósulni.

3. Könyvtár szakkollégium

A szakkollégium évek óta kis hallgatói létszámmal működik. Ennek ellenére fontosnak tartjuk a könyvtárosképzés fenntartását főiskolánkon, mert a dráguló könyvek, tankönyvek és az új típusú médiák általánossá válásával feltehetően nőni fog az iskolakönyvtárak szerepe, s az iskolakönyvtárosok iránti igény.

Sikeres volt az egy féléves (24 órás) általánosan kötelező "Könyvtárhasználati ismeretek" című tárgy oktatása, amely a könyvtárhasználatához, a dolgozat és szakdolgozatíráshoz adott alapvető ismereteket. A könyvtudományi tárgyak oktatását a főiskolai könyvtár munkatársai látták el (5 fő óraadó).

II. TOVÁBBKÉPZÉS

A Továbbképzési és Szabadművelődési Központ megalakulása óta a továbbképzés, illetve - a tanítói munkanélküliség enyhítését célzó - átképzés szándékával hármas tevékenységet folytatott: diplomamegújító továbbképzés, önköltséges-nyereséges céltanfolyamok, más intézmények felkérésére önállóan vagy közösen szervezett post-secondary vagy kiegészítő szakmai képzés, illetve szakosító továbbképzés.

1. A Művelődési és Közoktatási Minisztérium által finanszírozott diplomamegújító ún. intenzív 120 órás tanfolyamok szervezése kilenc éve folyik főiskolánkon.

Az elmúlt három évben átlagosan évi mintegy 200 óvodapedagógus és 100 tanító továbbképzését szerveztük meg a hagyományos háromblokkos rendszerben. Tanítóknál: pedagógia, pszichológia, szociológia + anyanyelv + választhatóan: matematika, vizuális nevelés, környezetismeret, háztartástan. Óvodapedagógusoknál: pedagógia, pszichológia, szociológia + kommunikációs és nyelvi nevelés + választhatóan: játék-munka-tanulás, ének-zene, vizuális nevelés, testnevelés, természetismeret, pedagógiai képességfejlesztés. Az elmúlt tanévben (pénzügyi okok miatt) az előadásokat kéthetes ritmusban tanítóknál 98 órában, óvodapedagógusoknál 92 órában szerveztük meg. A fennmaradó óraszám esetében távoktatásos módszert alkalmaztunk. Arra törekedtünk, hogy a diplomamegújító továbbképzés a pedagógus pálya egészét fogja át, vegye figyelembe az egyes pedagógus munkakörök szakmai követelményeit és a résztvevők irényeit: adjunk áttekintést a pedagógusképzésben korábban nem tanított főbb ismeretekről, és feldolgozzuk a résztvevő pedagógusokkal a munkájukhoz szükséges alkalmazott pedagógiai-pszichológiai-szociológiai és szakmai tudományos ismereteket.

A gyakorló pedagógusok véleménye alapján megállapíthatjuk, hogy az intenzív továbbképzés jelentősen hozzájárult a társadalmi rendszerváltás utáni magyar nevelési és oktatáspolitikai törekvések megvalósulásához, és fejlesztette a szakmai-tudományos ismereteket, a módszertani kultúrát, a pedagógiai képességeket, növelte a továbbképzéseinkre járó pedagógusok szakmai önállóságát, alkotókészségét. Budapesten ez a továbbképzési forma bevált, a fővárosi és vidéki hallgatói létszám évről-évre jelentős volt, annak ellenére, hogy elvégzése az 1991. évtől már nem járt fizetésemeléssel.

Az államilag finanszírozott diplomamegújító tanfolyamok az 1995/96. tanévtől várhatóan átalakulnak. Az 1994/95. tanévre, a hagyományos háromblokkos tanfolyamok mellett, a tanfolyami forma kísérleti megújításaként önálló profilú 120 órás tanfolyamokat hirdettünk meg.

- Tanítóknak:
1. Alternatív és reformpedagógiák hazai elmélete és gyakorlata
 2. A családban és az iskolában jelentkező deviáns magatartások okai és kezelési lehetőségei
 3. Családpedagógiai tanácsadó képzés
 4. Magyar nyelv és irodalom
 5. Vizuális nevelés
 6. Környezetismeret
 7. Ének-zene
 8. Matematika
 9. Informatika
 10. Néprajzi ismeretek, néphagyományok az iskolai oktató-nevelő munkában
 11. Előkészítő drámajáték-vezetői oklevél megszerzése
 12. Szakvezetőképzés

Óvodapedagógusoknak:

1. Családpedagógiai tanácsadó képzés
2. Néprajzi ismeretek, néphagyományok az óvodai nevelőmunkában
3. "Játékos" természetismeret
4. Óvodai szakvezetőképzés

Az új típusú tanfolyamok munkáját a "Továbbképző Füzetek" új sorozatának megjelentetésével szeretnénk segíteni. Az évi 4-6 továbbképző kiadvány célja, hogy az elhangzott előadásokat és kiegészítő segédanyagokat a szélesebb pedagógusi nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegye, segítve a tanítókat és óvodapedagógusokat napi feladataik és az oktatás minőségi megújítására vonatkozó feladataik jobb megvalósításában.

2. A 30-50-120-140 órás önköltséges céltanfolyamok, melyeket oktatóink javaslatai, és a társadalmi igények alapján hirdettük meg, népszerűek. A három év során 12 tanfolyam realizálódott 270 résztvevővel. Tapasztalataink szerint a pedagógusok csak abban az esetben jelentkeznek önköltséges tanfolyamainkra, ha az iskola vagy az önkormányzat legalább a részvételi díj egy részét fedezi. Ebben az esetben viszont a tanfolyami tanúsítványok "értéke" fontos kérdés. A TSZK keretében jelenleg folyik a tanfolyamok jogi, szakképzési háttérének kidolgozása.

Az intenzív és önköltséges-nyereséges céltanfolyamok bizonytalansága miatt évek óta kapcsolatot igyekszünk építeni hazai és külföldi partner intézményekkel, megosztva a tervező-szervező és pályázati munkát, támaszkodva - kiegészítve egymás kapcsolatrendszerét. Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy kapcsolatteremtő munkánk során nagy figyelmet fordítunk partnereinkre, és csak a szakmailag elismert, politikailag semleges, a főiskola rövid és hosszútávú céljait szolgáló programok mellett kötelezzük el magunkat.

3. Az 1992-94 közötti időszakban az alábbi hazai és külföldi intézményekkel közösen kezdeményezett képzési formákkal pályáztunk:

a/ A Magyar Pedagógiai Társaság Családpedagógiai Szakosztálya megkeresésére, az MKM Közoktatásfejlesztési Főosztálya, a Pedagógus Szakma Megújítása Projekt és az MH IKT támogatásával 2 féléves 120 órás "Családpedagógiai tanácsadó" képzést szerveztünk azoknak a pedagógusoknak, akik iskolákban, családsegítő központokban szociális segítőmunkával foglalkoznak.

Az 1993/94. tanévben a képzést az intenzív tanfolyami keretben 3 csoporttal (1 budapesti, 2 kihelyezett vidéki) folytattuk. A képzés és a konferencia anyagaiból négy kötetet adtunk ki.

b/ Főiskolánk majdnem két évtizede a népművelés, közművelődés, illetve a szabadművelődés szakkollégium keretében foglalkozik közművelődési szakemberképzéssel. A továbbiakban is részt kíván venni ebben a munkában. Ennek indoka az, hogy e szakmának sok területe közel áll a pedagógus munkához, illetve a kulturális élet számos területén dolgoznak pedagógusok. Így a közművelődési szakemberek alap-, illetve át- és továbbképzése a megváltozott körülmények között is főiskolai oktatómunkánk egyik színtere lehet. E megújító munka első lépcsőjeként a Budapesti Művelődési Központtal együttműködve önköltséges művelődésszervező szaktanfolyamot szerveztünk pedagógusoknak. E képzési irányt - a társadalmi igényeknek megfelelően - post-secondary (középszinten), illetve felsőfokú szinten (alap- és szakosítóképzés) hirdettük meg.

c/ 1993-ban az Osztrák Továbbképző Intézet (Berufshilfswissenschaften-Wien) együttműködésével post-secondary szintű szociális ügyvivő, illetve pedagógusoknak szociálpedagógus képzés tervet dolgoztunk ki, amelyet az osztrák fél és a magyar munkaügyi szervek anyagi támogatásával 60-60 fővel terveztünk indítani az 1994/95. tanévben.

A szociális munkásképzés megkezdése után további két nyugat-európai felsőoktatási intézmény kapcsolódik be a képzésbe. (Belfast Institut, Camoni Szociálmunkásképző Főiskola - Franciaország)

d/ A beszámolási időszakban budapesti külső kerületekben lévő intézmények felkérésére 2 kihelyezett céltanfolyamot szerveztünk. Az 1991/92. és az 1992/93. tanév során a Csepeli Oktatási Vállalattal együttműködve 4 féléves "Iskolai Szabadidős-Programvezető" képzést szerveztünk (16 fő). A tanfolyam tartalmi munkájáért a BTF Továbbképző Központja volt a felelős.

A IV. kerületi Pedagógiai Kabinet kérésére a kerületben kihelyezett drámapedagógiai tanfolyamot szerveztünk a Magyar Drámapedagógiai Társasággal és az FPI-vel való megegyezés alapján.

Továbbképző Központunk munkatársai az egész ország területén rendszeresen tartottak továbbképző előadásokat, tanfolyamokat.

e/ Határontúli pedagógusok továbbképzése keretében az MKM Etnikai és Kisebbségi Főosztálya felkérésére évek óta végeztünk Szlovákiában, Jugoszláviában élő tanítók és óvodapedagógus csoportok szakmai továbbképzését. A három év alatt 150 fő kéthetes speciális továbbképzését szerveztük meg. A határontúli pedagógusok részéről nagy a továbbképzésen való részvétel igénye.

4. Továbbképző Központunk a tanfolyamok szervezésén kívül fontosnak tartotta néhány napos konferenciák megrendezését is. 1992 óta az alábbi konferenciákat szerveztük:

a/ 1993. április 5-6. között "Családpedagógiai Konferenciát" szerveztünk Püspökladányban többek között azoknak a vidéki kollégáknak (120 fő), akik nem tudtak részt venni a családpedagógiai tanfolyamunkon. A konferencia anyagából kötetet jelentettünk meg.

b/ A Játék-Tanszer Stúdió keretében alapítványi pénzen egyhetes (1993. március 8-12) konferenciát rendeztünk a vidéki tanítóképző főiskolák érdeklődő kollégái számára (18 fő) "Természettudományos, matematikai játékok" témakörben.

c/ A Magyar Játék Társaság (1993. május 14-én) a Továbbképző Központtal közösen rendezett ankétot "A játékkultúra helyzete hazánkban" címmel. Az anként számos, a főiskolai munkához kapcsolható fontos kérdést érintett. (Játékanimátorképzés a világiállításra, múzeumpedagógusképzés, pedagógusjelöltek múzeumi idegenvezetőként való alkalmazása.)

d/ A BTF Társadalomtudományi Tanszéke, a Továbbképző Központ, a Filozófiai Oktatók Egyesülete és az Országos Közoktatási és Szolgáltató Iroda 1993 júniusában egyhetes országos konferenciát rendezett főiskolánkon "Filozófiai irányzatok a XX. században" címmel. A konferencia anyagából kötet készült.

e/ 1993 februárjában négynapos konferenciát rendeztünk a LEGO-DACTA oktatóprogram koncepciójának és módszereinek megismerésére. A konferencia után megkezdődött a program hazai terjesztése. E munka irányítása és fejlesztése folyamatosan történik.

5. Az eltelt öt éves periódusban indítottuk útjára főiskolánkon a Budai Pedagógiai Szabadegyetemet. Az 1991-ben és 1992-ben megrendezett egyhetes szabadegyetemen a társadalmi rendszerváltás, illetve a magyar és az európai pedagógiai kapcsolatának legfőbb témakörei szerepeltek. Így például pedagógiai praxismaváltás, az alternativitás és a pluralizmus kérdései a pedagógiában, valamint a nevelési-oktatási intézmények helyi pedagógiai programjának, helyi tanterveinek készítése. 1994 nyarán a 125. jubileum tiszteletére a pedagógiai menedzserképzés lesz a téma.

A fenti vázlatos áttekintés bizonyára mutatja az elért jelentős eredményeinket és hagyományteremtő próbálkozásainkat. Reméljük, hogy főiskolánk új központjának tevékenysége a következő években tovább gazdagodik, és hozzájárul a nevelési-oktatási intézményeink fejlődéséhez.

Vizuális Nevelési Tanszék

A Vizuális Nevelési Tanszék ének-zenei és vizuális nevelési munkacsoportjai 1989. január 1-jével váltak külön, s lettek önálló tanszékekké. A Vizuális Nevelési Tanszék története így - bármennyire hihetetlen is számunkra - öt éves történet csupán.

A tanszék 12 oldalas programja máig is érvényesen így fogalmazott: "Célunk olyan tanítókat és óvodapedagógusokat képezni, nevelni, akik vizuálisan kiműveltek, érzékenyek és nyitottak, s így képesek a gyermekek látáskultúráját megalapozni és fejleszteni, akik képesek az érzéki elsajátítás vizuális módjainak sokféleségét mobilizálni a tanításban, hogy ezúton mind a világ megismerését, mind a hozzá való személyi képességeket teljesebbé formálják a tanulóknban. Képessé kell válniok arra is, hogy a vizuális nevelés saját tananyagán keresztül közvetlenül is szolgálhassák ezt a célt."

A cél így megfogalmazva sem volt új, hiszen részt vettünk korábban az 1986-os tanítóképzős tanterv kimunkálásában, s már akkor is ilyen eszmeiséggel rögzítettük a képzési terület feladatait. Első dolgunk is éppen ez volt: a tanszéki program kimutatásával egyidejűleg át kellett gondolnunk a reform tanterv eredményeit.

Az első teljes tanévünk - az 1989/90-es tanév - rögtön két új munkaterületet is hozott. Ebben a tanévben indult a 3 éves főiskolai óvodapedagógusképzés és a 4 éves tanítóképzési kísérlet. A 4 éves tanítóképzés tanterve és tematikái mellett dolgozni kezdtünk a gyakorló általános iskolában folyó vizuális nevelési program megújításán is.

A 3 éves óvodapedagógusképzés megindítása aktuális feladattá tette a "B"-épület szakmai feltételeinek tartós rendezését és saját jegyzetünk megírását. Boza Erzsébet főiskolai docens - mint "megbízás nélküli" óvodai munkacsoportvezető - igen sokat vállalt és végzett el a vizuális nevelés folyamatos karbantartási munkálataiból az

óvodapedagógiai szakon. Elkészült jegyzetét az 1989-es ONP vizuális nevelésre vonatkozó részeinek ismertetésével és elemzésével kiegészítette, s végre 1993-ban megjelent. Az 1992/93-as tanévre pedig főként módszertani fejlesztést célzó programjával elnyerte az MKM Közoktatásfejlesztési Alapjának 100 ezer forintos támogatását.

A 4 éves tanítóképzés tanterve és tematikái sűrűn vetették fel a gyakorló általános iskolában folyó vizuális nevelési program összehangoló megújításának átgondolását csakúgy, mint a 3 éves tanítóképzési programok felzárkóztatását. Átfogó 4 éves futamidejű programunkat 1990-ben nyújtottuk be az MKM Közoktatásfejlesztési Alapjához, s el is nyertük a támogatást.

A "KORRIGÁLT VIZUÁLIS NEVELÉSI PROGRAM" főbb vonásait már csak azért is vázolnunk kell itt, mert a körülmények sajátos összefonódása miatt ezek megjelentek a NAT tervezetekben is, valamint megjelentek a főiskolai jegyzetünkben is, mely a program indításakor már készen volt, s 1991-ben ki is adtuk (Bálványos-Sánta: A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció).

A vizuális nevelés négy fő területét rajzoltuk ki, amelyek akár tantárgyként is megjelenhetnének. Ezek azóta karakteresen elkülönülnek egymástól a gyermekek szemléletében is. Továbbá az esztétikai-művészeti nevelés szerves részévé kell tennünk a tárgykultúra körébe tartozó tevékenységeket. A tárgyi környezet esztétikai hatásai, és az ilyen irányú kreativitás döntőbb mértékben formálja az ízlést, mint ahogy azt korábban gondoltuk. Részben a tárgykultúra sok anyagot és eszközt mozgató jellege miatt, részben a vizuális nevelés személyiségformáló hatásainak jobb érvényesítését elősegítendő megosztottuk a gyakorló iskola osztályait a rajzórakon. Azóta a gyakorló hallgatók is át tudják élni a tantárgy sajátos örömeit, s jobban látják értelmét, céljait is. Három tanévünk telt szépen, a program kiépítéséhez rendeztünk a szükséges feltételekkel. A negyedik évre azonban be sem adhattuk a pályázatot, mert nem írták ki.

Kezdeményezők voltunk még 1989-ben a szakbizottság helyén megalakult tanító- és óvóképző főiskolák Vizuális Nevelési Kollgéiumának. Ez a spontán alakult szervezet

mára bejegyzett felsőoktatási egyesületté nőtte ki magát. A Pedagógusképző Főiskolák Vizuális Nevelési Kollégiumának székhelye a mi főiskolánk, elnöke a mi Vizuális Nevelési Tanszékünk vezetője.

Az akkor megalakított NAT munkabizottság is a mi kezdeményezésünk volt. Ehhez a munkához csatlakozott a tanárképzők és a középiskolai tanárokat képző egyetemek képviselője, s ebből született meg maga a szélesebb átfogású egyesület is. A NAT bizottság annyira el tudta fogadni a mi gyakorlatban is élő koncepciónk alap gondolatait, hogy a NAT II. és III. előkészületei során és a tisztázó szövegezésben jórészt ennek a programnak az irányultsága és struktúrája volt a legmeghatározóbb. Ez is jótékonyan hatott vissza az itt folyó munkára. A NAT 9 fős munkabizottságában Kardos Mária, Sánta László és Bálványos Huba vettek részt.

Ez a folyamat is segített, de mindenekelőtt saját mindennapjaink elméletileg is megválaszolando problémái hozták, hogy a tanszék igazi műhellyé tudott válni. Rendszeressé lettek a tanszéki eszmecserék, folyamatossá váltak a bemutatók, kiállítások, amelyekkel mindig tudtunk valami szakmai aktualitást felmutatni amellet, hogy egyre egyenletesebb jó színvonalú hallgatói tevékenységet reprezentáltak. Ott tartunk, hogy nyilvánosságot is vállalni képes főiskolai Galéria kialakításán dolgozunk. Elkészült és megjelent a programunk sokarcúságát is szépen mutató tanulmányaink gyűjteménye a BTF Tudományos Közleményei sorozatban. Folyamatossá vált a kisebb tananyagfeldolgozó, kiegészítő, szemelvényeket kiváltó és szemléltető tanári anyagok készítése azon túl, hogy változatlanul hasznosnak mutatkozik Sánta László Szemelvénygyűjteménye és Kardos Mária a Népművészet kiegészítő jegyzete a terjedelmesebb anyagok között. A segédanyagok alkalmi készítésére is van már lehetőség, amióta rendelkezünk hozzá fénymásolóval.

A 4 éves képzésben indított Szemléltetés elnevezésű tantárgyunk kutatási háttérének biztosítására és felszerelésére Kardos Mária főiskolai adjunktus komoly támogatást kapott - szintén pályázat útján - az MKM Csokonai programjától. A tantárgy

eredményesen vizsgázott, szeretnénk, ha bevezetésével nem kellene megvárni a 4 éves képzés megindítását.

Általános munkafeltételeink ugrásszerű javítását hozta az új épületrész átadása. A két rajzteremben az osztott csoportok párhuzamos foglalkozása és bizonyos eltérő szakirányú felszereltség megvalósulhatott. Van Kerámia Kabinetünk égetőkemencével, és van hatmunkahelyes fotolaborunk is. Mindez persze mára már egy kicsit szűk lett. Különösen azóta, hogy az Oktatási Bizottság és a Főiskolai Tanács méltányolva kérésünket, és 6-ról 8-ra emelte fel az alapképzés óraszámát.

Újabb termékeny módosítást valósíthattunk meg a tananyag felépítésében: önálló félétvet kapott az esztétikai-művészeti nevelés tananyaga. Az idei a harmadik tanév, hogy az V. félévre 13-16 programot hirdetünk választásra. A cseppben a tenger elvét követve igyekszünk egy-egy képzőművészeti vagy iparművészeti műfajban felmutatni a művészetet, s a kreativitáson keresztül formálni hozzá a hallgatók szemléletét.

Ilyen választékot kínálnak a tanszék fakultációi is. Újabban az óvodapedagógiai szakon is szép részvétellel vannak a foglalkozások. Az oktatók többsége vezet valamilyen fakultációt, néhányan többet is. Legrégibb Bálványos Huba Műelemző fakultációja, amelynek törzsgárdája Tudományos Diákkört képez. A tematika időnként átvált rendezett művészettörténeti stúdiumra, időnként pedig nagyelőadások, sőt sorozatok nőnek ki belőle. Ilyen volt az 1991/92-es tanévben meghívott előadókkal a Vizuális Kultúra sorozat, amelyben minden előadó ugyanazt a témát mondta - merőben másként.

A Vizuális Nevelési Szakkollégium mindig teljes hallgatói csoportokkal megy, kétszer azonban másfél csoportnyi hallgató jelentkezett. Az elmúlt öt évben összesen több, mint ötven hallgató szerzett szakkollégiumi végzettsége mellé "C" kategóriájú szakkörvezetői jogosítványt is. A kiegészítő tanfolyamokat a Magyar Művelődési Intézet jogelődjének támogatásával kezdtük, két alkalommal utóbb viszont már pályázati támogatással vittük. A képzőművészeti és az iparművészeti szakirány mellett kevés

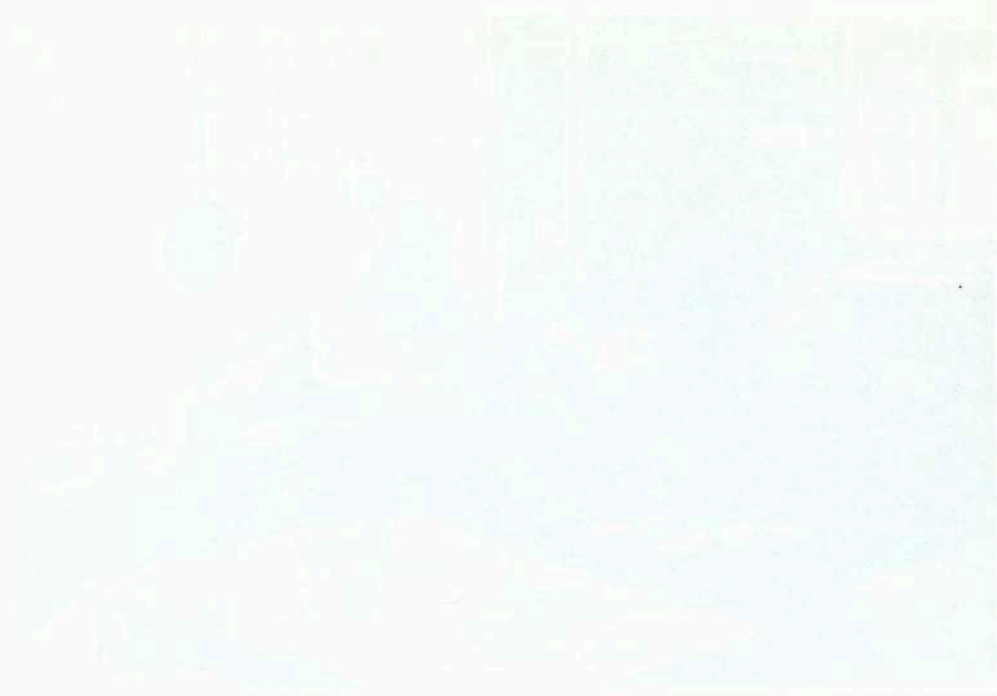
hallgatóval ugyan, de megkezdjük a fotoszakkörvezetői tanfolyamot olyan szakkollégista hallgatóknak, akik az előző két működési engedély valamelyikét már megszerezték. A fotó egyre több szállal szövődik be a képzésbe, igazi lehetőségeit azonban változatlanul nem tudja betölteni, mert nagyon költséges. A jogosítványszerző tanfolyamok hallgatóinak három éven át tudtunk nyári szakkörvezetői tábori gyakorlatot szervezni Zánkán.

1993 júniusában nyertünk pályázati támogatást egy fénymásoló beszerzésére. Azóta messze várakozásaink felett igazolódik a pályázati cél: a fénymásoló a hallgatók és - Bakos Tamás gyakorlóiskolai osztálya esetében - a gyermekek felkészítését szolgálja kimeríthetetlen kreatív változatosságban. Eredeti elképzelésünkben a színes fénymásoló szerepelt. A helmondi (holland) és a schwäbisch-gmündi (német) tanítóképző főiskolák művésztanáraival alakult baráti kapcsolatunkon alapul, hogy többek között a fénymásoló inspirálója lett a TEMPUS pályázatra beadott programnak, ami valójában lendületesebb, szélesebb és főleg technikai bázissal nagyon megerősített folytatása lenne a Közzétartásfejlesztési Alap által támogatott programunknak. Ez ma a főiskola szerényebb támogatásával, de megy tovább.

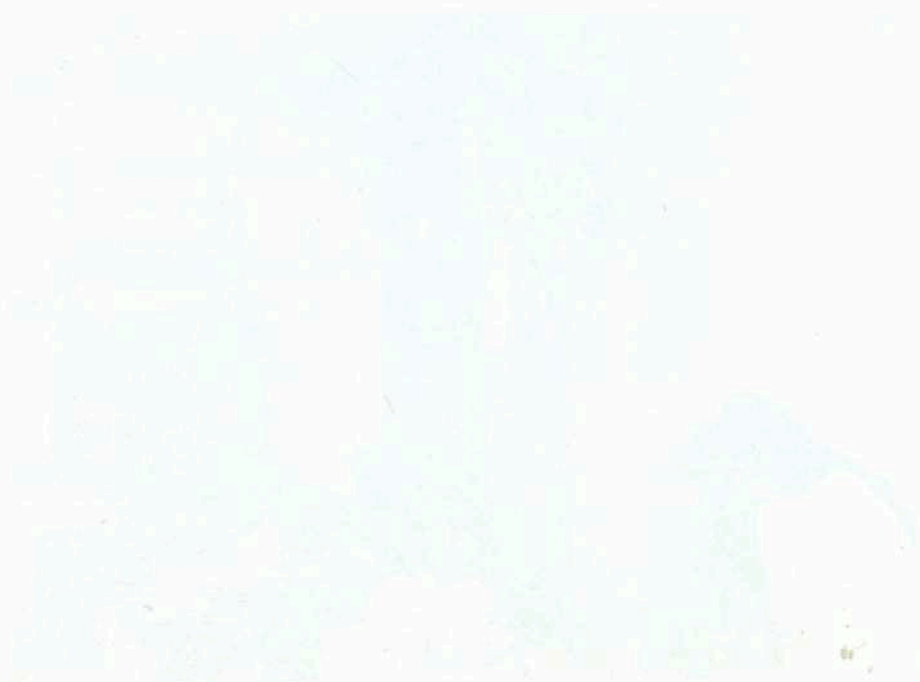

Speciális szaktantermek segítik a vizuális nevelés oktatását.

Map of the British Isles

Gyakorló Általános Iskola

Gyakorlóiskolánk az előző tanévekben is törekedett kettős funkciójából adódó feladatainak - gyakorlati képzési és közoktatási - maradéktalan és egy gyakorlóintézménytől elvárható magas színvonalú ellátására. Gyermekközpontú iskola megvalósítása volt a célunk, ahol tanuló, tanár, tanító- és tanárjelölt egyaránt jól érzi magát. Ahol érték a tudás, egymás segítése és tisztelete. Ahol magas követelményszintet állítunk diák és pedagógusjelölt elé, képességeik mind teljesebb kibontakoztatása, fejlesztése érdekében.

Munkánk tárgyi feltételei az elmúlt tanévekben is biztosítottak voltak. A legszükségesebb audiovizuális eszközök, az alapvető ismerethordozók rendelkezésünkre álltak és állnak. A tárgyi feltételeket folyamatosan javítják kollégáink pályázati nyereményei. Nevelő-oktató munkánkat segíti a jól felszerelt, rendezett és sokirányúan hasznosított könyvtárunk, mely eddig négyszer nyerte el a "Minta és Báziskönyvtár" megtisztelő címet jó munkája eredményeképpen.

A magas színvonalú pedagógiai tevékenység személyi feltételeit - a főiskola tanszékeivel szoros együttműködésben - biztosítani tudtuk. Igyekeztünk a felső tagozaton is olyan pedagógiailag és szakmailag jól képzett tanárokat alkalmazni, akik az alsó tagozaton folyó színvonalas munkát továbbviszik. Az alsó tagozaton 16 szakvezető dolgozik. A felső tagozat az ELTE Tanárképző Főiskolai Karának, illetve a Testnevelési Egyetemnek a gyakorlóhelye, jelenleg 10 felső tagozatos kollégánk lát el szakvezetői feladatokat.

Az elmúlt években a feladat- és kötelességtudat erősítését, a tudás megbecsülésére nevelést, a tanulást, az önművelés igényének és örömének felébresztését kiemelten kezeltük. Sikerült elérnünk, hogy a tudásnak presztízsé legyen

iskolánkban. Az országos, budapesti, kerületi szaktárgyi versenyeken, valamint a budapesti gimnáziumok hirdette tantárgyi vetélkedőkön rangos helyezéseket szereznek évről-évre tanulóink.

Tanítványaink nagy többsége (80-90%) gimnáziumokban tanul tovább. E tanévben 23 tanulónkat a gimnáziumi tantárgyi versenyeken elért kimagasló eredményeikért felvételi nélkül vették fel a középiskolába.

Gondot fordítunk a hagyományteremtésre, a "mi" tudat, az együvértartozás erősítésére. A tanévenként megrendezésre kerülő iskolai szaktárgyi vetélkedők, a vers- és prózamondó versenyek, az író-olvasó találkozók, a rendszeres színház-, opera- és hangversenylátogatások, a hagyománnyá vált karácsonyi műsoros ünnepélyek, a farsangi és gyermeknapi vidám programok, a sportvetélkedők, a hétvégi közös kirándulások és élményt adó táborozások a közösségek formálódását, fejlődését is segítik. A Táncsics Tanácsunk alapította "Táncsics Érem" kitüntetés, valamint az iskolai "Dicsőségkönyv"-be kerülés a közösségért végzett kiemelkedő teljesítmény, a tartós szorgalom és a példamutató magatartás jutalma.

Együvértartozásunkat két éve iskolajelvényünk is szimbolizálja, melyet ünnepélyes alkalmakkor viselnek tanulóink.

A diákkezdeményezéseket segíti, felkarolja a testület. Az iskolarádió, a gyermekfaliújság (A HIRŐS), a "Sulisajtó", a "Sziszipuszi" és egyéb diákújságok a tanulók kezdeményezései, illetve munkájuk eredménye. A farsangi, gyermeknapi programok a diákönkormányzat ötletei nyomán szerveződnek, s a szervezést maguk a tanulók végzik. Sok segítséget kapunk volt tanítványainktól, akik közül igen sokan rendszeresen visszajárnak hozzánk, segítenek a tanórán kívüli tevékenységeket színesebbé tenni.

A sport megszerettetése, a természet szeretete és védelmére nevelés érdekében a rendszeressé vált osztálykirándulások és természetjáró klubok adta lehetőségeken túl - erdei iskolát szervezünk. A Bakonyban lévő erdészházunkban nyári táborozásaink (alsó tagozatos, kézműves, sport- és kerékpáros táborok) sok gyermeket foglalkoztatnak, élménytadók, képességfejlesztők.

A vizuális kultúra és a technika tantárgyakat továbbra is kics csoportban tanítjuk a személyre szóló fejlesztés, a kreativitás, a látás- és gondolkodásmód, illetve a kez ügyesség és a konstrukciós készség fejlesztése érdekében. Mindennek a feltételrendszerét igyekszünk biztosítani.

A tanórákon kívüli foglalkozásainkat (napközi, klub- és sportfoglalkozások) tanulóink érdeklődését figyelembe véve szervezzük, különösen figyelemmel a hátrányos helyzetű gyermekekre, illetve a tehetséges tanulóinkra. Fokozottabban vesszük igénybe a közművelődési intézmények által ajánlott és szervezett programokat.

Az egészséges életmód, a sport megszerettetése, a természeti környezet szeretete és védelmére nevelés érdekében az úszásoktatást továbbra is megszervezzük, a hétvégi kirándulásokkal, erdei iskolával és táborozásokkal tanulóink állóképességét, teherbíróképességét is fejlesztjük. Továbbra is részt veszünk a nemzetközi környezetvédelmi programban.

- A magatartásformálásban, az értékekre nevelésben, az értékrend formálásában, alakításában szeretnénk előbbre lépni.

A gyakorlati képzés eredményessége érdekében fontosnak tartjuk:

- A tantárgypedagógusok, pedagógiai vezetők és szakvezetők szoros együttműködését az elmélet és a gyakorlat jobb összhangba hozása érdekében.

- Az oktatók és a szakvezetők elvárás- és követelményrendszerének jobb összehangolását.

- A szakvezetők bekapcsolódását a főiskolai továbbképzésekbe.

- A tanítójelöltek eddigieknél szélesebbkörű bevonását gyakorlóiskolánk életébe, tevékenységébe (közös ünnepélyes, közös szakköri, illetve klubprogramok, közös táborozások).

Terveink megvalósítása csak a nevelőtestület együttgondolkodása és szoros együttműködése révén lehetséges. Igényli továbbá a főiskola és a szülői ház egyetértését, támogatását.

Gyakorlati képzési funkcióinknak, a képzés sokrétű feladatainak is igyekszünk eleget tenni. A tanszékekkel sikerült jó együttműködést kialakítani a hallgatók jobb gyakorlati felkészítése érdekében. Szinte minden tanszékkal a közösen kialakított programot valósítjuk meg, illetve az általuk elméletben kidolgozottaknak biztosítunk gyakorlóterepet. Közös pályázataink eredménye tárgyi feltételeinket is gazdagítja. Több tanárunk oktat a főiskolán is, több főiskolai oktató tanít a gyakorlóiskolánkban, s ez az együttműködést tovább erősíti. Aktív tagjai vagyunk a Gyakorlati Képzési Bizottságnak, valamint a Szakvezetői Műhelynek. Nevelési-oktatási célkitűzéseinknek sikerült megnyernünk tanítványaink szüleit. Mind a Szülői Munkaközösség, mind a hatodik éve működő Iskolatanácsunk az iskolai élet minden fontos kérdésében véleményét nyilvánítja, illetve segít az esetleges problémák megoldásában. Az Iskolatanács által létrehozott "Értetek Gyakorló Általános Iskola" Alapítvány az eredményesebb - emelt óraszámú - nyelvoktatást, a művészetek értésére és művelésére nevelést, valamint tanulóink egészséges életmódra szoktatását célozza. A most megalakult Iskolaszék remélhetőleg további segítséget jelent elképzeléseink megvalósításához.

Terveink a közvetkező évekre: Továbbra is az a célunk, hogy gyakorlóiskolánk gyermekközpontú, megbízható alapismereteket nyújtó, a képességeket jól fejlesztő, a lemaradókat felzárkóztató, a tehetségeseket továbbfejlesztő, s a pedagógusjelöltek felkészítését mind jobban szolgálni tudó intézmény legyen.

Céljaink megvalósítása érdekében:

- az 1. és 2. osztályokban folytatjuk a kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokat az arra rászorulóknak,
- a 2. osztálytól kezdődően továbbra is emelt óraszámban tanítjuk az angol nyelvet. Biztosítjuk érdeklődő tanulóinknak a második idegennyelv tanulását nyelviskola igénybevételével, illetve tanfolyami keretben.
- Az idén bevezetett számítástechnika oktatást tovább folytatjuk, számítástechnika szaktantermünk kialakítását kiemelt feladatként kezeljük.

A Gyakorló Óvoda

A Gyakorló Óvoda életének 1989-94 közötti időszakára visszatekintve elmondhatjuk, hogy közel 20 éves fennállásunk talán legmozgalmasabb öt éve áll mögöttünk.

Az 1989-ben nyilvánosságra hozott, majd 1990-ben ténylegesen bevezetésre került új Óvodai Nevelési Program megreformálta az óvodáskorú gyermekkel foglalkozó pedagógusok szemléletét, lehetőséget biztosított a sokféle arculatú óvodák létrehozására. Ugyanebben az esztendőben jelentős változást okozott a képzésben a hároméves óvóképzés indítása is. Ennek következményeként bővült a gyakorlati képzésben részt vevő óvodák köre. Ma már a mi óvodánkon kívül a Menyecske utcai, a Dayka Gábor utcai, a Tétényi úti és a Bikszádi utcai óvodákban is hospitálnak a hallgatók. Megvalósult a régi terv: egy-egy évfolyam gyakorlati képzését három éven keresztül azonos óvodában végezzük, lehetőség szerint módot adva egy-egy csoport hároméves fejlődésének megfigyelésére.

Nevelőtestületünk az 1989/90-es tanévet az utolsó kétéves képzésben részesülő évfolyam képzésén túl az új Óvodai Nevelési Program alapos megismerésével és a pedagógiai koncepciónk kidolgozásával töltötte.

Az óvodai nevelés általánossá válásával fokozottabban kell törekednünk arra, hogy pótoljuk mindazt, amit a család nem képes gyermekei számára nyújtani. Éppen ezért célul tűztük ki a gyermekcsoportokban családias, derűs légkör kialakítását, ahol a hangsúlyt a differenciálás, az óvodáskorú gyerekek alapvető tevékenységi formájának - játék - feltételeinek legoptimálisabb megteremtése kapta.

Ennek érdekében 1990 szeptemberében egészen új szervezeti formában kezdtük meg a tanévet. Mind a négy gyermekcsoportban ún. osztatlan formában folyik mindennapi életünk, s a hallgatói gyakorlat. Elsőéveseinkkel szinte együtt tanultuk, alakítottuk ki új életünket, szokásainkat, s közösen értékeltünk, változtattunk. Talán ennek és az együtt töltött idő növekedésének köszönhető, hogy a pedagógiai vezetők segítségével hallgatóinkkal a munkakapcsolat olyanná válhatott, melyben az óvónőjelöltek neveléséről és pedagógiai műhelymunkáról is beszélhetünk.

A megváltozott szervezeti formák, szemléletváltozás másfajta tervezőmunkát igényelt, ezért óvodai munkaközösségünk az elavult, régi helyett egy forradalmian újat alkotott. Végzőseink már ennek ismeretében, s remélhetően ennek szellemében kezdték meg pedagógus pályájukat.

A bevezetőben már említett gyakorló társóvodákkal felvettük a kapcsolatot. Rendszeresen szervezünk találkozókat, azaz az ismerkedésen túl a szakvezetők beszámolnak egymásnak tapasztalataikról, s megpróbáljuk követelményrendszerünket minél egységesebbé formálni. Egymás gyakorlati munkájának megfigyelésével, közös továbbképzések szervezésével igyekszünk a gyakorlati képzést még hatékonyabbá - a lehetőségekhez képest - egymáshoz közelítővé tenni.

Az óvodapedagógusok képzésén kívül harmadik éve aktívan közreműködünk a főiskolára jelentkezők pedagógiai alkalmassági felvételiztetésében és az elsőéves tanítói szakos hallgatók egyéni óvodai hospitálásában is.

Bekapcsolódunk a kerületi pedagógiai továbbképzésekbe, lehetőséget adtunk a képzésbe való betekintésre, s bemutató foglalkozások tartásával az óvodánkban folyó nevelő-oktató munkával való megismerkedésre.

Szakmai megújulásunkat, mindennapi munkánkat erősen befolyásolták a személyi, tárgyi feltételek. Az elnőiesedett pályákra oly jellemző problémák minket sem kerültek el. Egymást követték a változások, a hiányzások, betegségek, gyermekvállalás, nyugalományba vonulás, munkahelyváltás miatt. 1992-ben vezetőváltás is történt.

A tavalyi évre az óvoda épületének műszaki állapota annyira leromlott, hogy több hónapon át tartó javítási és felújítási munkálatok zajlottak házunk táján, melyek erősen megnehezítették üzemelésünk körülményeit.

Az utóbb vázolt kedvezőtlen körülmények ellenére elmondhatjuk, hogy sikerült biztosítanunk a képzés tartalmi munkájának fejlődését, összhangba hozni óvodánk kettős feladatát: a 3-7 éves gyerekek és a 18-21 éves hallgatók nevelése terén.

Könyvtár

A Budapesti Tanítóképző Főiskola Könyvtárának történetében a mögöttünk lévő öt esztendő minőségileg jelentett fejlődést. Gondjaink, problémáink kevésbé "földhözragadtak" voltak, mint az előző évtizedben.

Az 1980-as évek végére megteremtődött az az állapot, amely a továbbiakban a minőségi munka feltételeinek az alapjává vált. Nevezetesen:

- megoldódott a több mint másfél évtizedes komoly gondot jelentő raktári problémánk (az új épületszárnnyban 201 m²-es, gördülőpolcos raktárhelyiséget kapunk);
- az infláció növekedése ellenére, pótköltségvetésként szinte minden esztendőben kaptunk pénzt az MKM-től, valamint a pályázatok is lehetővé tették, hogy minden szükséges könyvet meg tudtunk vásárolni;
- bővült a könyvtár személyi állománya - bár a mai napig nem éri el a feladatokhoz szükséges létszámot -;
- 1993-ban megnyílt az idegennyelvi könyvtár és olvasóterem, amely a nyelvoktatás műhelye lett;
- áttekintésünkben szólunk kell, hogy 1992-től a könyvtári feldolgozó munkát számítógépre vittük, amely elengedhetetlenül szükséges volt, hogy a hazai- és a nemzetközi könyvtári fejlődésbe főiskolánk könyvtára is bekapcsolódhasson;
- örömteli az a jelenség, hogy könyvtárunkat egyre több hallgató, tanár látogatja.

A könyvtár belső képe korszerű, szép és kultúrált. A hallgatók számára az olvasótermek minden igényt kielégítő munkahelyek, ahol a könyvek mellett magnetofon, írásvetítő, számítógép, video biztosítja a korszerű tanulás feltételeit.

E tárgyi feltételek mellett jó a könyvtár folyóirat- és könyvállománya is. 1993-ban 413 db - 230-féle - hazai és külföldi folyóirat járt könyvtárunkba. Sokféle új nyelvi képzést szolgáló folyóirat jelent meg a polcokon. Például: Newsweek, Ensemble, Freunde, Kid (Your English Monthly), Teen (Your English Monthly). Minden jelentős pedagógiai folyóirat jár könyvtárunkba. Például: AV Kommunikáció, Embernevelés, Fejlesztő Pedagógia, Új Pedagógiai Szemle, Iskolakultúra, Pedagógiai Műhely, Új Katedra stb. sok-sok más folyóirat mellett.

Könyvtárunk állománya 1993. december 31-én 97 289 db könyv, 6 777 db média, összesen 104 066 db, melynek forintban kifejezett értéke 9 580 676,-Ft.

Az évi dokumentum-gyarapodás emelkedő tendenciát mutat. Ez egyrészt igen öröndetes, másrészt gondot okoz a feldolgozásban, és félő, hogy ilyen arányú gyarapodás néhány év múlva raktári problémát is okoz majd.

Gyarapodásunk az elmúlt években a következőképpen alakult:

Év	Könyv (db)	Média (db)	Összesen (db)
1989	3 767	183	3 950
1990	3 813	336	4 149
1991	3 862	169	4 031
1992	4 478	129	4 607
1993	5 896	164	6 060

Kedvezően alakult a könyvtár látogatóinak száma. Ennek oka, hogy sikerült megfelelő példányszámban beszerezni a szükséges könyveket. Jelentősen bővült a gyűjtőkörünk, így a sokirányú érdeklődést ki tudjuk elégíteni. Az említett anyagi lehetőségek lehetővé tették, hogy nemcsak féleségben, hanem példányszámban is sikerült állományunkat bővíteni. A könyvtár megfelelően feltárt állományát a hallgatók és oktatók jól tudják használni.

A könyvtár látogatottságának alakulását az elmúlt 5 évben a következő táblázattal illusztráljuk:

Év	K ö l c s ö n z ő k						Olvasó- terem	Kölcsönzők és látogatók
	Hallgatók		Dolgozók		Összesen			
	Száma	Könyv	Száma	Könyv	Száma	Könyv		
1989	11 233	17 864	1 549	4 359	12 772	22 223	12 120	24 892 *
1990	12 700	24 725	1 258	3 320	13 958	28 045	14 070	28 028
1991	14 044	27 887	1 285	3 278	15 329	31 165	15 953	31 282
1992	16 003	32 962	1 259	3 238	17 262	36 200	16 718	33 980
1993	18 128	42 314	1 088	3 077	19 216	45 391	23 621	42 837 *

* Egyetlen adatot kiemelve, látható 1989-es évhez viszonyítva 1993-ra a látogatók száma majdnem megduplázódott.

Könyvtárunk munkájából kiemelkedő még, hogy a főiskolai könyvtárak közül szinte elsőként kezdtük meg 1992-ben a számítógépes feldolgozást egy országosan is használt TEXTÁR nevű szoftver segítségével. Ma már 7 PC számítógépen, hálózatban is tudunk dolgozni. Két nyomtatónk (közülük 1 lézerprinter) van és 2 db szünetmentes áramforrással is rendelkezünk. Természetesen további fejlesztésre van szükségünk, hogy a kölcsönzést is be tudjuk kapcsolni a rendszerbe, valamint az olvasóteremben is 4-5 számítógépen tudjanak a hallgatóink, oktatóink dolgozni. Lehetőség van a könyvtárban az ún. X 25 telefonos végpont használatára is. Ehhez már a postai fővonalunk megvan. A felsorolt gépek száma, minősége talán nem magas, de ezek a gépek számunka biztosítják, hogy a második évezred felé mutató információs tevékenység alapjait megteremtjük.

A mögöttünk lévő 5 esztendő kiemelkedő eredménye még az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékkal közösen létrehozott idegennyelvi olvasóterem. Mintegy 3 300 db korszerű nyelvtankönyvvel, szótárral, folyóirattal, lexikonnal várja a hallgatókat. Két világszínvonalú lexikonunk van ebben az olvasóteremben elhelyezve a "Britannica" 33 kötettel és a "World Book" 22 kötettel. Valamint angol, német nyelvű szépirodalom és videoszalagok segítik a hallgatók korszerű nyelvoktatását.

Annak érdekében, hogy az országban és a környező országokban folyó korszerű könyvtári munkákat megismerjük, és ennek ismeretében saját könyvtárunk korszerűsítését biztosítsuk, rendszeresen veszünk részt hazai és külföldi könyvtárak látogatásában, és alakítunk ki kapcsolatot a jobb munkarend megszervezésére, a jobb módszerek alkalmazása érdekében.

Könyvtárunk tevékenységéről beszámolónk nem lenne teljes, ha nemoznánk a könyvtár publikációs tevékenységéről. Számos bibliográfiát adunk ki. Például a Budapesti Tanítóképző Főiskola Évkönyve: A Budapesti Tanítóképző Főiskola dolgozóinak publikációi, 1984-1989 (Összeáll. és szerk. Fleckensteinné Cservenka Júlia és Molnár Jánosné. - Bp.: BTF, 1990., valamint Száz cikk és tanulmány a "Rendszerváltás és pedagógia" témakörű nyári továbbképzés programjához (Készítette Fleckensteinné Cservenka Júlia és Molnár Jánosné. - Bp.: BTF, 1991.) stb.

A modern dokumentumok gyűjtése mellett, mindig gondolunk régi, muzeális értékű könyveink gondozására és szükség esetén pótlására is.

A főiskolai könyvtárak alapfunkciójához tartozik, hogy segítse és támogassa a hallgatókat a szakirodalom használatának elsajátításában és az önálló ismeretszerzéshez szükséges készségek megszerzésében.

E feladat megvalósítása főiskolánkon és könyvtárunkban rendezett, mert 1989 óta rendszeresen minden hallgató az első 3 félév valamelyikében a fakultatív keretek között részesül könyvtárhasználati ismeretek oktatásában. Ennek eredményeként érezzük, hogy

hallgatóink egyre inkább képesek a könyvtárba rejtett értékeket meglesni és használni tanulmányaik és munkájuk során. Könyvtárunk munkájának ez a célja!

Hogy a BTF Könyvtáráról mindent elmondjunk szólni kell a két kiemelkedő, önállóan működő letéti könyvtárunkról: a gyakorlóiskola könyvtáráról és a "B"-épületi óvodapedagógus szak könyvtáráról. Mind a két könyvtár élén függetlenített könyvtáros áll, akik megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkeznek a speciális feladatuk ellátásához. Ily módon illő, hogy róluk külön-külön szóljunk.

Az óvodapedagógus szak könyvtára

A BTF óvodapedagógus szak külön épületben és viszonylag nagy hallgatói létszámmal működik (1993/94-es tanévben már 883 fő), ezért elképzelhetetlen lenne könyvtár nélkül. Az itt működő könyvtár feladata, hogy elősegítse az óvodapedagógus szakon folyó oktató-nevelő, tanulmányi és közművelődési tevékenységet, fejlessze a hallgatók könyvtárhasználati szokásait. Mint a felsőoktatás területén működő könyvtár felelős a könyvtár használatában gyakorlott, az információval élni tudó pedagógusok képzéséért.

Az oktatás területén is gyors változásokkal teli, átmeneti időszakban létfontosságú az új szakmai követelményeknek megfelelő rugalmas, színvonalas könyvtári szolgáltatás megszervezése, ugyanis a megelégedett használó a könyvtár és a könyvtárügy legfőbb társadalmi elismerése.

Az 1989-1993 közötti időszakban a "B"-épületi könyvtár mennyiségi és minőségi mutatókat tekintve egyaránt intenzív fejlődési folyamatot élt át. Ezen időszakban a fő feladat az addig gyér látogatottság és kihasználtságú könyvtár iránt a hallgatók érdeklődésének felkeltése, illetve a könyvtári anyagok helybeni használatának, valamint a kölcsönzésre kijelölt állományrész kölcsönzési rendjének kialakítása. Másik fontos feladat volt az állomány átalakítása olyan módon, hogy megfeleljen az időközben bekövetkezett változásoknak, amelyek az újonnan bevezetett 3 éves óvodapedagógusképzés módosított tantervi igényeiből, valamint a "B"-épületben folyó esti tagozatos tanítóképzés

megszűnéséből adódtak. Tehát az állományt mennyiségi és tartalmi szempontból is át kellett alakítani, hogy a képzéshez szükséges alapvető művek kellő példányszámban rendelkezésre álljanak.

Az állomány alakulása 1989-1993 között (Az állomány az 1989-es leltár idején 3 728 kötet könyv volt)

Év	Gyarapodás	Csökkenés
1990	664	591
1991	374	-
1992	333	23
1993	288	67
Összesen	1 659	681

Ennek megfelelően 1993 végén 4 706 kötet könyv a "B"-épületi könyvtár állománya. A mennyiségi mutatók átalakulása tartalmi oldalról az itt használaton kívül került, tanítóképzős hallgatók igényeit kielégítő könyvek, jegyzetek, általános iskolai tankönyvek stb. visszaküldését jelenti az "A"-épületbe (selejtezés, csökkenés), illetve az óvodapedagógusképzés háromévesre bővülése, újabb összevont tantárgykörök könyvigénye alapján felmerült bővülést, gyarapodást jelenti.

Ezen időszakban a beiratkozott olvasók létszáma, a könyvtár látogatottsága, a helybenolvasás és a kölcsönzés is jelentős mértékben nőtt.

Tanév	Beiratkozott olvasó	Látogatók száma	Kölcsönzött kötet
1990/91	398	5 210	5 901
1991/92	457	6 820	8 600
1992/93	518	8 619	10 588

A mennyiségi mutatók kedvező alakulása mellett fontos volt a könyvtári munka színvonalának és minőségének fejlesztése is:

- Tájékoztatás a könyvtár és szolgáltatásai iránti igényekről, valamint tervszerű tevékenység az általános és szakmai tájékozódás iránti igény felkeltésében, kielégítésében és az olvasási kultúra fejlesztése.

- Bibliográfia, szakirodalmi tájékoztatási és egyéb szolgáltatás nyújtása, illetőleg az "A"-épületi könyvtár szolgáltatásainak közvetítése.

A színvonalas könyvtári tevékenység végzéséhez szükséges volt a könyvtári helyiség berendezésének, felszereltségének modernizálása is. Ezt a célt szolgálta az elavult és nem biztonságos világítási rendszer teljes cseréje 1993 nyarán. Ezenkívül az egyetlen helyiségből álló könyvtár belső terének funkcionális megosztása három térelválasztó jellegű polc segítségével, amelyek egyben a növekvő állomány megfelelő elhelyezését is hivatva vannak biztosítani. Bővült az eszközállomány villanyírógéppel és a kölcsönzőtérben új szőnyegekkel is. A további fejlődést a számítógépes rendszerbe való bekapcsolás, egy telefonvonal biztosítása, valamint az állomány folyamatos és tervszerű gyarapítása jelentené.

A Gyakorlóiskola Könyvtára

Az iskolai könyvtár megfelelő elhelyezése csak 1987-ben valósult meg. Tanterem és folyosó egybekapcsolásával sikerült bővíteni a könyvtárat. Az önálló könyvtár 100 m²-re bővült. Olvasóteremből, kölcsönzőrészből, raktár- és irodahelyiségből áll. A kölcsönzőhelyiségben történik az olvasók tájékoztatása és a kölcsönzés. Itt található a könyvtár használatát bemutató táblák és a katalógus is. Az olvasóterem könyv- és folyóiratolvasó. A könyvtár könyvállománya 12 754 db könyv. Az olvasóteremben 1 500 db könyv, 45-féle folyóirat segíti a tanulók munkáját. Az általános iskolai tantervek szerint használatos tankönyvek is itt kerültek elhelyezésre. 150 db videokazetta és más

különböző hanganyag található még az olvasóteremben. Ezeknek az anyagoknak a használatát biztosítják a különböző eszközök (rádió, televízió, video). A könyvtári munkát egy gyorsmásoló készülék is segíti.

A könyvtár gyűjtőköre az iskolai munkát kívánja támogatni. Szolgáltatásai:

- kölcsönzés,
- helybenolvasás lehetőségének biztosítása,
- könyvtári órák szervezése, megtartása,
- bizonyos szabadidős programok szervezése,
- gyermekkönyvhét, vers- és prózamondó verseny,
- vetélkedők szervezése és megtartása,
- mesemondó verseny, olvasási verseny szervezése.

Tanulóink rendszeres könyvtárhasználók. Jól tájékozódnak a katalógusok alapján a könyvtárban. Nem okoz gondot a szótárak, lexikonok, enciklopédiák használata sem, hiszen a könyvtári órákon gyakran használják ezeket a könyvtípusokat munkaeszközként. Az olvasóteremben különböző tantárgyakhoz kutató-, illetve gyűjtőmunkát végeznek, pályázatokon vesznek részt, vitás kérdésekre keresnek választ kézikönyvekből.

Az iskolai könyvtár a fővárosi iskolák közül több alkalommal elnyerte a MINTAKÖNYVTÁR címet, s továbbképzések színtere volt. A könyvtári pályázatokon nyert pénzösszeg, valamint a főiskolai könyvtártól kapott keretösszeg lehetővé tette, hogy a szükséges könyveket megvásárolhassuk.

A könyvtár az iskolának egy békés szigete, ahová bárki beléphet,
"s a szellem aranyát számlálatlanul viheti magával" /Giovanni Pascoli/.

Oktatástechnikai Stúdió

A jelen gyökerei a múltban kereshetők, és a jelen jövőre múlttá válik. A Tanítóképző Főiskola fennállásának 125 évéből csak töredéknyi időt képvisel az Oktatástechnikai Stúdió léte és munkája. 1977 februárjában kaptuk az Oktatási Minisztérium Pedagógusképző Osztályától az első képmagnetofont. Ez, az akkori technikai színvonalnak megfelelően még orsós készülék volt. Ugyanebben az évben készült el a zártláncú televíziós rendszer is a főiskolán. Az 1976-77. évről kiadott évkönyvben olvashatjuk: "A ZTV kiépítése nagyrészt a főiskolai helyi erők felhasználásával történt." E szûkszavú mondat csupán utal arra a nagyszerû munkára, amely többek teljes nyári vakációját kitöltötte. A munkálatokat dr. Gombos József főiskolai adjunktus - ma az oktatástechnika tantárgy egyik tanára - irányította. Ez a munka sem volt előzmények nélküli. Az oktatástechnikai eszközök jelenléte és az alkalmazásukon alapuló oktatástechnológiai szemlélet - éppúgy, mint pedagógiai életünk sok más jelensége - a változások melletti állandóság, a megszakításokkal tarkított folyamatosság vonzáskörében létezik a főiskolán immár több, mint negyedszázada. Erről árulkodik többek közt egy foto az 1968-70. évi Jubileumi Évkönyvben, bizonyítva, hogy a tanítóképzésben már akkor használtak oktatófilmeket. Az azóta eltelt évek alatt változtak a szervezeti keretek és változott a technika. Változatlanul él azonban az igény az oktatástechnikai eszközök bekapcsolására - de facto és átvitt értelemben egyaránt - a képzés hatékonysága érdekében, az egymást követő tanítójelöltek generációiban és az oktatói gárda tagjaiban.

Sokat változott a főiskolán az oktatástechnikával foglalkozó szakemberek - oktatók, technikai munkatársak - szervezeti hovatartozása. Helyet kaptak a Természettudományos Szakcsoporton belül - ebből az időből dr. Németh Tibor főiskolai docens nevét emelhetjük ki, aki munkacsoportjának tagjaival az audiovizuális eszközök kezelésében

megtanításához fényképes, szöveges, illetve hangosított diasorozatra feldolgozott algoritmust készített. Voltak évek, amikor szervezetiesleg a Neveléstudományi Tanszékhez kötődtek. A 1980-as évek második felében már önálló egységként működött az Oktatástechnikai Csoport (OTE), 1990 szeptemberétől Oktatástechnikai Stúdió.

1990-re készült el az "A"-épület új szárnya, s benne egy modern videostúdió, amatőr, de a főiskolai képzés szükségleteinek megfelelő VHS rendszerű, mozgatható és stabil kamerákkal, hozzájuk tartozó monitorokkal, hang- és képvágó pulttal, editáló berendezéssel, trükkasztallal. A stúdió technikai kivitelezésében nagy szerepe volt az OTE akkori vezetőjének, az 1991-ben elhunyt dr. Papp János főiskolai adjunktusnak.

Az "A"-épületben tükörszoba, stúdió-, illetve felvételi terem, vezérlőszoba, raktár és négy munkatárs munkaszobái, a Bezerédi utcai "B"-épületben egy helyiség és két munkatárs biztosítják az eszközpark működési feltételeit és a megfelelő szakmai háttérrel.

Az Oktatástechnikai Stúdió munkatársai az 1993/94-es tanévben: az "A"-épületben: Bokay Zoltán vezető technikus, Bacsúr Endre technikus és Paizs László technikus, valamint a "B"-épületben: Csókás Sándor technikus, Mahr Péter technikus, aki a katonaidéjét töltő Szerdahelyi Roland technikus kollégánkat helyettesíti. Stúdióvezető: Székely Róbertné.

Mondják, minden technika annyit ér, mint amennyire az az ember képes, aki a technikát működteti. Mire alkalmas egy pedagógusképző intézményben a videotechnika? A válasz sokrétű, s itt most el kell tekintenünk a szakmai értekezéstől. Ehelyett próbáljuk a választ funkcióinak az oldaláról megközelíteni.

A tanítási órák, órarészletek felvételei az 1970-es évek végétől kezdve segítik a gyakorlati képzést, a pedagógiai tudatosság szintjének emelését a jelöltek képzése során. A legkorábbi fennmaradt tanítási óra felvétel az 1980-as évek elejéről datálódik, mintegy 150 tanítási óráról készített felvételünk van.

A Neveléstudományi Tanszék egyike azon tanszéknek, ahol régóta alkalmazzák pedagógiai gyakorlatokon a videotechnikát a hallgatók önismeretének fejlesztésére, pedagógiai képességeik kibontakoztatására.

További feladataink: a videoarchívum kiépítése, a videotár anyagainak számítógépes katalogizálása, a beszerzésekről, felvételekről történő folyamatos tájékoztatás, a Magyar Televízió természettudományos, ismeretterjesztő, irodalmi, zenei és más művészeti adásainak figyelemmel kísérése, videorekorderrel történő rögzítése.

Mindkét épületben egy központi helyiségből a főiskola csaknem minden termébe, ahol oktatás folyik, a ZTV rendszeren keresztül bejátszható bármilyen VHS kazettán tárolt anyag, a főiskolán oktatott valamennyi tárgyból. A fejlődés érzékeltetésére álljon itt néhány adat.

	1989/90.	1994. március 1.
Regisztrált videokazetták száma	75 db	500 db

A kazettákon tárolt anyagok megoszlása származásuk szerint:

- vásárolt, műsoros kazetták	63 db
- saját felvétel, nyersanyag *	79 db
- saját felvétel, sugárzásból rögzített	350 db

/Megjegyzés: a *-gal jelölt nyersanyagok további feldolgozásra - feliratozásra, montírozásra, egyéb utómunkálatokra várnak./

A főiskola életének kiemelkedő eseményeit megörökítő archív felvételek legrégebbike 1984-ben készült, az akkori ún. béta-max technikával. Tíz év alatt ez a tevékenységünk nem annyira mennyiségileg, mint inkább minőségét tekintve változott - s ez nem a technikára vonatkozó állítás. Alkotó munkánk kiteljesedéséről van szó, önálló programok, videofilmek készítéséről. Hozzákezdtünk "Pedagógus portrék" című sorozatunkhoz, melyben a főiskola "nagy öregjeivel" készült beszélgetéseket, visszaemlékezéseket rögzítjük a fiatal generációknak. Az 1932-ben végzett gyémántdiplomásokról szól az "... és eltelt 60 év..." című videofilm, 1993 szeptemberében

pedig elkészült a főiskolát bemutató videos feldolgozás, "A budai képzőről" címmel, külföldiek számára angol nyelvű szöveggönyvvél.

A különféle audiovizuális eszközök - diavetítők, hang- és videolejátszók, -kazetták - kölcsönzése, és a főiskolán használt valamennyi oktatástechnikai eszköz (minden oktatóteremben, laboratóriumban van írásvetítő) javítása ugyancsak a stúdió munkatársainak feladatkörébe tartozik.

A fentiekben megpróbáltuk bemutatni, milyen ma a Budapesti Tanítóképző Főiskola Oktatástechnikai Stúdiója, s kísérletet tettünk arra is, hogy felvázoljuk, hogyan határozta meg és építette a jelent a múlt. Most izgalmas kérdésként tolakszik elő: Mit írhat le majd egy következő évkönyvben, aki utánunk következik? Másszóval vallanunk illik a terveinkről is.

Az oktatástechnológia mint szemlélet és mint az oktatástechnikai eszközök alkalmazási gyakorlatát meghatározó koncepció a tanítóképzés tanterveit és a gyakorlati képzést befolyásoló, integráló tényező lehet a jövőben. A videoszalagon rögzített mikrotanítások és tanítási órarészletek didaktikai szempontú feldolgozásai - az óravázlatokkal, szakirodalmi utalásokkal kiegészítve - olyan oktató (tanuló) egység, "oktatócsomag" kialakítását teszik lehetővé, amelyekkel a hallgatók a könyv- és médiatárban, az írott ismerethordozókhoz, könyvekhez, jegyzetekhez hasonló módon dolgozhatnak. Ezek az anyagok segíthetik módszertani kultúrájuk elmélyülését, fejleszthetik önismeretüket, személyiségük alakításával tanítónak válásukat.

Vannak olyan kezdeményezéseink, amelyek meghatározott tematikájú, célzott felvételekkel a pedagógiai gyakorlat sajátos területeit dolgozzák fel (pl. a differenciáló pedagógia módszereit, különböző alternatív pedagógiai eljárásokat), míg mások a kisiskolás gyermekek személyiségfejlődését veszélyeztető iskolai hatások bemutatásával mintegy megnövelik a főiskola hatékoriének sugarát, és a pedagógiai pszichológia gyakorlatát kedvezően befolyásoló közvetlen célokra túl a főiskola vállalkozói tevékenységének alapját teremtik meg.

A jövőt, a gyors technikai fejlődés ellenére mégsem a technika határozza meg, hanem az ember. A legjobb szoftvert és a legfejlettebb hardvert sem alkalmazhatjuk a pedagógus helyett, nincs és nem is lesz a pedagógusképzésben olyan eszköz, amely pótolja az "iskolaszagot", a gyermek és tanító közvetlen kapcsolatát. Meglehet, az elkövetkező években a jelenlegi videotechnikát úgy fogja felváltani a CD lemezzel kombinált ún. interaktív video, és/vagy a számítógépes multimédia, mint ahogy napjainkra az oktatófilmet és az oktatótelevíziót kiszorította a videotechnika. Mindannyian, pedagógusok, főiskolai oktatók, szakvezetők, tanítójelöltek, adott kor adott technikai színvonalán élünk és dolgozunk. Számunkra azonban minden technika csupán eszköz arra, hogy céljainkat elérhessük, önmagunkat és tanítványainkat kiteljesíthessük.

Az együttes éneklésnek, az énekkari munkának a nagy hagyományai elevenen élnek.

Egy zenei vetélkedő szünetében

A Budapesti Tanítóképző Főiskola külkapcsolatai

Az 1990-es rendszerváltás után megszűnt a kötelező orosz nyelv oktatása, felváltotta a szabadon választható idegennyelvi képzés. Ezzel egyidőben megnőtt az igény az angol, német és francia szakos tanárok, tanítók képzése iránt is. Ugyanakkor a határok megnyitásának köszönhetően megélénkült a külföldiek érdeklődése hazánk, így felsőoktatásunk iránt. Ezen tendenciák mellett felsőoktatásunk egyre jelentősebb mértékű pályázati finanszírozása vezetett az egyre elevenebb külkapcsolatok kibontakozásához.

1990-ben több testvérintézményi kapcsolat létesült főiskolánk és valamely külföldi pedagógusképző intézmény között. E kapcsolatok lényege: hallgató- és oktatócsere, mely kapcsolat anyagi háttérét a két együttműködő intézmény vállalja, az utazási költségeket a küldő, a tartózkodás (szállás, étkezés) fedezetét pedig a fogadó fél biztosítja. Ilyen testvérintézményi kapcsolat jött létre főiskolánk és az Universität Augsburg /Németország/, a St. Martin's College, Lancaster /Nagy-Britannia/, a Kézdivásárhelyi Bod Péter Tanítóképző Intézet /Románia/, a Schwäbisch Gmündi Pedagógiai Főiskola és az Oldenburgi Egyetem /Németország/, a Maribori Egyetem /Szlovénia/, valamint a Helmondi Tanítóképző /Hollandia/ között.

Ezen kapcsolatok közül néhány partnerrel később közös TEMPUS (Trans-European Mobility Scheme for University Studies), illetve FEFA (Felsőoktatás Fejlesztési Alap) pályázatot nyújtottunk be eredményesen. Egyik legjelentősebb partnerkapcsolatunk a TEMPUS JEP 1457-91/92/93-as projecten belül működik.

Ennek résztvevői: Universität Augsburg /Németország/,

St. Martin's College, Lancaster /Nagy-Britannia/, valamint
a Budapesti Tanítóképző Főiskola Idegen Nyelvi és
Irodalmi Tanszéke.

E háromoldalú kapcsolatban az augsburgi egyetemnek jutott a koordinátor szerep, ott kezelik a Brüsszelből érkező pénzt, onnan utalják át úgy a lancasteri, mint a budapesti főiskolának a terv megvalósításához szükséges összeget.

A project három szakaszos: I. 1991. augusztus 31-től 1992. augusztus 31-ig,

II. 1992. szeptember 1-től 1993. augusztus 31-ig,

III. 1993. szeptember 1-től 1994. augusztus 31-ig.

Évente 12 leendő angol, valamint 14 német szakos nyelvtanító utazhat Angliába, illetve Németországba három, illetve négy hónapos részképzésre. A project német nemzetiségi tanítójelöltek, valamint oktatók tanulmányútját is tartalmazza. Az angol partnerintézményből évente két oktató látogat Budapestre, ugyanennyi magyar oktató vehetett részt angliai tanulmányúton. A német tanszéki csoport oktatói is hasonló időtartamú utazásokon vettek részt a project első két évében, azonban az utolsó esztendőben a kéthetes kinttartózkodás 4-4 hónapra nyúlt, amely időszak alatt magyar kollégáink jegyzetek írásához is gyűjthettek anyagot. Ezen jegyzeteket részint a német nyelvtanító, részint pedig a német nemzetiségi tanítók képzéséhez használhatják fel.

A project célja: a különböző oktatási, képzési rendszerek tapasztalatcseréje, a magyar hallgatók és oktatók idegennyelv-tudásának a pedagógiai készségének fejlesztése. Az idegennyelvtanítói szak főiskolánkon csupán 1991-ben indult, így rendkívül lényeges, hogy a leendő nyelvtanítók és tanáraik rendelkezzenek a nyelv oktatásához szükséges országismerettel és kulturális háttérrel.

A külföldi partnereink pedig a "vasfüggöny" lebontása előtt vajmi keveset ismertek a magyar iskolarendszerről, Magyarországról, ezért jelentett sokat számunkra a magyar énekoktatás, idegennyelvi képzés, vizuális kultúra oktatása és az egész képzési rendszer. Intézményünk sokat tanulhatott a számítógépes oktatás, pedagógia matematikatanítás területén külföldi kollégáinktól.

Ez a kapcsolat fejlődött tovább a FEFA projecttel, melynek keretén belül számos nemzetközi konferenciát, továbbképzést szervezhetünk 1995. december 31-éig. Mindkét project számos fénymásológéphez, számítógéphez és idegennyelvi könyvtárhoz juttatta intézményünket. Szintén az idegennyelvtanító képzést szolgálja az angol British Council, az MKM és a magyar tanítóképző főiskolák között 1992 szeptemberétől 1995 augusztusáig tartó tantervfejlesztő project, melynek köszönhető brit vendégoktatónk munkája, valamint az évi egy hónapos angliai oktatói továbbképzés, továbbá számos belföldi tanfolyam szervezése is. E project keretében több százezer forint értékű könyvvállomány-gyapadódásért lehetünk hálásak a British Councilnak.

Itt jegyezném meg, hogy brit vendégtanárunkon kívül, három amerikai, két német és egy osztrák vendégoktató is segíti az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék munkáját. Munkabérüket, valamint szállásköltségüket a Művelődési és Köznevelési Minisztérium fedezi.

A Neveléstudományi Tanszéknek is sikerült több eredményes pályázatot benyújtani. A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolával közösen nyert TEMPUS pályázat tárgya a tanítóképzés és a gyógypedagógusképzés olyan tantervének elkészítése, mely képessé teszi a tanítójelölteket arra, hogy olyan osztályokban tanítsanak, amelyekben ép gyerekeken kívül egy-két értelmi, érzelmi, érzékszervi, illetve mozgássérült gyerek is tanul. A TEMPUS Program 3 tanéven keresztül, 1993 szeptemberétől 1996 júniusáig egy-egy angol, német, holland szakértőt fizet e módszerek oktatásáért. E project nyújtott lehetőséget hat hallgatónk és két oktatónk manchesteri látogatására 1994. február 28-ától március 14-éig.

Szintén a Neveléstudományi Tanszék vezetője koordinál egy másik szakmailag rendkívül jelentős háromszakaszos magyar-holland projectet. A holland partnerünk: a Hogeschool von Amsterdam és az IPABO, Amsterdam.

A project három szakaszból áll:

1993. május 24-étől 30-áig mintegy 100 fő magyar tanítóképzős oktató számára továbbképző szemináriumot tartottak főiskolánkon, amelynek célja volt: a holland oktatási módszerek megismertetése a magyar kollégákkal. A résztvevők elvárták ezen módszerek széleskörű alkalmazását Magyarországon.

A második szakaszra Amsterdamban került sor, mintegy 40 magyar résztvevővel 1993. szeptember 19-étől két héten keresztül.

A harmadik szakasz 1994. május 29-étől 31-éig bonyolódik szintén 40 résztvevővel Budapesten. Az utolsó szakasz célja: a visszacsatolás, a két előző szakaszban elsajátított oktatási tapasztalatok eredményeinek elemzése.

Az Amsterdammal kezdett kapcsolatunk hallgatói cserekapcsolattá válik majd a jövőben. Ennek jeleként már 6 hallgató és 1 oktató volt főiskolánk vendége 1994. április 24-étől 30-áig. A vendéglátó szerepét a Matematika Tanszék oktatói látták el.

A Neveléstudományi Tanszék Waldorf szemináriumot szervezett 1994. május 11-12-13-án osztrák kollégák részvételével.

Holland kapcsolatainkat nem csupán a Neveléstudományi Tanszék ápolja, hanem a Vizuális Nevelési Tanszék is. Helmondból 8 fős hallgatói csoportot és 1 oktatót láttunk vendégül 1994. május 2-ától, ugyanennyi hallgatónk és 1 oktatónk utazhatott Amsterdamba 1994. május 14-én egy hétre.

Az Ének-Zenei Tanszék is számos külföldi kapcsolattal büszkélkedhet. 1993 áprilisában Kézdivásárhelyen és több erdélyi városban lépett fel főiskolánk énekkara igen szép sikerrel. Ének-Zenei Tanszékünk számos oktatója vállalt oktatást, illetve szereplést Nagy-Britanniában, Belgiumban nemzetközi tanfolyamokon, konferenciákon, koncerteken.

A Természettudományi Tanszék oktatói is lelkesen ápolják az erdélyi kézdivásárhelyi testvérintézményi kapcsolatunkat. Rendszeresen vezetnek hallgatói terepgyakorlatokat Erdélyben, és készséggel fogadnak Romániából érkező hallgatókat és oktatókat. Szintén a Természettudományi Tanszék gondozásában folyik második éve a Főiskola Gyakorló Általános Iskolájával közösen folytatott milánói központú környezetvédelmi project is. A szervező a milánói Nouva Ecologia Központ, melynek célja a gyerekek figyelmének felkeltése a környezetszennyezésre, nemzetközi információcsere útján.

A Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék munkatársai közül többen dolgoznak vendégoktatóként külföldön, Szlovéniában, Nyitrán, egyik kolléganő pedig két évet töltött az Amerikai Egyesült Államokban, egy évre a Fulbright ösztöndíj biztosított lehetőséget számára. A kint töltött éveknél köszönheti főiskolánk a számos amerikai és kanadai vendégprofesszor látogatását, valamint az 1993. október 8-9-én megrendezésre került Nemzetközi Olvasástanítási Konferenciát, melynek színhelyet biztosíthatott intézményünk.

A Testnevelési Tanszék és az Óvodapedagógusképző szak Mariborral folytat igen élénk cserekapcsolatot, évente egyszer szlovéniai konferencián vesz részt egy, illetve több fős magyar oktatói delegáció és ugyanennyi fős szlovén csoport teszi tiszteletét Budapesten. A Testnevelési Tanszék oktatói számos külföldi sportversenyen, konferencián vesznek részt edzőként, pontozóként vagy előadóként.

A Továbbképzési és Szabadművelődési Központunk munkatársai Ausztriával, Franciaországgal és Nagy-Britanniával létesítettek intenzív munkakapcsolatot. Külföldön tanulmányozták a szociális munkásképzés és az intenzív továbbképzés lehetőségeit.

A fenti beszámoló csak a legfontosabb együttműködésekre terjed ki, nem tartalmazza az alkalmi finn, francia, görög, svéd stb. látogatásokat, valamint számos oktatónk külföldi előadói és publikációs tevékenységét. Reméljük, a jövőben is lesz módunk a jelenlegihez hasonló nemzetközileg nyitott szakmai életet folytatni.

Tudományos diákköri munka

A Budapesti Tanítóképző Főiskolán a tudományos diákköri munkának több évtizedes hagyománya van. 1985-ig a tudományos diákköri mozgalom szervezése a Tudományos Bizottság hatáskörébe tartozott. Intézményünkben a Tudományos Diákköri Tanács 1985 őszén alakult a művelődési miniszter 112/1973. MM. sz. utasítása alapján, és további tevékenységét meghatározta, illetve módosította a művelődési miniszter 106/1986. MM. sz. utasítása.

Tanácsunk az utasítások alapján működik, minden évben újralakul, oktató tagjait a tanszékek (8-10 fő), hallgatói tagjait a diákkörök (8-10 fő) delegálják. Elnökére a főiskola vezetőségének illetékes - mint a Tanács tagja - tesz javaslatot, melyet a tagság nyílt szavazással hagy jóvá. Titkárát a hallgatók közül a tagság választja.

A Tudományos Diákköri Tanács elnöke - Maleticsné dr. Riba Magdolna főiskolai docens - tagja a Tudományos Bizottságnak, amely a tanszéki és a diákköri kutatást koordinálja. Az Országos Tudományos Diákköri Tanácsban, illetve a különböző szakmai bizottságokban tanácsunk tagjai képviselik főiskolánkat.

Tudományos diákköreink működési feltételeit tartalmazó szabályzatunkat a Főiskolai Tanács 1988 októberében fogadta el, azóta is ennek szellemében dolgozunk.

Főiskolánkon az elmúlt 5 esztendőben kb. 10-15 diákkör működött évenként:

1989-ben	19 diákkör,
1991-ben	14 diákkör,
1993-ban	7 diákkör,
1994-ben	25 diákkör.

A diákköreink létszáma változó, vannak igen népes csoportjaink (pl. a Műelemző diákkör), de sokszor néhány hallgatóval dolgoznak együtt a tanáraink. Az is gyakori, amikor egy oktató egy diákkal - egyéni konzultációra építve - végez valamilyen tudományos tevékenységet.

1994-ben lényegesen növekedett a meghírdetett diákköreink száma, valószínű, hogy azért, mert a közelgő 125. évforduló méltó megünneplése érdekében nagyobb hangsúlyt fektettek a tanszékek erre a tevékenységre.

A különböző diákköröket minden évben október második felében hirdetjük meg, ekkor teszik közzé az egyes tanszékek azok programjait. A diákköri munkába a képzés folyamán bármikor bekapcsolódhatnak hallgatóink. A diákkörök munkáját esetenként külső előadók meghívásával is színesítjük.

A diákköri programok és a szakdolgozati témák közelítése már évek óta célunk, hiszen a tanítóképzés sajátosságai - elsősorban a 3 éves képzési idő - miatt hallgatóink ritkán vállalkoznak szakdolgozaton kívüli önálló TDK dolgozatok készítésére. Ez erőteljesen befolyásolja a témaválasztásukat és a diákkörök látogatottságát is. Ezért tartjuk fontosnak, hogy hallgatóink a szakdolgozati témájuk kidolgozásával párhuzamosan diákköri munkát is végezzenek, így érdekelttek lesznek a szakdolgozat igényesebb elkészítésében, és felkészítést is kapnak egyben az intézményi (később esetleg az országos) konferenciákon való részvételre is.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács két évenként rendezi meg a felsőoktatási intézményekben működő diákkörök országos bemutatóit, melyeken eddig mindig részt vettünk, s igen szép eredményeket értek el ott a hallgatóink. Az országos konferenciákat természetesen mindenkor házi versenyek, bemutatók előzik meg. A Tudományos Diákköri Tanács 1991-ben hozott döntése alapján újra az országos bemutatók előtti őszi félévben rendezzük meg ezeket. A korábbi kísérlet, amely szerint a házi versenyeket a felkészülés első évének végére (kb. áprilisra) tegyük, nem vált be.

Szembetűnő a házi versenyeken bemutatott dolgozatok számának csökkenése az utóbbi években, viszont a diákköri munkák minősége emelkedett. (1988-ban a bemutatott dolgozatok 51%-át javasolták OTDK-ra, 1992-ben pedig 66%-át.)

Az országos versenyeken részt vevő dolgozataink száma a vizsgált években viszonylag egyenletes (15-22 között mozog), a díjazottak száma (nem egyenletes ugyan, de) emelkedett. Öröndetes tehát, hogy az elkészült dolgozatok számszerű csökkenése nem járt együtt a pályamunkák minőségi követelményeinek a romlásával.

Az értékes diákköri dolgozatainkat a korábbi években rendszeresen publikáltuk a főiskola kiadványaiban. Szeretnénk élni ezzel a lehetőséggel a továbbiakban is, az elmúlt 3-4 évben azonban ez a munka megtorpant.

A diákköri dolgozatok díjazására a házi bemutatók során évenként kb. 40 000,-Ft-ot fordítunk, illetve az országos verseny helyezettei között kb. 25 000,-Ft-ot szoktunk szétosztani.

A jövőben a tanszéki tudományos munka és a diákköri tevékenység teljesebb koordinációjára kell törekednünk. A diákköri programok és a szakdolgozati témák közelítésével a dolgozatok számának és minőségének az emelése a célunk. Jobban be kell vonnunk az óvodapedagógia szakos hallgatókat e munkába, különösen indokolja azt a képzési idő növelése is. A négyéves képzés ilyen irányú lehetőségeit is jobban ki kell használnunk.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanácsban, illetve a különböző Szakmai Bizottságokban tevékenykedő tagjainknak - kihasználva javaslattevő lehetőségeiket - mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy hallgatóink kedvezőbb feltételek között versenyezzenek az országos bemutatókon. A versenyfeltételek alakításában jobban figyelembe kell venni hallgatóink képzésének időtartamát, illetve sajátos profilját.

A Főiskolai Tanács 1993. május 20-án tárgyalta a Tudományos Diákköri Tanács munkáját. A testület támogatta a Tudományos Diákköri Tanács jövőre vonatkozó terveit és kitűzött feladatait, melyek szerint:

1. A főiskolai tudományos diákköri tevékenység hatékonyságát - új módszerek és lehetőségek kidolgozásával - növelni kell.

2. Biztosítani kell, hogy azok a hallgatók, akik egy tárgy vagy annak bizonyos részterülete iránt az átlagosnál nagyobb érdeklődést mutatnak, bekapcsolódhassanak valamilyen tudományos kísérletező, kutató, elemző munkába, illetve folyamatosan ösztönözni kell őket az ilyen irányú tevékenységre.

A következő oldalakon az 1990-ben és 1992-ben megrendezett Országos Tudományos Diákköri Konferenciák intézményi bemutatóinak eredményei, valamint az 1989-ben, 1991-ben és 1993-ban az Országos Tudományos Diákköri Konferencián részt vevő hallgatóink eredményei olvashatók.

**Az Országos Tudományos Diákköri Konferenciák
intézményi bemutatóinak eredményei**

1990. évben

HUMÁN I. SZEKCIÓ

Dévai Katalin:	Beszédpercepció vizsgálat Témavezető: dr. Adamik Tamásné	I. díj
Kecskés Judit:	Beszédpercepció vizsgálat Témavezető: dr. Adamik Tamásné	I. díj
Tóth Éva:	Beszéd és kommunikáció Témavezető: Kálmánné dr. Bors Irén	I. díj
Kintli Zsuzsa:	Szegvár keresztnevei Témavezető: dr. Adamik Tamásné	I. díj
Mahler Judit:	Iskolai névadási szokások Témavezető: dr. Adamik Tamásné	II. díj
Varga Annamária:	Rózsadomb földrajzi nevei Témavezető: dr. Nagy Lajos	II. díj

HUMÁN II. SZEKCIÓ

Bartók Mihály:	A Narnia krónika Témavezető: dr. Adamik Tamásné	I. díj
Balogh Csaba:	Etika és vallástörténeti kérdések "A Karamazov testvérek"-ben Témavezető: dr. Donáth Péter	I. díj
Tóth Ildikó:	A halandóság a halhatatlanság tükrében Témavezető: dr. Demeter Katalin	II. díj
Jenei Zsolt:	A dialektikai teológia néhány kérdése Témavezető: dr. Vigh Gyula	II. díj
Nemes Júlia:	Révay József ifjúsági regényei Témavezető: dr. Adamik Tamásné	III. díj

PEDAGÓGIAI-PSZICHOLÓGIAI SZEKCIÓ

- Vass Eszter: Az alsótagozatos nevelés a salzburgi Waldorf-iskolában és a budai Bartók Béla úti általános iskolában (összehasonlító elemzés)
Témavezető: Kereszty Zsuzsa I. díj
- Barna Henriette: Kísérlet a tanítás-tanulás munkaformáinak leírására és rendszerezésére
Témavezető: Romankovics András I. díj
- Kovács Gabriella és Viplak Katalin: Kislétszámú osztályok tanulóinak követéses vizsgálata
Témavezető: dr. Szeszler Anna II. díj
- Marosi Katalin: Nevelőotthonban nevelkedő gyermekek iskolába való beilleszkedése
Témavezető: Keményné dr. Pálffy Katalin III. díj

TANTÁRGYPEDAGÓGIAI SZEKCIÓ

- Benedek Krisztina: A népi gyermekjátékdalok szerepe a zenei nevelésben
Témavezető: Gráfné Forrai Magda I. díj
- Fischer Judit: Fogalmazásfüzetek elemzése
Témavezető: dr. Hangay Zoltán II. díj
- Hermann Andrea: A tantervi követelményrendszer elemzésének egy lehetséges módja II. díj
- Hargitai Ágnes: A jobb és balkezes gyermekek tér-érzékelésének a fejlesztése
Témavezető: Fodorné Földi Rita II. díj
- Kiss Emese: Bartók Béla: Gyermekeknek c. zongoraciklus elemzése és szerepe az alsótagozatos zenehallgatás anyagában
Témavezető: Réti Anna III. díj
- Kása Ágnes: Krisztus-ábrázolások a művészet történetében. Jelentésváltozatok egyazon témában, avagy az ember és történelemszemlélet formálása kisiskolás korban a művészet segítségével
Témavezető: Bálványos Huba III. díj

1992. évben

PEDAGÓGIAI-PSZICHOLÓGIAI és KÖZMŰVELŐDÉSI SZEKCIÓ

Búza Noémi:	A nemverbális kommunikáció a gyermekrajzokban Témavezető: Bódi Andrásné dr.	I. díj
Hakkel Edina:	Konfliktushelyzetek az általános iskolai olvasókönyvekben Témavezető: Hunyady Györgyné dr.	II. díj
Istvánfi Klára:	Az erkölcsi tulajdonsági szint vizsgálá- lata kisiskolásoknál	II. díj
Luczay Szabolcs:	A vizuális reklám szemlélete Témavezető: Bálványos Huba	III. díj
Urbán Erzsébet:	Testnevelési játékok szerepe a mozgás- koordináció fejlesztésében Témavezető: Fodorné Földi Rita	III. díj
Péchné Szekeres Katalin:	Az angliai általános iskolai tanítók a gyermekközpontú nevelésben Témavezető: Sárosdyné dr. Szabó Judit	OTDK-ra javasolt

HUMÁN SZEKCIÓ

Loykó Nikolett és Molnár Réka:	A skandináv és angolszász legendák kapcsolatai Témavezető: dr. Czverencz Jánosné	I. díj OTDK-ra javasolt
Nagy Miklós:	Kérdőíves szókincsvizsgálat a felvidéki Felsőlanc községben Témavezető: dr. Adamik Tamásné	II. díj
Páni Judit:	Morális értékek Lázár Ervin meséiben Témavezető: dr. Könyves-Tóth Lilla	II. díj
Váraday Eszter:	Névváltozások a II. kerületben Témavezető: dr. Adamik Tamásné	OTDK-ra javasolt

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

- Sós Péter: Optimista félreértések? Az optimisták félreértései (Sinkó Ervin: Optimisták c. regénye néhány esztétikai jellegzetesség tükrében)
Témavezető: dr. Bayer Miklós
I. díj
OTDK-ra javasolt
- Tóth Beatrix: "A szokás hatalma"
Témavezető: dr. Vígh Gyula
II. díj
OTDK-ra javasolt
- Vass Ildikó és Vida Ágnes: Kínai mesék filozófiai vonatkozásai
Témavezető: dr. Demeter Katalin
II. díj
OTDK-ra javasolt

TANTÁRGYPEDAGÓGIAI SZEKCIÓ

- Szász Mónika: Nagymama meséi
Témavezető: dr. Könyves-Tóth Lilla
Zsűri díja
OTDK-ra javasolt
- Sahin Emőke: A kisiskolások személyiségfejlesztése játékos nyelvtanítás során
Témavezető: Sárosdyné dr. Szabó Judit
Zsűri díja
OTDK-ra javasolt
- Kuti Zsuzsanna: Útkeresés az írástanításban
Témavezető: S. Kis Lajosné dr.
Zsűri díja
OTDK-ra javasolt
- Gál Marianna és Vedres Annamária: A fonémahallás fejlettsége az iskoláskor kezdetén
Témavezető: Romankovics András
Zsűri díja
OTDK-ra javasolt

TERMÉSZETTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

- Erdőszegi Klára: A gyógynövények ismerete és szerepe a környezetismeret tanításában
Témavezető: Pusztai Jánosné dr.
I. díj
OTDK-ra javasolt

Konyári Anikó: A természet szeretetére nevelés a szabadidős tevékenységben
Témavezető: Pusztai Jánosné dr. I. díj
OTDK-ra javasolt

Jenőváriné Kapocsi Antónia: A gondolkodás fejlődése óvodáskorban
Témavezető: C. Neményi Eszter II. díj
OTDK-ra javasolt

* * *

Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián részt vevő hallgatóink eredményei

XIX. Konferencia - 1989.

HUMÁN SZEKCIÓ - Budapest

Iszlai Zoltán: Az életmód néhány elméleti és gyakorlati kérdése
Témavezető: dr. Vigh Gyula III. díj

Cserni Anna: Kerepestarcsa állatnevei
Témavezető: dr. Nagy Lajos

Podmaniczky István: A méhészet szakszavai
Témavezető: dr. Nagy Lajos

Stahl Kinga: Helynevek és utcanévek eredete
Témavezető: dr. Ballér Endréné II. díj

NEVELÉSTUDOMÁNYI SZEKCIÓ - Nyíregyháza

Bury Katalin: A családlátogatás módszerei
Témavezető: dr. Füle Sándor

Czupponné Horváth Éva: Gyermekvédelem
Témavezető: Keményné dr. Pálffy Katalin I. díj

Dobos Zsolt: A mozgáskorlátozottak és a társadalom
Témavezető: Szöllősné dr. Szeszler Anna I. díj

- Faragó Éva és
Vukovics Katalin: Az óvodából az iskolába való átmenet a tantervek tükrében
Témavezető: Romankovics András II. díj
- Farkas Gabriella: Pedagógiai asszisztens-hálózat
Témavezető: Szöllősné dr. Szeszler Anna I. díj
- Hutter Józsefné
/Andics Marianna/: Állami gondozott gyermekek nevelőszüleinek vizsgálata
Témavezető: Keményné dr. Pálffy Katalin III. díj

TANTÁRGYPEDAGÓGIAI ÉS OKTATÁSTECHNIKAI SZEKCIÓ - Győr

- Csekéné
Aszalós Andrea: Matematika-történeti érdekességek
Témavezető: dr. Horváth Alice III. díj
- Feketené
Kiss Katalin: Az olvasási készség fejlesztésének gyakorlat-típusai
Témavezető: dr. Könyves-Tóth Lilla III. díj
- Gonda Judit és
Örhegyi Enikő: Tantervi variációk a környezetismeret tantárgya
Témavezető: Pusztai Jánosné dr. I. díj
- Kollarics Gábor: A fotómontázs mint művészi kifejezőeszköz
Témavezető: Bálványos Huba II. díj

XX. Konferencia - 1991.

HUMÁN SZEKCIÓ - Szeged

- Tóth Ildikó és
Bakonyi Katalin: Halandóság a halhatatlanság tükrében
Témavezető: dr. Demeter Katalin II. díj
- Karikóné
Kintli Zsuzsa: Szegvár keresztnévei
Témavezető: Adamik Tamásné dr. II. díj
- Kollár Ágnes: Szent Imre város földrajzi nevei
Témavezető: dr. Nagy Lajos különdíj

PEDAGÓGIAI-PSZICHOLÓGIAI SZEKCIÓ - Debrecen

- Kovács Gabriella és
 Viplak Katalin: Kislétszámú osztályok tanulóinak követéses vizsgálata
 Témavezető: dr. Szeszler Anna II. díj
- Marosi Katalin: Nevelőotthonban nevelkedő gyermekek iskolába való beilleszkedése
 Témavezető: Keményné dr. Pálffy Katalin II. díj
- Kárpátiné
 Barna Henriette: Kísérlet a tanítás-tanulás munkaformáinak leírására és rendszerezésére
 Témavezető: Romankovics András III. díj
- Liszkai Krisztina: Nevelőotthonban élő alsó tagozatos gyermekek családképének vizsgálata
 Témavezető: Keményné dr. Pálffy Katalin III. díj
- Vass Eszter: Az alsó tagozatos nevelés a salzburgi Waldorf iskolában és a budai Bartók Béla úti iskolában
 Témavezető: Kereszty Zsuzsanna III. díj

TANTÁRGYPEDAGÓGIAI ÉS OKTATÁSTECHNIKAI SZEKCIÓ - Szombathely

- Ferenczikné
 Benedek Krisztina: A népi gyermekjátékdalok szerepe a zenei nevelésben
 Témavezető: Gráfné Forrai Magdolna I. díj
- Grasselly Emese és
 Dobsonyi Sándor: Az alsó tagozat és a tanítóképzés terminológiájának szótára
 Témavezető: Adamik Tamásné dr. és dr. Hangay Zoltán II. díj
- Hermán Andrea: A tantervi követelményrendszer vizsgálatának egy lehetséges módja
 Témavezető: Romankovics András II. díj
- Kása Ágnes: Krisztus-ábrázolások a művészet történetében
 Témavezető: Bálványos Huba különdíj
- Nemes Júlia: Történelmi tárgyú ifjúsági regények és elbeszélés-kötetek felhasználhatósága
 Témavezető: Adamik Tamásné dr. könyvjutalom

- Dévai Katalin: A beszédészlelés és a beszédmegértés vizsgálata
GMP teszttel
Témavezető: Adamik Tamásné dr. kiemelt szóbeli dícséret
- Fischer Judit: Fogalmazás füzetek elemzése/Kernya
Róza tanulmányában lévő mutatók se-
gítésével/
Témavezető: dr. Hangay Zoltán kiemelt szóbeli dícséret

XXI. Konferencia - 1993.

PEDAGÓGIAI-PSZICHOLÓGIAI SZEKCIÓ - Szeged

- Búza Noémi: A nemverbális kommunikáció a gyermekrajzokban
Témavezető: Bódi Andrásné dr. III. díj
- Hakkel Edina: Konfliktushelyzetek az általános iskolai olvasó-
könyvekben
Témavezető: Hunyady Györgyné dr. III. díj

TANTÁRGYPEDAGÓGIAI SZEKCIÓ - Eger

- Konyári Anikó: A természet szeretetére nevelés a szabadidős
tevékenységben
Témavezető: Pusztai Jánosné dr. II. díj
- Erdőszegi Klára: A gyógynövények ismerete és szerepe a környe-
zetismeret tanításában
Témavezető: Pusztai Jánosné dr. III. díj
- Sahin Emőke: A kisiskolások személyiségfejlesztése játékos
nyelvtanítás során
Témavezető: Sárosdyné dr. Szabó Judit
főiskolai docens/főig.-h. III. díj
- Kuti Zsuzsanna: Útkeresések az írástanításban
Témavezető: S. Kis Lajosné dr. IV. díj
- Gál Marianna és
Vedres Annamária: A fonémahallás fejlesztése az iskoláskor kezdetén
Témavezető: Romankovics András V. díj

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEKCIÓ - Keszthely

- Sós Péter:** Optimista félreértések?/Az optimisták félreértései
(Sinkó Ervin: Optimisták c. regénye néhány esztétikai jellegzetesség tükrében) III. díj

TESTNEVELÉSI SZEKCIÓ - Budapest

- Urbán Erzsébet:** Testnevelési játékok szerepe a mozgáskoordináció fejlesztésében
Témavezető: Fodorné dr. Földi Rita I. díj

A FŐISKOLAI TANÁCS ÜLÉSEINEK TÉMÁI

1989/90. tanévben

Augusztus 30.	Rendkívüli ülés a tanulmányi és vizsgaszabályzat módosításáról, az évi munkatervről
Október 26.	1. Beszámoló a Természettudományi Tanszék technikai munkacsoportjának munkájáról, a Technika tantárgy-pedagógiája tárgy, továbbá a Technika szakkollégiumi tárgyak oktatásának tapasztalatairól 2. Javaslat a heti 40 órás munkaidő- és a rugalmas munkarend bevezetéséről
December 7.	1. Tájékoztató a konduktor-tanítói szakos hallgatók képzésének tapasztalatairól 2. A pályázathoz nem kötött előléptetések előterjesztése 3. Az SZMSZ módosítása a Hallgatói Tanács előterjesztésében
Január 4.	1. Javaslat a főiskola munkáját és struktúráját érintő változásokról 2. Beszámoló a Tanulmányi Bizottság munkájáról
Február 26.	Rendkívüli ülés főiskolai tanári előterjesztésről
Március 22.	1. Beszámoló az 1989. évi gazdálkodásról és az 1990. tanévre készült költségvetésről 2. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Kollektív Szerződése és mellékletei 3. Javaslat a pályázathoz kötött oktatói előléptetésekre, vezetői megbízásokra
Április 12.	Rendkívüli ülés /a március 22-i 2. pont folytatása/
Május 2.	1. Az 1990/91. tanévtől hatályba lépő nappali tagozatos tanítói szakos tanterv 2. A kétnyelvű /négyéves nemzetiségi/ tanítóképzés tanterve 3. Korábban jóváhagyott óra- és vizsgatervekre vonatkozó módosítások 4. A Főiskola Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának módosítása 5. A Főiskola Felvételi Szabályzatának módosítása 6. Javaslat munkacsoportok kialakítására az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszéken 7. Hallgatók választása a Felvételi Bizottságba az 1990. évre
Május 14.	Döntés díszoklevelek adományozásáról

Június 8. Előterjesztés a tanítóképzés korszerűsítéséről

1990/91. tanévben

- Augusztus 30.
1. Ajánlás a Budapesti Tanítóképző Főiskola 1990/91. tanévi fő feladatainak meghatározásáról
 2. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának módosítása
 3. Javaslat a nappali tagozatos hallgatóknak juttatható állami támogatások odaítélésének átmeneti módosításáról
 4. Előterjesztés a Főiskolai Tanács újjáalakításáról
 5. Előterjesztés Oktatási Bizottság alakítására
 6. Előterjesztés erdélyi magyar fiatalok főiskolai tanulmányainak az anyagi támogatására
- Szeptember 27. Javaslat az új Főiskolai Tanács létrehozására és összetételére
- Október 25.
1. A Főiskolai Tanács 1990/91. tanévi munkaprogramja
 2. A főiskolai statutum tervezetét előkészítő bizottság felkérése
 3. Döntés a Főiskolai Tanácsba tanácskozási joggal meghívandó személyekről
 4. Bizalmi szavazás az intézmény vezetőjéről
- November 29.
1. A főiskolai szintű óvodapedagógus-képzés tantárgyi programjai, aktuális tantervi kérdései
 2. A Szabadművelődési szakkollégium programja
 3. Az Oktatástechnika tárgy programja
- December 20.
1. A Budapesti Tanítóképző Főiskola nappali tagozatos hallgatóit megillető juttatások szabályzatának jóváhagyása
 2. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Munkavédelmi Szabályzatának jóváhagyása
 3. A főiskolai Statutum Bizottság előterjesztése
 4. Előterjesztés a négyéves idegennyelv-oktató tanítói szak indításáról
- Március 7.
1. Javaslat a felvételi vizsgarendszer korszerűsítésére, a tanítói tagozatra jelentkezők számára a Budapesti Tanítóképző Főiskolán
 2. Az Oktatási Bizottság beszámolója az oktatás korszerűsítésének jelenlegi helyzetéről és a további feladatairól
 3. Javaslat a kiemelkedő teljesítményű hallgatók kitüntetésére és jutalmazására vonatkozó főiskolai szabályzat módosítására
 4. Javaslat főiskolai kitüntetések adományozására

- Április 25-26.
1. Döntés tantervi módosításokról: A négyéves idegen nyelv-tanítói szak /angol nyelvű/ tantervének jóváhagyása
 2. Beszámoló az 1990. évi gazdálkodásról és tájékoztatás az 1991. évre készült költségvetésről
 3. Kiegészítő javaslat a felvételi vizsgarendszer korszerűsítésére
 4. A Statutum Bizottság jelentése
 5. Előterjesztés a főiskola struktúráját érintő változásokról
 6. Személyi kérdések és kitüntetések

1991/92. tanévben

- Október 10.
1. A főiskola 1991/92. tanévi fő feladatainak meghatározása, a Főiskolai Tanács üléstervének jóváhagyása
 2. Tájékoztatás a felvételi szabályzat szövegének kisebb módosításáról
 3. Döntés az "Anyanyelvünkért" Alapítvány 1991. támogatásáról
 4. Állásfoglalás gyakorlóiskolai személyzeti ügyben
- November 14.
- Az oktatói követelményrendszer felülvizsgálatát végző ad hoc bizottság előterjesztése
- December 19.
1. Előterjesztés az alapképzésre épülő posztgraduális és kiegészítő képzés fejlesztésére
 2. Beszámoló a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék munkájáról
 3. A tanító- és óvóképző főiskolák közös jegyzet- és tankönyvkiadójának tervezete
 4. A főiskolai hallgatókra vonatkozó díjkifizetési szabályzat módosítása
 5. Állásfoglalás pályázathoz nem kötött oktatói előléptetésekhez
- Február 20.
1. Az I. félévi oktatási vizsgáztatási és oktatásszervezési tapasztalatok megvitatására a tanszékvezetők szóbeli tájékoztatása és a hallgatói képviselő észrevételei alapján
 2. Tájékoztatás az új gazdasági törvényekből következő változásokról - javaslat átmeneti intézkedésekre
 3. Előterjesztés a főiskola Kollektív Szerződésének korrigálására
 4. Tájékoztatás az 1992. évi személyzeti feladatokról, új főigazgató-helyettesi megbízások előkészítésére

- Március 26.
1. Magyar nemzetiségű külföldi hallgatók részképzésének lehetőségei a főiskolán. A főiskola hallgatóinak nyelvi részképzése külföldön
 2. Követelményrendszer, értékelés a felsőoktatásban /Elvi kérdések: konkrét tapasztalatok/
 3. Beszámoló az 1991. évi gazdálkodásról. Döntés a Lakáshitel-alap támogatásáról
 4. Szabályzat a tankönyv- és jegyzetellátásról
- Április 23.
1. Az esti tagozat óvodapedagógus szakán középkofú óvónői képesítéssel tanulmányokat folytató hallgatókra érvényes tanterv módosítása
 2. Egyéb, a tantervek struktúráját nem érintő óra- és vizsgatervi módosítások
- Május 7.
1. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Felvételi Szabályzatának aktualizálása az 1993. évre
 2. Döntés főiskolai kitüntetésekéről és a dr. Padányi Frank Antal ösztöndíj odaítéléséről
 3. Hunyady Györgyné dr. főigazgató bejelentése lemondásáról
- Június 9.
1. A Statutum Bizottság koncepció-tervezete a főiskola szervezetére és működésére
 2. Személyi kérdések
 - Javaslat a főiskola főigazgatójának személyére
 - Egyéb személyi kérdések
 3. Döntés a "Kiváló Szakvezető" cím odaítéléséről

1992/1993. tanévben

- Szeptember 4.
- Rendkívüli ülés a gazdasági igazgatói állás betöltéséről
- Szeptember 24.
1. A Budapesti Tanítóképző Főiskola vezető testületének feladatterve az 1992/93. tanévre
 2. Döntés a Neveléstudományi Tanszék vezetésére benyújtott pályázatról

- Október 15.
1. Javaslat a nappali tagozatos hallgatók 1992/93. tanévi jegyzetvásárlási támogatásának 40%-ot meghaladó mértékére
 2. Az Oktatási Bizottság, valamint a Munkáltatói kölcsönt odaítélő Bizottság vezetőjének megválasztása
- December 10.
1. Beszámoló a Természettudományi Tanszék munkájáról
 2. Javaslat a Kollektív Szerződés készítésének módjára és ütemtervére
 3. Beszámoló a gyakorlóiskola jubileumi ünnepségéről
 4. A CPI – teszt alkalmazásának eltörlése a felvételi vizsgán
- Február 22.
- Rendkívüli ülés dr. Bankó Sándor gazdasági igazgató jogviszonya fenntartásának véleményezéséről
- Március 25.
1. Beszámoló a főiskola 1992. évi gazdálkodásáról és a főiskola dolgozóit érintő gazdasági kérdésekről
 2. Az 1993/94. tanévtől érvényes tantervek jóváhagyása
 3. Döntés a zászlópályázatról
- Május 20.
1. A Tudományos Bizottság beszámolója a Tudományos Diákkörök tapasztalatairól
 2. Felkészülési terv bemutatása a budai képző 125. évfordulójának megünneplésére
 3. A Továbbképzési és Szabadművelődési Központ 1993/94. tanévre vonatkozó tervei
 4. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Felvételi Szabályzatának módosítása, az 1994. évre hirdetendő szakok és keretszámok jóváhagyása
 5. Tájékoztató a főiskola vezető testületi határozatainak végrehajtásáról 1989-1992.
 6. Állásfoglalás helyi kitüntetési ügyekben
 7. Állásfoglalás vezetői megbízások meghosszabbításáról
 8. Egyebek - A főiskola jegyzetszabályzatának módosítása
 - Döntés a Budapest-Gödöllő-i regionális Levéltári Szövetséghez való csatlakozásról
 - Döntés Gazdasági Bizottság felállításáról

1993/94. tanévben

- Augusztus 31.
1. Az 1993. szeptember 1-jétől életbe lépő Felsőoktatási törvény tanácsra vonatkozó előírásainak rövid ismertetése
 2. Ajánlás a megválasztandó Főiskolai Tanács összetételére - alternatívák kialakítása
 3. A Főiskolai Tanács megválasztásával kapcsolatos feladatok ütemezésének elfogadása
- Szeptember 16.
1. Döntés az új Főiskolai Tanács összetételéről, a választások szabályairól és ütemezéséről
 2. Pályázatok véleményezése
 3. Döntés oklevélhonosítási ügyben
- November 4.
1. A Főiskolai Tanács 1993/94. tanévi feladatterve
 2. Döntés a korábbi Főiskolai Tanács által létrehozott bizottságok működéséről és személyi összetételéről
 3. A főiskola számítástechnikai fejlesztési koncepciójának bemutatása
 4. Javaslat az 1993/94. tanévi hallgatói jegyzet- és tankönyvtámogatás összegének további folyósítására
 5. Döntés az 1993. évre jóváhagyott főiskolai költségvetés néhány elemének felhasználásáról
- December 9.
1. Állásfoglalás oktatási és egyéb típusú vállalkozásról, bevételekteremtő módszerekről, az erre vonatkozó szabályozás vitája
 2. Döntés az 1993. évre vonatkozó dologi kiadásokra, beruházásra engedélyezett főiskolai költségvetés időarányos felhasználásáról
- December 16.
1. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Kollektív Szerződésének vitája első olvasatban
 2. Előterjesztés az étkezési díjak mértékének módosításáról
 3. Előterjesztés a természetismeret szakkollégium óra- és vizsgatervének módosításáról
- Március 3.
1. A Budapesti Tanítóképző Főiskola oktatói követelményrendszere első olvasatban
 2. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Közalkalmazotti Szabályzata
 3. A Budapesti Tanítóképző Főiskola hallgatói fegyelmi és kártérítési szabályzata

- Március 17. 1. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Kollektív Szerződése
2. Beszámoló a Budapesti Tanítóképző Főiskola 1993. évi gazdálkodásáról
- Március 31. Az 1994/95. tanévtől érvényes tantervek jóváhagyása
- Április 14. 1. A Budapesti Tanítóképző Főiskola oktatói követelmény-rendszere
2. A Budapesti Tanítóképző Főiskola oktatóinak a munka-terheléséről
3. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Kollektív Szerződésének a kiegészítése
- Április 28. A Budapesti Tanítóképző Főiskola 1994. évi költségvetése
- Május 26. 1. Állásfoglalás helyi kitüntetési ügyekben: a dr. Padányi Frank Antal gyakorlóiskolai ösztöndíj odaítélése, a BTF Kiváló Hallgatója és a BTF Kiváló Szakvezetője kitüntetés odaítélése
2. A Budapesti Tanítóképző Főiskola, valamint a BTF Gyakorló Általános Iskolája és Gyakorló Óvodájának a szervezeti egységeinek Szervezeti és Működési Szabályzata
3. Beszámoló a 125. évfordulóra történő felkészülésről
- Június 16. 1. A BTF tanulmányi és vizsgaszabályzata és az átiratkozási szabályzata
2. Döntés az 1995. évi felvételi irányszámokról
3. Döntés kitüntetési ügyekben
- Június 30. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Szervezeti és Működési Szabályzata

ÁLTALÁNOS ISKOLAI TANÍTÓI OKLEVELET NYERTEK NÉVSORA

1990

Nappali tagozat

Ajkay Örkény Pál	Füle Kornélia Margit
Annus Andrea	Fülöp Bernadett
Ámott Klára	Gombos Éva
Bacsa Andrea	Guzsváry Mónika
Bajtai Orsolya	Gyimesi Tamás
Balázs Zsuzsanna	Hajas Lilian
Barna Gyöngyi	Dr. Hanákné Debreczeny Csilla
Barna Henriette Éva	Hanzelik Andrea
Bartha Katalin	Hermán Andrea
Bártfay Krisztina	Hertelendy Rita
Báthory Emese	Hollai Krisztina
Beke Lászlóné Horváth Ildikó	Horváthné Broda Marianna
Benedek Katalin	Horváth Gabriella
Borbély Ildikó	Horváth Ildikó
Bordás Judit	Horváth Katalin
Botka Beáta	Horváth Krisztina
Bödecs Pál	Horváth Szilvia
Böröczfy Tünde	Hámori Marianna
Bruckner László	Hunya Katalin
Buzás Krisztina	Illiszné Kováts Ildikó
Czanik Zsuzsanna	Jászai Katalin
Czechner Mária	Jobbágy Judit
Czucz Erika	Kassai Ildikó
Csajági Csilla Erika	Karikó-Tóthné Kintli Zsuzsanna
Csapó Henriett	Kádár Judit
Csirmaz Andrea	Kása Ágnes
Csirmaz Zsolt	Kenyeres Márta
Dienes Andrea	Kenyő Erzsébet
Dobi Katalin	Kékesi Henriette
Dobó Ildikó Katalin	Kérészi Ágnes
Dobó Krisztina	Kishalmi Edit
Egressy Katalin	Kiss Andrea an: Borlai Erzsébet
Enyinginé Uttry Orsolya	Kiss Andrea an: Végh Ilona
Ercseiné Tolnai Tünde	Kiss Emese
Érsek Edina	Kiss László
Faragó Éva	Kocsis Krisztina Róza
Farkas Andrea	Kollár Tünde Ilona
Fábián Ildikó	Kovács Attila
Ferenczhalmi Krisztina	Kovács Gabriella
Fischer Judit	Kovács Géza László
Fonyódi Gábor	Kovács Imre Péterné

Kovács Szilvia	Rejtő Judit
Kozéki Andrea	Rendek Gabriella
Kozma Anikó Eszter	Roszik Judit
Köber Erzsébet	Rózsa Erika
Kőszegi Marianna	Sajgóné Szuszán Zsuzsanna
Krassói Beáta	Sági Ildikó
Krémerné Vukovics Katalin	Sándor Éva
Kubányi Anna Mária	Sánta Klára
Kunya Marianna	Sebők Andrea
Lantos Anikó	Seiler Tünde
Ládonyi Ildikó	Sinka Veronika
Lép Beáta	Skriba Judit
Létay Dániel	Smuta Katalin
Liszkai Krisztina	Sólyom Anikó
Losonczi Márta	Somogyi Éva
Lovas Anna Mária	Somogyi Mária
Mahler Judit	Sótiné Laczkó Gabriella
Major Ágnes	Sovány Timea
Makka Ildikó	Stenczer Leonóra
Makai Gabriella	Schöner Júlia
Matos András	Szabó Andrea
Márton Anita	Szabó Anikó
Márton Lajos	Szabó Edina
Medve Emőke	Szabó Erika
Mericska Szilvia	Szabó Ernőné
Mezei Melinda	Szabó Éva
Mezőfi Márta	Szabó Krisztina
Módra Ildikó	Szabó Tünde
Morschhauser Krisztina	Szabados Kinga
Morvai Timea	Szakal Éva
Mózsik Erika	Szакmáry Judit
Muntyán Barbara	Szalai Katalin
Nagy Endre	Szegvári Zsuzsa
Nagy Krisztina	Szendreiné Potó Krisztina
Nagyiványi Csilla	Szilágyi Éva
Nemes Krisztina	Szilvási Mariann
Németh Katalin	Szilvási Zoltán
Novák Mária	Takács Lászlóné Czifra Zsuzsanna
Nyuli Erzsébet	Timár Andrea
Óbányai Judit	Tófalvi Szilvia
Peller Judit	Tóth Anna
Perge Éva Zsuzsanna	Tóth Gabriella
Petrilák Erika	Tóth Ildikó
Plajner Ferenc	Tóth Magdolna
Polgámé Gyarakai Margit	Tóth Zsuzsanna
Ponyiczki Anikó Erzsébet	Truka Ildikó
Potocska Márta	Urbánfy Szilvia
Potondi Mónika	Vagács Zsuzsanna
Pluhár Krisztina	Varanka Krisztina
Randóczy Andrea	Varga Katalin

Vas Zsuzsanna
Vass Eszter
Vavró Zsuzsanna
Váradi Géza
Várda Katalin
Vincze Helga
Viplak Katalin

Winkler Margit
Wirth Gabriella
Wittmann Orsolya
Zárdai Ágnes
Zsebedits Livia
Zsember Krisztina

Esti tagozat

Ankerné Bozzay Ildikó
Aponyi Katalin
Bakosné Baár Tünde
Baracsi Zita
Barna Hajnalka
Batonai Mária
Bálint Réka
Bálintfy Zsuzsanna
Bárczi Emese
Bekő Andrea
Beleznay Ildikó
Benei Irén
Benke Ágnes
Biró Krisztina
Bodor Gyuláné Krivácsy Anikó
Czeplédi Gerlinda Cecilia
Csabán Andrea
Csathó Gábor
Csákány András
Cseminé Gigor Katalin
Csillag Judit
Csöndör Rita
Demény Dóra
Déri Judit
Dóka György
Erényiné Moss Judit
Faragó Lászlóné Vizi Ildikó
Farkas Krisztina
Fehér Zsuzsanna
Filep György
Fühl Béláné Varga Judit
Gelóczy Gabriella
Gerhardt Lászlóné Kapusztá Ildikó
Gerstner Emőke
Gintli Júlianna
Goda Richárd
Gosztony Orsolya
Gömöri Csilla

Hakszer Andrea
Haller Szilveszter László
Hanke Zsuzsanna
Heiszné Szabó Ágnes
Herédi Zsuzsanna
Hoffer Szilvia
Horácski Nóra
Horváth Andrea Ágnes
Horváth Attiláné Bartus Andrea
Horváth Orsolya
Huberné Kalmár Beáta
Illyésné Pentz Katalin
Jolsvay Katalin
Józsa Brigitta
Kass Péter
Kákonyi Krisztina
Kerecsényi Tamás
Kerkapoly Beáta
Kiss Gabriella
Kohajdáné Dobos Anikó
Kollárné Kovács Gabriella
Komáromi Miklósné Dalmati Veronika
Kovalcsik Katalin
Kovács Zsuzsanna
Kovácsné Szomolányi Erika
Kozák Zsuzsanna Éva
Kónya Katalin
Kreiszné Ambrus Rita
Kriván Miklósné
Kubinyi Zsuzsanna
Lakatos István Szilveszter
Lány Franciska Ildikó
László Péterné Hudácsó Ibolya
Lázár Tibor
Lengyelné Saslics Zsuzsanna
Lepsényiné Juhász Ildikó
Ludvig Mária
Lukács Andrea

Magyar Judit
 Mártha Brigitta
 Máté Ferencné Kuts Márta
 Máté Katalin
 Mendelényi Györgyi Rita
 Nagy Andrea
 Németh Szilárd
 Nyerges Ágnes
 Oláh Klára
 Palotai Péter
 Papné Szlatki Ágnes
 Pataki Evelin
 Pánker Erzsébet
 Pécziné Lengyel Livia
 Pogány Valéria
 Popp Judit
 Póta Erika
 Proszenyák Andrea
 Réti Mária
 Rittgasser Katalin
 Sárady Gyula
 Sárközi Dóra
 Sebőkné Miklós Daniella
 Siegl Judit
 Sipos Zsolt
 Somodi Mónika
 Stefanov Izabella
 Sulyok Andrea
 Schimekné Bányavölgyi Éva

Schranz Edit
 Szabadkainé Szabó Erzsébet
 Szabados Júlianna
 Szabó Gáborné Kiss Annamária
 Szabó Ildikó
 Szabó Zsolt
 Szakall Krisztina
 Szakács Sándor
 Szedleczkiné Bajdó Krisztina
 Szegedi Krisztina
 Szőnyi Zoltánné Tobak Andrea
 Szűcs László
 Takácsné Horváth Judit
 Tamé Éder Marianna
 Tikosné Turi Erzsébet
 Tóth Csilla
 Tömösközy Etelka
 Tranger Erika
 Újlaki Éva
 Vandzsó Tibor
 Varga Mária Viktória
 Varró Éva
 Váczi Éva
 Vellai Tibor
 Vincze Andrea
 Weizer Katalin
 Zupkóné Mátrai Judit
 Zsabokorszky Zsolt
 Zsiga Judit

Speciális tagozat

Büki Rita
 Mészárosné Farkas Anikó
 Póczi Krisztina

Somlai Ida
 Stark Szilvia

1991

Nappali tagozat

Abóczki Éva
 Ágics Franciska
 Asboth Anita Ágnes
 Babják Ágnes
 Bacsik Ágnes
 Bajzák Csilla
 Bakos Adrienn
 Bakosné Szegedi Anita

Baló Réka
 Balogh Mónika
 Baranyi Ágnes
 Baráth Andrea Szilvia
 Barta Györgyné
 Bartók Mihály
 Benedek Dóra Éva
 Benke Ágnes

Bicskei Teréz Brigitta	Husztiné Csabai Emese
Boday Beáta	Ivanics Zsuzsanna
Bodgál Rita	Jász Zoltán
Boes Thomas	Jerovetz Beáta
Bogdán Katalin	Józsa Gyöngyi
Bogdányné Csánk Helga	Jung Istvánné Áldott Andrea
Bolváry Réka	Kakuk Andrea
Bús Gabriella	Kalas Andrea
Csepi Mónika Mária	Kecskés Judit
Csere Mónika	Kemény Krisztina
Csillag Eszter	Kertenicsné Lendvay Mónika
Csizmady Márta	Kis Ágnes Ildikó
Csurka Eszter	Kocsis Ildikó
Danielisz Ágnes	Kocsis Viktória
Dávid Zsuzsanna Ildikó	Kollár Ágnes
Dévai Katalin	Kolosai Nedda
Dévényi Márta	Koltai Eszter
Dinnye Annamária	Komár Zsuzsanna
Dobsonyi Sándor	Komlódi Szilvia
Dóczi Klára	Kondor Timea
Domján Andrea	Kormos Mária
Dornainé Kozák Ildikó	Kovács Adrienn
Döbrössy Lujza	Kovács Dorottya
Duró Edit Szilvia	Kovács Gyöngyvér
Eperjesy Anikó	Kovács Ildikó
Erdei Zoltán	Kovács Judit
Erdélyiné Aradi Beáta	Kovács Julianna
Dr. Esztergominé Bennő Katalin	Kovács Katalin
Fekete Regina	Kovács Krisztina
Fenyvesiné Bartha Kornélia	Kovácsné Szakács Zsuzsanna
Floch Magdolna	Kozicsné Újvári Timea
Funtek Gyula	Krammer Krisztina
Garami Zsuzsanna	Kun Ágnes Andrea
Gogolák Tünde Margit	Kun Júlia
Gombos Norbert	Kuszi Krisztina
Góz Rita	Kuti Zsuzsa
Grasselly Emese	Laskai Judit
Györfly Andrea	Ládi Anikó
Hajdúné Babos Katalin Ibolya	Lakatos Gabriella
Hannig Attila	Lambertné Kovács Regina
Hargitai Miklós	Langer Katalin
Háromszéki Ildikó	Malatinszky Zsuzsanna
Héjja Edit	Mandl Katalin
Herceg Andrea	Marián Andor
Hidegkuti Bernadette	Martits Tünde
Horváth Andrea	Máté Pál
Horváth Gyöngyi	Máthé Elek
Horváth Hajnalka	Medvegy Krisztina
Horvátné Tóth Gabriella	Mentler Judit

Mischl Eszter
 Mógor Mária Judit
 Mohai Krisztina
 Molnár Éva
 Molnár Judit
 Mórocz Éva
 Murai Krisztina
 Nagy Ágnes
 Nagy Beáta
 Nagy Dóra
 Nagy József István
 Nagy Natália
 Nemes Éva
 Nemes Júlia
 Nemoda Judit
 Németh Mária
 Németh Mónika
 Oláh Szilvia
 Ónodi Ilona Gabriella
 Oszvald Katalin
 Pál Bernadett
 Pálffy Erzsébet
 Pálinkás Zsuzsanna
 Pálos Zita
 Papp Ágnes Katalin
 Perlik Timea
 Pék Andrea
 Péli Erzsébet
 Péter Judit Mónika
 Pirbus Ildikó
 Plaszkó Éva
 Pusztainé Vág Bernadette
 Rab Judit
 Reicher Regina
 Rékl Timea Gabriella
 Révteleki Emőke
 Róna Ágnes
 Rostás Rita
 Rozgonyi Emőke
 Ruff Márta
 Sahin Tóth Edina
 Sándor Éva
 Sárkány Zsófia
 Schnitzer Ildikó Mariann
 Schumeth Katalin
 Sebestyén Hedvig

Sebján Emese
 Seidl Anikó
 Seltsam Lászlóné
 Simon Amanda
 Simon Andrea
 Simon Edit
 Sinkáné Magyar Lilla Mária
 Soóty Ágnes
 Still András
 Strasszer Ágnes
 Szabó Ágnes
 Szabó Erika
 Szarvas Krisztina
 Száva Enikő
 Szenté Ildikó
 Szerdahelyi Szilvia
 Szigetvári Brigitta Mária
 Szűcs Ágnes
 Takács Mónika Erzsébet
 Tarcsafalvi Györgyné
 Temesvári Miklós
 Tomsits Timea
 Tomsó Ágnes
 Tornyai Brigitta
 Tóth Anikó
 Tóth Márta
 Tóth Szilvia
 Törincsi Timea Andrea
 Tyepkó Ágnes
 Ulrich Anikó
 Üveges Andrea
 Valkony Zsuzsanna
 Vámos Eszter
 Váradi Zsuzsanna Mária
 Varga Annamária
 Vass Ildikó
 Vendrey Rita
 Veres Rita
 Vida Ágnes
 Vigh Andrea
 Vlasev Györgyi Mónika
 Wittmann Andrea
 Zoller Ágnes
 Zékány Zoltán
 Zsemberi Györgyi
 Zsombor Beáta

Esti tagozat

Balogh Edit
 Baloghné Kiss Anikó

Moldován Rozália
 Nyáry Zsigmond

1992

Nappali tagozat

Andi Ildikó	Gerhát Szilvia
Andrásikné Kiss Mária Anna	Gimesi Gábor István
Aszódy Kinga Orsolya	Hajdu Szilvia
Árpás Zsuzsanna	Hajduk Katalin
Babirák Katalin	Hakkel Edina
Bagdi Györgyi	Harmath Marietta
Bagi András Attila	Hisz Éva
Bakk Viola Mónika	Horváth Anikó
Bakos Judit	Horváth Csilla
Bakos Réka	Huszák Ágnes
Balásy Emese	Illyés Csilla
Balla Krisztina	Istváni Klára
Barnai Szilvia	Jakab Éva
Bartusné Révész Krisztina	Jendruszákné Szabó Hevig Marianna
Basa Rózsa Mária	Juhász Zsuzsanna
Bánhidi Ágnes	Kapás Dorottya
Beneiné Hevesi Adrienn	Kardos Tünde
Bélik Judit	Karika Éva
Bitóné Kántor Zsuzsanna	Kálnai Mária
Boldizsár Zsuzsanna	Kálócziné Fedor Ilona
Bódy Krisztina	Kántor Erika
Bujtás Ágnes	Kárainé Ferencz Judit
Burián Andrea	Kecskésné Husztik Éva Kinga
Buza Noémi	Kertész Timea
Breier Erzsébet	Kécza Patricia
Csepregi Katalin	Kiss Attila
Cserna Timea	Kissné Földes Mónika
Csizmadia Ágnes	Kissné Mihályi Éva
Csókási Krisztina	Kocsis Gyöngyi Ildikó
Deáky Orsolya	Konyári Anikó
Dóczi Judit	Korsósne Paulek Orsolya
Drobní Andrea	Kovács Andrea
Egervári Ágnes	Kovács Réka
Erdőszegi Klára	Kovácsné Geröcs Éva
Erendits Tünde	Kósa Györgyi
Faragó Anikó	Kőpataki Andrea
Fillő Mónika	Kurdi Krisztina
Fiser Noémi	Kúsz Ildikó
Fisi Erika	Laincsek Rita
Fülöp Ágnes	Lászlóffy Szilvia
Gasztne Fischer Zsófia	Lencsés Jánosné Vass Szilvia
Gábor Mónika	Légrády Orsolya
Gál Marianna	Lizsicsár Ágota
Gergely Zsuzsanna	Lovas Antal

Loykó Nikolett
 Lőke Andrea
 Luczay Szabolcs
 Lukátsné Pálfi Zsuzsanna
 Maczák Rita Erzsébet
 Madár Anikó
 Malicsek Ágnes
 Matula Ágnes
 Márton András
 Márton Marianna
 Méhes Ildikó
 Miernik Beáta
 Mogyoródi Timea
 Molnár Anikó
 Molnár Anita
 Molnár Timea
 Móczár Zsuzsanna
 Mózer Annamária
 Mózes Dóra
 Mucha Andrea
 Nagy Ágnes
 Nagy Ildikó
 Nagyvarsányi Katalin
 Nagyvarsányi Natalia
 Németh Éva
 Németh Mónika
 Nikl Csilla
 Oláh Erika
 Orosz Katalin
 Pasztva Erika
 Pál Andrea
 Páni Judit
 Pápa Judit
 Perény Ibolya
 Petheő Ildikó
 Polyák Zsuzsanna
 Rab Krisztina
 Remete Ildikó
 Rendesné Iványi Mária Krisztina
 Rozgonyi Timea

Schwenk András
 Sikéné Pfeiffer Éva
 Sohajda Teréz
 Somogyi Henriett
 Sutka Edit
 Szabó Andrea an: Szalay Mária
 Szabó Andrea an: Molecz Margit
 Szabó Zsuzsanna
 Szanati Helga Anna
 Szekeres Viola
 Szentiványi Andrea
 Szili Zoltán
 Szőke Marianna
 Takács Gábor
 Tallér Júlia
 Tamási Mónika
 Tankó Tünde
 Tarkovác Edina
 Tompa Edit
 Tóth Éva
 Tóth Tünde
 Tóth Zita Melinda
 Turglya Mária
 Vadász Mónika
 Vajó Adrienn
 Vankó Mária
 Varga Ágnes
 Vargáné Balogh Andrea
 Varró Zsuzsanna
 Varróné Szabó Tünde
 Vágnóné Kovács Mónika Krisztina
 Várhelyi Klára
 Vedres Annamária
 Vénusz Bernadett
 Vizer Katalin
 Vojnits Eszter
 Zankó Judit
 Zátrok Ildikó
 Zsuga Krisztina

Esti tagozat

Antalné Tóth Katalin
 Árok Erika
 Czifráné Ördög Judit
 Dravuc Zoltán
 Feketéné Zimányi Ágnes

Ferenczy Zsuzsa
 Gacsályi Zsófia
 Herczegné Kenesei Edit
 Herth Mariann
 Horváth Erika

Kele Enikő
Kesztlerné Szilágyi Katalin
Komlósné Bereczki Réka
Kulcsár Mária
Lányiné Szabó Mónika
Ludvig Judit
Magyar Margit
Markó Péterné
Mátrai Andrea
Mészáros Anita
Mireisz Krisztina Éva
Molnár Judit
Molnárné Nagy Gyöngyi
Nemes Gyula
Papp Gergely
Pásztor Ágnes
Pável Veronika Eszter
Ruff Béla
Simon Annamária

Somogyi Zoltánné
Stadler Gyula
Sütőné Vida Andrea
Szászné Szedlák Andrea
Szent-Andrássy Imre
Szerdahelyi Magdolna
Szolnoki Tamásné Szöllősi Zsuzsanna
Tálos Zoltánné Törő Krisztina
Tihanyi Csabáné Kobza Zsuzsanna
Toókos Emese
Torzsai Krisztina
Tóth Katalin
Udvarhelyi Ildikó
Ujszászi Andrásné
Vargáné Matolcsi Erika
Vörösné Vida Tünde
Zászlós Attila
Zöllner Roland

1993

Nappali tagozat kísérleti képzés

Áncsánné Hegedűs Andrea
Bajó Péterné
Baricz Andrea
Besnyi Erika Ágnes
Bihari Anna
Bíró Éva
Brájer Éva
Csánk Attiláné
Csomor Ágnes
Dériné Fekete Edit
Eckhardt Csilla
Felcsuti Zita
Gyarmati Éva
Havasné Szedleczyk Mónika
Horváth Kornélia Viktória
Kékesi Anna
Kondri Szilvia

Kovács Andrea
Krauszné Domboroczky Rita
Kunné Béres Anikó
Lakner Judit
Mészáros Emese
Mogyorósi Andrea
Molnár Barbara
Pesti Szilvia
Szende Ágnes
Szécsi Zsuzsanna Margit
Teleki Henriett
Tóth Katalin
Tóthné Somhegyi Judit
Vágújhelyiné Babik Edit
Visnyovszki Enikő
Wéber J. Dániel

Nappali tagozat 3 éves képzés

Adamóczy Edina
Ale Andrea
Annus Krisztina

Antal Katalin
Aranyosi Viktória
Balatoni Mónika

Balázs Ágnes	Kissné Adamik Timea
Bartalis Katalin	Klamancsek Krisztián
Bácsalmási Gabriella	Koch Szilvia
Bánszki Ildikó	Kócza Andrea
Bereti Marianna	Kokavszki Tünde
Berkényiné Gátal Adrien	Koncz Zsuzsanna
Berta Éva	Dr. Kopáné Somogyvári Bernadette
Bónis Eszter	Kormanné Faragó Nikolett
Bundik Mária	Kormos Mónika
Ciul Elisabeta	Kornidesz Gyöngyi
Czagler Katalin	Kósi Gabriella
Czellár Marianna	Kovács Ágnes
Czéh Attila	Kovács Beatrix
Czimer László	Kovács Beáta
Császár Erika	Kovács Emese Rita
Császár Etelka Csilla	Kovács Gábor
Csernákné Zombori Szilvia	Kovács Renáta
Cserny Szilvia	Kovács Zsuzsanna
Csiszár Katalin	Kubinyi Éva
Csizmadia Krisztina	Kulcsár Krisztina
Dombai Szilvia	Lakatos Anita
Dunay László	Lantos Dóra
Egri Zsuzsanna	Lehel Gyöngyi
Elek Leonóra	Lévai Dénes Viktor
Farkas Orsolya	Martos Edit
Fazekas Tünde	Mézes Melinda
Fekete Gabriella	Mizsányiné Kovács Judit
Fodor Viktória Izabella	Molnár Éva Rita
Fogas Ildikó	Molnár Hajnalka
Friedmann Natália	Mónus Rita
Földi Boglárka	Nádler Andrea
Galbavy Nóra	Nagy József
Gál Mónika Nóra	Németh Csilla
Gecse Andrea	Németh László
Gugóné Sibak Olga	Németh Rita
Gyerkó Katalin	Nóbik Henriett
Havas Gabriella	Olajos Anett
Hefelle Katalin	Oldal Andrea
Hidvégi Antónia	Paraszt Teréz
Horváth Tibor	Pataky Andrea
Horváth Viola	Pál Marianna
Hudomiet Krisztina	Párkányi Andrea
Huszárné Takács Noémi	Pásztor Timea
Imreh Zsuzsanna	Peszeki Elvira
Jézsóné Vörös Szilvia	Pethes Zsuzsanna
Kádár Tünde	Pető Aliz Ildikó
Kárpáti Mónika	Pető Andrea
Kerékgyártó Szilvia	Petrák Gyöngyi
Kertes Viktória	Péchné Szekeres Katalin
Kis Kádi Judit	Polgár Andrea

Pongor Anita
 Rákóczi Krisztina
 Rézműves Katalin
 Rigóczki Csilla
 Róna Eszter
 Sahin Emóke
 Salamon Katalin
 Sanics Katalin
 Sáthné Bárdos Gabriella
 Schneider Gabriella
 Schottner Rita
 Sebők Marianna
 Seress Ildikó
 Siegl Csilla
 Simon Dorottya
 Simon Erika Szilvia
 Soós Krisztina
 Sorosi Eszter
 Subertné Kánya Marianna
 Surján Zsófia
 Szabó Csilla
 Szabó Ilse
 Szalay Erzsébet
 Szappanos Mónika

Szarvady Mónika
 Szarvasné Tóth Bernadett
 Szatmáry Zita Katalin
 Szegedi Anikó
 Széplaki Gyöngyi
 Szilágyi Judit
 Szivósné Mátéfi Erika
 Szöllősy Ottilia
 Tarnóczy Ilona
 Tengely Jolán
 Timár Zsuzsanna
 Tóth Erika
 Tóth Krisztina
 Tóth Zsuzsanna
 Tőkés Réka
 Turán Csilla
 Ütő Zsófia
 Varga Ildikó Katalin
 Vass Csilla
 Vályi Éva
 Várvédő Mariann
 Vincze Anikó
 Vízvári Ágnes
 Zsidó Rita

Nappali tagozat német nemzetiségi képzés

Gút Edina
 Hajba Katalin
 Liska Ágnes
 Mentési Ágnes
 Molnár Judit

Róna Krisztina
 Visnyei Ágnes
 Wieszt Mária
 Zoltán Ildikó

Esti tagozat

Antóni Józsefné
 Balázs Mónika
 Batári Gábor
 Berecz Krisztina
 Botos Krisztina
 Czellahó László
 Czotter Éva
 Csornyák Erika
 Csóka Ilona
 Dézsi Bernadett
 Farkas Judit
 Fazekas Timea
 Fehér Hedvig
 Forgács Eleonóra

Forintos Timea
 Füle Istvánné
 Gaál Tamás
 Garay Mária Margit
 Gersei Zsolt
 Halmi Mónika
 Hegedűs Ágnes
 Huri Ildikó
 Könczöl Szilvia
 Makai Petra
 Mester Mónika
 Méhészne Bakos Krisztina
 Mihály Krisztina
 Molnár Gyöngyi

Molnárné Csillag Mima
 Molnárné Tihanyi Anita
 Nándori Marianna
 Negyeliczky Krisztina
 Németi Sándorné
 Papné Tamás Klára
 Pál Andrea Rita
 Radványi Szilvia
 Répás Emese Irén
 Saáry Piroska
 Sándor Dóra
 Simonfi Zsuzsanna
 Somló Zsófia
 Szabó Tünde Mária

Szakál István
 Szántóné Katona Andrea
 Szokoly Klára Magdolna
 Szűcs Tamás
 TERNAINÉ VIDÓ Anna
 Torday Katalin
 Varga Tünde
 Dr. Varró Gábor
 Várady Béla
 Veress Gertrud Ildikó
 Végh Hajnalka
 Vikor Edit
 Zöld Imre

1994

Nappali tagozat

Ágri Dóra
 Bacsó Mónika
 Bacsói Nóra
 Bakó Judit
 Balogh Szilvia
 Balogh Timea Andrea
 Balázs Andrea
 Bankó Annamária
 Baradlai Eszter
 Baski Mária
 Bánki Teréz
 Bánszegi Timea
 Báta Zsuzsanna
 Becker Ildikó
 Bercsényi Andrea
 Bereczkey Nikolett
 Béky Boglárka Éva
 Békési Melinda
 Bíró Anikó
 Bodor Beáta
 Bruckner Andrea
 Bubori Andrea
 Bukovics Jánosné
 Cholnoky Krisztina
 Choma Katalin
 Cseh Judit
 Cserepes Erika

Csige Tamás
 Csizmadia Ildikó
 Csók Andrea
 Darvas Ágnes
 Dezső Ágnes
 Dobos Ágnes
 Domján Edina
 Domokos Tünde
 Ecsedyné Kalmár Rita
 Erdélyi Rita
 Eszényi Beáta
 Ézsiás Judit
 Farkas Dorottya
 Fazakas Zsuzsa
 Fazekas Krisztina
 Fábry Noémi
 Fári Szilvia
 Fejes Ágnes
 Fekete Magdolna
 Fényesné Sárvári Erika
 Ficsór Anita
 Flaisz Krisztina
 Forczek Beáta
 Frech Tibor
 Gál Mónika
 Gáspár Edina
 Gilicze Zoltán

Gondár Gyöngyvér
 Gulyás Ildikó
 Gulyás Mónika
 Gönczi Róbert
 Györfi Ágnes
 Honéczy Zsolt
 Horváth Ildikó
 Horváth Krisztina
 Horváthné Pintér Éva
 Horváth-Szabóné Tamás Andrea
 Horváth Tünde
 Humicskó Zsuzsanna
 Hurik Anita
 Ignác Hajnalka
 Illés Olga
 Janklovics Judit
 Jansik Mária
 Juhász Erika
 Juhász Nóra
 Kanyó Lilla
 Kaszala Ágnes
 Kállay Ágnes
 Kása Abigél
 Kecskeméthy Lilla
 Keresztes Krisztina
 Kiss Angéla
 Kiss Kata
 Kloczka Ildikó
 Knauer Krisztina
 Kobella Krisztina
 Kobza Henriett
 Kovács Andrea Csilla
 Kovács Bernadett
 Kovács Eszter
 Kovács Orsolya
 Kövesdy Zsolt
 Lelik Mónika
 Légrádi Judit
 Légrády Kinga
 Libor Mariann
 Limbóczki Éva
 Lovas Judit
 Ludvig Mónika
 Luteránné Kovács Krisztina
 Martin Éva Mária
 Máhr Andrienn
 Mák Andrea Judit
 Mándy Mária
 Melich Krisztina

Merkei Sarolta
 Mészáros Eszter
 Mikesy Márta
 Mucsi Eszter
 Müller Mónika
 Nagy Anikó
 Nagy Brigitta
 Nagy Judit
 Nagy Livia
 Nagy Miklós
 Náday Márta Margit
 Nemes Andrea
 Nemes Csaba
 Nemes Mónika
 Némegy Andrea
 Németh Andrea
 Nyujtó Sándor
 Orosz Krisztina
 Őri Piroska
 Papp Julianna
 Papp Sarolta
 Pataky Ibolya
 Paulovkin Boglárka
 Pál Ramona
 Petrovics Edina
 Pillisné Szeidl Éva
 Pinczel Andrea
 Pohlinger Ágnes
 Polakovics Réka
 Pusoma Szilvia
 Pusztai Ildikó
 Remenár Mária
 Rétai Gábor
 Réthy Szilvia Ilona
 Révész Mária Lili
 Rövid Andrea
 Sajben Ilona
 Sánta Judit
 Sárík Anikó
 Sárkány Andrea
 Schaffer Ildikó
 Schmidt Erika
 Sebő Krisztina
 Seeman Márta
 Serbán Mónika
 Siklósi Andrea
 Simicska Tünde
 Sinkó Judit
 Sipos Bernadett

Smazenka Izabella
 Somogyi Péter
 Sólyom Ágnes
 Sós Anita
 Spinger Anita
 Spitzer Veronika
 Stierbach Adrienn
 Strack Gyöngyvér
 Subicz Katalin
 Szabó Bernadett
 Szabó Judit
 Szabó Jutka
 Szabóné Lauter Klára
 Szakács Enikő
 Száraz Ildikó
 Szekeres Ibolya Mária
 Szekeres Réka
 Székely-Magyar Hunor
 Székely Szilvia
 Széman Rita
 Szilágyi Katalin
 Szirtesi Viktória
 Tagányi Barbara
 Takács Katalin
 Takács Zsuzsanna
 Talabér László
 Tamás Anna-Mária
 Tábori Anita
 Tácsi Klára

Tármaykné Parizán Gabriella
 Tóth Adrienn
 Tóth Eszter
 Tóth Gábor
 Tóth Krisztina
 Tóth Szilvia
 Török Éva
 Ujlaky Nóra
 Urbánné Kovács Eszter
 Vadászy Eszter
 Varga Dorottya Zsuzsa
 Varga Krisztina
 Varga Mónika
 Vargáné Kalotai Éva
 Vass Tünde
 Vágó Regina
 Várady Eszter
 Vikol Angéla
 Vincze Timea
 Viola Miklósné
 Vitéz Annamária
 Viz Livia
 Végh Viktória
 Vörös Andrea
 Walton Gusztávné
 Wessenhoffer Ágnes
 Winkelbauer Anita
 Zavadovics Ildikó
 Zábel Mónika

Nappali tagozat négyéves kísérleti képzés

Ádász Edina
 Árvai Zsuzsanna
 Bakonyi Katalin
 Benyó Bertalan
 Boda Zsuzsanna
 Boltos Ildikó
 Csetneki Anikó
 Elbert Monika
 Fejér Ágnes
 Fider Mónika
 Jordán Krisztina
 Kertész Szilvia
 Kolláth Éva
 Komár Éva

Kócsy Andrea Iringó
 Madacsay Réka
 Majda Anikó
 Makkosné Csáti Andrea
 Nikovits Mónika
 Norczen Cintia Csilla
 Pál Emese
 Rekár Timea
 Pelsőczy Krisztina
 Petrányi Réka
 Raszler Ildikó
 Rádi Orsolya
 Rechtenwald Csilla
 Schieder Teodóra

Simon Réka
Soór Bernadett
Szekér Erika Teréz
Sztopka Tünde

Tomka Virág Ilona
Tóth Attila
Végh Andrea
Widemann Tünde

Esti tagozat

Agócsné Löwinger Anna
Barkiné Neer Márta
Bognárné Szöllősy Anna
Csikos Judit
Dajka Hajnalka
Fábiánné Deák Anna-Mária
Fejér László
Ferencz Erika
Florián Rita
Földiné Szűcs Krisztina
Gersei Éva
Görög Katalin
Gyurkovics Anita
Hegyi György
Hegyiné Nagy Andrea
Dr. Herczegné Birinyi Valentina
Horváth Yvette
Ihos Adrienne
Kalóczkay Attila
Kapás Valéria
Kapus Judit
Kállay Andrea
Károlyi Ágota
Kicsi Virág Boglárka
Koncz Gabriella
Kudlák Erika
Kurucz Attila
Kuszák Ágnes
Lukács Terézia

Magyari Éva
Márton Viktória
Máté Imréné
Merkó Ágnes
Mezei Ildikó
Dr. Mikola Józsefné
Molnár Eszter
Molnárné Várszegi Éva
Nagy Szilárdné
Noszko Edina
Novák Károly
Parragh Mónika
Pelyvás László
Pintér László
Polyák Judit
Ravasz Csilla Klára
Stefániay Rita
Szakács Sándorné
Szijj Gáborné
Szováné Szatmári Krisztina
Szűcs Zsoltné
Tárnoki Anita
Tóth Andrea
Tóthné Hömöstre Andrea
Tóthné Keller Szilvia
Tömöri Csilla
Vadász Anita
Varga Erzsébet
Váradyné Fábri Mónika

ÓVODAPEDAGÓGUS OKLEVELET NYERTEK NÉVSORA

1990

Nappali tagozat

Bencsikné Visnyei Anikó
Boros Szilvia
Borsos Szabó Helga
Cseh Krisztina
Csermely Zsuzsanna
Drevenka Orsolya Márta
Dudinszky Klára
Faluba Györgyi
Faragó Tünde
Fóthy Erika
Gábor Csilla
Gáldi Katalin
Gimesi Zsuzsanna
Gundyné Szerényi Andrea
Gyulai Krisztina
Halmágyi Júlia
Haluska Emese
Hargitai Ágnes
Határ Rita
Hodop Dóra
Kapormai Judit
Kádár Réka
Keresztesi Klára
Kiss Gabriella
Kiss Mónika
Klein Judit
Koller Anita
Kulcsár Éva
Kustrá Zsuzsa
Lukács Diána
Lusztig Tünde
Madari Hedvig

Mazgon Krisztina Ulrike
Nagy Ildikó
Nyíri Zsófia
Orosz Mónika
Ottmár Erika
Pető Csilla
Ponauer Gabriella
Regölyi Aliz
Ruzsonyi Ágnes
Sáfár Ildikó
Simon Katalin
Snekszer Andrea
Schléger Andrea
Szabó Csilla
Szabó Eszter
Szabó Márta
Szabó Szilvia
Szautner Anikó
Száva Krisztina
Szöllösi Anikó
Szűcs Zsuzsanna
Takács Veronika
Tóth Veronika
Török Éva
Török Judit
Törtei Tünde
Triz Orsolya
Varga Krisztina
Vaskuti Judit
Végné Németh Magdolna
Weinecker Timea
Zászkaliczky Dóra

Esti tagozat

Pegán Gabriella Zsuzsanna

Esti kiegészítő tagozat

Angerman Lászlóné
 Aradi Tünde
 Dr. Aszalós Imre Csongomé
 Árpásiné Mészáros Ágnes
 Babayné Visnyei Rita
 Babos Zsuzsanna
 Baka Sándorné
 Balázsné Szalai Katalin
 Balogh Erika
 Balogh Zoltánné
 Barkóné Nádházi Ildikó
 Barna Andra
 Bárdi Sándorné
 Békesné Majzik Ágnes
 Benedek Zsuzsa
 Berkics Zoltánné
 Bertók Jánosné
 Besenczy Henrietta
 Bognár Magdolna
 Bosnyák Ildikó Andrea
 Buda Tiborné Varga Éva
 Búza Mihályné
 Csapó Attiláné
 Csemákné Repka Krisztina
 Deli Ilona
 Deliné Kovács Katalin
 Dobó Erika
 Dobosné Kundráth Erika
 Dóczy Ildikó
 Dudásné Tóbiás Katalin
 Duroszi Hariklia
 Fazekas Sándorné Mihályi Judit
 Fischer Zsuzsanna
 Fuglinszky Judit
 Gajdos Ilona
 Godó Tiborné
 Göllöncsér Katalin
 Gruberné Fodor Judit
 Hencsey Zoltánné
 Hernics Éva
 Horváth Tamásné
 Jahoda Lászlóné Gergely Ágnes
 Jobbágy Gáborné
 Kakuszi Imréné
 Kajotr Judit
 Kalocsai Erika

Katinszki Ferencné
 Kálmán Erzsébet
 Kálmán Péterné
 Kárpáti Szilvia
 Király Attiláné
 Kis Anna
 Koróciné Bencsik Edit
 Kovalcsik Györgyi
 László Zoltánné
 Lehel Mária
 Lorentzné Nagy Éva
 Lódi Gabriella
 Löwinger Anna
 Majerné Rábai Mária
 Magyar Krisztina Katalin
 Markos Lászlóné
 Máthé Anikó
 Molnár Gabriella
 Molnárné Papp Ildikó
 Moraveck Márta
 Morvai Mihály Lászlóné
 Nagy Julianna
 Németh- Szabó Fanni
 Oláhné Szilvási Csilla
 Oraveczi Jánosné
 Oroszi Csilla
 Óbis Ildikó Margit
 Palcsó Sándorné
 Papp Ilona
 Petrás Tiborné
 Pintér Szilvia
 Pogácsás Judit
 Pongóné Illés Magdolna
 Popné Belics Katalin
 Pók Zoltánné
 Rácz Emese
 Rékási Ildikó
 Répásné Tóth Mária
 Ruppert Mónika
 Sándor Andrea
 Sánta Ervinné
 Sánta Ábelné Kulcsár Erika
 Sbül Ilona
 Sepcsulák Attiláné
 Sifter Ferencné
 Solymosiné Pátkay Ágnes

Sörös Erika
 Sulyokné Smidéliusz Marianna
 Szabó Andrea
 Szabó Éva
 Szabóné Kádár Katalin
 Szabóné Szélesi Csilla
 Szalai Katalin
 Százné Szabó Mária
 Szilágyi Attiláné Husz Erika
 Szilágyi Tiborné Makra Ildikó Judit
 Sztancsik Éva
 Sztolár Andrea
 Takácsné Nemes Enikő

Tamás Ildikó
 Tarr Erzsébet
 Tari Zoltánné
 Tasi Zsuzsanna
 Tem Lászlóné
 Tódor Zsuzsanna
 Tóth Katalin
 Tóth Zsuzsanna
 Tóthné Bagi Márta
 Tóthné Tóth Zsuzsanna
 Tóthfalussy Ottóné
 Vékony Tamás Józsefné
 Viszlainé Kovács Erika

1991

Nappali tagozat

Kindelmann Gyözöné

Esti tagozat

Poszukné Nádhera Judit

Esti kiegészítő tagozat

Baloghné Legény Ildikó
 Hudákné Laboncz Etelka
 Kiripolszky Ildikó
 Kovács Beáta

Kurócziné Enlger Éva
 Dr. Marsheschiné Tusz Éva
 Mádi Andrea
 Rádi Zsuzsanna

1992

Nappali tagozat

Adorján Beáta
 Andó Szilvia
 Apáti Csilla
 Bertalan Éva
 Békcsi Anikó
 Bock Dorottya

Bóta Beáta Rita
 Bûdi Mónika
 Czárán Krisztina
 Debreceni Mónika
 Eichler Katalin
 Erdődi Éva

Erdős Edina
 Erdősi Éva
 Ficz Dóra
 Gergics Margit
 Gurka Zsófia
 Győri Krisztina
 Hajkó Tünde
 Hajnal Gáborné
 Hidvéghy Edina
 Hutvágner Klára
 Jakab Erzsébet
 Jáger Ildikó
 Jókuthy Zita
 Joó Katalin
 Kirilla Andrea
 Kovács Eszter
 Kós Zoltán Istvánné
 Köbli Krisztina
 Krausz Nagy Ágnes Tünde
 Laffer Anikó
 Lajkó Viktória
 Losits Krisztina
 Markolt Emőke

Márton Mónika
 Nagy Ágnes
 Nagy Zsuzsanna
 Némethné Madarász Mónika
 Okos Györgyi
 Pap Katalin
 Papp Annamária
 Pál Judit
 Pirosné Csende Zsuzsanna
 Riha Zsuzsanna
 Septei Andrea
 Szatmáriné Pfarcz Éva
 Szász Mónika
 Szilágyi Mária
 Tanyi Mónika
 Tóth Anita
 Tóth Beatrix
 Tóth Krisztina
 Urbán Erzsébet
 Vargáné Barka Erzsébet
 Vaskó Judit
 Vaskó Zsuzsanna

Esti tagozat

Bachné Heiner Andrea
 Bárdos Andrea
 Bleicher Mónika
 Bodnár Erika
 Danics Gabriella
 Farkas Mariann
 Fürst Mónika
 Hambeisz Ágnes
 Jenőváriné Kapocsi Antónia
 Király Éva
 Lebek Anikó
 Lukács Gáborné

Malcsik Mónika
 Molnárné Szabó Ágnes
 Palatinus Antalné
 Páviliczné Firák Ágnes
 Sarlós Ágnes Terézia
 Selmeczi Gabriella
 Szakács Edit
 Toborffy Rita
 Tolnai Katalin
 Varga Evelin
 Vass Emilia
 Vidékiné Seredink Éva

Esti kiegészítő tagozat

Arany Erika
 Bagi Magdolna
 Bagi Zsuzsanna
 Bakonyi Ilona
 Balla Krisztina
 Balogh Andrásné

Banai Viktória
 Baricza Józsefné
 Báder Zsuzsanna
 Besnyi Tiborné
 Boross Marianna
 Böcskei Andrea

Böröczki Zoltánné
 Bukva Lajosné
 Buvári Lászlóné
 Czap Józsefné
 Czenéné Korozmán Csilla
 Csehy Ildikó
 Demény Erika
 Dzsaja Sándorné
 Farkasné Hárs Jolán
 Fenyő Erzsébet
 Fodorné Csőke Zsuzsanna
 Galszter Magdolna
 Gunics Zsuzsanna
 Hajdu Ildikó
 Harmati Péterné
 Házi Melinda
 Hell Istvánné
 Horváthné Kaszper Ágnes
 Juhászné Jankó Andrea
 Kaszás Edit
 Katona Mónika
 Kerekes Judit
 Keresztesi Béláné
 Keszthelyi Zsuzsánna
 Kiss Jánosné
 Klein Sándorné
 Kolozsné Tóth Éva Ildikó
 Kovács Györgyné
 Kovács Zsuzsanna
 Kómár Noémi
 Kristin Marianna
 Laczkóné Juhos Erika
 Langoné Gyöngyösi Katalin
 Lehelvári Mónika
 Ludányi Zsuzsanna
 Magyar Erika
 Manninger Gáborné
 Márkus Lászlóné
 Mészárosné Tömösközy Judit
 Miklavicz Andrea
 Mogyoróssyné Fónagy Ildikó
 Móder Ilona
 Nadabán Ferencné
 Nagy Ilona
 Nagy Lászlóné

Nagy Márta
 Nagy Szilvia
 Nánási Ildikó
 Obholczer Flóriánné
 Oláhné Horváth Ildikó
 Pető Andrásné
 Petrik Ágnes
 Péter Márta
 Péterné Barnák Ágnes
 Pintér Erika
 Prill Márton Csabáné
 Rápa Andrea
 Rápa Krisztina
 Sajtós Andrea
 Sándor Józsefné
 Simon Gyöngyi
 Sipos Miklósné
 Somogyiné Fekete Anikó
 Schallinger Anita
 Schusztter Istvánné
 Szabó Beatrix
 Szabóné Galántai Szilvia
 Szabóné Karácsonyi Hajnalka
 Szatmári Zsuzsanna
 Szeder Zsuzsanna
 Szécsi Katalin
 Szilváné Szabó Edit
 Szomjas Ildikó
 Szűcs Péterné
 Tabányi Mária
 Takács Antónia
 Takácsné Padányi Zsuzsanna
 Taller Mária
 Dr. Telegdiné Pocsaji Zsuzsanna
 Toldi Timea
 Tóth Éva
 Tóth Judit
 Unger Zsuzsanna
 Ureczky Mária
 Vajda Anrea Ildikó
 Vajda Timea
 Varga Györgyné
 Varga Virág
 Vezendi Erika
 Vörös Erika Éva

1993

Nappali tagozat

Abonyi Mária
 Barta Orsolya
 Boros Márta
 Bátori Györgyné
 Buzás Judit
 Cseh Erika
 Csépli Wanda Julianna
 Darabos Anna Ágnes
 Diera Yvette
 Erdei Tünde
 Erdész Hajnalka
 Fülöp Andrea
 Gaál Zsuzsanna
 Gebei Zsuzsanna
 Harsányi Ildikó
 Havas Orsolya
 Hetényi Andrea
 Hevér Tünde
 Hortobágyi Réka
 Horváth Tünde
 Juhász Anita
 Juhász Éva
 Illés Timea
 Kéri Krisztina
 Kilyén Melinda
 Kiss Ilona
 Kocsis Katalin
 Komjáti Erika
 Korbély Melinda
 Kovács Gabriella
 Láng Krisztina
 László Barbara
 Lehotai Magdolna

Madurka Ánges
 Matuz Magdolna
 Máray Eszter
 Márkó Anikó Kinga
 Melicher Cecília
 Molnár Andrea
 Nagy Emőke
 Nánasdy Mercedes
 Németh Angéla
 Németh Orsolya
 Németh Timea
 Pap Anita
 Papp Ildikó
 Pető Erzsébet
 Réső Éva Hajnalka
 Sági Petronella
 Sági Susan Birgit
 Stauróczy Rita Cecília
 Szabó Andrea
 Szedlacsek Katalin
 Szekeres Mária
 Szita Katalin
 Szókrón Anita
 Szuda Szilvia
 Tégné Havasi Beáta
 Tóth Krisztina
 Tölgyesi Judit
 Tullerné Szalai Ildikó
 Turcsányi Márta
 Vásárhelyi Nóra
 Vekety Hajnalka
 Vékás Réka
 Wieszt Erika

Esti tagozat

Benkő Éva Gabriella
 Bényeiné Hermann Katalin
 Bohusné Kotrucz Angéla
 Bustya Piroska Juliánna
 Csoma Éva Aglája
 Fazekas Ilona Katalin

Gagy Ágnes
 Hárshegyi Ferencné Kostyák Éva
 Hofferné Prekler Katalin
 Jegyes Piroska
 Kalmárné Rémay Piroska
 Katonáné Gergely Tünde

Király Anita Edina
 Koncz Júlia
 Krizsánné Vörös Gyöngyi
 Ladjánszky Ildikó
 Lakatos Emma
 László Gizella
 Mészáros Melinda
 Nagyné Szemerich Kinga
 Papp Károlyné Járomi Viktória

Schmidt Árpádné Szörényi Imola Virág
 Szabó Melinda
 Szathmáry Adél Emese
 Szerdahelyi Katalin Anna
 Takács Timea
 Tarsoly Judit
 Tóth Anita
 Vér Zoltánné Szemán Mária
 Zibriczkyné Farkas Marianna

Esti kiegészítő tagozat

Babitsné Barczy Edit
 Balatoni Zoltánné
 Balog Györgyi
 Baranyai Beatrix
 Dr. Baráth Zoltánné
 Bengyel Tünde
 Berla Kornélia
 Bogdán Ferencné Kovács Judit
 Czudarné Orosz Mónika
 Csábiné Ocsovai Rita
 Cseh Judit
 Csincsik Gabriella
 Csokáné Bóné Éva
 Csontos Józsefné
 Csóka Annamária
 Debreceni Éva
 Domboróczkiné Bagi Zsófia
 Döry Péterné
 Fehérmé Siristye Zsuzsanna
 Feriancz Anikó Viktória
 Garas Zsuzsanna
 Gáspár Marianna
 Horváth Cecília
 Horváth Hajnalka
 Horváth Katalin
 Jákob Jánosné Csongrádi Erika
 Kalauz Andrea
 Kelemenné Halász Melinda
 Kékesi Istvánné Dombóváros Emőke
 Kincs Zsoltné
 Király Ildikó
 Királyné Lengyel Kornélia
 Kiss Virág
 Kissné Kapéter Melinda
 Klecker Zoltánné
 Kolozsiné Balogh Klára Ágnes

Konczvald Mónika
 Koroknai Hajnalka
 Kovan Rita
 Köblös Anita
 Kristonné Lelt Éva Andrea
 Krupla Erika
 Lakatos Ildikó
 Lépnayk Aliz
 Losonci Judit
 Magyar Mónika
 Makainé Lenyiczky Beáta
 Mamáné Rudner Tünde
 Matusinka Éva
 Máté Mária
 Nagy Mátyásné
 Nagyné Lehoczki Katalin
 Nagyné Szele Ágnes
 Nagyné Túri Anita
 Nándori Erika
 Némethné Tóth Enikő
 Ősziné Kaba Livia
 Pallay Györgyné
 Paulovitsné Perendi Andrea
 Pállinkó Livia
 Pásztor Ágnes
 Pelikánné Szegedi Brigitta
 Pongrácz Edit
 Rab Jánosné
 Rozgonyi Eszter
 Sápiné Tóth Anna
 Segesdiné Nagy Mária
 Schument Tiborné Hegedűs Ildikó
 Solti Ágnes
 Soósné Czéh Beáta
 Stantsits Edit
 Szabó Endréné

Szabó Mónika
 Szabó Pétemé
 Szabó Tünde
 Szabóné Kaszás Gabriella
 Szatzker Gáborné
 Szegediné Sólyom Ildikó
 Szeles Gáborné
 Szeltner Cecília
 Szentes Ferencné
 Székelyi Ágnes
 Szilassy Éva
 Szőke Ildikó
 Szőkéné Dobos Ilona
 Tahin Ágnes Katalin

Takács Attiláné
 Terékiné Berkes Mónika
 Toma Ildikó
 Tóthné Szegedi Judit
 Turányik Gabriella
 Vanó Valéria
 Vasányi Rita
 Vazsinka Mónika Éva
 Váczi Lajosné
 Vevér Emőke
 Vég Krisztina
 Vinczenz Katalin
 Völgyi Viktorné

1994

Nappali tagozat

Baran Ildikó
 Beke Gabriella
 Belina Kornélia
 Buda Ágnes
 Buncsik Anikó
 Csillag Nóra
 Czinkóczi Krisztina
 Dobre Erika
 Dragomir Kornélia
 Erki Viktória
 Éles Anikó
 Fehér Viktória
 Felter Ágnes
 Felvégi Bernadett
 Gáspár Erzsébet
 Halasi Mónika
 Horján Krisztina
 Horváth Szilvia
 Jaksa Ágnes

Karkus Bernadett
 Kolosi Klaudia
 Kovács Rita
 Král Zsuzsanna
 Lakatosné Kállai Julianna
 Makainé Zérczi Zsuzsanna
 Melcher Annamária
 Molnár Eszter
 Nagy Bernadett
 Nádas Enikő
 Náznán-Nagy Edit
 Óvári Magdolna
 Rácz Hajnalka
 Szepesi Anett
 Székely Gabriella
 Szilágyi Anita
 Vranekné Juhász Hedvig
 Vass Veronika

Esti tagozat

Almási Gyuláné
 Fekete Annamária
 Félix Edit
 Földesi Zsigmondné
 Gallai Andrea
 Havasi Istvánné
 Horváth Marianna
 Jani Ágnes
 Jobbágy Jánosné
 Józsáné Csömöri Ágnes
 Katona Zoltánné
 Kelemen Ildikó
 Kissné Zachár Piroska
 Lenczné Szántó Gabriella
 Lucskai Ferencné
 Marton Timea

Merényi Szonja
 Mészárosné Megyesi Edit
 Mihalik Márta
 Molnár Krisztina
 Nagy Erika Éva
 Papp Csaba
 Schneiderné Molnár Gabriella
 Sidó Enikő
 Szigetiné Eichhardt Beáta
 Takács Gyöngyi
 Tamás Margit
 Tarján Csilla Adrienn
 Terényiné Bicsák Ágnes
 Tóth Ildikó
 Vágó Erika

Esti kiegészítő tagozat

Aszalós Edit
 Balázs Sándorné
 Balog Józsefné
 Bihariné Kovács Anikó
 Blahóné Csikós Márta
 Bohárné Mischl Ágnes
 Bögösné Kocsi Hajnalka
 Derczó Ilona
 Dér Andrea
 Doma Rita
 Dsupinné Török Anita
 Fehérné Bujáki Teréz
 Fekete Katalin
 Frankó Mária
 Germán Zita
 Gremsperger Emőke
 Hopka Ágnes
 Horváth Ildikó
 Horváthné Dékmár Szilvia
 Jakab Zoltánné
 Javitásné Varga Ilona
 Kiss Gáborné
 Kissné Boldizsár Krisztina
 Kovács Andrea
 Kovácsné Dallos Marianna
 Kovács Zoltánné
 Krajczár Dóra
 Kun Ildikó

Kunné Édes Éva
 Lábodi Andrea
 Lövey Zsuzsanna
 Lukács László Nándorné
 Magyaré Pelényi Erika
 Matisz Lászlóné
 Molnár Ildikó
 Nagy Lászlóné
 Neboda Katalin
 Oláh Zsoltné
 Oraveczné Szedlacsek Anita
 Óvári Mihályné
 Pável Anikó
 Pólyik Andrea
 Sahinné Herczeg Edina
 Sebestyén Mária
 Sikariné Cserkész Erzsébet
 Stumpfne Zsolnai Éva
 Szakácsi Monika
 Sziklásiné Magyar Mónika
 Sztanó Tünde
 Szűcs Gáborné
 Takács Boglárka
 Tóthné Kiss Éva
 Ulicza Henriette
 Varga Szilvia
 Vágóné Gerlecz Edit

STATISZTIKAI ADATOK

Táblázat

Felvételre jelentkezők és az I. évfolyamra felvettek száma a tanítói szakon	I.
Felvételre jelentkezők és az I. évfolyamra felvettek száma az óvodapedagógus szakon	II.
Gimnáziumi elővégzettségű hallgatók száma a nappali tagozaton	III.
Tanév eleji létszámok tagozatonként a tanítói szakon	IV.
Tanév eleji létszámok tagozatonként az óvodapedagógus szakon	V.
Tanév eleji hallgatói létszámok összesített adatok	VI.
Tanév végi tanulmányi átlageredmények a nappali tagozat tanítói szakán	VII.
Tanév végi tanulmányi átlageredmények a nappali tagozat óvodapedagógus szakán	VIII.
Az 1990-1993. december 31-e között kiadott tanítói és óvodapedagógus oklevelek száma	IX.
A nappali tagozat tanítói szakán kiadott oklevelek minősítés szerinti megoszlása	X.
A nem nappali tagozat tanítói szakán kiadott oklevelek minősítés szerinti megoszlása	XI.
A nappali tagozat óvodapedagógus szakán kiadott oklevelek minősítés szerinti megoszlása	XII.
A nem nappali tagozat óvodapedagógus szakán kiadott oklevelek minősítés szerinti megoszlása	XIII.

**Felvételre jelentkezők és az I. évfolyamra felvettek száma
a tanítói szakon**

I. táblázat

Tanév	Nappali tagozat		Nappali tagozat idegennyelv-oktatói				Esti tagozat		Összesen		Összes felvett ből férfi /%-ban/
	Jelentkez- tek /J/	Felvet- tek /F/	angol J F	német J F			J	F	J	F	
1989/90	614	226	-	-			140	42	754	268	14,6
1990/91	704	191	-	-			209	43	913	234	7,3
1991/92	273	190	22	13			95	25	390	228	16,2
1992/93	852	246	72	15	64	28	179	27	1167	315	7,0
1993/94	892	239	94	25	61	20	233	25	1280	309	6,7

Felvételre jelentkezők és az I. évfolyamra felvettek száma

az óvodapedagógus szakon

II. táblázat

Tanév	Nappali tagozat		Esti tagozat		Összesen	
	Jelentkeztek	Felvettek	Jelentkeztek	Felvettek	Jelentkeztek	Felvettek
1989/90	104	68	302	152	406	220
1990/91	134	38	340	137	474	175
1991/92	167	54	316	67	483	121
1992/93	277	84	683	157	960	241
1993/94	333	75	290	148	623	223

**Gimnáziumi elővégzettségű hallgatók száma
a nappali tagozaton**

III. táblázat

Tanév	Gimnáziumi Tanítói	végzettségűek az szakon	összes felvettek Óvodapedagógus szakon	%-ában
1989/90	69		48	
1990/91	76		54	
1991/92	72		52	
1992/93	71		31	
1993/94	70		44	

Tanév eleji létszámok tagozatonként

a tanítói szakon

IV. táblázat

Tanév	Nappali	Esti	Összesen
1989/90	659	234	893
1990/91	634	163	797
1991/92	687	196	883
1992/93	787	200	987
1993/94	882	188	1070

Tanév eleji létszámok tagozatonként

az óvodapedagógus szakon

V. táblázat

Tanév	Nappali	E s t i Képesítés nélküli	Kiegészítő képzés /*	Összesen
1989/90	137	29	250	416
1990/91	145	53	229	427
1991/92	179	80	253	512
1992/93	192	99	291	582
1993/94	186	70	345	601

* Óvónőképző szakközépiskolát végzettek kiegészítő képzése

Tanév eleji hallgatói létszámok

összesített adatok

VI. táblázat

Tanév	Tanítói szak fő az össz. hallgató %-ában		Óvodapedagógus szak fő az össz. hallgató %-ában		Összes létszám /Tanítói+óvoda- pedagógus szak/	Együttes létszámból nappali tagozatos fő %-ban	
1989/90	893	68,2	416	31,8	1 309	796	60,8
1990/91	797	65,1	427	34,9	1 224	779	63,6
1991/92	883	63,3	512	36,7	1 395	866	62,0
1992/93	987	62,9	582	37,1	1 569	979	62,4
1993/94	1 070	64,0	601	36,0	1 671	1 068	63,9

**Tanév végi tanulmányi átlageredmények
a nappali tagozat tanítói szakán**

VII. táblázat

Tanév	Összes létszám (fő)	kitűnő (fő / %)	Összes jeles (fő / %)	l é t s z á m b ó l jó (fő / %)	közepes (fő / %)	elégsges (fő / %)	elégstelen (fő / %)
1989/90	630	2 / 0,3	91 / 14,4	437 / 69,4	87 / 13,8	1 / 0,2	12 / 1,9
1990/91	629	5 / 0,7	109 / 17,3	449 / 71,4	52 / 8,4	1 / 0,2	13 / 2,0
1991/92	669	12 / 1,8	132 / 19,7	442 / 66,0	52 / 7,8	- / -	31 / 4,7
1992/93	766	25 / 3,3	161 / 21,0	513 / 67,0	55 / 7,2	1 / 0,1	11 / 1,4

**Tanév végi tanulmányi átlageredmények
a nappali tagozat óvodapedagógus szakán**

VIII. táblázat

Tanév	Összes létszám (fő)	kitűnő (fő / %)	Összes jeles (fő / %)	l é t s z á m b ó l jó (fő / %)	közepes (fő / %)	elégsges (fő / %)	elégstelen (fő / %)
1989/90	132	2 / 1,5	5 / 3,8	94 / 71,2	30 / 22,7	- / -	1 / 0,8
1990/91	140	- / -	23 / 16,4	98 / 70,0	19 / 13,6	- / -	- / -
1991/92	176	4 / 2,2	51 / 29,0	114 / 64,8	7 / 4,0	- / -	- / -
1992/93	179	8 / 4,4	39 / 21,8	121 / 67,6	5 / 2,9	- / -	6 / 3,3

**Az 1990-1993. december 31-e között kiadott
tanítói és óvodapedagógus oklevelek száma**

IX. táblázat

Év	Kiadott tanító oklevelek száma összesen (db)	Összesenből nappali tago- zaton (db)	(%)	Kiadott óvodapeda- gógus oklevelek szá- ma összesen (db)	Összesenből nappali tago- zaton (db)	(%)
1990	336	197	58,6	183	64	34,9
1991	212	208	98,1	10	-	-
1992	215	168	78,1	184	57	30,9
1993	253	197	77,8	196	66	33,7
Összesen	1 016	770	75,8	573	187	32,6

**A nappali tagozat tanítói szakán kiadott oklevelek
minősítés szerinti megoszlása**

X. táblázat

Év	Kiadott oklevelek száma	Kitüntetéses, jeles		Jó		Közepes		Elégséges	
		(db)	(%)	(db)	(%)	(db)	(%)	(db)	(%)
1990	197	39	19,8	123	62,4	35	17,8	-	-
1991	208	40	19,2	137	65,9	30	14,4	1	0,5
1992	168	40	23,8	96	57,1	32	19,1	-	-
1993	197	51	25,9	128	65,0	16	8,1	2	1,0
Összesen	770	170	22,1	484	62,9	113	14,7	3	0,3

**A nem nappali tagozat tanítói szakán kiadott oklevelek
minősítés szerinti megoszlása**

XI. táblázat

Év	Kiadott oklevelek száma	Kitüntetéses, jeles		Jó		Közepes		Elégséges	
		(db)	(%)	(db)	(%)	(db)	(%)	(db)	(%)
1990	139	6	4,3	60	43,2	68	49,0	5	3,5
1991	4	-	-	1	25,0	3	75,0	-	-
1992	47	7	14,9	26	55,3	14	29,8	-	-
1993	56	15	26,8	31	55,4	9	16,1	1	1,7
Összesen	246	28	11,4	118	48,0	94	38,2	6	2,4

**A nappali tagozat óvodapedagógus szakán kiadott oklevelek
minősítés szerinti megoszlása**

XII. táblázat

Év	Kiadott oklevelek száma	Kitüntetéses, jeles (db)	(%)	Jó (db)	(%)	Közepes (db)	(%)	Elégséges (db)	(%)
1990	64	11	17,2	45	70,3	8	12,5	-	-
1991	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1992	57	13	22,8	37	65,0	7	12,2	-	-
1993	66	18	27,3	35	53,0	13	19,7	-	-
Összesen	187	42	22,5	117	62,5	28	15,0	-	-

**A nem nappali tagozat óvodapedagógus szakán kiadott oklevelek
minősítés szerinti megoszlása**

XIII. táblázat

Év	Kiadott oklevelek száma	Kitüntetéses, jeles (db)	(%)	Jó (db)	(%)	Közepes (db)	(%)	Elégséges (db)	(%)
1990	119	19	16,0	42	35,3	47	39,5	11	9,2
1991	10	-	-	5	0,5	4	0,4	1	0,1
1992	127	23	18,0	67	53,0	34	26,7	3	2,3
1993	130	49	37,7	62	47,7	18	13,8	1	0,8
Összesen	386	91	23,6	176	45,6	103	26,7	16	4,1

Table 1. The results of the analysis of variance for the effect of the treatment on the yield of the different components of the plant.

Table 1

Component	Yield (g)	Standard error	Mean square	Significance	Yield (g)	Standard error	Mean square	Significance
Stems	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05
Leaves	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05
Roots	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05
Seeds	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05
Straw	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05
Harvest	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05

Table 2. The results of the analysis of variance for the effect of the treatment on the yield of the different components of the plant.

Component	Yield (g)	Standard error	Mean square	Significance	Yield (g)	Standard error	Mean square	Significance
Stems	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05
Leaves	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05
Roots	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05
Seeds	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05
Straw	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05
Harvest	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05	1.20	0.05

